

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2029

Talousarvio 2026

Sisällysluettelo

TOTEUTTAMISOSA.....	5
1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	5
2 NAANTALIN STRATEGIA	12
3 TALOUSARVION SISÄLTÖ	12
3.1 Konserni	12
4 ALUE, YMPÄRISTÖ, VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS	15
4.1 Kunnan alue	15
4.2 Ympäristö	15
4.3 Väestö ja työllisyys	16
4.4 Rakentamisalueet ja elinkeinotoiminta	18
5 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ.....	19
5.1 Hallinto	19
5.2 Henkilöstö.....	19
6 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT	20
6.1 Yleistä.....	20
6.2 Talousarvion valmistelu	22
6.3 Kaupungin johtajan ehdotukseen tehdyt muutokset	22
6.4 Rakenteelliset muutokset vuoden 2026 talousarviossa	22
6.5 Toimintatuotot ja toimintakulut vuonna 2026	23
6.6 Verotulot	24
6.7 Valtionosuudet	26
6.8 Muut tuloslaskelman erät	27
6.9 Tilikauden tulos ja tilikauden yli/alijäämä.....	28
6.10 Suunnitelmavuodet 2026-2029	28
6.11 Investoinnit	29
7 KAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET	31
RAHOITUSOSA.....	32
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	37
Kaupunkistrategian 2026 strategiset tavoitteet ja toimenpiteet	38
Kaupunginhallitus	49
HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT	51
Vaalit	52
Tarkastustoimi	54
Kaupunginvaltuusto	55
Hallinto	57
Asiahallinto- ja päätöksentekopalvelut	62

Asiointipalvelut.....	67
Elinvoimajaosto	69
KONSERNIPALVELUT	71
Konsernipalvelujen yhteiset	72
Henkilöstöpalvelut.....	74
Omaisuuuden luovutus	77
Satama	79
Talouspalvelut	81
Tietohallinto	84
KEHITTÄMISPALVELUT	87
Elinkeinopalvelut.....	89
Matkailu	92
Viestintä ja markkinointi	94
Työllisyyspalvelut.....	97
Saaristoasiat.....	100
SIVISTYSPALVELUT	103
Kasvatus- ja opetuslautakunta	106
Sivistystoimen hallinto	107
Varhaiskasvatuksen tuki	110
Varhaiskasvatus	114
Perusopetus	118
Lukio-opetus.....	122
Oppilaan tukipalvelut (entinen hyvinvointipalvelut).....	126
Opistot	129
Hyvinvointilautakunta	135
Hyvinvointipalvelut.....	136
Kulttuuripalvelut	139
Liikuntapalvelut.....	145
Nuorisopalvelut.....	150
TEKNISET PALVELUT	154
Tekninen lautakunta.....	157
Teknisten palveluiden hallinto	159
Liikenneväylät ja venesatamat.....	162
Viheryksikkö	165
Liikuntapaikat.....	168
Joukkoliikenne	171
Kaavoitus.....	174
Maankäyttö.....	177
Kaukolämpö ja energiatuotanto	180

Konekeskus	183
Keskusvarasto	186
Ateriapalvelut.....	189
Siivouspalvelut.....	192
Tilalaitos	195
Vesihuoltolaitos	199
Ympäristö- ja rakennuslautakunta	202
Rakentamisen valvonta- ja neuvonta	203
Ympäristönsuojelu	205
Ympäristöterveydenhuolto	208
INVESTOINTIOSA.....	210
LIITTEET	239
1 Avustukset	240
2 Jäsenmaksut.....	241
3 Grafiikat ja taulukot.....	242
4 Käyttötalouden tehtäväalueiden yhdistelmät	243
5 Henkilöstösuunnitelma	252
6 Talousarvion täytäntöönpanomääräykset	257
7 Maksupolitiikka	262
8 Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet	267
9 Mittarit	273
10 Konsernin tytäryhtiöt.....	275

TOTEUTTAMISOSA

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Suomen talous jatkaa hidasta elpymistään taantumasta

Suomen talous yskähtelee edelleen, mutta kasvunäkymät ovat hiljalleen piristymässä. Vuonna 2025 bruttokansantuote kasvaa 1,0 prosenttia. Vuonna 2026 kasvun odotetaan kiihtyvän 1,4 prosenttiin ja vuonna 2027 edelleen 1,7 prosenttiin. Ennusteet vaihtelevat OP:n ja Dansken vuoden 2026 ennusteiden 2,0 prosentista aina Nordean ennustamaan 1,5 prosenttiin.

Talouden elpymistä jarruttaa erityisesti yksityisen kulutuksen vaimeus. Vaikka kotitalouksien ostovoima kasvaa, pelko työttömyydestä syö kotitalouksien luottamusta tulevaisuuteen. Kuluttamisen sijaan kotitaloudet laittavat normaalia suuremman osuuden kasvavista tuloistaan säästöön.

Työttömyys kurittaa koko Suomea edelleen. Heikon suhdanteen vuoksi vuoden 2025 työttömyysaste nousee 9,4 prosenttiin, mutta alkaa hiljalleen laskea suhdanteen kohentuessa. Talouskasvun voimistuessa myös työttömyysaste alkaa hiljalleen laskea 2026. Työttömyysasteen ennustetaan laskevan tämän vuoden 9,4 prosentista 8,6 prosenttiin vuonna 2027.

Kasvava tuotanto vaatii vähitellen yrityksiin lisää työvoimaa. Kun työllisyys alkaa kasvaa ja työttömyys vähentyä, kotitalouksien kuva tulevaisuudesta kirkastuu ja kuluttaminen kasvaa. Talouden pyörä lähtee hiljalleen käyntiin. Palkkojen nousu ja maltillinen inflaatio tukevat kotitalouksien ostovoiman kasvua.

Julkisen talouden alijäämät sulavat hitaasti ja velka kasvaa suhteessa bruttokansantuotteeseen. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon menot, puolustusmenot ja korkomenot kasvavat nopeaa vauhtia. Rakentamisen odotetaan elpyvän vuosina 2025–2026, mutta hitaasti. Asuntoaloitukset kääntyvät kasvuun, mutta tuetun rakentamisen määrä vähenee. Vapaaarahoitteinen tuotanto kasvaa varovasti, ja rakentaminen painottuu suuriin kaupunkeihin.

Talouden elpymisessä näköpiirissä on sekä negatiivisia että positiivisia riskejä. Riskit liittyvät etupäässä kauppapolitiikkaan ja geopolitiikkaan. Kotimaassa yksityisen kulutuksen ja rakennusalan elpyminen voivat viivästyä. Toisaalta puolustusmenojen kasvu, odotettua nopeampi ulkoisen kysynnän kasvu tai epävarmuuden hälveneminen saattavat nopeuttaa Suomen talouskasvua ennustetusta.

Uusi kaupunkistrategia työn alla

Elokuussa 2022 kaupunginvaltuuston hyväksymä Naantalin kaupunkistrategia 2026 on ohjannut talousarvion 2026 valmistelua, sekä kaupunkitason strategisia toimenpiteitä että tuloalueiden strategisia toimenpiteitä. Kaupunkistrategia 2026 korostaa vastuullista talouden hoitoa, tehokasta palvelutuotantoa, perhe- ja yrittäjäystävällisyyttä sekä sosiaalista ja ekologista kestävyyttä. Kaupunkistrategia kannustaa elinvoimaisuuden kehittämiseen, rohkeuteen uudistaa palvelutuotantoa ja kääntää katseen osaavan henkilöstön saatavuuteen sekä pysyvyyteen. Näitä strategisia tavoitteita on edistetty päämäärätietoisesti koko strategiakauden ajan.

Uutta kaupunkistrategiaa nyt alkaneelle valtuustokaudelle laaditaan parhaillaan. Työ tehdään laajasti osallistaen, mutta strategisten valintojen tekeminen on lopulta luottamushenkilöidemme tehtävä. Tavoittelemme valintoja tekevää ja ohjaavaa kaupunkistrategiaa, joka antaa suuntaviivat alkaneen valtuustokauden työlle aina seuraavan valtuustokauden alkuun saakka. Vuodenvaiheessa

2025–2026 hyväksyttävä uusi kaupunkistrategia antaa suunnan kaupungin kehittämiselle ja palvelutuotannolle talousarviosta 2027 alkaen.

Kunnille siirtyneiltä työllisyyspalveluilta voitava odottaa tuloksia 2026

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnille 1.1.2025.

Naantalin kaupunki kuuluu Turun työllisyysalueeseen, johon kuuluu 23 varsinaissuomalaista kuntaa; Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Kustavi, Laitila, Lieto, Loimaa, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Oripää, Paimio, Parainen, Pyhäranta, Pöytyä, Raisio, Rusko, Sauvo, Taivassalo, Turku, Uusi-kaupunki ja Vehmaa. Turun työllisyysalueen vastuukuntana toimii Turku. Raision kaupunki tuottaa Naantalin kaupungille lakisääteiset työvoimapalvelut eli niin sanonut lähipalvelut, jotka tuotetaan Raision toimipisteessä ja myös Naantalissa tiettyinä päivinä. Työllisyysaluetta ohjaa Turun työllisyysalueen lautakunta, jossa Naantalilla on yksi jäsen.

Turun työllisyysalueen alku on ollut takkuinen. Maan talous on ollut taantumassa, ja työpaikkoja avoimena erittäin vähän. Palveluvelkaa siirtyi valtiolta kunnille samalla kun uudet työllisyyspalvelujen organisaatiot nostettiin pystyyn. Lainsäädäntö säätelee tarjottavien palvelujen sisältöä tiukasti samalla, kun kuntien kustannettaviin sakkomaksuihin vaikuttamismahdollisuudet kapenivat.

Työllisyyden tilanne kehittyi koko vuoden 2025 aikana huolestuttavaan suuntaan. Elokuussa 2025 Naantalin työvoimaan kuului 9 394 henkilöä, joista työttömänä työnhakijana 8,6 prosenttia eli 805 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömiä oli elokuussa 313 henkilöä ja työpaikkoja Naantalissa avoinna vain 24 kappaletta.

Vuodelle 2026 on odotettavissa valtiolta korjaussarja työllisyyden hoidon lakipakettiin. Toivonkin, että tämä mahdollistaa kunnille laajemman keinovalikoiman ja keskittymisen työllistymistä edistäviin palveluihin pelkän lakisääteisen byrokratian toteuttamisen sijasta.

On selvää, että työpaikkoja on tarjolla vain vähän, kunnes taantuma helpottaa. Valoa on kuitenkin jo näkyvissä vuosille 2026 ja 2027. Turun työllisyysalueen on kuitenkin onnistuttava työkykyä tukevien ja osaamista kehittävien palvelujen tarjonnassa, jotta taantumasta helpottaessa työkykyistä ja osaavaa työvoimaa on saatavilla yritysten kasvaviin työvoimantarpeisiin.

Kaupungin omassa toiminnassa pyrimme tukemaan yrityksiä tuottamalla omana tuotantona neuvontapalveluja aloittaville yrityksille sekä kasvaville ja kansainvälistyville yrityksille palveluja yhteistyössä Business Turun kanssa. Työllisyyden ja elinkeinopalvelujen saumaton yhteistyö oman palvelutuotannon ja kuntien yhteistoiminnan välillä vaatii vielä kehittämistä, mutta olemme oikealla tiellä.

Naantali Turun ydinkaupunkiseudun kasvuvauhdissa kiinni

Turun ydinkaupunkiseudun kuntien yhteistyö on tiivistynyt ja positiivinen vire siivittää Turun ydinkaupunkiseutua kasvuun – ydinkaupunkiseudun menestys on samalla myös Naantalin menestys. Turun ydinkaupunkiseudun kunnat, Turku, Kaarina, Raisio, Lieto ja Naantali vastaavat nyt lähes kaikesta väestönkasvusta Varsinais-Suomessa.

Naantalin väkiluku elokuussa 2025 oli 20 317 asukasta. Kesäasukkaita Naantalissa on noin 17 000 henkilöä. Naantalin väestönlisäys ensimmäisen vuosipuoliskon 2025 aikana oli 115 henkilöä. Luonnollinen väestönlisäys oli -2 eli syntyneitä on vähemmän kuin kuolleita. Luonnollinen väestönlisäys on aiempina vuosina ollut merkittävästi enemmän negatiivinen kuin mitä alkuvuosi 2025 antaa olettaa. Kehityssuunta on erinomainen ottaen huomioon koko maan tilanne.

Naantalin pysyminen väestönkasvussa kiinni edellyttää voimakasta kuntien välistä muuttovoittoa, mutta enenevästi myös maahanmuuttoa. Muuttovetovoimaa saadaan syntymään ainoastaan kasvua tukevalla kaavoituksella, yhdyskuntateknisiä investoinneilla asuinalueisiin sekä luomalla uskoa tulevaisuuden mahdollisuuksiin elää ja yrittää Naantalissa.

Investointien jarruttaminen osoittautunut vaikeaksi – velkaantumisen vauhtiin kiinnitettävä huomiota

Vuonna 2018 päätetty palveluverkkosuunnitelma on edennyt toteutuksessa hienosti. Edelleen vuoden 2026 investoinnit suuntaavat edelleen vahvasti lasten ja nuorten varhaiskasvatus-, koulu- ja liikuntaolosuhteiden parantamiseen.

Toiminta- ja taloussuunnitelmakauden 2026–2029 merkittävimpiä investointeja ovat edelleen koulu- ja päiväkotiverkkohankkeiden palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen, joka tuo merkittävät paineet Naantalin investointiohjelmaan. Näiden tilojen suunnitelmallinen uudistaminen on kuitenkin tärkeää modernien oppimisympäristöjen sekä lasten ja nuorten sekä henkilöstön terveellisten ja turvallisten tilojen näkökulmasta. Vuonna 2026 valmistuu Kalevanniemen oppimiskylät ja lisäksi Luonnonmaan perhetalon laajennus käynnistyy.

Kalevanniemen liikuntahalli valmistuu 2026 ja se lisää merkittävästi naantalilaisten lasten ja nuorten liikuntaharrastamisen kapasiteettia. Naantali on investoinut merkittävästi hyvinvointia ja terveyttä edistävien arkiliikkumisen olosuhteisiin viime vuosina.

Yli 30-vuotiaan kaupungintalon kunnostaminen etenee vuonna 2026 viemäriverkon peruskorjauksen jatkolla, johon osoitetaan 120 000 euroa. Kaupungintalon peruskorjausta pyritään jaksottamaan useammalle vuodelle, jotta massiiviselta miljoonaluokan kertakorjausinvestoinnilta välttyttäisiin.

Vuoden 2026 suurimmat investointihankkeet ovat seuraavat:

- Kalevanniemen oppimiskylät 4,5 milj. eur
- Kalevanniemen liikuntahalli 4,0 milj. eur
- Luonnonmaan perhetalon laajennus 1,9 milj. eur
- Kaivokadun saneeraus 1,8 milj. eur
- Ruonan yhdystien ja Rautakadun liittymäjärjestelyt 1,6 milj. eur
- Keskustakorttelit 0,5 milj. eur
- Aurinkotien kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen 0,4 milj. eur
- Tavastin Kilta 0,25 milj. eur
- Karvetin monitoimitalo 0,12 milj. eur
- Kaupungintalon kunnostaminen 0,12 milj. eur

Uudistumista ja kasvua – elinvoimaa!

Naantalin vuokra-asuntokanta on vahvistunut erittäin vahvasti viime vuosina Naantalin Vuokratalot Oy:n toimesta. Vuonna 2023 valmistui Nuhjalaan 84 asunnon vuokrakerrostalokohde ja vuonna 2022 asuntomessualueelle vuokrarivitalokohde. Uusimpina hankkeina Presidentinkatu 3:een, aivan Naantalin keskustaan, valmistui loppuvuonna 2025 35 asunnon vuokrakerrostalo. Valmistelussa on vielä 32 asunnon vuokrakerrostalokohde Ratakatu 2:een purettavan ”virastotalon” paikalle. Kohteen rakentaminen alkaa keväällä 2026. Lisäksi Naantalin Vuokratalot Oy valmistautuu vanhempien kohteidensa mittavaan peruskorjauskierrokseen. Kun uudisrakentaminen kohteessa Ratakatu 2 valmistuu, on syytä arvioida kriittisesti tytäryhtiömme jatkoinvestointeja uudistuotantoon. Tyttäreemme velkaantumisen vauhti on ollut nopeaa. Isosta uudisrakentamisen tahdista huolimatta yhtiön talouden

tilanne on kuitenkin vakaa ja asuntojen täyttöaste huikea 99,08 %. Naantalin Vuokratalot Oy:tä esitetään pääomitettavaksi 500 000:lla eurolla vuonna 2026.

Keskustan ilmeessä tapahtuu ylipäättään vuoden 2026 aikana paljon. Virastotalo puretaan alkuvuonna 2026 ja keskustakortteleiden osalta jatketaan katujen rakentamista. Virastotalon purku on edellytys sille, että Naantalin Vuokratalot Oy pääsee rakentamaan uudiskohdettaan Ratakatu 2:een.

Kaivokatua saneerataan sekä hulevesiputkiston kapasiteetin lisäämiseksi että kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantamiseksi. Kävelyn ja pyöräilyn edellytykset parantuvat myös Aurinkotien varrella, jossa maan alaisen kunnallistekniikan uusimisen yhteydessä saadaan parannettua myös kestävän liikkumisen väylä seudullista laatukäytävää vastaavaksi.

Myös kaupan alan rakenneuudistus etenee vuoden 2026 aikana. Kaupungin taloudellista varautumista edellyttää tie- ja liittymäjärjestelyjen toteuttaminen Karvetissa rakentuvalle Turun Osuuskaupan Prisma-hankkeelle.

Suunnittelukauden loppupuolella on näkyvissä useita elinvoimaa merkittävästi kasvattavia investointitarpeita, jotka vaativat kaupungin huomattavaa taloudellista sitoutumista.

Lähi- tai kaukojunaliikenteen käynnistäminen on ajankohtaista vuosikymmenen loppupuolella. Lähijunaliikenteen kilpailuttaminen on ajankohtaista vuonna 2026 ja kaukojunaliikenteessä markkinaehtoisuus on liikennöinnin ratkaiseva tekijä. Kumpikin liikennöintimuoto vaatii rataosuuden perusparannuksen ja sähköistämisen 12,4 miljoonaa euroa, valtion rahoittamana, sekä valtion ja Naantalin yhteisrahoitteisen hankkeen Naantalin ratapihan kehittämiseksi. Jälkimmäisen suuruusluokka on miljoonia euroja ja sen kustannusjakoneuvottelut ovat kesken.

Investointiohjelma sisältää joitakin merkittäviä epävarmuustekijöitä, joita ei tässä kohtaa voida täysin huomioida. Tiedossa on talousarviota laadittaessa hyvinvointialueen Naantalin kaupungilta vuodelle 2026 vuokraamat tilat, mutta mitään pitkäjänteisempää tietoa kohteista tai vuokratasosta ei ole saatavilla. Neuvottelut ovat parhaillaan kesken. Syksyllä 2025 on perustettu kaupungin uusi tytäryhtiö Naantalin Kuntakiinteistöt Oy, jonka talous riippuu kyseisten vuokrasopimusten pituudesta, vuokratasosta ja investointitarpeista. Pystymme siirtämään hyvinvointialueelle vuokrattavia kiinteistöjä yhtiöön vasta, kun meillä on tiedossa meiltä jatkossa vuokrattavat kiinteistöt, niiden vuokrataso ja vuokra-ajan pituus. Tilanteen keskeneräisyys haastaa meitä lakisääteisen yhtiöittämisvelvoitteen noudattamista koskien.

Taloudellista epävarmuutta investointipuoleen aiheuttavat myös sinänsä erittäin positiiviset yritysten hankevalmistelut. Naantalissa on suunnitteilla useampia puhtaan siirtymän hankkeita, joiden vaatimat vesi- ja jätevesihuollon investoinnit, esirakentaminen ja muut yhdyskuntatekniikkaan liittyvät kustannukset suunnittelukaudella tarkentuvat hankkeiden suunnittelun ja investointipäätösten myötä.

Investointeihin kohdistuu epävarmuutta myös tieliikenneyhteyksien osalta, erityisesti koskien E18-tien Raisio–Naantali-hankkeen rahoituksen ajankohtaa. E18-hankkeen toinen vaihe, Raisio–Naantali-yhteyden tiesuunnitelma pääsee hyväksymismenettelyyn, kun Raision kaksi viimeistä hankealueen asemakaavaa hyväksytään Raision kaupunginvaltuustossa. Naantalin puolella kaikki kaavoitus ja suunnittelu on valmista E18-hankeeseen liittyen. Valtio on sitoutunut toteuttamaan E18-tien perusparannuksen vuoteen 2030 mennessä ja tiehanke on edunvalvonnassa Varsinais-Suomen kärkihanke.

On huomioitava, että edellä mainitut epävarmuustekijät voivat johtaa investointiohjelman uudelleen-tarkasteluun suunnitelmavuosina. Elinvoimainvestointien, kuten E18-hankkeen tai raideliikenneyhteyksien kehittämisessä ”momentum” on silloin, kun valtio osoittaa hankkeelle rahoituksen. Tätä mahdollisuus on ainutkertainen, eikä sitä pidä sivuuttaa liian kireällä omalla investointiohjelmalla.

Meillä on myös syytä huoleen. Työpaikkaomavaraisuutemme on vain 60,1 (2023) eli edelleen laskusuuntainen. Työpaikkaomavaraisuutta voimme kasvattaa ainoastaan tarjoamalla laadukasta tonttitarjontaa, hyviä liikenneyhteyksiä ja yhdyskuntateknisiä edellytyksiä. Toivonkin, että poliittiseen keskusteluun nostettaisiin aiempaa enemmän yritystontit, liikenneyhteydet ja yrittäjyyden tukeminen vallitsevan liikuntapaikkakeskustelun sijasta. Vain investoimalla yritysalueiden kehittämiseen meillä on yritystulijoille tontteja tarjolla ja mahdollisuus kasvattaa työpaikkojen ja yhteisöverojen määrää. Tämä vaatii huomiota ja priorisointeja sekä suunnittelussa että investointiohjelmassa – haluammehan olla tulevaisuudessakin oikea kaupunki, jossa on oma, kehittyvä ja elinvoimainen yritysanta ja mahdollisuuksia kasvuun!

Tytäryhtiömme Naantalin Satama Oy on yritysten Naantaliin sijoittumisen kannalta keskeinen veto-voimatekijä. Satama tarjoaa hyvät logistiset mahdollisuudet sijoittujille, ja sataman välittömässä läheisyydessä sijaitseva Luolalan alue onkin yritysten näkökulmasta erityisen kiinnostava sijoittumiskohde. Tonttitarjontaa Luolalassa on vain niukasti, ja tästä syystä suunnittelukaudelle on osoitettu taloudellista panostusta Vantoon kehitettävälle työpaikka-alueelle. Myös Isosuon kehittäminen on otettava valmistelussa työn alle, vaikka sille ei euroja vielä suunnittelukaudelle ole osoitettukaan.

Olemme varautuneet investointeihin – arvokeskustelu tulevaan on käytävä

Naantalin kaupunki on varautunut hyvinä taloudellisina vuosina raskaaseen investointiohjelmaan. Investointivaroja on aiempina vuosina tehty seuraavasti:

- Kalevanniemen liikuntahalli 8 milj. eur
- Maijamäen koulu 7 milj. eur
- Kalevanniemen oppimiskylät 6 milj. eur
- Karvetin koulu 3 milj.
- Lisäksi Särkäsalmien siltaa varten tehtiin 1,3 milj. euron investointivaraus, jota jo puretaan, ja myös kuntaliitosta edeltäviä varauksia puretaan vuosittain pienellä summalla.

On selvää, että nyt käsiteltävä talousarvio 2026 ja sen sisältämät suunnitelmavuodet esittävät vuosikatteeseen nähden edelleen raskaita investointeja. Jarruttamista uuteen talouden tasapainotilaan ei ole kyetty täysin tekemään edes suunnittelukauden loppuun. Talousarvion sisältämällä investointitahdilla Naantalin kaupunki velkaantuu reipasta tahtia ja velkaa on suunnitelmakauden lopussa liki 50 miljoonaa euroa. Uusista investointiavauksista on pidättäydyttävä.

Näkemykseni on, että Naantali tarvitsee uuden strategiaproessin myötä poliittista keskustelua ja suunnan valintaa sen osalta, mikä on kaupungin valitsema suunta investointipaineiden, hyvän talouden hallinnan ja kuntalaisen verorasituksen kolmiossa.

Talous painuu ja sopeuttamista valmistellaan vuoden 2026 aikana

Vuosi 2026 näyttää Naantalin talouden suunnan – vuosi 2026 on arvioiva vuosi.

Naantalin kaupungin talous painuu vuonna 2026 3,2 miljoonaa euroa miinukselle. Talouden paineista huolimatta Naantalin kaupungin tuloveroprosentti vuodelle 2026 pysytetään ennallaan ollen 6,4 %. Myös kiinteistöveroprosentti ehdotetaan pidettäväksi ennallaan.

Nyt on selvää, että toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi suunnitelmakaudella tarvitaan. Ryhdymme suunnittelemaan yhdessä henkilöstön kanssa sopeutustoimia vuodelle 2027. Meillä on hyvin aikaa valmistella pitkäjänteistä sopeuttamista – tase kestää yhden miinusmerkkisen vuoden. Suunnitelmakauden tunnusluvut osoittavat kuitenkin, että laput silmillä ei voida mennä eteenpäin.

Päätöksentekokykyä tarvitaan vuoden 2026 aikana sopeuttamisesta vuoden 2027 talousarvioon. Toimenpiteisiin on yksinkertaisesti ryhdyttävä, mikäli 2026 menee kuten talousarviota laadittaessa ennustamme. Sopeuttamisen euromääräinen tavoite tarkentuu vuoden 2026 aikana.

Taloussuunnitelmavuosiin kohdistuu merkittävä epävarmuustekijä, valtionosuusjärjestelmän uudistus, jonka tavoitteena on uudistaa peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä. Aikataulullisesti uudistuksen voimaantuloa on siirretty vuodella eteenpäin, tavoitteena, että uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2027. Uudistus on merkittävä kysymysmerkki koko kuntataloudelle. Mikäli uudistukseen ei sisällytetä muita tavoitteita tai uudistuksia, kuten kuntarakenteen muutosta tai kuntien tehtäväkentän erilaistamista, on kyse olemassa olevan ja kiristyvän rahoituksen uusjaosta. Tämä tarkastelukulma näyttäytyy riskitekijänä Naantalin näkökulmasta. Tämänhetkinen arviomme on, että uudistus vähentää reilulla miljoonalla eurolla valtionosuuksiamme, mikä lisää sopeuttamistarvetta suunnitelmakaudella tämän riskin toteutuessa. Vuoden 2026 aikana selviää myös maan talouden elpymisvauhti taantumasta. Se antaa meille näkymää tulevasta kehityksestä verotuottojen osalta.

Olemme tehneet reilusti yli kymmenen vuotta positiivisia tuloksia, joka vuosi. Nyt lähdemme matkaan pitkältä miinukselta vailla suunniteltuja sopeuttamistoimia. Emme kuitenkaan jää toimeettomiksi. Arvioimme vuoden 2026 aikana rauhassa sopeuttamisen pitkäjänteisen tarpeen ja vauhdin tuleville vuosille. Tulemme käymään poliittisen keskustelun siitä, millainen ja kuinka korkealle arvostettu kilpailuetu matala veroprosentti ja matala velkaantumisaste meille ovat. Velkaa ei tietenkään pidä pelätä, mutta velasta maksettavilla korkokuluilla voidaan tehdä monia hyviä asioita palveluntuotannossamme. Arvioimme vuoden 2026 aikana, mikä on se palvelutaso, johon eri osa-alueilla palvelutuotannossamme tähtäämme ja mihin meillä on jatkossa taloudellinen mahdollisuus.

Laadimme vuodelle 2027 sopeuttamisohjelman, yhteistyössä henkilöstömme kanssa. Kiihdytämme vapautuvista tiloista luopumista ja tarkastelemme investointiohjelmaa jatkuvasti uudelleen arvioiden, pitkäjänteiseen suunnitteluun ja tietoon pohjaten. Myös käyttäjämaksut ja avustuspolitiikka tarkastellaan uudelleen ja ei-lakisäateisten tehtävien kokonaisuus arvioidaan.

Talousarvion 2026 suunnitelmavuosille on sisäänrakennettu verojen korotus. Korotuksen suuruus riippuu sopeuttamistoimenpiteiden vaikuttavuudesta ja päätöksentekokyvystä saada aikaan sopeuttavia päätöksiä. Katse kääntyy myös konsernin tytäryhteisöihin ja niiden tuottamaan taloudelliseen hyötyyn kaupungin emon näkökulmasta – jokainen konsernin yhtiöiden tuottama euro keventää naantalilaisen veronmaksajan verorasitusta.

Kaupungin strategia antaa poliittisesti sovitut suuntaviivat investointiohjelmalle ja tavoitteen kestävästä investointitasosta. Kestävä investointitaso on vuosikatteen suuruusluokkaa eli noin 9–10 miljoonaa euroa vuodessa. Tehtyjä sitoumuksia, sopimuksia ja suunnitelmia on kuitenkin paljon enemmän. Liikkumavaramme investointien osalta on hyvin ohut – käytännössä investointiohjelman kokoluokaltaan suurimmat investoinnit pohjautuvat tehtyihin sopimuksiin, kaupungin kasvussa pitämiin, yritystoiminnan edellytysten ylläpitämiseen ja palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen. Uusista, investointiohjelmakauteen sisältymättömistä miljoonaluokan investoinneista tulee johdonmukaisesti pidättäytyä investointisuunnitelmakauden loppuun, ainakin vuoteen 2029 asti.

Vuosi 2026 mennään aivan rajoilla, että nykyisellä henkilöstöllä saadaan näin suuret investoinnit toteutettua. Velkaa otetaan reilusti. Kestämme yhden vuoden kiihdytyksen, mutta sen jälkeen investointitaso on saatava kuriin. Investointitaakan jarrutus kohti kestävää tasoa näkyy suunnitelmakaudella.

Yhteinen näkemys Naantalin tulevasta suunnasta antaa pohjan jatkoon

Kuntavaalikauden taite on haastanut valmistelijoita ja lautakuntia työskentelyn käynnistämisessä ja yhteisen kaupunkitasoisen näkymän synnyttämisessä osaoptimoinnin sijasta. Kuntatalouden kiristyksessä on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että katsomme samaan suuntaan tavoitellen samalla sekä kaupungin pitkäjänteistä kehittämistä että talouden tasapainoa. Vuoden 2026 aikana meidän on käytettävä aikaa yhteisen näkemyksen luomiseen, jotta saamme päätöksiä sopeuttamisesta tehtyä vuodelle 2027.

Virkavalmistelu on jälleen tehty talousarvioraamiin. Kiitän toimialajohtajia ja tulosaluevastuullisia jälleen erinomaisesta yhteistyöstä ja lautakuntia näkemysten esille tuomisesta. Kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen on tehty muutoksia lautakuntavaiheen jälkeen.

Nyt on selvää, että Suomi kutistuu ja näivettyy alueellisesti monelta osin. On entistä tärkeämpää pitää Naantali kiinni positiivisesti kehittyvien kuntien joukossa, osana kasvavaa Turun ydinkaupunkiseutua. Tämä vaatii katsomista ylös, eteen ja tulevaisuuteen, riittävän kauas ja riittävän kunnianhimoisesti. Meillä on siihen hyvä mahdollisuus.

Laura Leppänen
kaupunginjohtaja

2 NAANTALIN STRATEGIA

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoteen 2026 ulottuvan Naantalin kaupunkistrategian 29.8.2022 § 59. Sen mukainen tavoitteen asetanta löytyy tästä asiakirjasta käyttötalousosan alusta.

Tarkastuslautakunta on kaivannut kaupunkistrategian tulosten mittaamiseen numeerisia mittareita. Nykyisen kaupunkistrategian kaikkiin tavoitteisiin ei ole saatavissa numeerisia mittareita. Joitakin toiminnallisia mittareita tunnuslukuineen on tuotu talousarvion liiteosaan.

Tarkastuslautakunnan pyyntö strategisten mittareiden kehittämisestä on otettu tulevan strategian laadinnassa huomioon. Mittareiden tulee ohjata toimintaa sekä kuvata strategiassa tehtyjä valintoja. Huomioitava on sekin, että mittareiden tiedot on kerättävissä vaivattomasti myös raportointiin.

3 TALOUSARVION SISÄLTÖ

Kuntalain 110 §:ssä talousarviosta ja -suunnitelmasta säädetään seuraavasti:

”Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.”

Kuntien toimintasuunnitelman ja talousarvion laadintaa ohjaa nykyisin JUHTA (Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta) ja sen julkaisema suositus JHS 199 (Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja –suunnitelma). Kuntaliitto on laatinut suosituksen perusteella ohjeen kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja –suunnitelman laadinnasta vuonna 2022.

3.1 Konserni

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kuntakonsernin merkitys on kasvanut merkittävästi. Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. (Kuntalaki 110 §)

Nykyinen konserniohje on hyväksytty valtuustossa 23.4.2018, ja sitä muutettiin Naantalin Energia Oy:n osalta 24.8.2020. Nämä kaksi asiakirjaa ovat toimineet lainsäädännön ohella kaupunkikonsernia ohjaavana viitekehyksenä. Kaupungin tytäryhteisöjä ohjaava konserniohje on parasta aikaa päivityksen alla kokonaisuudessaan. Lisäksi valmistellaan erikseen kaupungin omistajapolitiikan määrittävä asiakirja. Nykyiseen konserniohjeeseen on sisällytetty melko suppea omistajapolitiikkaosuus. Molempia asiakirjoja on syytä tarkentaa. Konserniohjeen ja omistajapolitiikan tarkoituksena

ei ole rajoittaa tytäryhteisöjen toimintavapautta omistajan sille asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, vaan selkiyttää yhteisiä toimintaperiaatteita ja tavoitteita.

Kuntalain 48 § mukaan ”Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.”

Hallintosäännössä on kuntalain lisäksi määritelty kaupungin toimielinten tehtävät ja vastuut kaupunkikonsernin toiminnassa. Nykyinen hallintosääntö tuli voimaan 1.1.2025, ja luottamushenkilöorganisaation osalta 1.6.2025.

Keskeisten konserniyhtiöiden, Naantalin Energia Oy:n, Naantalin Satama Oy:n ja Naantalin Vuokratalot Oy:n, osinko- tai vastaava taloudellinen odotusarvo vuoden 2025 tuloksen perusteella on yhtiöittäin seuraava:

- Naantalin Energia, alustava osinko-odotus 150 000 euroa
- Naantalin Satama, alustava osinko-odotus 0 euroa
- Naantalin Vuokratalot, yhtiöön sijoitettujen varojen tuotto-odotus 118 000 euroa.

Naantalin Matkailu Oy poistuu konsernista vuoden 2026 aikana, ja käytännössä sen toiminta on lakannut syksyllä 2025.

Osinko-odotukset Naantalin Vuokratalojen osalta nousevat hieman, koska sen peruspääomaa lisätään 0,5 miljoonaa euroa alkuvuodesta 2026. Naantalin Energian osingonmaksukyky palautuu hiljalleen, mutta edelleen osingon taso on tavoitetasoa pienempi. Osingonmaksukykyä on rasittanut vuoden 2022 heikko tulos ja meneillään olevat suuret investoinnit. Yhtiö maksanee aiemman tason mukaista osinkoa jälleen vuodesta 2028. Naantalin Satamalla ei vielä ole osingonmaksukykyä mittavien investointien sekä haastavan maailmantalouden tilanteen vuoksi. Kehityksen johdosta Naantalin Sataman osingonmaksukyvyn kehitystä seurataan ja ohjataan säännöllisesti. Arvio on, että yhtiö voisi maksaa osinkoa jälleen vuonna 2028.

Konserniohjauksen yleiset tavoitteet

Kaupunki toimii aktiivisena omistajana ohjaten konserniyhteisöjä niiden toiminnan luonteen edellyttämällä tavalla. Samalla pidetään huoli siitä, että kaupunkikonsernin toiminta ja talous ovat eri tunnusluvuilla ja mittareilla arvioituina terveellä pohjalla. Tätä varten talousarviokirjan liitteisiin on ensimmäistä kertaa laadittu numeerisia talouden sekä toiminnan mittareita merkittävimmille konserniyhtiöille yhteistyössä yhtiöiden toimivan johdon kanssa. Tavoiteasetannan konserninäkökulman kehittämistä jatketaan.

Emokaupunki keskittyy toiminta- ja taloussuunnitelmassa mittavan investointisuunnitelman rahoittamiseen. Aiemmin on tehty päätös Naantalin Vuokratalot Oy:n pääomittamisesta vuonna 2026 500 000 eurolla. Muita ennakonäkemyksiä konserniyhtiöiden pääomittamiseen ei ole eli konserniyhtiöiden omat investointitarpeet on rahoitettava tulo-rahoituksella ja tarvittaessa vieraalla pääomalla, mitkä tulee ottaa huomioon asetettaessa pitemmän aikavälin tavoitteita.

Kaupunkikonsernin tunnusluvut osoittavat, että tytäryhteisöjen tilannetta ja kehitystä on seurattava entistä vahvemmin, jotta kaupunkikonsernin kokonaisuus pysyy toiminnan ja talouden näkökulmasta tasapainossa. Yhtiöiden hallitusten jäsenten rooli, osaaminen toiminnasta ja taloudesta sekä hallituksen jäsenen vastuu ovat korostuneet, ja näihin seikkoihin tulee kiinnittää huomiota yhtiöiden hallitusten valinnassa.

Keskeisille konserniyhtiöille on annettu seuraavia toiminnallisia (numeerisia) tavoitteita liiteosassa. Tavoitteenasetantaa kehitetään edelleen.

Kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen (omistus 20–50 %) osalta ei ole asetettu konserniohjausjärjestelmää.

4 ALUE, YMPÄRISTÖ, VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS

4.1 Kunnan alue

Naantalin kaupunki kuuluu Turun seutuun. Kuntaraja Naantalilla on Turun, Paraisten ja Raision kaupunkien sekä Maskun, Mynämäen, Taivassalon ja Kustavin kuntien kanssa. Näistä Naantalilla on maaraja Raision ja Maskun kanssa. Kaupungin pinta-ala on 688 km², josta maapinta-alaa on 311,5 km².

Liikenneyhteydet Naantaliin ovat hyvät. Maanteitse etäisyys Naantalin keskustasta Turkuun on noin 16 km ja Raisioon noin 9 km. Etäisyys Helsinkiin on noin 175 km.

E18-käytävä osana ns. Pohjolan kolmiota kuuluu EU:n tärkeimpien liikenneyhteyksien joukkoon. Käytävän merkitys Naantalille, joka on eräs väylän Suomen osuuden keskeisiä paikkakuntia, on suuri.

4.2 Ympäristö

Kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteena on systemaattisesti ympäristöjohtamisen työkalujen kuten ympäristö- ja ilmasto-ohjelman avulla toimia kestävän kehityksen mukaisesti ympäristöasiat huomiioon ottaen. Kaupungin ensimmäinen ympäristöohjelma laadittiin vuosille 2020-2024. Ympäristöohjelmassa asetettiin kaupungin strategiset ilmasto-, vesistö- ja luonnon monimuotoisuustavoitteet sekä päätettiin niistä konkreettisista toimenpiteistä, joilla kaupungin toimintaa kehitettäisiin kestävän kehityksen periaatteiden mukaiseksi, ja joilla voitaisiin parantaa Saaristomeren tilaa ja vaalia kaupungin arvokkaiden luontoympäristön piirteitä. Ympäristöohjelma on päivitetty ja uusi ympäristö- ja ilmasto-ohjelma ulottuu vuosille 2024-2030. Ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimeenpano tulee näkymään edelleen kaupungin eri toiminnoissa nykyisen toimintakulttuurin muutoksina nykyistä ympäristöystävällisempään suuntaan. Naantalin kaupunki on mukana valtakunnallisessa Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU) -verkostossa.

Ympäristönsuojelu hoitaa lakisääteisiä ympäristöviranomaisen tehtäviä, kuten valmistelee viranomaispäätöksiä ja –lausuntoja, ja valvoo eri toimintoja ja ympäristölainsäädännön noudattamista. Lisäksi ympäristönsuojelu kehittää kaupungin ympäristönsuojelua mm. erilaisten ympäristöhankkeiden kautta, teettää ympäristön tilaa koskevia selvityksiä sekä ohjaa ja neuvoa kuntalaisia ja toiminnanharjoittajia ympäristöasioissa.

4.3 Väestö ja työllisyys

Kaupungin lopullinen väkiluku oli 31.12.2024 oli 20 129 henkilöä.

Ikäluokkiin asukkaat jakautuivat seuraavasti:

	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	2024	Muutos 2024/1990	Muutos 2024/2000
0-6 v	1 307	1 484	1 505	1 399	1 407	1 287	1 119	1 149	-158	-356
7-15 v	2 014	1 978	2 000	2 216	2 100	2 014	1 998	1 935	-79	-65
16-19 v	721	882	896	834	984	883	849	903	182	7
20-24 v	872	797	787	785	735	725	589	521	-351	-266
25-64 v	7 985	8 656	9 287	9 955	10 310	9 809	9 754	9 894	1 909	607
65-74 v	1 081	1 261	1 307	1 408	1 877	2 606	3 033	2 989	1 908	1 682
75-84 v	516	635	768	930	1 050	1 162	1 562	2 118	1 602	1 350
85 +	126	161	193	261	344	475	523	620	494	427
yhteensä	14 622	15 854	16 743	17 788	18 807	18 961	19 427	20 129	5 507	3 386

Kaupungin väkiluku kasvoi vuosina 2020–2024 yhteensä 702 henkilöä. Kasvu oli keskimäärin 176 henkilöä vuodessa. Edellisen viisivuotiskauden aikana eli vuosina 2015–2020 kasvu oli yhteensä 466 henkilöä, keskimäärin 93 henkilöä vuodessa. Kasvu on siten parantunut viimeisen neljän vuoden aikana. Viime vuosien väkiluvun kasvu on perustunut ennen kaikkea kuntien väliseen muuttoliikkeeseen ja viimeisen vuoden aikana maahanmuuttoon. Maahanmuuton kasvua selittää ukrainalaisten kotikuntaoikeuden hakumahdollisuus kevästä 2023 lähtien.

Uusia asuntoja valmistui seuraavasti: vuonna 2023 164 uutta asuntoa ja vuonna 2024 119 uutta asuntoa. Nykyiset ja suunnittelussa olevat hankkeet huomioon ottaen perustellusti voidaan arvioida, että 2025 valmistunee noin 130 asuntoa ja vuonna 2026 110-140 asuntoa. Rakennusalan laskusuhdanne jatkuu edelleen.

"Asuntomarkkinat ovat yleisellä tasolla hieman piristyneet, uusien asuntojen aloitusten osalta on ollut kasvua ja kasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2026. Asuntojen uudisrakentamisen elpyminen on kuitenkin hidasta, sillä elpymistä jarruttaa asuntojen ylitarjonta markkinoilla, sekä kuluttajien heikko luottamus. Väestön kasvu ja muuttoliike lisäävät asuntojen kysyntää ja rakentaminen on jäämässä lähivuosina selvästi pitkän aikavälin rakentamisen tarvetta alemmalle tasolle (Valtionvarainministeriö 26.3.2025)."

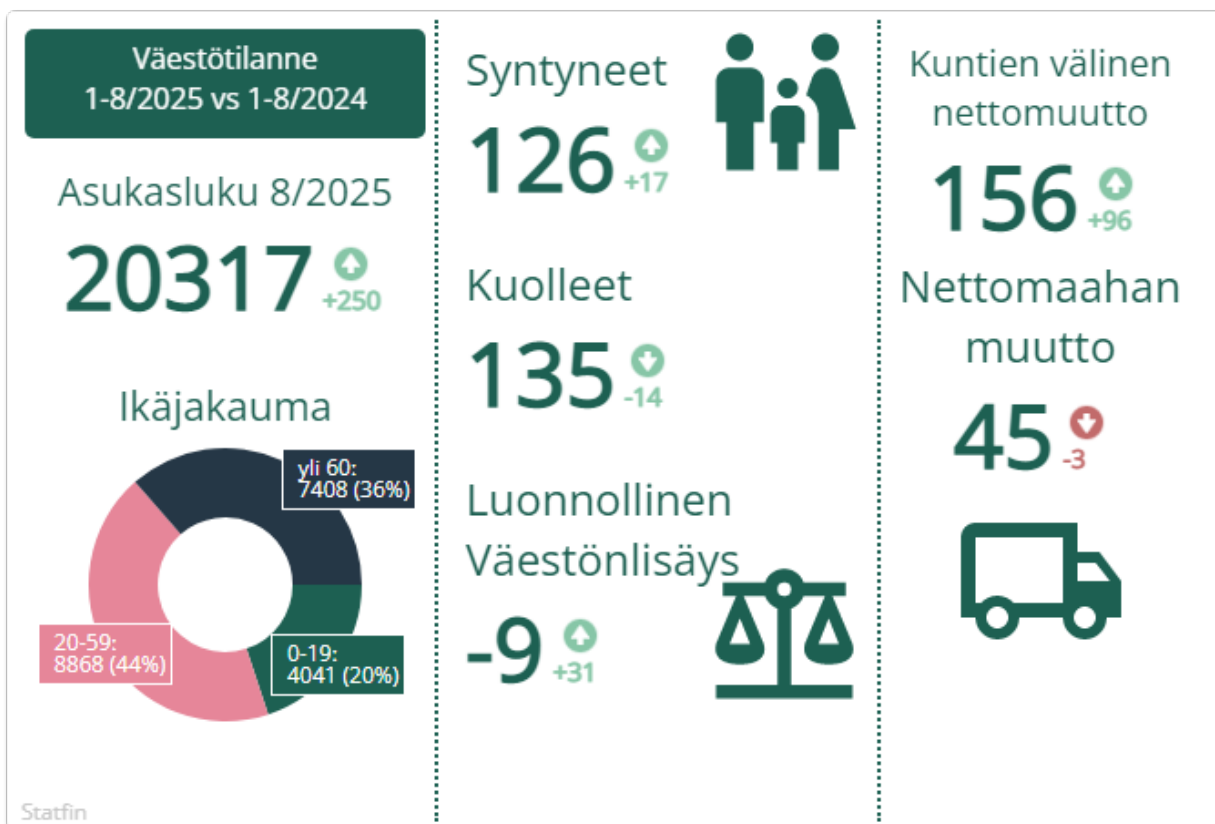
Naantalin kaupungin kannalta katsottuna samantyyppiset trendit näkyvät myös meillä.

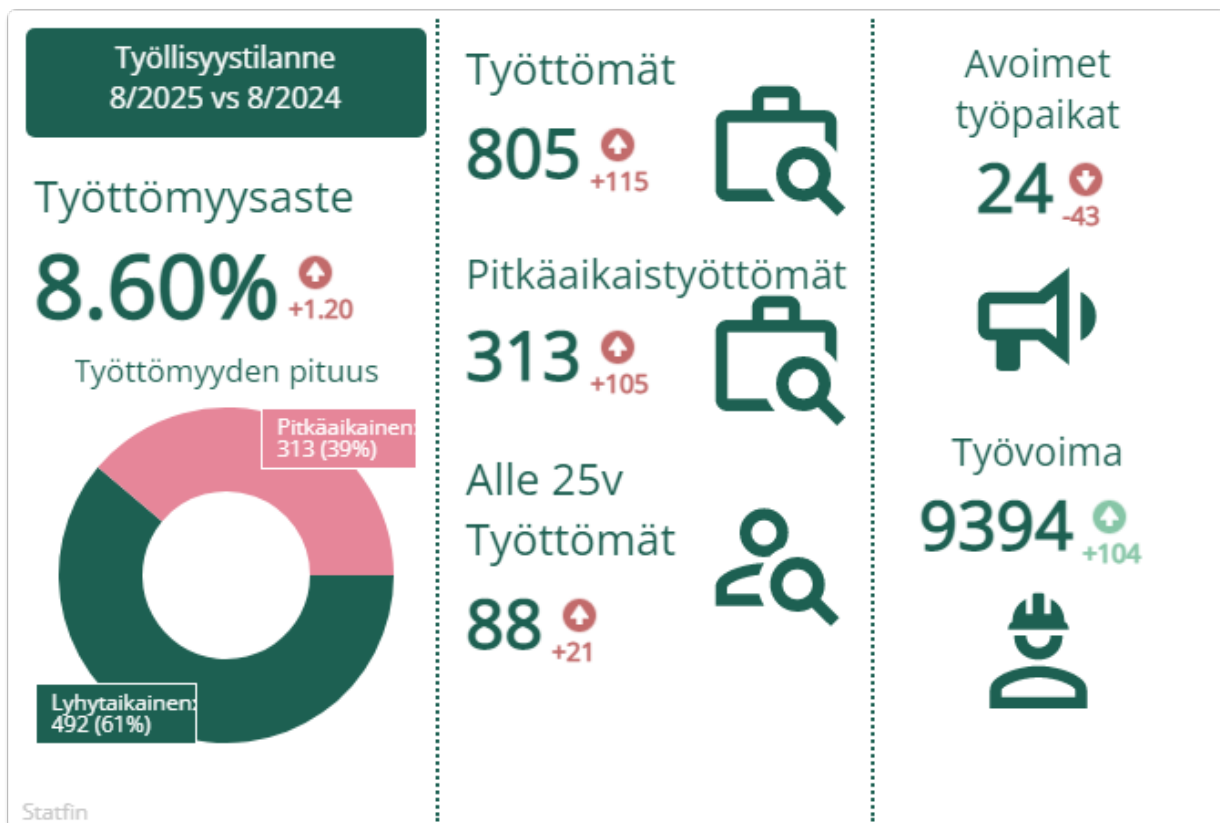
Turun työllisyysalue aloitti toimintansa vuoden 2025 alussa, jolloin työvoimapalvelut siirtyivät TE-toimistoilta kunnille. Naantalilaisia työnhakijoita ja työnantajia on lakisääteisissä työvoimapalveluissa palvellut vuoden alusta lähtien työllisyysalueen Raision lähipalvelupiste, joka palvelee työllisyyden hoitoon liittyvissä asioissa Raision ja Naantalin ohella Maskun, Mynämäen, Nousiaisten ja Ruskon asukkaita ja työnantajia.

Varsinais-Suomen työttömyys laski tyypilliseen tapaan kesän jälkeen, mutta pitkäaikaistyöttömyys nousi silti mittaushistoriansa korkeimpiin lukemiin. Työvoiman kysyntä on ollut vaisua koko vuoden ajan. Avoimien työpaikkojen määrä Naantalissa oli elokuussa 64 % edellisvuotta matalampi. Maakunnan työttömien työnhakijoiden osuus 11,1 % työvoimasta on edelleen pienempi kuin maassa keskimäärin (11,5 %). Turun seudun työttömyysaste oli kuitenkin hieman keskimääräistä korkeampi (11,8 %). Naantalin työttömyysaste on viime vuosina ollut keskimäärin 2,5 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin. Naantalissa työttömien työnhakijoiden osuus työvoi-

masta oli elokuun lopussa 8,6 %. Tilanne on Naantalissa kuitenkin heikentynyt maakunnallisen kehityksen myötä, sillä kasvua edellisen vuoden elokuuhun oli 1,2 %-yks. Pitkäaikaistyöttömien määrä on myös Naantalissa kasvanut merkittävästi. Kuluvin vuoden elokuussa pitkäaikaistyöttömien määrä oli 313 kpl, mikä on 50 % enemmän kuin vuoden 2024 elokuussa. Nuoria alle 25-vuotiaita oli elokuussa työttömänä lähes kolmannes enemmän kuin vuosi sitten.

Työttömyys tulee kunnille koko ajan kalliimmaksi. Työttömyysjaksojen pitkittyminen ja määrän lisääntyminen on lisännyt myös Naantalin maksuosuutta työttömyysetuuksista. Vuoden alusta voimaan tulleiden lakimuutosten myötä kuntien rahoitusvastuu kasvoi ja aikaistui. Tällä hetkellä kunta joutuu rahoittamaan työttömyysetuuksia jo 100 päivän työttömyyden jälkeen, kun ennen raja oli 300 päivää. Vuodelle 2025 arvioitu maksuosuuden kasvu on heikentyneestä tilanteesta huolimatta pysynyt toistaiseksi talousarvion mukaisena.

4.4 Rakentamisalueet ja elinkeinotoiminta

Kaupungin tavoitteena on edistää hallitulla kasvulla yhdyskuntarakennetta, joka turvaa asumismahdollisuudet ja nykyisten palveluiden säilymisen ja kehittymisedellytykset. Tavoitteena on turvata väestö- ja työpaikkatavoitteiden edellyttämä kaava- ja tonttivaranto.

Kaupungin alueella elinkeinojen toimintamahdollisuudet ovat hyvät. Naantalilla on teollisuuden, satamatoimintojen ja matkailun toimialoilla koko kaupunkiseutua vahvistava rooli ja imago. Tavoitteena on aktiivinen vuoropuhelu yritysten kanssa toimintaedellytysten kehittämisestä ja ennakoivasti myös yritystoimijoiden kaavoitustarpeista.

Kaupungilla on kaavoitettuja teollisuus- ja työpaikkatontteja Luolalan, Luonnonmaan Naviren ja Isosuon alueilla. Naviren alueen esirakentaminen jatkuu ja ensimmäiset yritykset ovat jo sijoittuneet alueelle. Vastaavaa kehitystä pyritään edistämään myös Isosuolla. Uudempien yritysalueiden osin rakentamaton kunnallistekniikka rajaa alueille sijoittumista harkitsevien toimijoiden määrää sekä näiden sijainnissa mahdolliseksi kokemia toimintoja. Luolalassa tontit ovat olleet haluttuja ja erityisesti merkittävämpien toimijoiden hankkeet ovat johtaneet alueen tonttivarannon pientymiseen. Haasteita teollisuus- ja yritystonttien osalta luovat tonttitarjonta sekä tontinluovutusehdot, jotka eivät aina vastaa yrittäjien tarpeisiin ja markkinoilla olevaan kysyntään ongelmien liittyessä tyypillisesti esimerkiksi rakentamisvelvoitteen täyttämiseen.

Luolalan-Sataman alue nähdään vahvasti vihreän siirtymän teollisuuden alueena. Neste Oyj on luovuttanut entiseltä jalostamoalueelta Tupavuoresta maata Naantalien kaupungin käyttöön ja edelleen hyödynnettäväksi. Maa-alueiden jatkojalostus suunnitteilla olevan, Green North Energy Oy:n vety- ja ammoniakkilaitoshankkeen toteuttamiseksi jatkuu. Yhtiön kanssa on laadittu esisopimus tontin

vuokraamisesta. Turun kehätien (E18) voimaan tullut asemakaavanmuutos mahdollistaa uutta liikerakentamista kehätien ympäristössä. Vanton alueen profiili nähdään tulevaisuudessa vahvemmin työpaikka- ja toimitila-alueena. Vanton alueella on asemakaava vireillä, ja alueen kehittäminen edellyttää yhteistyötä Raision kaupungin kanssa.

Kaupan toimintojen osalta kaupunki tavoittelee monipuolista kaupan rakennetta, jotta naantalilaisten ostovoimaan pystytään vastaamaan. Ruonan yhdystien varren asemakaavat mahdollistavat alueen kehittämisen arjen asiointivöhykkeenä, jossa sijaitsee monipuolista kaupan tarjontaa. Vireillä olevista kaupan hankkeista merkittävimpana mainittakoon Turun Osuuskaupan uusi kaupan suuryksikkö (Prisma), jonka on määrä valmistua Rautakadulle vuoden 2026 aikana. Lisäksi Asemanseudun vireillä olevalla asemakaavamuutoksella mahdollistetaan keskustan kaupan palvelujen monipuolistaminen.

Vuosittain hyväksyttävällä kaavoituskatsauksella ohjataan kaavoitushankkeiden aloittamista ja toteuttamisaikatauluja. Asunto- ja maapoliittisella ohjelmalla 2023-2026 luodaan suuntaviivoja maankäytölle, kaavoitukselle ja tontinluovutukselle ohjelmakaudella. Vuonna 2026 käynnistyy vuoden 2027 alusta voimaan astuvan asunto- ja maapoliittisen ohjelman valmistelu.

5 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

5.1 Hallinto

Vuosi 2026 on uuden valtuustokauden ensimmäinen kokonainen talousarviovuosi. Kuntavaalit järjestettiin huhtikuussa 2025 ja uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Hallintosääntö uudistettiin vuoden 2024 aikana, osa sen muutoksista astui voimaan 1.1.2025 ja luottamushenkilöorganisaatiota koskevat muutokset tulevat voimaan 1.6.2025.

Organisaatiomuutoksilla pyrittiin vastaamaan hyvinvointialueuudistuksen jälkeiseen tarpeeseen tarkastella uudelleen kaupungin toimintojen organisoitumista ja päätöksentekojärjestelmää.

5.2 Henkilöstö

Kaupungin strategian tavoitteet on nostettu henkilöstöohjelmaan Yhdessä tehden onnistumme. Henkilöstöpolitiikan keinoin tavoitteena on olla hyvä ja haluttu työnantaja, osaamisen varmistaminen kaupunkiorganisaatiossa sekä henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen. Henkilöstöohjelmaan on sisällytetty työuraohjelma, jossa huomioidaan lainsäädännön, työympäristön sekä työelämän muutokset ja tuetaan henkilöstöä työuran kaikissa vaiheissa.

Kaupungissa työskentelee vuonna 2026 noin 805 työntekijää.

6 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

6.1 Yleistä

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio on arvioinut kuntien tilannetta alkusyksystä tehdyn Talousbarometri-kyselyn pohjalta seuraavasti:

"Taloustilastojen mukaan kuntien talous on kehittynyt kuluvana vuonna vaatimattomasti. Valtiokonttorin neljännesvuositilastot kertovat, että kuntien toimintakulut ovat nousseet alkuvuonna lähes 6 prosenttia. Tilikauden tuloksella mitattuna kuntatalouden tasapaino keikkui kesäkuun lopussa noin 250 miljoonassa eurossa. Se jää vuoden 2024 vastaavasta ajankohdasta jonkun verran, minkä lisäksi alkuvuoden taloudellista tilaa kaunistelee iso, kertaluonteinen myyntitulo Porin energiayhtiöstä. Jos sen putsaisi valtakunnan aineistosta pois, kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos näyttäytyisi nyt poikkeuksellisen heikkona.

Peräti 70 prosenttia Talousbarometriin vastanneista talousjohtajista arvioi kuntansa talouden näkymät seuraavan 12 kuukauden kuluttua huonoksi tai melko huonoksi. Vastauksista laskettu keskiarvo tippui viime kevään kyselystä, mutta tämänkään kysymyksen osalta pudotusta ei tullut mahdollisimman paljon: vain 0,3 prosenttiyksikköä. Näkemysten kirjo on melko samankaltainen eri kuntakokoluokissa, mutta maakunnittaisissa vastauksissa jyrkemmin odotukset tippuvat Varsinais-Suomessa ja Päijät-Hämeessä. Positiivisimmat odotukset ovat Kainuussa. Barometrityyppisten kyselyiden yksi mielenkiintoisimmista aiheista syntyy odotuksissa tapahtuvista muutoksista. Muutokset Kuntaliiton Talousbarometrissä syksyllä 2025 eivät ole suuria. Lisäksi odotukset talousnäköymistä jäivät notkahduksesta huolimatta vahvemmalle tasolle kuin vuoden 2024 kyselyissä.

Koko kuntakenttä on tästä huolimatta kuitenkin laajojen sopeutuspaineiden edessä. Tästä huolimatta kolme neljäsosaa kunnista arvioi, että kunnallisveroprosenttiin ei kohdistu syksyllä 2025 muutospaineita. Loppuosassa kuntia veroprosentti voisi talousjohtajan näkemysten mukaan muuttua, ja 7 prosentissa kuntia veroprosentti voisi nousta yli 0,5 prosenttiyksikköä. Veronkorotuspaineet ovat muita suurempia keskisuurissa, 20 000–100 000 asukkaan kaupungeissa.

Veronkorotuspaineita on siis tällä hetkellä kymmenissä kunnissa, mutta suhteutettuna vastaukset kuntien alkuvuoden heikkoihin taloustietoihin, kustannusten ripeään nousuun sekä kuntien valtionosuuksien lisäleikkauksiin vuonna 2026, tilanne olisi voinut olla huomattavasti pahempi. Maltillista veronkorotuspainetta saattaa selittää valtuustokauden varhainen vaihe, jolloin vielä työistetään tulevia tavoitteita ja linjauksia.

Tällä kierroksella Talousbarometriin sisältyi myös uusi kysymys kunnan pidemmän aikavälin taloudellisen liikkumavaran kehityksestä. Lähes 80 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa taloudellisen liikkumavaran kapenevan. Taloudellista niukkuutta esiintyy kaikentyyppisissä kunnissa, mutta erityisesti pienimmissä, alle 5 000 asukkaan kunnissa. Kaikissa kuntakokoluokissa on myös kuntia, joissa taloudellinen liikkumavara kasvaa. Taloudellisen liikkumavaran kapeneminen esimerkiksi heikkojen verokertymien tai suurten yksikkökustannusten myötä haastaa palvelujen nykyisiä järjestämistapoja.

Tiivistäen: Kuntien taloustuntemuksen iso kuva syksyllä 2025 näyttäytyy heikkenevänä, mutta arvioita veronkorotuspaineiden laajuudesta voidaan pitää tällä syksyn kierroksella poikkeuksellisen maltillisina. Kuntien talousjohtajat tunnistavat myös sen, että pidemmällä aikavälillä kunnan taloudelliset raamit kiristyvät.

Yleinen talouden tilanne on vuonna 2025 säilynyt mollivoittoisena kasvuodotuksista ja -toiveista huolimatta. Talouskasvu on vaatimatonta vaikka korkotaso on kohtuullistunut huipputasoista, ja talouden vakautta haastavat maailman ja Euroopan laajuiset, talouteen vaikuttavat epävarmuustekijät. Yhteisöveron maksatus on heikentynyt jo tänä vuonna ja työttömyys on noussut uusiin huippulukemiin. Samaan aikaan Suomessa huoltosuhteen suunta on huolestuttava, ja sillä on monenlaisia vaikutuksia myös kuntakentässä.

Vireillä on kuntien tulomuodostukseen suuresti vaikuttavia uudistuksia: valtionosuusuudistuksen pitäisi tulla voimaan vuoden 2027 alusta ja kiinteistöverouudistus on vireillä, mutta sen aikataulu tällä hetkellä on epäselvä. Tulevaisuuden talouskehityksen ennustaminen suunnitelmakaudeksi näissä olosuhteissa on jälleen haasteellista. Talouden heikko kehitys vaikuttaa ja näkyy myös Naantalin taloudessa väistämättä. Viime vuosina Naantalin vuosittainen talous on kehittynyt talousarviossa ennakoitua paremmin. Pääosin syynä on ollut kertaluoteiset tuloerät. Nyt niitä ei ole näkyvissä ja talouden pitkään jatkunut alavire näkyy myös Naantalissa verorahoituksen liian pienenä kasvuna. Myös lasten määrän krooninen lasku tulee näkyviin vuoden 2026 valtionosuuksissa.

Kuten on moneen kertaan todettu, hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen kuntatalous on kooltaan pienempi ja siten myös pienemmät muutokset suuntaan tai toiseen tulevat selvemmin näkyviksi. Pienempi talous kestää myös heikommin riskejä sekä yllätyksiä.

Naantalin taloustilanteen heikkeneminen ei ole yllätys, vaan tätä on ennakoitu jo vuosia. Vuoden 2026 "sukellus" reilusti miinukselle voi vaikuttaa suurelta, mutta jo vuoden 2025 talousarvio olisi ollut reilun miljoona euroa tulokseltaan miinusmerkkinen ilman kahta kertaluonteista erää: tuloutettavia maankäyttösopimuskorvauksia sekä yhtä kertaluonteista 1,5 kertaista osinkotuloa.

Naantalin kaupungin tilannekuva vuoden 2026 talousarviossa on siis hyvin samankaltainen kuin vuotta aiemmin eli suunnitelmakaudella talouden kiristyminen jatkuu ja talouden tunnusluvut lähes romahtavat hyvien vuosien jälkeen. Menot kasvavat, mutta tulot eivät kasva samassa suhteessa. Investointiohjelma on yksin vuonna 2026 25,1 miljoonaa euroa, joten Naantali velkaantuu 16 miljoonaa euroa yhdessä vuodessa. Yksi vuosi tällaista tahtia Naantalin talous kestää, mutta suunnitelmakaudella käyttötalous on saatava tasapainoon ja investointitaso kestäväälle tasolle. Koska investoidaan runsaasti, poistojen taso ylittää vuosikatteen tason vuonna 2026, ja tällä mittarilla talous painuu epätasapainoon.

Naantalin lähtötilanne haastavampiin taloudellisiin aikoihin on edelleen hyvä. Verotulopohja on muutoksista huolimatta vahva, väestö kasvaa, vaikkakin muuttoliikkeen kautta, ja uusia elinvoimahankkeita on vireillä. Tällä hetkellä on keskityttävä talousarvion realistiseen laadintaan, jotta sitä pystytään toteuttamaan mahdollisimman hyvin talousarviovuoden aikana. Tällä luodaan pohja tulevien vuosien sopeutustoimien oikeaan mitoittamiseen.

Kaupungin toiminnassa ja taloudessa jatketaan perusasioiden toteuttamista sekä valmistaudutaan tuleviin haasteisiin huolella ja harkituilla päätöksillä. Uusien pysyvien menojen muodostumista välteään. Käyttötaloudessa kustannusnousut on saatu pidettyä siedettävänä, ja investointeja pitää tehdä suunnitelmallisesti siten, että varmistetaan väestönkasvun edellytykset, omaisuuden arvon säilyminen sekä strategisen tavoitteiden toteutuminen sekä toiminnallisten tavoitteiden että investointien turvatoimenpiteiden osalta.

6.2 Talousarvion valmistelu

Kaupunginhallitus antoi 9.6.2025 § 157 ohjeluvut talousarvion 2026 sekä taloussuunnitelman 2027-2029 valmisteluun. Ohjelukujen lähtökohtana oli nykyinen toiminnan taso muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, hyvinvointitoimintojen vakiinnuttamisen jatkaminen ja oman toiminnan uudelleenjärjestely hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä aikaa vastaavaksi sekä luottamushenkilö- että virkaorganisaation suhteen. Suunnitelmakaudella joudumme etsimään lääkkeitä tiukentuvaan taloustilanteeseen. Naantalin palvelutaso on useilla mittareilla mitattuna hyvä, mutta jostakin joudumme jatkossa tinkimään. Ohjeluviissa kustannusten nousua oli huomioitu, mutta ei täysimääräisesti.

Investointeihin ei varsinaisesti annettu ohjelukua, mutta ohjelukupäätöksessä todettiin, että vuodelle 2026 investointiohjelma on suuri 25 miljoonan euron luokkaa. Investointipaineet jatkuvat teknisten palvelujen suurissa investoinneissa, ja suuri osa investointisuunnitelman kohteista on sidottu esim. maankäyttösopimuksin tai palveluverkkosuunnitelman toteuttamiseen. Strategian mukaisesti investointien tulee olla Naantalin elinvoimaa tukevia sekä tukea väestönkasvutavoitteita. Investointiesityksiä on tarkasteltu uudelleen, mutta suuria muutoksia siihen ei kevään lukemista tullut. Suunnitelma-kaudelle esitettävät investoinnit ovat yhteensä 72,9 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus käsittelee talousarvioehdotusta 20.10. sekä 3.11.2025, ja kaupunginvaltuusto 10.11.2025.

6.3 Kaupungin johtajan ehdotukseen tehdyt muutokset

Kaupunginjohtajan esitys perustuu pääosin lautakuntien talousarvioesityksiin muutamin muutoksin. Kaupunginhallituksen päätös käyttötalouden suunnittelun ohjeluviiksi vuodelle 2026 ei sisältynyt Naantali-lisää, jonka kustannusvaikutus on 194 000 euroa. Opetus- ja kasvatustalokunta kuitenkin lisäsi Naantali-lisän talousarvioon. Kaupunginjohtajan esityksessä on palattu talousarvion ohjelukujen mukaiseen esitykseen, eli se ei sisällä Naantali-lisää.

Lisäksi investoinneissa tekninen lautakunta teki alkuperäiseen esitykseen muutoksia, jossa Karvetin alueen parkkipaikkaratkaisun 400 000 euron määräraha siirrettiin Karvetin tekonurmikentän pinnoituksen uudistamiseen. Lisäksi lautakunta siirsi suunnitelmakauden ulkopuolelta Kuparivuoren kentän kunnostushankkeen suunnitelmakaudelle sillä reunaehdolla, että investointien kokonaissumma ei saa muuttua. Nämä molemmat teknisen lautakunnan tekemät muutokset on kaupunginjohtajan esityksessä palautettu ns. lähtöasentoon eli Karvetin alueen 400 000 euron määräraha käytetään parkkipaikkajärjestelyihin ja Kuparivuoren kentän kunnostus ei sisälly suunnitelmakauden investointeihin. Muutokset perustuvat liikenneturvallisuuden lisäämiseen Karvetin alueen parkkipaikalla sekä Liikuntapaikkojen kokonaisselvitykseen, jossa on arvoitu liikuntapaikkojen peruskorjaustarvetta ja -järjestystä.

6.4 Rakenteelliset muutokset vuoden 2026 talousarviossa

Vuosi 2026 on neljäs toimintavuosi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen.

Vuoden 2026 suurin rakenteellien muutos on matkailupalvelujen siirtyminen kaupungin organisaation järjestettäväksi sekä samalla tehtävä matkailupalvelujen uudelleenjärjestely. Naantalin Matkailu Oy:n toiminta lakkaa vuoden 2025 jälkeen.

Vuoden 2025 suurin rakenteellinen ja euromääräinen muutos kaikille kunnille oli TE-palvelu-uudistuksen voimaantulo 1.1.2025. Työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle, ja kuntien rahoitusvastuu työmarkkinatuesta kasvoi. Samaan aikaan talouden suhdanne on muuttunut valmisteluvaihetta huomattavasti huonommaksi ja työttömyys on kohonnut uudelle tasolle. Valtionosuusrahoituksella kor-

vattiin kunnille TE-palveluista sekä sakkomaksujen kasvusta aiheutuvat kustannukset, mutta näyttää siltä että valtionosuusrahoitus ei tule riittämään kustannuksiin. Kunnat kantavat TE-palvelujen myötä suhdanneriskiä aivan uudella tavalla.

HTV-mittari

Tulosalueilla näkyy HTV-mittari, jonka määritelmä on seuraava:

HTV eli henkilötyövuosi = palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100). Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden kalenteripäiviin (esim. työssä 1.3.-31.5. = 92 / 365 = 0,25 henkilötyövuotta). Henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi.

HTV-mittarin historiatiedot ovat dataa henkilöstöjärjestelmä Populuksesta kuluvalta vuodelta kesäkuun tilanteesta. Vuoden 2026 luvut perustuvat tulevan vuoden henkilöstösuunnitteluun. HTV-mittarin periaate on sama kuin kuluvan vuoden talousarviossa.

6.5 Toimintatuotot ja toimintakulut vuonna 2026

Tuloslaskelma esitetään ulkoisina erinä, sisältäen kaupungin sekä taseyksikön eliminoituna.

Toimintatuotot ovat yhteensä 21,8 miljoonaa euroa ja ne vähenevät edelliseen vuoteen verrattuna 4,0 % eli 0,9 miljoonaa euroa (vertailu alkuperäiseen talousarvioon 2025).

Tuotot putoavat vuoden 2025 tasosta, koska vuonna 2024-2025 saadut kertaluonteiset, merkittävät maankäyttömaksutulot jäävät pois. Vuoden 2025 talousarviossa nämäkin budjetoitiin muihin toimintatuottoihin. Myyntituotot putoavat, koska mm. vettä myydään vähemmän kuin aiemmin. Maksutuottojen ennakoidaan kasvavan hieman. Tuet ja avustukset säilyvät lähes ennallaan. Muihin toimintatuottoihin vaikuttaa laskevasti yllä mainittujen maankäyttömaksutulojen ohella hyvinvointialueen maksamat vuokrat kiinteistöistä, koska hyvinvointialue vähentää tilojen käyttöä sekä tavoittelee vuokrien tuntuvaa alennusta nykyisestä. Neuvottelut vuokramuutosten suuruudesta ovat kesken. Käyttöomaisuuden myyntituottotavoite on ennallaan, 0,9 miljoonaa euroa. Laskevaa trendiä rikkovat maanvuokrat, joita ennakoidaan kasvavan vuonna 2026.

Valmistus omaan käyttöön pysyy edellisvuosien toteutumien tasolla.

Toimintakuluja on yhteensä 76,7 miljoonaa euroa ja ne kasvavat 2,5 % eli 1,9 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Henkilöstökustannuksissa varaudutaan palkankorotuksiin 2,0 %:n korotuksella verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Työehtosopimusten korotukset ovat tätä suuremmat, mutta vuoden 2025 palkankorotukset realisoituvat pääosin vasta 1.10.2025, eikä kuluvan vuoden palkankorotusvara tule käytettyä täysimääräisesti. Näin ollen sitä jää käytettäväksi vuoden 2026 palkankorotuksiin. Henkilösivukuluihin on nousupainetta eläkemaksun sekä työttömyysvakuutusmaksun osalta. Joitakin harkittuja henkilöstölisäyksiä sisältyy henkilöstösuunnitelmaan, ja eläköitymisen kautta poistuvia tehtäviä järjestellään uudelleen. Henkilöstökulut kasvavat yhteensä vain 1,1 %.

Palvelujen ostot kasvavat peräti 5,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Uusien järjestelmien käyttöönotot lisäävät palvelujen ostokustannusta. Muuten ostopalvelujen tasoa nostaa sopimustoimittajien vuosittaiset hinnankorotukset.

Aineet ja tarvikkeet

Myös aineiden ja tarvikkeiden kustannukset nousevat 4,6 %. Suurin tekijä on sähkö, jonka hinta on kilpailutettu ja se on korkeampi kuin aiempi, hyvin edullinen sopimus.

Avustukset

Avustukset pienenevät 6,8 % verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Tämä johtuu Naantali-lisän poistamisesta, jonka suuruus on 0,2 miljoonaa euroa.

Muut toimintakulut

Muihin toimintakuluihin sisältyvät mm. ulkoiset vuokrat ja leasing-maksut. Ne kasvavat 17,7 %, mikä on 0,25 miljoonaa euroa.

Toimintakate on yhteensä -54,4 miljoonaa euroa ja se kasvaa 5,5 % eli 2,8 miljoonaa euroa.

6.6 Verotulot

Naantalin tuloveroprosentti on 6,4%, kuten edellisenä vuonnakin. Koko maan tuloveroprosentin painotettu keskiarvo on ollut vuonna 2024 7,46 % ja vuoden 2025 veroprosentin keskiarvo 7,54 %.

Naantalissa hyvä verotulopohja sekä väestökehitys ovat pitäneet verotulot lievässä kasvussa talouden yleisestä taantumasta huolimatta. Kunnallisvero tulee toteutumaan lähes ennakkoidun mukaisesti kuluvana vuonna, mutta suuria ylityksiä ennusteisiin ei ole luvassa. Työllisyyden kehitys vaikuttaa nopeasti kunnallisverotuloihin, joten siksi sen kehitystä seurataan tarkasti.

Verotulojen ennustamisessa käytetty väestöennuste on seuraava:

VÄESTÖ ikäryhmittäin, 31.12.						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0 - 18 vuotiaat	3 836	3 811	3 770	3 736	3 687	3 661
Muutos %	1,4	-0,7	-1,1	-0,9	-1,3	-0,7
19 - 64 vuotiaat	10 582	10 591	10 666	10 738	10 818	10 846
Muutos %	-0,3	0,1	0,7	0,7	0,7	0,3
+ 65 vuotiaat	5 581	5 727	5 878	6 012	6 144	6 305
Muutos %	2,3	2,6	2,6	2,3	2,2	2,6
Asukasluku vuoden lopussa	19 999	20 129	20 315	20 486	20 649	20 812

Tuloveron veropohja perustuu 2025 verotuksen ennakkotietoihin ja sen taustalla olevaan väestökehitysarvioon. Veronsaajille jaettavana kertymänä käytetään Kuntaliiton muokatun ennusteen mukaista arviota vuoteen 2028 asti, siitä eteenpäin ennuste on kaupungin trendinomaisen arvio.

Yhteisövero on kehittynyt menneinä vuosina hyvin ja vielä vuonna 2023, mutta yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen alkaa näkyä väistämättä yhteisöveron tasossa ja tilityksissä jo kuluvana vuonna. Naantalin oma yhteisöveron rakenteellinen muutos eli Neste Oyj:n jalostamatoiminnan lakauttamisesta vuonna 2021 johtuva vaikutus yhteisöverotulojen kuntakohtaiseen jako-osuuteen alkoi vuonna 2023. Vaikutus vahvistuu vuonna 2024, ja lopullinen jako-osuus tämän muutoksen johdosta saavutetaan 2025. Naantalin kuntakohtainen jako-osuus on pudonnut vuodesta 2020 lähtien yli 30 %. Yhteisövero on kaikkein haastavin verolaji ennustaa, sillä kuntakohtaisiin tuloihin vaikuttaa koko valtakunnassa maksettavan yhteisöveron kehitys sekä kuntakohtaisten yritysten maksamien verojen suhde tähän kokonaisuuteen. Ennustaminen on ollut haastavaa talouden kasvaessa, ja haastavaa

se on myös taantuvan talouskasvun tilanteessa. Verotuloissa talouden hiipuminen näkyy aina viiveellä, etenkin yhteisöveron osalta.

Verotuloennusteet ovat muuttuneet kuluvan vuoden aikana varovaisemmiksi, eli niissä ennakoitaan vain hyvin maltillista talouskasvua. Työllisyyden kehityksen toivotaan paranevan ensi vuonna. Yritysten kannattavuudessa on nähtävissä edelleen ongelmia, ja tämä tulee vaikuttamaan maksettavaan yhteisöveroon. Verotuloennusteeseen sisältyy siis epävarmuustekijöitä. Mikäli verotulojen kehitys on ennusteista poikkeavaa, vaatii se tulevana vuosina uusia toimenpiteitä.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kiinteistöverosta puolet sisältyy verotulotasauksen piiriin. Aiemmin kiinteistövero on ollut verotulotasausjärjestelmän ulkopuolella.

Voimassa olevan kiinteistöverolain mukaan kunnan on määrättävä yleinen kiinteistöveroprosentti erikseen rakennuksille ja maapohjalle, vakituisten asuinrakennusten ja muiden asuinrakennusten veroprosentti. Muiden veroprosenttien määrääminen on vapaaehtoista.

Talousarviossa vuodelle 2026 kiinteistöveron määrän laskennassa on käytetty samoja kiinteistöveroprosentteja kuin vuonna 2025. Vuodelle 2026 kiinteistöveroprosenttien esitetään olevan seuraavat:

yleinen kiinteistöveroprosentti, rakennukset 1,05
yleinen kiinteistöveroprosentti, maapohja 1,30
vakituisten asuinrakennusten prosentti 0,45
muiden asuinrakennusten prosentti 1,35
voimalaitoksen prosentti 3,0
rakentamaton rakennuspaikka 3,0.

Kiinteistöveroennuste on varsin vakaalla pohjalla, mutta tilitysten ajoituksissa on ollut vuosikohtaisesti eroa. Osa kiinteistöverosta tilitetään kunnille vasta ao. verovuoden jälkeen. Vuoden 2026-2029 kiinteistöverot on laskettu samoilla kiinteistöveroprosenteilla. Kiinteistöverotuksen uudistushanke ei ole kuluvana vuonna edennyt. Se odottanee valtiosuusuudistuksen valmistumista.

Ennustettu verotulojen kehitys verolajeittain on seuraava:

TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**	2029**
Verolaji							
Kunnallisvero	37 322	34 907	35 657	36 879	38 662	40 546	44 173
Muutos %	-56,0	-6,5	2,1	3,4	4,8	4,9	8,9
Yhteisövero	8 316	6 440	5 383	5 416	5 738	6 030	6 211
Muutos %	-39,5	-22,6	-16,4	0,6	5,9	5,1	3
Kiinteistövero	7 658	7 521	8 445	8 310	8 310	8 310	8 410
Muutos %	3,2	-1,8	12,3	-1,6	0,0	0,0	1,2
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	53 296	48 869	49 485	50 605	52 719	54 887	58 794
Muutos %	-49,7	-8,3	1,3	2,3	4,2	4,1	7,1

** ennuste

Verotulojen perusteissa tapahtuneet muutokset

- Vuoden 2023 verotulot putosivat edellisestä vuodesta hyvinvointialueuudistuksen toteutuessa. Vuonna 2023 alussa kunnille tilitettiin vielä edellisen vuoden verotuloja, jotka oli peritty suuremmalla verotuloprosentilla. Tästä muodostui ns. verotulohäntä.
- vuonna 2024 saavutetaan uusi normaalitaso verotuloissa hyvinvointialueuudistuksen jälkeen, ja kiinteistöveron osalta erotettiin maapohjan kiinteistöveroprosentti yleisestä kiinteistöveroprosentista lainsäädäntömuutoksen vuoksi

Veroennustelaskelma sisältää 0,4 %-yksikön veronkorotuksen vuodelle 2029. Vaikka menopuolta tarkastellaan ensin ja sitä kautta lähdetään viemään sopeutustoimia eteenpäin, talouden epätasapaino on niin merkittävä, että sitä ei saada ilman veronkorotuksia korjattua. Jos päätöksiä menosopeutuksista ei saada aikaan, kohdistuu veronkorotukseen tässä esitettyä suurempi nostopaine.

Suunnitelmavuosien talouteen vaikuttavasta valtionosuuksien muutoksesta ja siten ko. tuloelän kehityksestä ei ole vielä tietoa, ja sillä tulee olemaan vaikutusta talouden kokonaiskehitykseen. Talouden kokonaiskehitys ratkaisee mahdollisen veronkorotuksen tai korotusten lopullisen ajankohdan ja suuruusluokan.

6.7 Valtionosuudet

Valtiovarainministeriö on muuttanut kuntien valtionosuuslaskelmia hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Suurin muutos tuli loppuvuodesta 2023, jolloin valmistui lopulliset laskelmat hyvinvointialueille siirtyvistä tuloista vuoden 2022 verotuksen valmistuttua. Verotuksen lopputulemana siirtyi hyvinvointialueille vähemmän tuloja kuin aiemmissa laskelmissa oli arvioitu. Puuttuva erotus sekä kunnille liikaa vuonna 2023 maksettu valtionosuus vähennetään kuntien valtionosuuksista. Valtio otti kantaaseen 1/3 hyvinvointialuemuutoksen talouslaskelmien osuvuuden riskistä, kunnat kantavat siitä loput eli lisäleikkaustarpeesta johtuva osuus hyvinvointialueiden rahoituksesta otetaan pois kuntien valtionosuuksista vuosina 2025-2027.

Naantalin valtionosuudet putoavat vuodesta 2025 vuoteen 2026 0,5 miljoonaa euroa eli niiden kokonaismäärä on 10,65 miljoonaa euroa. Taustalla vaikuttaa kuntien valtionosuuksiin kohdistunut leikkaus, 75 miljoonaa euroa, jonka vaikutus Naantalissa on reilut 200 000 euroa. Lisäksi lapsimäärä on pienentynyt vuodesta 2023 vuoteen 2024, josta seuraa automaattisesti valtionosuuden leikkaaminen. Keväällä leikkauksen suuruus oli 0,7 miljoonaa euroa (50 lasta vähemmän tarkoittaa 500 000 euron valtionosuusleikkausta), mutta syksyllä indeksitarkistusten jälkeen leikkaus on kutistunut 0,5 miljoonaan euroon. Valtionosuudet sisältävät toista vuotta TE-palveluihin kohdistuvaa valtionosuutta. Suuruusluokka on siten vertailtavissa edelliseen vuoteen.

Valtionosuusuudistus on ollut pitkään vireillä, mutta sitä ei saatu valmiiksi tälläkään kertaa siten, että suunnitelmavuosien valtionosuudet olisi voitu suunnitella uudistuksen mukaiseksi. Uudistuksen pitäisi tällä tietoa tulla voimaan 1.1.2027, eli sillä on vaikutusta lähes koko suunnitelmakauteen. Kauhuskeinaario Naantalin osalta on selvä: mikäli saaristo-osakuntalisä 1,1 miljoonaa euroa ja sote-erät 3,2 miljoonaa euroa pudotetaan kokonaan pois valtionosuuksista, Naantalin tulopohjassa on 4,3 miljoonan euron vaje. Samaan aikaan lasten määrä on hitaassa laskusuunnassa, ja se vaikuttaa omalta osaltaan valtionosuuksiin laskevasti.

Uudistuksen valmisteluvaiheissa olleiden linjausten mukaan valtionosuuspudotuksen suuruusluokka tulee olemaan kuitenkin pienempi - aiemmassa selvityshenkilöiden esityksessä kuntakohtainen muutos rajattiin -60 euroa/asukas - +80 euroa/asukas -välille. Mikäli Naantalilta lähtisi maksimimäärä val-

tionosuutta, se tarkoittaisi 1,2 miljoonan euron vähennystä valtionosuuksiin. Vallitsevissa taloudellisissa olosuhteissa se heikentäisi suunnitelmavuosien talouden tasapainoa entisestään. Saaristosakuntalaisen tulevaisuus on ollut riippuvainen Saaristolain muutoksesta, joka niin ikään on ollut viireillä. Siitä saatujen ennakkotietojen perusteella Naantalin valtionosuus tämän asian osalta säilyisi.

Suunnitelmakauden talouden kokonaiskehitys on hyvin riippuvainen valtionosuuksien uudesta tasosta, ja sitä on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida.

Veromenetysten kompensaatiot

Tuloslaskelman valtionosuuskäsite jaetaan kahtia siten, että varsinainen valtionosuus ja erilaiset, lähinnä verotukseen liittyvät kompensaatiot erotetaan toisistaan. Kompensaatioden määrä ja merkitys vähenivät hyvinvointialueuudistuksen tuomien muutosten myötä, koska kompensoitavat vähennykset verotuksessa siirtyvät suurelta osin valtion verotuksen puolelle.

6.8 Muut tuloslaskelman erät

Rahoituserät

Rahoituserien kehitykseen vaikuttaa vuonna 2026 poikkeavasti seuraavat asiat: Naantalin Energia Oy maksaa osinkoa 150 000 euroa ja Naantalin Satama Oy ei maksa osinkoa vuonna 2026. Turun Seudun Energiatuotanto Oy maksaa normaalin osingon, joka on vuonna 2025 maksettua osinkoa pienempi. Korkokuluihin vaikuttaa lainamäärän kehitys sekä korkotason kehitys. Korkojen aiempia vuosia korkeampaan tasoon on varauduttu koronvaihtosopimuksella, joka suojaa 10 miljoonaa euroa korkotasoon 1,27 %. Tämän ylittäväksi korkoprosentiksi suunnitelmakaudella on arvioitu 2,5 %. Laina otetaan suunnitelmakaudella investointien rahoittamiseksi.

Vuosikate

Vuosikatteen taso on vuonna 2026 8,5 miljoonaa euroa. Vuosikatteella ei kateta suunnitelman mukaisia poistoja 10,9 miljoonaa euroa. Talous painuu tällä mittarilla epätasapainoon.

Poistot

Poistot kasvavat vuonna 2026 hitaammin kuin keväällä ennakoitiin, suurista investoinneista huolimatta. Menojäännöspoistolla poistettavien hankkeiden summat taseessa ovat pienentyneet, ja Kalevanniemen valmistuva kampus sekä liikuntahalli ovat poistoissa mukana vasta syyskaudesta alkaen. Suunnitelmavuosien poistotason kehitys riippuu investointien edistymisestä. Suunnitelman mukaisia poistoja on yhteensä 10,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2026 Kalevanniemen kampuksen hankkeiden valmistuttua vuosittainen poistotaso nousee noin 800 000 euroa kerralla, ja se näkyy täysimääräiseseti vuoden 2027 poistoissa. Poistojen kattaminen vuosikatteella onnistuu vielä vuonna 2025, mutta vuonna 2026 poistojen suuruus ylittää vuosikatteen tason. Talous kääntyy vuosikatteen suhde poistoihin -mittarilla mitattuna epätasapainoon. Haasteet poistojen kasvun osalta jatkuvat eli mittava investointiohjelma nostaa poistotasoa reilusti myös seuraavina vuosina.

Kertaluonteisena poistona luvuissa näkyy Marianrinteen rakennusten poistaminen 1,1 miljoonaa euroa. Rakennukset lunastetaan ne omistavalta yhtiöltä ko. summalla ja puretaan todennäköisesti vuoden 2026 aikana. Näin ollen ne tulee kertapoistaa käyttöomaisuuskirjanpidosta.

6.9 Tilikauden tulos ja tilikauden yli/alijäämä

Vuoden 2026 tilikauden tulos on -3,6 miljoonaa euroa ja tilikauden alijäämä -3,2 miljoonaa euroa. Poistoeron vähennys pienentää alijäämää 354 000 euroa. Poistoeron vähennys muuttuu sen mukaan, miten investoinnit, joita vasten investointivaroja on tehty, valmistuvat. Vuonna 2026 valmistuu Kalevanniemen kampuksen oppimiskylät sekä liikuntahalli, ja niiden vaikutus poistoeron vähennykseen on huomioitu 5 kuukauden osalta. Poistoeron vähennys tapahtuu samassa ajassa kuin kohteen poistot toteutuvat.

6.10 Suunnitelmavuodet 2026-2029

Talousarviovuosi 2026 johtaa Naantalin taloudessa reiluun epätasapainoon monella mittarilla, eikä tahti valitettavasti näytä paranevan suunnitelmakaudella ilman toimenpiteitä. Perussyynä tähän on verorahoituksen kasvun hiipuminen lähes olemattomiin ja vastaavasti kustannusten normaali kasvu. Suunnitelmavuosien 2027-2029 luvut on arvioitu suunnitelman pohjaksi siten, että toimintamenot kasvavat 3 % vuodessa. Toimintatuottojen ei ennakoida kasvavan, vaikka sopeutustoimien keinovalikoimassa tulee olemaan myös maksujen korotukset.

Lisäksi vuosi 2026 on mittavan investointisuunnitelman huippuvuosi yli 25 miljoonan euron investoinneilla. Koska vuosikate jää pieneksi, ja investointisummat koko suunnitelmakauden ovat merkittävät, Naantali velkaantuu vauhdilla. Yhden tällaisen vuoden Naantalin talous kestää, mutta sen jälkeen on ryhdyttävä toimenpiteisiin talouden tasapainon saavuttamiseksi.

Laskelmissa ei ole huomioitu sote- ja pela-kiinteistöjen siirtämistä yhtiöön yhtiöittämisvelvoitteen mukaisesti. Tämä siksi, että Varha laatii tällä hetkellä vuokrasopimuksia pääosin toistaiseksi voimassa olevina 12 kuukauden irtisanomisajalla. Näiden siirtäminen yhtiöön on yhtiön talouden kannalta liian riskialtista. Ennen kiinteistöjen siirtoa yhtiöön tulee saada Varhalta päätös pidemmän ajan palveluverkkosuunnitelmasta sekä pidempiaikaisista vuokrasopimuksista. Nämä ratkaisevat, mitä kiinteistöjä yhtiöön siirretään.

Lisäksi laskelmissa ei ole huomioitu tulevan valtionosuusuudistuksen vaikutuksia Naantalin valtionosuuksiin. Tämä siksi, että varmuutta muutosten suuruusluokasta ei vielä ole. Todennäköisesti ne ovat Naantalille negatiivisia ja vaativat lisää toimenpiteitä talouden tasapainon saavuttamiseksi.

Vuosi 2026 tulee olemaan Naantalissa taloutta ja toimintaa arvioiva vuosi. Koska lähtötilanne heikompina vuosiin on hyvä, voidaan rauhassa suunnitella yhdessä henkilöstön kanssa toimenpiteet ja ehdotukset sopeutustoimista päätöksentekoon. Tilanne on uusi sekä organisaatiolle että päättäjille - ikäviä päätöksiä ei ole useaan vuoteen jouduttu tekemään. Tästä syystä laaja keskustelu sopeutustoimista on tarpeen ja se käynnistyy alkuvuodesta 2026.

Taloussuunnitelma sisältää vuodelle 2027 1,5 miljoonaa euroa talouden sopeutustoimia, ja vuodelle 2028 tämän lisäksi 0,5 miljoonaa euroa sopeutustoimia, yhteensä 2,0 miljoonaa euroa. Vuodelle 2029 on ennakoitu näiden lisäksi 0,4 %-yksikön kunnallisveron korotus, jotta kokonaisuus saadaan tasapainoon. Sopeutustoimien suuruusluokka ja tapa tarkentuvat vuoden 2026 aikana. Mikäli päätöksiä sopeutustoimista ei saada aikaan, paine veroprosentin suurempaan korotukseen kasvaa.

Käyttötalouden tasapainotus varmistaa, että investointien toteutukseen jää kohtuullinen tulorahoitus, ja velkaantuminen pysyy hallinnassa. Investointitahti rauhoittuu huippuvuoden 2026 jälkeen, mutta säilyy tulorahoitukseen nähden korkealla tasolla. Sopeutustoimista huolimatta lainaa joudutaan ottamaan investointien rahoittamiseksi, mutta paljon maltillisemmin kuin vuonna 2026.

Riskit suunnitelmakaudella

Yleinen talouden tilanteen kehitys on edelleen epävarmuustekijä suunnitelmakaudella, ja talouden piristymistä kovasti toivotaan ja odotetaan. Vaikka kasvu käynnistyisi vuonna 2025, se näkyy kuntataloudessa vasta viiveellä. Työllisyyden parantuminen vaikuttaa nopeammin, mutta yhteisöveron kasvu säilyy vaatimattomana vielä useamman vuoden kasvusta huolimatta.

Suurimmat riskit Naantalin taloudessa ovat kuitenkin valtionosuusuudistuksen lopputulema sekä sote- ja pela-kiinteistöihin liittyvät riskit. Hankalasti uuteen käyttöön otettavia kiinteistöjä ei toivottavasti jää merkittävässä määrin tyhjiilleen ja vaille käyttöä. Sote/pela-kiinteistöjen yhtiöitys on kuitenkin tehtävä hallitusti, sillä uusi yhtiö jäänee Naantalin kaupunkikonsernin osaksi.

TE-palvelu-uudistus toteutui vuoden 2025 alussa ja samaan aikaan työttömyys nousi ennätyslukemiin. Miten hyvin onnistutaan tuottamaan vaikuttavia palveluja ja viime kädessä vähentämään kuntien ns. sakkomaksuja pitkällä aikavälillä, jää nähtäväksi. Kunnat kantavat joka tapauksessa suhdanne-riskiä työllisyyspalveluiden myötä aivan uudella tavalla.

6.11 Investoinnit

Kaupunginhallituksen ohjelukupäätöksessä 9.6.2025 § 157 todetaan, että sen hetken valmistelussa investointien taso vuodelle 2026 oli huimat 25 miljoonaa euroa. Suunnitelmakauden investointeja on tarkastelu sen jälkeen useaan otteeseen, mutta lopputulos ensi vuodelle on keväisen kaltainen.

Vuodelle 2026 kasaantuu ennätysmäärä, 25,1 miljoonaa euroa, investointeja, joista suurin osa on sidottu joko palveluverkkouudistuksen toteuttamiseen tai tehdyin sitoumuksin. Lisäksi on pidettävä huolta verotulopohjaa vahvistavista investoinneista eli väestönkasvua sekä yritysten sijoittumista tukevista hankkeista. Investointitahti rauhoittuu hieman vuodelle 2027 17,6 miljoonaan euroon, 2028 15,2 miljoonaan euroon ja vuoteen 2029 14,8 miljoonaan euroon. Koko suunnitelmakaudella bruttoinvestointien määrä on 72,9 miljoonaa euroa.

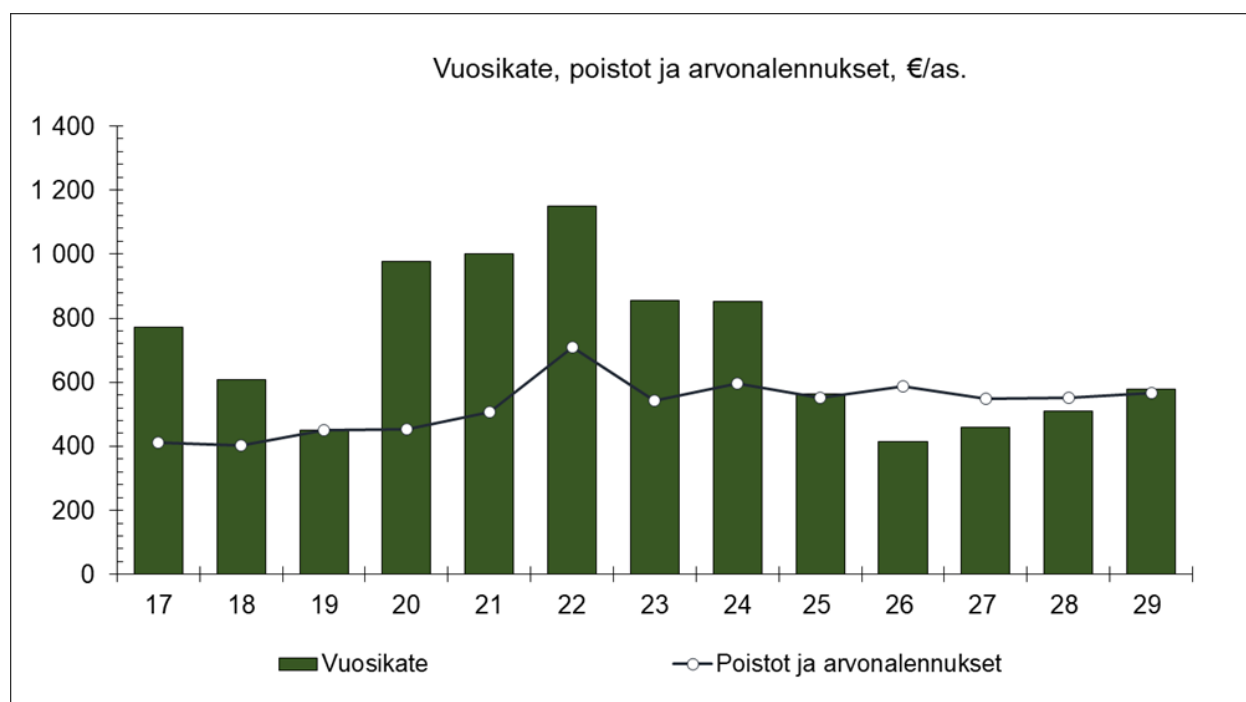
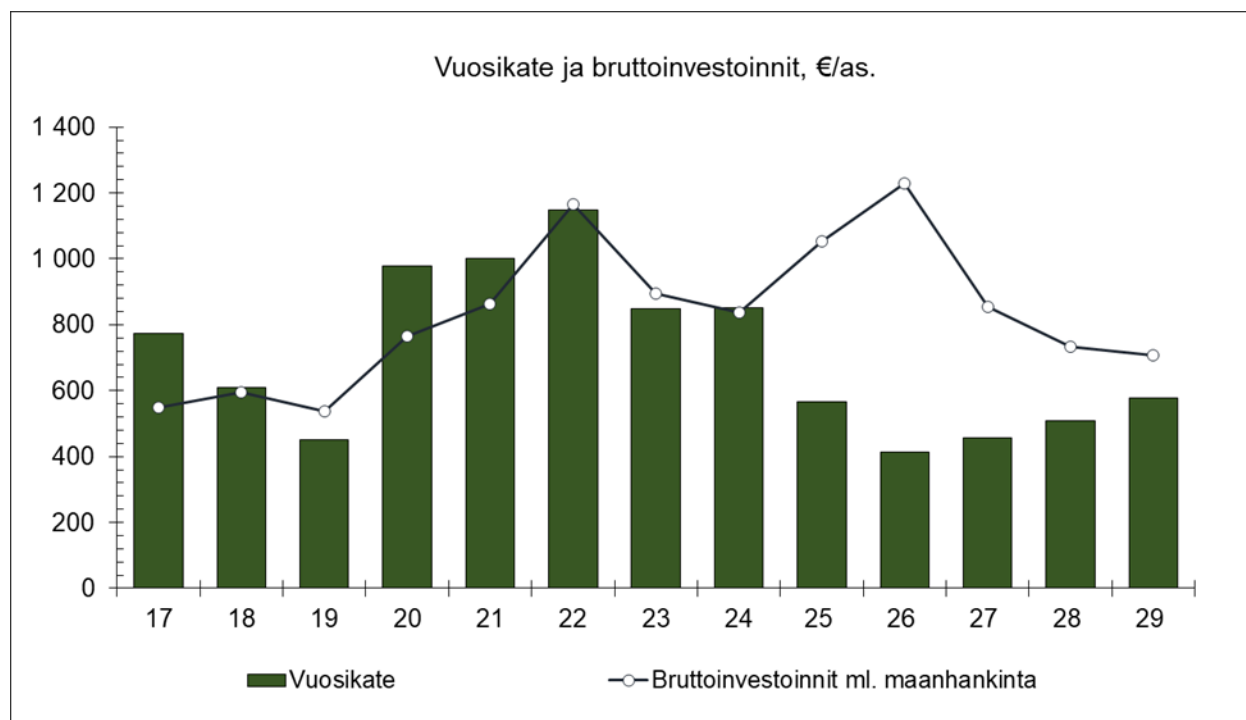
Vuosikate tulee olemaan 8,5 miljoonaa euroa vuonna 2026, ja kun investointiohjelma on mittava, tarkoittaa yhtälö reipasta velkaantumista yhdessä vuodessa. Näillä luvuilla lisälainaa otetaan vuonna 2026 16,0 miljoonaa euroa investointimenojen kattamiseksi. Strateginen tavoite kattaa investoinnit 60%:sti tulo-rahoituksella 3 vuoden laskentakaudella ei vuonna 2026 toteudu, ja kolmen vuoden syklillä, jossa vuosi 2026 on mukana, tavoitteen saavuttaminen tulee olemaan haastavaa. Sopeutustoimien avulla vuosikate paranee, ja siten investointien katteeksi tarvittava lainamäärä voidaan pitää kohtuullisena. Ilman sopeutustoimia lainamäärä olisi suurempi vuosittain.

Kuten aiemmin on todettu, jotta velkaantuminen pysyy hallinnassa, investointien korkea taso edellyttää että vuosikate pidetään riittävällä tasolla. Suunnitelmakauden vuosikate on 8,5 - 12 miljoonan euron tasolla, joten kestävä investointitaso on lähempänä 10 kuin 20 miljoonaa euroa. Kestävälle tasolle päästään suunnitelmakauden lopulla. Poistotaso kasvaa vuosikatetta suuremmaksi vuonna 2026 ja toiminnan ja investointien rahavirta -tunnusluku kääntyy niin ikään miinusmerkkiseksi. Se kuvastaa tulo-rahoituksen riittävyyttä investointimenoihin.

Merkittäviä investointihankkeita riittää myös suunnitelmakauden ulkopuolella, eli kiivas investointitahti jatkuu kohti 2030-lukua. Uusia avauksia investointisuunnitelma ei kestä, ja tehtyjen päätösten tulee perustua tarkkaan harkintaan investointien vaikuttavuudesta. Investointiohjelman suuruudesta johtuen myös lainamäärä tulee kasvamaan suunnitelmakauden aikana yhteensä 39,2 miljoonaan euroon, mikä on asukaskohtaisesti edelleen varsin kohtuullinen luku (1 870 euroa/asukas).

Mittava, suunnitelmallinen investointiohjelma on tarpeen viedä läpi, jotta palveluverkkosuunnitelmaa toteutetaan ja kasvavan kaupungin tarpeisiin pystytään vastaamaan. Samalla kertynyttä korjausvelkaa on pienennettävä ja vältettävä sen kasaantumista tuleville vuosille.

Alla olevat kuvaajat kertovat vuosikatteen kehityksestä suhteessa bruttoinvestointeihin sekä poistoihin asukaslukuun suhteutettuna.

7 KAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN JA RISKIENHALLINNAN PERUSTEET

Kuntalain 14 §:ssä säädetään valtuuston tehtävistä. Valtuuston tulee päättää muun muassa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Sisäistä valvontaa suoritetaan erilaisten raportointikäytäntöjen ja työrutiinien kautta sekä normaalien johtamiskäytäntöjen osana. Johto seuraa esimerkiksi määrärahojen käyttöä, erilaisten rakentamis- ja muiden suunnitelmien laadintaa ja päätösten toimeenpanoa. Asioita käsitellään virastojen johtoryhmissä ja osastopalaverissa, ja laajempia osavuositraportteja laaditaan vuoden aikana kolme; 3 ja 9 kk sekä puolivuositraportti. Nämä kvartaaliraportit menevät valtuustolle tiedoksi. Kaupunginhallitus ja lautakunnat seuraavat toiminnan ja talouden tilannetta kuukausittain.

Kaupunkistrategian laadinnan yhteydessä käytiin läpi strategisia riskejä, joihin kaupungin on syytä varautua. Strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Tietoturva- ja tietosuojaryhmän johtaa ja koordinoi nimensä mukaista toimintaa. Kaupungin riskienhallintatyöryhmänä toimii kaupunginjohtajan johtoryhmä, jolle raportoidaan riskienhallintaan liittyvistä asioista vähintään kerran vuodessa. Etsinnässä on väline, johon kaikki riskienhallintaan liittyvä dokumentaatio saataisiin yhteen paikkaan. Riskienhallintapolitiikka päivitetään hallintosäännön ja konserniohjeen päivityksen jälkeen.

Kaupunki on kilpailuttanut vakuutukset keväällä 2024 ja uudet vakuutus sopimukset astuivat voimaan 1.10.2024. Riskienhallintaa ja -kartoitusta tehdään myös yhteistyössä vakuutusyhtiöiden kanssa.

Vuosittain tehdään säännöllisesti vakuutusten vuosikatselmus lähinnä vastuun ja omaisuuden osalta. Lisäksi toiminnan muuttuessa tarkistetaan vakuutusturva.

Kaupunkikonserniin kuuluu kuntayhtymien lisäksi kolme kaupungin määräysvallassa olevaa osakeyhtiötä, joille on annettu konserniohje. Hallintosäännössä ja konserniohjeessa on määritelty kaupungin näkemys siitä, miten yhtiön sisäinen valvonta ja riskienhallinta tulee järjestää. Kaupunginjohtajan johdolla kokoontuva työryhmä seuraa yhtiöiden toimintaa ja kehitystä. Tytäryhteisöjen kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua, jotta konsernin johdolla on koko ajan ajantasainen kokonaiskuva konsernin toiminnasta ja riskeistä.

RAHOITUSOSA

Tuloslaskelma, ulkoiset erät, kaikki yhteensä

(1000 €)	TP 2024	TA 2025	TPenn 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	23 538	22 741	23 501	21 835	21 835		22 000	22 000	22 000
Myyntituotot	8 962	9 054	9 012	9 013	9 013		9 178	9 178	9 178
Maksutuotot	3 386	2 368	3 145	2 469	2 469		2 469	2 469	2 469
Tuet ja avustukset	1 169	475	822	436	436		436	436	436
Muut toimintatuotot	10 020	10 845	10 522	9 917	9 917		9 917	9 917	9 917
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	690	504	667	504	504		504	504	504
TOIMINTAKULUT	- 67 398	- 74 800	- 73 890	- 76 884	- 76 690		- 77 490	- 79 315	- 81 694
Henkilöstökulut	- 40 146	- 42 414	- 41 734	- 42 881	- 42 881		- 44 166	- 45 444	- 46 285
Palvelujen ostot	- 15 504	- 18 674	- 18 266	- 19 635	- 19 635		- 18 724	- 18 830	- 19 556
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 8 019	- 9 124	- 8 993	- 9 546	- 9 546		- 9 832	- 10 027	- 10 531
Avustukset	- 2 001	- 3 149	- 3 195	- 3 129	- 2 935		- 3 025	- 3 219	- 3 473
Muut toimintakulut	- 1 727	- 1 438	- 1 703	- 1 692	- 1 692		- 1 743	- 1 795	- 1 849
TOIMINTAKATE	- 43 171	- 51 555	- 49 723	- 54 546	- 54 352		- 54 987	- 56 812	- 59 191
Verotulot	48 869	49 874	49 274	50 605	50 605		52 719	54 887	58 794
Valtionosuudet	9 726	11 150	11 157	10 650	10 650		10 278	10 800	10 800
Rahoitustuotot ja -kulut	1 700	1 970	1 782	1 590	1 590		1 443	1 743	1 620
Korkotuotot	1 142	1 000	838	1 100	1 100		1 100	1 100	1 100
Muut rahoitustuotot	591	1 200	1 026	900	900		900	1 400	1 400
Korkokulut	- 16	- 200	- 68	- 380	- 380		- 527	- 727	- 850
Muut rahoituskulut	- 17	- 30	- 15	- 30	- 30		- 30	- 30	- 30
VUOSIKATE	17 124	11 439	12 490	8 299	8 493		9 454	10 619	12 024
Poistot ja arvonalentumiset	- 11 987	- 11 190	- 10 923	- 12 043	- 12 043		- 11 343	- 11 500	- 11 900
Suunnitelman mukaiset poistot	- 11 987	- 11 190	- 10 923	- 12 043	- 12 043				
Arvonalentumiset									
Satunnaiset erät									
Satunnaiset tuotot									
Satunnaiset kulut									
TILIKAUDEN TULOS	5 137	250	1 567	- 3 744	- 3 550		- 1 890	- 882	124
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	192	152	152	354	354		454	454	678
Varausten lis.(+)/väh.(-)									
Rahastojen lis.(+)/väh.(-)									
Laskennalliset erät									
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	5 329	402	1 719	- 3 390	- 3 196		- 1 436	- 428	802

Rahoituslaskelma

(1000 €)	TP 2024	TA 2025	TAEnn 2025	TAE 2026	KJ 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINNAN RAHAVIRTA	16 513	10 589	11 590	7 399	7 593	0	8 553	9 719	11 123
Vuosikate	17 124	11 489	12 490	8 299	8 493	0	9 453	10 619	12 023
Satunaiset erät	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-612	-900	-900	-900	-900	0	-900	-900	-900
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-15 120	-20 224	-22 470	-23 918	-23 918	0	-16 496	-14 105	-13 690
Investointimenot	-16 836	-21 374	-23 620	-25 154	-25 154	0	-17 646	-15 255	-14 840
Rahoitusosuudet investointimenoihin	68	50	50	136	136	0	50	50	50
Omaisuuuden myynti	1 648	1 100	1 100	1 100	1 100	0	1 100	1 100	1 100
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 393	-9 735	-10 880	-16 518	-16 324	0	-7 943	-4 237	-2 567
Antolainauksen muutokset	819	320	320	320	320	0	320	320	320
Antolainasaamisten lisäys	0	-30	-30	-30	-30	0	-30	-30	-30
Antolainasaamisten vähennys	819	350	350	350	350	0	350	350	350
Lainakannan muutokset	0	9 315	9 315	16 198	16 004	0	7 623	4 037	2 247
Lyhtäikaisten lainojen muutos	0	9 315	9 315	16 198	16 004	0	7 623	4 037	2 247
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 244	0	500	0	0	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-425	9 635	10 135	16 518	16 324	0	7 942	4 357	2 567
Rahavarojen muutos	968	0	-745	0		0	0	0	0
Lainakanta 31.12	0	12 261	12 261	25 513	25 319	0	32 942	36 979	39 226
Lainakanta €/asukas	0	609	604	1245	1236	0	1595	1777	1870
Asukasluku	20 129	20 312	20 312	20 486	20 486	20 486	20 649	20 812	20 975

Tuloslaskelman ja rahoituslaskelman selvitysosa

TOIMINTATUOTOT ja sen alla olevat tulolajit

ovat käyttötalouden tulosalueiden tulojen yhteissumma. JHS-suosituksen 199 ja sen Käsikirja-liitteen mukaan käyttötalous jaetaan budjetti- ja kohderahoitteisiin toimintoihin. Budjettirahoitteiset ovat niitä, joiden nettomeno katetaan verovaroin tai joiden tuloilla ei ole suoraa yhteyttä menoihin. Kohderahoitteisia ovat toiminnot, joiden menot pääosin tai kokonaan katetaan tai on katettava toiminnasta saatavilla tuloilla. Toiminnot voivat olla joko ulkoisia asiakaspalvelutoimintoja kuten Vesihuolto tai sisäisiä kuten Tilalaitos tai muut sisäiset palvelutoiminnot.

Myyntituotot ovat tuloja, joista asiakas maksaa täyden hinnan. Tällaisia ovat esimerkiksi vesimaksut. Maksutulot ovat mm. asiakasmaksuja, joista osan suuruus on säädelty lainsäädännöllä. Tällaisia ovat mm. terveydenhuollon ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksut. Tuet ja avustukset sisältävät mm. OKM:n jakamat valtionavustukset sekä esim. ELY-keskuksen hanke-avustuksia. Muut tuotot sisältävät ulkoiset vuokratuotot sekä KOM myyntituotot.

TOIMINTAKULUT ja sen alla olevat menolajit

ovat käyttötalouden tulosalueiden menojen yhteissumma.

Henkilöstökulut sisältävät palkkakustannukset sekä työnantajan sosiaaliturvamaksut, kuten mm. eläkemaksut.

Palvelujen ostot ovat nimensä mukaisesti kustannuksia, jotka aiheutuvat palvelujen ostoista. Mikäli ostetaan työpanosta, on myös se pääsääntöisesti palvelun ostoa. Palvelujen oston kasvuun vaikuttaa mm. pitkäaikaisten sopimusten vuosittaiset hinnankorotukset.

Aineita, tarvikkeita ja tavaroita on laidasta laitaa mm. elintarvikkeet, rakennustarvikkeet ja toimistotarvikkeet

Muihin toimintamenoihin sisältyvät vuokramenot sekä muut kulut. Vuokria ovat ulkoisten tilavuokrien lisäksi leasing-vuokrat.

VEROTULOT

Verotuloarvio perustuu verottajan ennakkotietoihin vuoden 2025 verotuksen maksuunpanosta ja sen seurauksena kehitysarvioista vuosille 2026 - 2028. Arvioinnissa käytetään apuna Kuntaliiton ennustekehikkoa (23.9.2025). Kunnallisveron tuotto on laskettu nimellisellä tuloveroprosentilla 6,4 % vuosille 2026-2028, ja tuloveroprosentilla 6,8 vuodelle 2029. Kiinteistöveroprosentit ovat samat kuin vuodelle 2025 vahvistetut koko suunnitelmakauden.

VALTIONOSUUDET

Valtionosuustulo vuodelle 2026 perustuu valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman yhteydessä laskettuihin kuntakohtaisiin arvioihin. Arvio sisältää saaristo-osakuntakorotusta noin 1,0 miljoonaa euroa. Vuodesta 2027- valtionosuudet ovat karkeita arvioita nykytason perusteella. Vireillä oleva valtionosuusuudistus tulee voimaan 1.1.2027 ja sen tuomat muutokset Naantalin valtionosuuksiin ei ole vielä tiedossa.

RAHOITUSERÄT

Rahoitustuottojen tasoon vaikuttaa vuonna 2026 tytäryhteisöistä saatavat, normaalitasoa pienemmät osingot. TSE:n osinko palautuu normaalille tasolle. Korkotaso on yleisesti ottaen taantunut ja siihen on varauduttu. 10 miljoonan euron nimellisarvoinen koronavaihtosopimus suojaa lainasalkkua edelleen. Muihin rahoitustuottoihin on laskettu mm. osinkotuotot.

POISTOT JA ARVON- ALENTUMISET

Suunnitelman mukaisen poistojen määrä vuodelle 2026 on laskettu käyttöomaisuussoveluksella mukana oletukset 2025 valmistuvista kohteista.

POISTOERON LISÄYS / VÄHENNYS	Vapaaehtoiset varaukset vähenevät tätä kautta ko. hankkeiden poistojen tahtiin
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	Tiedossa ei ole tarvetta antolainasaamisten lisäykseen. Hankkeiden väliaikaisrahoitukseen on varattu 30 000 euron määräraha.
ANTOLAINAUKSEN VÄ- HENNYKSET	Satamayhtiön lainalyhennykset 200 000 ja Katariinanpuiston lainalyhennykset.
LYHYTAIKAISTEN LAI- NOJEN MUUTOS	Mikäli talousarvion toteuttaminen edellyttää lisälainan ottamista, merkitään sen määrä tähän.
PITKÄAIKAISTEN LAI- NOJEN LISÄYS	Mikäli talousarvion toteuttaminen edellyttämä lisälainaus halutaan ottaa pitkäaikaisilla lai- noilla, merkitään niiden määrä tähän.
PITKÄAIKAISTEN LAI- NOJEN VÄHENNYS	Näitä lainoja ei tällä hetkellä ole.
MUUT MAKSUVALMIU- DEN MUUTOKSET	Talousarviossa tähän merkitään arvio liittymismaksujen ja niiden ennakoiden määrästä.
LAINAKANTA 31.12.	Rivillä on lainakannan kumulatiivinen laskenta suunnitelmakaudella siten, että pohjalla on vuoden 2025 talousarvion mukainen lyhytaikaisten lainojen muutos.
Lainamäärä eur/asukas	Kaupungin laskennallinen lainamäärä laskettuna asukasta kohden.
Asukasmäärä 31.12	20 129 20 315 20 486 20 486 20 486 20 649 20 812 20 975

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupunkistrategian 2026 strategiset tavoitteet ja toimenpiteet

Kaupunkistrategiassa 2026 on esitetty kaupungin lähivuosien strategiset tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteuttaminen vaatii koko organisaatiolta ja kaikilta toimialoilta yhteisiä toimenpiteitä. Alla olevassa taulukossa on kuvattu kaupunkitason keskeiset toimenpiteet ja mittarit vuodelle 2026. Näiden tavoitteiden lisäksi toimialat asettavat omassa talousarvio-osuudessaan omat tavoitteensa.

Maltillinen kasvu

Tavoite: Naantali on elinvoimainen kaupunki, jossa eri kaupunginosia kehitetään kasvumahdollisuudet ja palveluverkko huomioiden. Monipaikkainen työ on lisännyt kaupungin vetovoimaa ja tuonut Naantaliin vireyttä ja ostovoimaa.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2026	Mittari	Vastuhenkilö(t)
Houkuttelemme etätöläisiä joustavilla asunimisratkaisuilla ja niiden markkinoinnilla sekä hyvillä yhteyksillä.	E18 Naantali-Raisio -yhteysvälin suunnitelmavalmiuden saattaminen valmiiksi ja toteuttamisen edunvalvonta.	Aktiiviset toimenpiteet E18-tieyhteyden edunvalvonnassa, edunvalvontasuunnitelman päivittäminen ja toteuttaminen.	Tekninen johtaja, Kaupunginjohtaja
	Henkilöjunaliikenteen mahdollistaminen Turku–Naantali-radan teknisellä parantamisella ja sähköistyksellä.	Raisio-Naantali-ratayhteyden perusparannuksen ja sähköistämisen aktiivinen edunvalvonta.	Tekninen johtaja, Kaupunginjohtaja
	Parannetaan työmatkaliikenteen edellytyksiä pääkaupunkiseudulle ja Turkuun raideliikenteen edellytyksien kehittämisellä.	Kaikki Raisio-Naantali -yhteysvälin kaavat on hyväksytty viimeistään alkuvuodesta 2026 ja tiesuunnitelma hyväksytty.	Tekninen johtaja, Kaupunginjohtaja
	Naantalin ratapihan asemakaava valmis.	Naantalin ratapihan asemakaava valmis. Toteuttamisen edunvalvonta.	Tekninen johtaja, Kaupunginjohtaja
Tuemme muuttovoittoa harkitulla maankäytöllä ja suunnittelulla. Toteutamme aktiivista maapolitiikkaa.	Täydennysrakennetaan keskusta-aluetta kerrostalorakentamisella sekä varmistetaan Luonnonmaan tonttitarjonta (Sokon alue, Täysikuu-Puolikuu-Kuunsilta). Keskustan kerrostalojen laatupainotteisen luovutuskilpailun valmistelu aloitetaan.	Asukasluvun kasvu 150–250 asukasta/vuosi Luovutetut tontit Luovutetut omakotitontit 20–25 kpl/v, rivitalotontit 4–5 kpl/v ja kerrostalotontit 1kpl Myönnetyt rakennusluvut Tarkempi seuranta AMO-ohjelman yhteydessä.	Tekninen johtaja, Maankäyttöpäällikkö

	Edistetään merellisten asuin- alueiden syntymistä taaja- mien yhteyteen.	Muurila-Hellemaan kaava luonnosvaiheeseen 2026 ja valmiiksi 2027.	Kaavoitus- arkkitehti, Tekninen johtaja, Maankäyttö- päällikkö
	Huolehditaan asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksista aktiivisella tonttipolitiikalla ja kaavoituksella	Kultarannan hotellihank- keen kaava valmistuu. Marianrinteen asema- kaava valmistuu. Sokkon alueen kaupungin tontit myyntiin (yhdyskun- tatekninen ja kaavallinen valmius) Viestitien asemakaava luonnosvaiheessa.	Kaupungin- arkkitehti, Tekninen johtaja, Maankäyttö- päällikkö

Elinkeinot

Tavoite: Uusille työpaikka-alueille on sijoittunut energia-, bio-, cleantech-, ja kiertotalousalan yrityksiä ja kaupungin työpaikkaomavaraisuus on parantunut. Reagointi yrittäjien tarpeisiin on entistä nopeampaa. Työllisyyspalveluihin rakentuu selkeä malli.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2026	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Tuemme bio-, energia-, cleantech-, ja kiertotalousklusterin syntymistä alueellisessa yhteistyössä ja toteutamme alan työpaikkojen syntymistä tukevaa maanhankintaa ja investointeja.	Invest-in-toiminnan uudelleenorganisointi. Tuetaan yritysten sijoittumista Naantaliin.	Yrityspalvelujen toimintamalli selkeytetty Business Turun, Turun Seudun kehitys Oy:n ja kaupungin itse tuottamien palvelujen osalta kasvuyritysten ja aloittavien yritysten osalta sekä Invest-in -toiminnassa.	Kehitysjohtaja, Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö
	Matkailupalvelujen uudelleenjärjestäminen toteutetaan onnistuneesti.	Kultarantakierrosten kävijämäärä Matkailuohjelma laadittu Matkailutoimintojen brändi ja verkkosivut valmiit Naantalin Matkailu Oy:n purkaminen tehty Naantalin matkailutulo on kasvanut Unikeonpäivä toteutettu	Kehitysjohtaja, matkailupäällikkö, Kaupunginjuristi, Viestintä- ja markkinointipäällikkö
	Tarjotaan verkostoitumismahdollisuuksia yrittäjille ja kontaktit kaikenkokoisiin yrityksiin ovat vahvat.	Järjestetyt yrittäjätapaamiset (kpl) ja osallistujamäärät (hlö) Yritystapaamisten ja käyntien lkm	Kehitysjohtaja, Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö

Yrittäjämmyönteisyyden ja yrittäjäyhteistyön vahvistaminen, yritysten sijoittumisedellytysten kehittäminen.	Sijoittuminen Suomen Yrittäjien jäsenyritysten kyselyissä; yrittäjyysilma- piiri, yrittäjien elinkeinopoli- tiikan mittariston kokona- sarvosana nousee. Yrittäjyysmyönteisyysarvi- oinnit (3 parhaan joukossa)	Kehitysjohtaja, Elinkeino- ja työllisyys- päällikkö
Kaavoitamme työpaikka- ja yritysalueita.	Vanton työpaikka-alueen kaavoitus on aloitettu.	Kaupungin- arkkitehti
Tuetaan puhtaan siirtymän hankkeiden sijoittumispäätök- sen valmistelussa	Toteutetaan edunvalvon- taa sähkön saatavuuden turvaamiseksi	Kaupungin- johtaja, Tekninen johtaja
Tehdään konkreettista elinkei- noyhteistyötä oppilaitosten ja yrittäjien kanssa.	Työllisyyden tarkempi seuranta työllisyysrapor- tissa.	Kehitysjohtaja, Elinkeino- ja työllisyys- päällikkö

	Edistetään uusien yritysten syntymistä ja kehittymistä.	Aloittavan yrityksen neuvontatapahtumien lkm Työpaikkaomavaraisuuden kehitys (%) Uusien yritysten määrä (kasvu/kpl/vuosi)	Kehitysjohtaja, Elinkeino- ja työllisyys-päällikkö
	Työvoimapalveluiden vaikuttavuutta kasvatetaan.	Pitkäaikaistyöttömien määrä Työttömyysasteen kehitys (%) Työvoimapalvelujen rahoitustarpeen ja ns. sakkomaksun kehitys	Kehitysjohtaja, Elinkeino- ja työllisyys-päällikkö

Sujuvat palvelut

Tavoite: Naantalissa on otettu käyttöön kestävä palvelutuotannon monituottajuusmalli.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2026	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Digi-Naantalin edistäminen	Henkilöstön digiosaamisen kasvattaminen.	Henkilöstön opintopolut ja ohjeistukset digitaadoissa koordinoitusti	Tietohallinto-päällikkö, Esihenkilöt
	Sähköisten palvelujen lisääminen asiakkaan tarpeita vastaavasti. Sähköisen säilytyksen jatkokehittäminen.	Digi ensin -hankkeen toteuttaminen valtakunnallisten linjausten mukaisesti 1.1.2026 lukien Migraatiot ja integraatiot (kpl) sähköiseen säilytysjärjestelmään ennalta valmistellun suunnitelman mukaisesti Uudet palvelutoteutukset (kpl)	Toimialajohtajat, Tietohallinto-päällikkö, Hallintojohtaja, Tiedonhallinnan asiantuntija
	Digiloikka ja tekoälyn käyttöönotto	Prosessien virtaviivaistaminen automatiikan avulla Tekoälyn käytön eettisyyden varmentaminen ja käytön tehostaminen ohjelmallisesti Tiedolla johtamisen edistäminen. Proof Of Concept -kokeilut (kpl)	Toimialajohtajat, Tietohallinto-päällikkö
Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia.	Kunta10 kysely 2026, mittarit: Työpaikan psykologinen turvallisuus, työyhteisössä on sosiaalista pääomaa	Henkilöstöpäällikkö, Esihenkilöt
	Kehitämme johtamista.	Johtaminen, kyselyn laajuinen mittari	Henkilöstöpäällikkö, Esihenkilöt
	Ehkäisemme koettua syrjintää.	Työnantaja on puuttunut syrjintään	Henkilöstöpäällikkö, Esihenkilöt

Kehitämme ostopalvelujen valvontaa, sekä hankinta- ja tilaajaosaimista.	Hankintatoimen kehittäminen strategiseen suuntaan. Tehostettu viestintä paikallisille yrityksille hankinnoista ja onnistuneista toimintamalleista.	Hankintakalenterin kehittäminen ajantasaiseksi ja ennakoivaksi. Uudistetut sisäiset hankintaohjeet jalkautettu käyttöön.	Talousjohtaja, Hankintapäällikkö, Elinkeino- ja työllisyyspäällikkö
Konsernionhjouksen kehittäminen	Konsernionhjouksen kehittäminen	Konsernin tytäryhtiöt raportoivat toiminnasta ja taloudesta konsernionhjoukelle 2 krt/vuosi Konsernionhje ja toimivat käytänteet valmiit Omistajapolitiikka valmis	Kaupunginjohtaja, Talousjohtaja
Riskienhallinnan ja tarkastustoiminnan kehittäminen	Kehitämme riskienhallinnan, sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja ulkoisen tarkastuksen kokonaisuutta ja prosessia.	Kyberturvallisuuden kuvaukset toteutettu Digiturvamalliin Prosessit on kuvattu ja aikataulutettu sekä dokumentointi kunnossa 6/2026 mennessä Tietosuojan vaikutusarviointien (DPia) käyttö järjestelmävaihdosten yhteydessä	Kaupunginjohtaja, Talousjohtaja, Tietohallintopäällikkö
Tilojen käytön optimointi	Vapautuvista tiloista luopumista vauhditetaan myymällä tai vuokraamalla vapautuvia kiinteistöjä ja osakehuoneistoja.	Kerrostalo-osakehuoneistot myyty Myytyjen kerrosalaneliömetrien määrä (vapautuvista tiloista) Tuulensuoja, Haijaisten tila, Asemapäällikkö ja Kummeli kilpailutettu Vuokrattujen kerrosalaneliömetrien määrä (vapautuvista tiloista)	Tekninen johtaja, Kiinteistöpäällikkö

Perheystävällisyys

Tavoite: Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tilat ja resursointi vastaavat asiakkaiden tarpeisiin sekä opetuksen ja varhaiskasvatuksen vetovoima on lisääntynyt.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2026	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Tuemme kasvua ja oppimista inkluusioperiaatteiden mukaisesti.	Kasvun ja oppimisen tuen vaikuttavien toimintamallien kehittäminen: Naantali osallistuu yhteisövaikuttavuus -mallin pilotointiin yhdessä hyvinvointialue Varhan kanssa.	Konkreettiset toteutuneet toiminnot yhteisövaikuttavuuden edistämiseksi Naantalin kaupungin alueella.	Sivistysjohtaja
Varmistamme opetuksen ja varhaiskasvatuksen resurssit	Positiivisen työantajamieliku- van vahvistaminen, markkinointikampanjat henkilöstöky- selyn pohjalta. Hakijapalautteen kehittäminen.	Täytetyt vakanssit	Henkilöstöpäällikkö, Esihenkilöt, Viestintä- ja markkinointipäällikkö
	Vakiinnutamme lasten ja op- pilaiden tuen resurssit kestä- väälle tasolle lakimuutokset huomioiden.	Tukea tarvitsevien suhde henkilöresurssiin	Tulosalue- päälliköt
Varmistamme opetus- ja varhaiskasvatuksen resursoinnilla laaduk- kaan opetuksen, ter- veellisten ja turvallisten tilojen toteutumisen, sekä modernit oppimis- ympäristöt.	Palveluverkon kehittäminen.	Suunnitellaan ja aloite- taan laajennuksen raken- taminen Luonnonmaan perhetalossa	Sivistysjohtaja, Tekninen johtaja
	Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano. Kalevannie- meen rakennetaan kaikenikäi- siä kuntalaisia palveleva kam- pus.	Kalevanniemen liikunta- halli ja oppimiskylä ote- taan käyttöön 2026	Sivistysjohtaja, Tekninen johtaja, Kiinteistö- päällikkö

Hyvinvointi ja terveys

Tavoite: Naantalissa on luotu pohja elinikäiselle liikunnan ja kulttuurin harrastamiselle. Panostukset kulttuuriin ja vapaa-aikaan ovat parantaneet naantalilaisten hyvinvointia.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2026	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Varmistetaan monikanavaisella viestinnällä ja markkinoinnilla, että kaikki kaupunkilaiset ovat tietoisia kaupungin perheystävällisistä ja hyvinvointia edistävästä palveluista.	Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden (HYTE) edistämiskertoimet Viestinnän ja markkinoinnin mittarit	Sivistysjohtaja, Tekninen johtaja, Viestintä- ja markkinointipäällikkö
Kehitämme kuntalaisten hyvinvointia monipuolisilla kulttuurin ja vapaa-ajan palveluilla	Tehdään kartoitus vapaa-aikatiloista.	Kartoitus valmis	Sivistysjohtaja, Museonjohtaja, Liikuntapalvelupäällikkö
	Varmistamme riittävät toimitilat ja selvitämme tilojen riittävyyden.	Kalevanniemen liikuntahalli valmis ja käyttöön otettu 2026	Sivistysjohtaja, Museonjohtaja, Liikuntapalvelupäällikkö
Toteutamme pitkäjänteistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa	Yhdistysten toimintamahdollisuuksia tuetaan toimintaan perustuvalla ja yhdenvertaisella avustamisella.	Saatu palaute avustusten kohdentamisesta	Sivistysjohtaja, Hallintojohtaja, Kehitysjohtaja
	Tehostamme ja kehitämme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa luomalla mahdollisuuksia osallistumiseen.	Eri toimijoiden yhteistyön konkreettisten toimenpiteiden toteutuminen.	Sivistysjohtaja, Hallintojohtaja, Kehitysjohtaja

Saaristokaupunki

Tavoite: Naantalissa on elinvoimaista saaristoasumista ja vetovoimaista saaristomatkailua.

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2026	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Toteutamme vahvaa saaristobrändäystä asumisessa ja matkailussa	Uudistamme Naantalin brändiä kokonaisuutena, saaristo on tärkeä osa brändiä. Toteutetaan yhtenäistä viestintää ja brändiä matkailussa.	Naantalın brändi ja brändikirja valmiit	Viestintä- ja markkinointi päällikkö
	Aktiivinen toiminta seudullisessa matkailuyhtiössä (Visit Turku Archipelago)	KV-matkailijoiden määrä lisääntyy alueella	Kehitysjohtaja, viestintä- ja markkinointi päällikkö, matkailupäällikkö
	Yhteistyö VTA:n kanssa Saaristobrändin jalkauttamisessa. Yhteistyö kansainvälisissä mediasuhteissa ja ntapah-tumissa (Matkamessut 26)	Tehokas kansainvälisen matkailun markkinointi (toimenpiteet, vaikuttavuus) VTA:n kautta, lisätoimenpiteet Ruotsin suuntaan omana työnä Yhteistyö VTA:n kanssa	
	Markkinoidaan Saariston Rengasteitä. Sähköisten jake-lukanavien, reittitiedon ja digitaalisen asiakaskokemuksen parantaminen saariston rengasteillä.	Kampanjoiden tulokset Rengasteiden kävijämäärä	Viestintä- ja markkinointipäällikkö, matkailupäällikkö, kehittämisspäällikkö
Tuemme saariston asu-misen ja matkailun edellytyksiä investoi-malla alueen infrastruk-tuuriin.	Merellisten asuinalueiden suunnittelu ja kaavoitus.	Muurila-Hellemaan kaava luonnosvaiheeseen 2026 ja valmiiksi 2027	Tekninen johtaja, Kaupungin-arkkitehti
	Kehitämme pyörämatkailun edellytyksiä.	Tie- ja rakennussuunnitel-mien hyväksyntä jalan-kulku- ja pyörätiestä vä-lille Rymättylä - Meri-masku	Yhdyskunta-tekniikan päällikkö

Kestävä elämäntapa**Tavoite:** Naantalin kaupunki toteuttaa kestävän elämäntavan mukaista toimintaa

Toimenpide	Näin me toimimme vuonna 2026	Mittari	Vastuuhenkilö(t)
Naantali toimii vastuullisesti ympäristön hyväksi	Saaristomeren suojelutoimenpiteet. Suunnittelemme toimintaamme ennakoivasti pitkällä aikavälillä.	Saaristomeren yleissuunnitelman 2025–2030 toteutuneet toimenpiteet Tyytyväisyys ympäristön tilaan (kysely)	Ympäristöpäällikkö
	Vähennämme hiilijalanjälkeä sitoutumalla ilmastotavoitteisiin, kasvattamalla uusiutuvan energian osuutta ja toimimalla Hinku-yhteistyössä	Energiankulutuksen lasku, KETS-tavoite% (Kunta-alan energiatehokkuussopimus 2017-2025) Kasvihuonekaasupäästöt (CO ₂ -ekv/asukas) Uusiutuvan energian osuus kaupungin energiahankinnasta kasvaa Vuoden aikana toteutetut energiatehokkuustoimet	Ympäristöpäällikkö, Kiinteistöpäällikkö

Kaupunginhallitus

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	5 629 267	5 619 663	6 308 274	6 308 274	0	12,3 %	12,3 %	0
Myyntituotot	2 899 285	2 794 663	3 072 574	3 072 574	0	9,9 %	9,9 %	0
Maksutuotot	14 707	11 000	11 700	11 700	0	6,4 %	6,4 %	0
Tuet ja avustukset	401 329	230 000	230 000	230 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	1 549 080	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	764 865	984 000	1 394 000	1 394 000	0	41,7 %	41,7 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-9 149 566	-13 002 241	-13 745 646	-13 745 646	0	5,7 %	5,7 %	0
Henkilöstökulut	-3 206 509	-3 960 976	-3 836 350	-3 836 350	0	-3,1 %	-3,1 %	0
Palvelujen ostot	-4 058 787	-6 117 229	-6 908 866	-6 908 866	0	12,9 %	12,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71 432	-100 299	-108 250	-108 250	0	7,9 %	7,9 %	0
Avustukset	-673 262	-1 691 500	-1 670 800	-1 670 800	0	-1,2 %	-1,2 %	0
Vuokrakulut	-1 136 994	-1 098 147	-1 186 890	-1 186 890	0	8,1 %	8,1 %	0
Muut kulut	-2 582	-34 090	-34 490	-34 490	0	1,2 %	1,2 %	0
TOIMINTAKATE	-3 520 299	-7 382 578	-7 437 372	-7 437 372	0	0,7 %	0,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-217 293	-701 044	-201 343	-201 343	0	-71,3 %	-71,3 %	0
Laskennalliset erät	762 532	991 549	1 015 684	1 015 684	0	2,4 %	2,4 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 975 060	-7 092 073	-6 623 031	-6 623 031	0	-6,6 %	-6,6 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	3 136 046	2 955 860	3 496 460	3 496 460	0	18,3 %	18,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-8 175 141	-12 007 370	-12 774 719	-12 774 719	0	6,4 %	6,4 %	0
TOIMINTAKATE	-5 039 095	-9 051 510	-9 278 259	-9 278 259	0	2,5 %	2,5 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	2 493 221	2 663 803	2 811 814	2 811 814	0	5,6 %	5,6 %	0
TOIMINTAMENOT	-974 425	-994 871	-970 927	-970 927	0	-2,4 %	-2,4 %	0
TOIMINTAKATE	1 518 796	1 668 932	1 840 887	1 840 887	0	10,3 %	10,3 %	0

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Asianhallinto ja päätöksentekopalvelut	9		8	
Asiointipalvelut	1		3	
Elinkeinopalvelut			3	
Hallinto	7,9	8,4	2	
Henkilöstöpalvelut	4,2	4	5	
Konsernipalvelujen yhteiset			1,75	
Omaisuuksien luovutus				
Palkkahallinto	5	4		
Rahatoimi	7	6,7		
Saaristoasiat	0,6	0,6	0,6	
Sisäiset toimistopalvelut	1	1		
Taloussuunnittelu	11,917		11	
Tietohallinto	7	5,7	4	
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	2	3	3	
Viestintä ja markkinointi			2,5	
Asiainhallinto	9	8,7		

HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT

Toimialajohtaja: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Palvelukuvaus

Hallinto- ja päätöksentekopalvelut huolehtii demokratiapalveluista, osallistamisesta, asia- ja tiedonhallinnasta, päätöksentekopalveluista sekä kokous- ja sihteeripalveluista. Toimialalla on viisi toimialintä (keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja kaupunginhallituksen elinvoimajaosto)

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2024	TA 2025	Ohjeluku 2026	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	187 024	7 200	7 200	7 200	7 200	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 357 682	-2 323 074	-2 240 672	-2 270 094	-2 270 094	0	-2,3 %	-2,3 %	0
TOIMINTAKATE	-2 170 658	-2 315 874	-2 233 472	-2 262 894	-2 262 894	0	-2,3 %	-2,3 %	0

Perustelut poikkeamille

Hallinto- ja päätöksentekopalveluiden talousarvio ylittää annetun raamiluvun noin 29 000 euroa.

Raamin ylityksen aiheuttaa ensisijaisesti ICT-kulujen arvioitua suurempi kasvu. Kustannuksia on myös kohdistettu uudelleen siten, että tietohallinnon ICT-kustannuksista osa on siirtynyt asiahallinto- ja päätöksentekopalveluihin. Lisäksi puhelinvaihteen ulkoistamiselle varataan 10 000 euroa vuodelle 2026.

Arvioitu toimintakate on noin 2 263 000 euroa. Ulkoiset toimintatuotot ovat noin 7 000 euroa ja toimintamenot noin 2 270 000 euroa. Henkilöstömenot arvioidaan olevan 1 224 000 euroa, palvelujen ostot noin 913 000 euroa, aineet, tarvikkeet ja tavarat 35 000 euroa. Avustuksiin on varattu 38 000 euroa ja muihin kuluihin 60 000 euroa.

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Henkilöstökulut ovat pienemmät kuin vuonna 2025 johtuen siitä, ettei vaaleja järjestetä vuonna 2026.

Digitalisaatio ja osallisuus nähdään strategisina voimavaroina.

Sähköisen asioinnin, sähköisen säilyttämisen ja tiedonhallinnan kehittäminen jatkuu. Toimisto- ja hallintopalvelujen toimintatapojen uudistamista jatketaan.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Asianhallinto ja päätöksentekopalvelut	9		8	8
Asiointipalvelut	1		3	3
Hallinto	7,9	8,4	2	2

Henkilöstöresursseissa ei tapahdu muutoksia.

Vaalit

Toimielin: KESKUSVAALILAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Kaupunginlakimies (Turo Järvinen)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti huolehtia valtiollisten, alueellisten ja kunnallisten vaalien järjestämisestä kuntatasolla.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	114 996	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	114 996	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-161 083	-128 984	-11 961	-11 961	0	-90,7 %	-90,7 %	0
Henkilöstökulut	-123 125	-88 214	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Palvelujen ostot	-36 025	-34 778	-10 461	-10 461	0	-69,9 %	-69,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 933	-5 992	-1 500	-1 500	0	-75,0 %	-75,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-46 087	-128 984	-11 961	-11 961	0	-90,7 %	-90,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-25 688	-24 424	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-71 774	-153 408	-11 961	-11 961	0	-92,2 %	-92,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	114 996	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-136 898	-104 814	-3 000	-3 000	0	-97,1 %	-97,1 %	0
TOIMINTAKATE	-21 902	-104 814	-3 000	-3 000	0	-97,1 %	-97,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-24 184	-24 170	-8 961	-8 961	0	-62,9 %	-62,9 %	0
TOIMINTAKATE	-24 184	-24 170	-8 961	-8 961	0	-62,9 %	-62,9 %	0

Talousarvion perustelut

Vuonna 2026 ei toimiteta lakisääteisiä vaaleja.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Vuonna 2025 toimitettiin kahdet yhtäaikaiset vaalit eli alue- ja kuntavaalit, joiden vaalipäivä oli 13.4.2025. Ennakkoäänestysaika kotimaassa oli 2. – 8.4.2025.

Oikeusministeriö ei suorittanut korvausta kuntavaalien järjestämisestä. Hyvinvointialue suoritti aluevaalien osalta korvausta 1,4 euroa äänioikeutetulta.

Tarkastustoimi

Toimielin: TARKASTUSLAUTAKUNTA**Vastuuhenkilö:** Hankintapäällikkö (Riikka Söderlund)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Tarkastuslautakunta vastaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja konsernissa toteutuneet ja laatii valtuustolle annettavan arviointikertomuksen.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	500	500	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	500	500	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-50 390	-55 405	-65 712	-65 712	0	18,6 %	18,6 %	0
Henkilöstökulut	-13 918	-13 428	-15 927	-15 927	0	18,6 %	18,6 %	0
Palvelujen ostot	-36 472	-41 566	-49 285	-49 285	0	18,6 %	18,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-411	-500	-500	0	21,7 %	21,7 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-49 890	-54 905	-65 212	-65 212	0	18,8 %	18,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	16 589	55 406	-4 980	-4 980	0	-109,0 %	-109,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-33 301	501	-70 192	-70 192	0			0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-48 146	-53 528	-63 827	-63 827	0	19,2 %	19,2 %	0
TOIMINTAKATE	-48 146	-53 528	-63 827	-63 827	0	19,2 %	19,2 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	500	500	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 244	-1 877	-1 885	-1 885	0	0,4 %	0,4 %	0
TOIMINTAKATE	-1 744	-1 377	-1 385	-1 385	0	0,6 %	0,6 %	0

Talousarvion perustelut

Lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa vielä vuodelta 2025 valtuuston valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy. Tarkastuslautakunnan arvioidaan pitävän 11 kokousta.

Kaupunginvaltuusto

Toimielin: KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)**Toiminnan luonne:** Kaupungin ylin päätöksenteko**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Kaupunginvaltuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuusto vastaa kaupungin taloudesta ja toiminnasta. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa muille toimielimille.

Strateginen toimenpide	Mittari
Valtuuston hyväksymä kaupunkistrategia ohjaa kaupungin toimintaa	Strategian perusteella määritellään strategiset toimenpiteet, joiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle 6 kk:n osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-197 448	-314 069	-287 567	-287 567	0	-8,4 %	-8,4 %	0
Henkilöstökulut	-48 796	-78 248	-81 374	-81 374	0	4,0 %	4,0 %	0
Palvelujen ostot	-37 325	-115 699	-92 347	-92 347	0	-20,2 %	-20,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 862	-3 826	-3 800	-3 800	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-109 464	-116 296	-110 046	-110 046	0	-5,4 %	-5,4 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-197 448	-314 069	-287 567	-287 567	0	-8,4 %	-8,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-5 938	-3 563	-2 138	-2 138	0	-40,0 %	-40,0 %	0
Laskennalliset erät	-31 022	-32 880	-12 265	-12 265	0	-62,7 %	-62,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-234 408	-350 512	-301 970	-301 970	0	-13,8 %	-13,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-93 490	-186 398	-170 224	-170 224	0	-8,7 %	-8,7 %	0
TOIMINTAKATE	-93 490	-186 398	-170 224	-170 224	0	-8,7 %	-8,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-103 958	-127 671	-117 343	-117 343	0	-8,1 %	-8,1 %	0
TOIMINTAKATE	-103 958	-127 671	-117 343	-117 343	0	-8,1 %	-8,1 %	0

Kuntastrategia

Kuntastrategia on valtuuston tärkein väline kunnan toiminnan ja talouden pitkäjänteisessä johtamisessa. Naantalin kaupunkistrategiaa valmistellaan syksyn 2025 aikana ja se tulee hyväksyttäväksi loppuvuoden 2025 aikana. Strategiassa määritellään tahtotila yhteiselle tekemiselle, mikä lopulta näkyy erilaisina toimenpiteinä kaupungin toiminnassa.

Kaupungin roolia elinvoiman, osaamisen ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä vahvistetaan.

Valtuustotyöskentely

Valtuuston kokouksia arvioidaan pidettävän yhdeksän. Tämän lisäksi kokouspalkkioissa on varauduttu kolmeen seminaariin ajankohtaisista aiheista.

Kuntavaalit pidettiin keväällä 2025 ja uusi toimikausi alkoi 1.6.2025. Uusille luottamushenkilöille järjestetään keskitettyä luottamushenkilökoulutusta hyväksytyn suunnitelman mukaisesti. Kokonaisuudessa painotetaan lähikoulutusta ja kaupungin omaa asiantuntijuutta.

Tietoturva- ja tietosuojasyistä luottamushenkilötyöhön lähteneiltä edellytetään sitoutumista kaupungin yhteisiin ja tietoturvallisiin toimintatapoihin.

Valtuuston kokousten suoratoistoa yleiseen tietoverkkoon jatketaan. Valtuuston kokousten tallenteita voi katsella yleisessä tietoverkossa ja niiden tekstitystä jatketaan saavutettavuusdirektiivin mukaisesti.

Valtuuston kokouksia edeltää valtuustokahvit.

Luottamushenkilökauden alussa valtuutetut saivat valita ottavatko he vastaan kaupungin hankkiman kannettavan tietokoneen vai haluavatko he käyttää omaa konetta 30€:n käyttökorvausta vastaan. Kaikille valtuutetuille, kaupunginhallituksen, elinvoimajaoston ja lautakuntien jäsenille laadittiin naantali.fi -loppuiset sähköpostiosoitteet.

Valtuuston kannattavat tietokoneet on ”pilveytetty” jolloin valtuutetuilla on käytössä M365 E5-lisenssit. Lautakuntien jäsenillä on käytössään F-lisenssit. Laitteiden ja lisenssien kokonaiskustannus on 28 200€ /vuosi ja kustannus on keskitetty tulosalueelle ”kaupunginvaltuusto”. Lisäksi ICT-palvelujen määrärahoihin sisältyy sähköisen kokouksen (Cloud meeting) ylläpitokustannus 4 200 €/vuosi.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kokous- ja vuosipalkkioita tarkastettiin 1.6.2025 lukien. Kustannusvaikutus kaupunginvaltuuston tulosalueelle on 2 000 euroa.

Valtuustojuhlaan on varattu määrärahaa 10 000 euroa. Valtuustojuhla järjestetään valtuustokauden ensimmäisenä ja viimeisenä vuonna.

Luottamushenkilökoulutukseen on varattu määrärahaa 10 000 euroa.

Hallinto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Toiminnan luonne: Kaupunkikonsernin yleisjohto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, ellei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa sekä edustaa kuntaa työnantajana.

Strateginen toimenpide	Mittari
Huolehdimme talouden tasapainosta ja kaupungin investointikyvystä seuraamalla tiiviisti kaupungin talouden kehitystä ja tekemällä ehdotuksia talouden tasapainottamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.	Talouden tasapaino sekä kaupunkikonsernin investointien rahoittaminen vähintään 60 %:sti tulorahoituksella (seuranta kolmen vuoden tarkastelujaksolla)
Poliittisen johtamisjärjestelmän selkeyttäminen	Kaupunginhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä. Yhteistyöpalaverien määrä/v

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Hallinto	7,9	8,4	2	2

Tulosalueen henkilöstöresurssiin kuuluvat kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	98	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	32	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	67	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 580 810	-1 364 722	-1 362 671	-1 362 671	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Henkilöstökulut	-708 668	-459 658	-462 262	-462 262	0	0,6 %	0,6 %	0
Palvelujen ostot	-678 508	-689 450	-695 441	-695 441	0	0,9 %	0,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 723	-14 024	-17 350	-17 350	0	23,7 %	23,7 %	0
Avustukset	-7 000	-38 000	-38 000	-38 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-151 654	-134 990	-121 018	-121 018	0	-10,4 %	-10,4 %	0
Muut kulut	-12 257	-28 600	-28 600	-28 600	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 580 711	-1 364 722	-1 362 671	-1 362 671	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-799	-479	-288	-288	0	-39,9 %	-39,9 %	0
Laskennalliset erät	-167 392	-142 488	-39 841	-39 841	0	-72,0 %	-72,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 748 902	-1 507 689	-1 402 800	-1 402 800	0	-7,0 %	-7,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	98	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 362 449	-1 164 158	-1 170 962	-1 170 962	0	0,6 %	0,6 %	0
TOIMINTAKATE	-1 362 351	-1 164 158	-1 170 962	-1 170 962	0	0,6 %	0,6 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-218 361	-200 564	-191 709	-191 709	0	-4,4 %	-4,4 %	0
TOIMINTAKATE	-218 361	-200 564	-191 709	-191 709	0	-4,4 %	-4,4 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus on kunnan keskeisin toimielin.

Kaupunginhallitus pitää osaltaan huolta vuorovaikutuksen rakenteiden olemassaolosta ja toimivuudesta sekä päätöksentekoprosessien sujuvuudesta.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja vastaa johtajasopimuksen valmistelusta sekä vuosittaisesta kehityskeskustelusta kaupunginjohtajan kanssa.

Valtuustokauden alkaessa panostetaan hallitusjäsenien osaamisen kehittämiseen. Luottamushenkilökoulutuksiin varataan riittävät resurssit ja työkalut.

Yhteisöllisyys ja yhdenvertaisuus

Digitalisaatio, hybridityö, erilaiset kriisit ja julkisten palvelujen uudelleenorganisointi vaikuttavat ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja yhteisöllisyyteen. Asukkaat voivat kokea yhteisöihin kiinnittymisen haastavaksi eri elämäntilanteissa. Yhteisöllisyyden puuttumisen kokemus voi heijastua myös kansalliseen kriisinkestävyyteen.

Arjen tasolla yhteisöllisyys rakentuu kohtaamisista ja sitä tukee kiireettömyys, kuuntelu, kiinnostus ja läsnäolo. Yhteisöllisyys syntyy kokemuksesta, että toimijat ovat aidosti samassa veneessä, yhteiseen hyvään sitoutuneina. Naantalin kaupunki pyrkii toiminnassaan vahvistamaan myönteisiä kohtaamisia, ihmisten välisiä sidoksia ja tukemaan yhteisöllisyyttä. Kaupungin toimintatapojen uudistamisessa ollaan inhimillisiä ja sallitaan myös virheet osana uudistamisprosessia. Julkishallinnon edustajana kaupungin on palveltava kaikkia eikä monikanavaisuus tule häviämään palveluista. Kaupunki seuraa asetettujen tavoitteiden ja mittareiden toteutumista vuosittain hyvinvointisuunnitelman, yhdenvertaisuussuunnitelman ja muiden ohjelmaseurantaraporttien avulla.

Kaupunki osallistuu yhteiskunnalliseen keskusteluun esim. Naantali24h -tapahtuman kautta. Dialogisessa kohtaamisessa tähdätään ymmärryksen lisäämiseen keskustelun aiheesta antamalla tilaa erilaisille näkökulmille ja yllättävillekin oivalluksille.

Demokratian ja osallisuuden vahvistaminen

Avoimuus, osallisuus ja demokratia ovat julkisen sektorin perusarvoja myös paikallishallinnossa. Demokratiapolitiikalla pyritään siihen, että ihmisten poliittiset ja kansalaisoikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti, eikä ketään jätetä yhteiskunnan ulkopuolelle.

Demokratian edistämisen lähtökohtana ovat:

- Luottamus (vahvistetaan asukkaiden ja hallinnon välistä luottamusta)
- Osallisuus (edistetään mahdollisuuksia osallistua kaupungin kehittämiseen)
- Läpinäkyvyys (varmistetaan hallinnon toiminnan läpinäkyvyys oikea-aikaisella tiedottamisella ja julkisuusperiaatteella.)

Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja hallinnonrajat ylittävää yhteistyötä. Keinoina ovat osallistumismahdollisuudet ja -taidot, rakentava keskustelukulttuuri sekä avoin ja vuorovaikutteinen paikallishallinto.

Kaupungin tehtävänä on tarjota osallistumismahdollisuuksia, tukea omaehtoista toimintaa ja hyödyntää asukkaiden ja yhteisöjen asiantuntijaosaamista. Osallisuusasiat kuuluvat kaupungissa kaikille työntekijöille. Kaupungille laaditaan osallisuussuunnitelma vuonna 2026.

Tavoitteena on parantaa erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevien osallisuusmahdollisuuksia ja kuulemiskäytäntöjä.

Koordinoidulla vuorovaikutuksella vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä ja torjutaan eriarvoisuutta.

Saavutettavuus ja sähköiset palvelut

Kuntien tehtäväkenttä ja asiakkuudet ovat moninaiset. Hallitusohjelma korostaa digitalisaatiota yhtenä keinona vastata valtionhallinnon tuottavuusohjelmaan. Kunnat ovat lähellä ihmistä ja siksi avainasemassa, jotta digipalvelulain velvoitteet ja digitalisaation hyödyt saadaan toteutettua asukkailla sujuvina palveluina. Tuottavuuden kasvattamisessa suurimmat odotukset kohdistuvat digitalisaation, tekoälyn ja pilvipalvelujen hyödyntämiseen.

Tekoälykokeiluja on tehty, mutta laajaa käyttöönottoa ei vielä ole vireillä. On tärkeää selvittää mitä

toimintojen kehittäminen teknologian avulla käytännössä tarkoittaa.

GDPR:n (General data Protection Regulation) kansalliset tulkinnat eri EU-maissa poikkeavat toisistaan. Suomen muita maita tiukempi kansallinen tulkinta tietojen käsittelyn perusteista tekee digipalvelujen kehittämisen ja tiedolla johtamisen haastavaksi.

Naantalin kaupunki seuraa digitalisaatioon liittyviä lainsäädäntömuutoksia. Työtä digitaalisten palvelujen ja saavutettavuuden parantamiseksi tehdään jatkuvana prosessina eri toimialoilla. Digipalveluiden kehittäminen on pitkäjänteistä, merkittäviä investointeja ja korkeaa osaamista vaativaa työtä, jossa riskit tulee minimoida. Digitalisaatio muuttaa työtä ja haastaa osaamista. Kaupungin tavoitteena on edistää asukkaiden mahdollisuutta toimia täysivertaisemmin digitalisoituvassa yhteiskunnassa ja parantaa sähköisten palvelujen saatavuutta ja laatua.

Valtuuston kokousten saavutettavuutta jatketaan videotallenteiden tekstityksellä ja tallenteet integroidaan suoraan kaupungin verkkosivuille katsottavaksi. Palvelua käytetään myös muussa kaupungin videotuotannossa.

Tiedonhallintalaki

Tiedonhallinnan tavoitteena on varmistaa tietojen monipuolinen, sujuva ja turvallinen hyödyntäminen eri palveluissa ja prosesseissa. Naantalin kaupunki on toteuttanut lain edellyttämiä suunnittelu- ja kuvausvelvollisuuksia sekä tietoturvasuosituksia pitkäjänteisesti ja ajantasaisesti. Lakisäästeiden velvoitteiden ylläpitoa jatketaan.

Kaupungilla on tiedonhallintalain mukainen valmius vastaanottaa ja hyödyntää toisen viranomaisen tarjoamaa teknistä rajapintaa ja katseluyhteyttä.

Tiedonhallintamallin eli tietovarantojen, tietoaineistojen ja asiakasrekistereiden kuvausta ylläpidetään. Samoin toimitaan mallin julkisen osuuden, asiakirjajulkisuuskuvauksen kanssa.

Uusien järjestelmien ym. käyttöönoton yhteydessä sekä laki- tai organisaatiomuutosten yhteydessä palvelualueilla huolehditaan muutosvaikutusten arvioinnista ja tiedonhallintamallin ylläpidosta. Muutosvaikutusten arviointi on selkeä, koko organisaation käytössä oleva prosessi, johon on kehitetty kaupungin oma toimintamalli osana tiedonhallintamalliin liittyvää kehittämistyötä. Prosessi auttaa ennakoimaan mm. järjestelmähankintoja tehtäessä tapahtuvia muutoksia tiedonhallintaan. Samalla pystytään jo hankinta- tai muussa muutosvaiheessa täyttämään tiedonhallintalain vaatimuksia sekä mukauttamaan toimintaa vaatimusten mukaiseksi.

Riskienhallinta

Merkittävä osa turvallisuuden varmentamisesta on säännöllisesti ja säännönmukaisesti toteutettava riskienhallinta sekä jatkuva- ja varautumissuunnittelu. Hyvällä valmistautumisella ja harjoittelutoiminnalla luodaan pohjaa toiminnan palautumiskyvylle. Riskienhallinnan merkitystä osana toiminnan johtamista korostetaan.

NIS2 eli kyberturvallisuudirektiivin (Network Informaty Security) kansallinen soveltaminen alkoi vuonna 2024. Direktiivi edellyttää soveltamisalaan kuuluvilta toimijoiden arvioimaan riskejä, jotka kohdistuvat niiden käyttämien viestintäverkkojen ja tietojärjestelmien turvallisuuteen. Toimijoiden on myös hallittava näitä riskejä sekä ilmoitettava viranomaisille merkittävistä poikkeamisista viestintäjärjestelmissä ja tietojärjestelmissä.

Kuntien palvelutuotannosta direktiivi koskee tieto- ja viestintätekniikkaan tukeutuvia palvelualoja, kuten energiahuoltoa, liikennettä, vesihuoltoa, terveydenhuoltoa sekä digitalista infrastruktuuria. NIS2 -direktiivi on kumonut aiemman verkko- ja tietoturvadirektiivin (NIS1).

Digitaalinen identiteettilompakko

EU-velvoittaa jokaista EU-maata tarjoamaan asetuksen mukaisen digitaalisen identiteettilompakon kansalaisten käytettäväksi loppuvuodesta 2026. Valtiovarainministeriön asettamassa hankkeessa lompakon kehittämisestä vastaa digi- ja väestövirasto.

Digitaalisesta identiteettilompakosta on tarkoitus luoda jokaisen kansalaisen, älypuhelimella käytettävä perussovellus.

Ensimmäisessä vaiheessa sovelluksesta suunnitellaan välinettä vahvaan sähköiseen tunnistautumiseen sekä sähköiseen allekirjoittamiseen. Lompakon ominaisuuksia on tarkoitus laajentaa vaiheittain ja tulevaisuudessa sen on tarkoitus koota erilaiset kortit ja todistukset yhteen paikkaan. Lompakko on maksuton ja sen käyttö vapaaehtoista. Tietojen vieminen lompakkoon ja niiden jakaminen on käyttäjän päätettävissä. Kaupungissa EUDI-lompakon vastuutaho on Tietohallinto.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Matkustus- ja palkkiosäännössä määrättyjä palkkioita on tarkistettu indeksillä 1.6.2024 lukien. Kustannusvaikutus on 2,7%.

Presidenttiparin vastaanottoon lisätään määrärahoja + 6 000€.

Ystävyyuskuntatoimintaan ei enää budjetoida määrärahoja.

Asiahallinto- ja päätöksentekopalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja (Riitta Luotio)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Asiahallinnon ja päätöksenteon tulosalueella huolehditaan hallintoon kuuluvien asioiden valmistelusta, kaikkien toimielimien kokousasiakirjojen laatimisesta, toimielimien päätösten toimeenpanosta, kokouspalveluista, asiakirjojen arkistoinnista, tiedonhallinnosta sekä tietosuoja-asioista.

Strateginen toimenpide	Mittari
Tehostamme työprosesseja ja palvelujen tuottamistapoja toimialojen rajat ylittäen	Suomi.fi- viestien käyttöönotto Digi ensin-hankkeen mukaisesti. Sähköisen säilytysjärjestelmän integraatiot eri järjestelmiin ennakkoon laaditun suunnitelman mukaisesti.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Asianhallinto ja päätöksentekopalvelut	9		8	8

Hallinto- ja päätöksentekopalveluissa työskentelee hallinnon asiantuntija, hallinnon suunnittelija, tiedonhallinnan asiantuntija, tiedonhallinnan suunnittelija ja tietosuojavastaava, tietopalvelusihteeri, johdon assistentti ja kaksi hallintosihteeriä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	63 779	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	193	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	62 368	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	1 217	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-665 552	-737 837	-780 838	-780 838	0	5,8 %	5,8 %	0
Henkilöstökulut	-369 542	-470 898	-493 083	-493 083	0	4,7 %	4,7 %	0
Palvelujen ostot	-168 667	-126 393	-150 509	-150 509	0	19,1 %	19,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 819	-9 058	-8 500	-8 500	0	-6,2 %	-6,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-124 464	-131 488	-128 746	-128 746	0	-2,1 %	-2,1 %	0
Muut kulut	-59	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-601 773	-737 837	-780 838	-780 838	0	5,8 %	5,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 102	-7 794	-8 144	-8 144	0	4,5 %	4,5 %	0
Laskennalliset erät	509 008	484 433	-6 145	-6 145	0	-101,3 %	-101,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-96 868	-261 198	-795 127	-795 127	0	204,4 %	204,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	63 779	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-522 068	-586 618	-630 903	-630 903	0	7,5 %	7,5 %	0
TOIMINTAKATE	-458 290	-586 618	-630 903	-630 903	0	7,5 %	7,5 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-143 484	-151 219	-149 935	-149 935	0	-0,8 %	-0,8 %	0
TOIMINTAKATE	-143 484	-151 219	-149 935	-149 935	0	-0,8 %	-0,8 %	0

Talousarvion perustelut

Päätöksentekopalvelut ja asiahallinto on hallinnolliset tehtävärajat ylittävä tulosalue, jonka piiriin kuuluvat laaja-alaisesti hallinnon tukitehtävät ja niiden kehittäminen. Tulosalue jakautuu asia- ja tiedonhallintapalveluihin, päätöksentekopalveluihin ja asiointipalveluihin.

Asia- ja tiedonhallintapalvelut

Asianhallinta on toimintaprosesseihin sisältyvien asioiden ja niihin liittyvien dokumenttien käsittelyn ohjaamista niiden koko elinkaaren ajan. Asianhallinta osana tiedonhallintaa ohjaa lähes kaikkia kunnan sähköisiä prosesseja järjestelmistä käsin. Tiedonhallinnalla puolestaan tarkoitetaan organisaation hankkiman, tuottaman, käyttämän ja säilyttämän tiedon hallintaa koko sen elinkaaren ajan.

Tiedonhallintalaki tuli voimaan vuonna 2020 ja se asetti uusia vaatimuksia julkisille toimijoille, kuten kunnille. Laki tuli voimaan ilman käytäntöjä ja toimintatapasuosituksia. Ohjeistuksen puuttumisesta huolimatta Naantalissa on määrätietoisesti edistetty lain täytäntöönpanoon liittyviä kuntasektorille asetettuja velvoitteita.

Tiedonhallintalaki korostaa ennakoivia toimenpiteitä tiedon laadun ja löydettävyyden varmistamiseksi. Hyvin hallinnoidulla tiedolla voidaan edistää tuottavuutta, parantaa palveluja sekä tietoturvaa ja -suoja. Tiedonhallintalain nojalla Naantalissa on kehitetty prosessi muutosvaikutusten arvioinnille ja siihen liittyvä käytäntö on jalkautettu organisaatioon.

Kaupunkilaisen näkökulmasta toimiva asian- ja tiedonhallintajärjestelmä selkeyttää sekä nopeuttaa asiointia kaupungin kanssa, helpottaa omien tietojen saatavuutta ja tekee kaupungin palveluista läpinäkyvämpiä.

Kaupungin näkökulmasta hyödyt näkyvät erityisesti asiahallintaa säätelevän lainsäädännön vaatimusten toteutumisella, tietoturvalla sekä työn tuottavuuden paranemisella. Kun kaupungin eri toimialoilla on yhteinen asiahallintaprosessi metatietoineen, mahdolliset työteon päällekkäisyydet vähenevät.

Tiedonhallintalain ja uuden arkistolain vaatimuksiin on Naantalissa vastatattu sähköiseen pitkäaikaissäilytykseen siirtymällä. Tiedonohjauksessa pyritään käyttämään yhtä keskitettyä ratkaisua, joka yhdenmukaistaa toimintatapaa ja vähentää päällekkäistä työtä.

Vuonna 2026 jatketaan metatietojen inventointia operatiivisissa järjestelmissä sekä pyritään löytämään järkevimmät keinot kirjattavien tietojen yhdenmukaistamiselle. Tietoaineistojen koneluettavuutta edistetään lisäämällä järjestelmien rakenteista tietoa sekä kehitetään syntysähköisen saapuvan ja lähtevän aineiston säilyttämistä.

Kaupungin arkistonmuodostussuunnitelma on sisällytetty tiedonhallintamalliin, jolloin ylläpidettävien tukikokonaisuuksien määrää on pystytty vähentämään. Tiedonhallintamallin ja asiakirjajulkisuuslainsäädännön ylläpitoa jatketaan tiedon elinkaaren hallitsemisen tukena. Tiedonhallintaan liittyvää toimintaa vakautetaan toimialoilla.

Sähköinen säilytys

Uusi arkistolaki tulee voimaan vuonna 2026 ja se pitää sisällään omat vaatimuksensa arkistoinnille sekä tiedon elinkaarelle. Arkistolain soveltamisalaa yhdenmukaistetaan tiedonhallinnasta annetun lain kanssa.

Arkistolain päivittäminen koskee sekä terminologiaa että substanssia. Lakiin sisällytetään sähköisen arkistoinnin kasvava merkitys, sähköisen arkistoinnin edellytykset, tiedon elinkaarivaiheiden erotteleminen sekä käyttömahdollisuuden turvaaminen koko julkishallinnossa.

Lailla varmistetaan asiakirjallisen kulttuuriperinnön säilyminen ja saatavuus sekä päivitetään kansallisarkiston tehtäviä. Lisäksi sillä valmistellaan julkisia toimijoita yhteisen kansallisen sähköisen arkistoinnin (SAPA) piiriin. Tämä pysyvästi säilytettävän aineiston siirto tulee mahdolliseksi kunnallisille toimijoille jo lähivuosina.

Sähköisen säilytysjärjestelmän käyttöönottoa ja integraatioita on kaupungin taholta valmisteltu hyvin pitkälle. Lopullinen käyttöönotto viivästyi järjestelmätoimittajien asiantuntijaresurssin vuoksi, mutta saatiin toimitettua 2025 loppuvuoden aikana.

Ensisijaisesti toimet kohdistuvat hallinnoimattomien sähköisten aineistojen vientiin verkkolevyiltä tai muista tallennuspaikoista säilytysjärjestelmään. Siirrot toteutetaan integraatioiden, migraatioiden tai manuaalisten vientien keinoin.

Paperiaineistojen digitoimista ja viemistä sähköiseen säilytysjärjestelmään edistetään systemaattisesti, niiltä osin, kun se on järkevää ja kustannustehokasta.

Kaupungin asianhallintajärjestelmästä ei enää synny paperisena arkistoitavaa aineistoa, pois lukien maakaareen nojautuvat sopimukset.

Suomen Sukuhistoriallinen yhdistys on vuoden 2025 aikana digitoinut yli 100 vuotta vanhat Naantalinkin kaupungin, Rymättylän, Merimaskun ja Velkuan kunnan aineistot kaupungin päätearkistosta. Digitoitu aineisto on toimitettu kaupungille. Sähköiset kappaleet takaavat kulttuuriperinnöllisesti arvokkaan tietoaaineiston säilymisen ja mahdollistaa sen käytettävyyden. Aineiston tallentamiseksi sähköiseen säilytysjärjestelmään, asiahallintoon rekrytoidaan arkistoalan harjoittelija kolme kuukauden ajaksi.

Sähköinen allekirjoitus

Asianhallintajärjestelmässä luodut pöytäkirjat, sopimukset sekä muut yksittäiset allekirjoitettavat asiakirjat allekirjoitetaan pääsääntöisesti vahvaan tunnistautumiseen perustuvalla sähköisellä allekirjoituksella. Kaupunki käyttää myös käyttöoikeuksiin perustuvaa järjestelmäallekirjoitusta silloin, kun allekirjoitettava aineisto on lyhyen aikaa säilytettävää.

Sähköisen allekirjoituksen allekirjoitusportaalia kyetään hyödyntämään myös asianhallintajärjestelmän ulkopuolisissa asiakirjoissa. Tämä tulee jatkossa mahdollistamaan mm. työsopimusten ja koulutodistusten sähköisen vahvan allekirjoittamisen.

Suomi.fi –palvelut ja ”Digi ensin” -hanke

Kaupunki jatkaa kansalliseen palveluarkkitehtuuriin liittyvien Suomi.fi-palvelujen ylläpitoa ja niiden hallintaa selkeytetään.

Suomi on siirtymässä asteittain digitaalisten palvelujen ensisijaisuuteen viranomaistoiminnassa. Asiaa koskevan lainsäädäntö tulee voimaan 1.1.2026. Naantalinkin kaupunki on aktiivisesti seurannut valtakunnallista ”Digi ensin” -toimeenpanohanketta ja toteuttaa ratkaisuja digitaalisen viranomaisviestinnän mahdollistamiseksi. Siirtyminen digitaalisiin viesteihin mahdollistaa viranomaispostin, kuten päätösten vastaanottamisen missä ja milloin vain älypuhelimella tai verkkopalvelun kautta. Ne kansalaiset, jotka eivät pysty tai halua asioida digitaalisesti, saavat tulevaisuudessakin viestit paperipostina. Muutos koskee vain viranomaispostia, ei viranomaisasiointia. Näin asiointi puhelimesta tai fyysisesti paikan päällä on jatkossakin mahdollista.

Tukipalvelulain (571/2016) mukaan kunnat viranomaisina ovat velvoitettuja käyttämään Suomi.fi-viestejä niiden hoitaessa laissa säädettyjä tehtäviä. Digitaalisen ensisijaisuuden yhteydessä lainsäädäntöä tarkennetaan siten, että velvoitettujen organisaatioiden on käytettävä Suomi.fi-viestejä tiedoksiantomenettelyssä eli hallintolain 54 §:n edellyttämässä asiakirjoissa, kuten päätöksissä ja asian käsittelyyn vaikuttavissa tiedoksiannoissa. Naantalinkin kaupungin näkökulmasta tällaisia viestejä ja asiakirjoja syntyy seuravissa ohjelmistoissa; Dynasty, Päikky, Wilma ja Tieracity. Uusi toimintatapa tulee muuttamaan toimintamalleja kaikilla toimialoilla ja edellyttää jatkuvaa viestintää asiakkaille ja sidosryhmille.

Vuoden 2026 alusta alkaen viranomaisten verkkopalveluihin Suomi.fi-tunnituksella kirjautuvat täysikäiset henkilöt saavat Suomi.fi-viestit käyttöön ilman erillistä suostumusta.

Tietosuoja

Yhteiskunnan toiminta ja palvelut sekä tiedon yhteiskäyttö perustuvat keskinäiselle luottamukselle turvallisuuden hallinnasta. Turvallisuusongelmat julkisen hallinnon digitaalisissa palveluissa voivat rapauttaa kansalaisten ja yhteisöjen luottamuksen viranomaisiin. Yhteiskunnan ja julkisten toimijoiden on tämän vuoksi panostettava digitalisoitumiseen sekä digitaalisen toiminnan ja palveluiden turvaamiseen tasapainoisesti.

Digitaalisen turvallisuuden tavoitteena on turvata kaupunkia ja sen asiakkaita niiltä riskeiltä ja uhkilta, jotka voivat kohdistua henkilötietoihin ja kuntalaisten palveluihin sekä kaupungin toimintaan, palveluihin ja tietoaisteistoihin digitaalisessa ympäristössä.

Henkilöstön ja luottamusenkilöiden osaamista digiturvallisuudessa edistetään koulutusmateriaalien ja oheistuksen avulla.

Naantalin kaupunki osallistuu kansalliseen Digiturvaviikkoon sekä Suomen suurimpaan digitaalisen turvallisuuden harjoitukseen (TAISTO26).

Tietosuojaan kustannuspaikan kuluihin kuuluvat puolet GDPR- ohjelmiston kustannuksista (6 000 €). Toinen puoli ohjelmiston kustannuksista sisältyy tietohallinnon määrärahoihin.

Kuluvana kautena organisaatiossa on inventoitu tietosuojalainsäädännön alaiset vaatimukset, joita kaupungilla tulee vielä terävöittää. Näitä kuvauksia on lähdetty laatimaan mm. tietosuojaan vaikutustenarviointina sekä tasapainotestienä. Samalla kaupungin tietosuojakuvauksia on yhdenmukaistettu.

Päätöksentekopalvelut

Kaupungin kaikkien toimielimien kokousasiakirjojen kokoaminen on keskitetty päätöksentekopalveluihin vuoden 2025 alusta lukien. Toimintatapojen tehostaminen ja yhdenmukaistaminen jatkuu.

Kokoushallinta ja sähköinen kokous

Dynasty-asianhallintaohjelmisto ja Cloud Meeting (sähköinen kokous) päivitettiin kesällä 2025. Päivityksen jälkeen havaituista virheistä on reklamoitu ja niihin odotetaan korjausta.

Naantalin kaupunki uudistaa asiakirjojaan valtakunnallisen asiakirjastandardin asetteluun ja tunnistetietojen mukaisiksi. Tässä yhteydessä aikaisemmista Naantalin kaupungin käytössä olleista asiakirjamalleista luovutaan.

Investoinnit

Sähköiseen säilytysjärjestelmään toteutettavat integraatiot, migraatiot ja kertatuonnit järjestelmistä tehdään jatkokehityksenä erikseen laaditun suunnitelman mukaisesti. Sähköisen arkiston integraatioista eri järjestelmiin muodostuu järjestelmästä riippuen noin 5 000 € - 35 000 € kustannus/kpl.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kaupunki siirtyy käyttämään Suomi.fi -viestejä hallintalain 54 §:n mukaisissa asiakirjoissa ja viesteissä. TKJ-palvelun käyttöönotto aiheuttaa arviolta + 5 000 euron lisäkulun.

Asiahallintoon rekrytoidaan harjoittelija 3 kk:n ajaksi (+ 6 000€)

ICT-kulut kasvavat noin 20 000 euroa. Sähköisen säilytysjärjestelmän käyttöönotosta aiheutuu noin 13 300 euron ylläpitomaksu vuodessa. Kustannuksia on myös kohdistettu uudelleen siten, että tietohallinnon ICT-kustannuksista osa on siirtynyt asiahallinto- ja päätöksentekopalveluihin. Sähköiseen säilytyksen vaatimat integraatiot tuottavat lisäksi ylläpitokustannuksia.

Asiointipalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS**Vastuhenkilö:** Johdon assistentti (Leena Palmulaakso-Nylund)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Asiointipalvelut vastaavat kaupungin asiointi- ja palvelupistepalveluista sekä puhelinvaihteesta. Tulosalue palvelee sekä sisäisiä että ulkoisia asiakkaita ja siihen kuuluvat kaupungintalon asiointipiste, puhelinvaihte, sisäinen ja ulkoinen postitus sekä Velkuan palvelupiste.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Asiointipalveluiden asiakasmäärien säännöllinen seuranta käytettävien resurssitarpeiden arvioimiseksi	Asiakasmäärät

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Asiointipalvelut	1		3	3

Asiointipalveluiden henkilöstöresurssi pysyy ennallaan.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	95 085	7 200	7 200	7 200	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	95 085	7 200	7 200	7 200	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-225 281	-245 960	-252 792	-252 792	0	2,8 %	2,8 %	0
Henkilöstökulut	-136 617	-149 507	-151 840	-151 840	0	1,6 %	1,6 %	0
Palvelujen ostot	-50 348	-56 692	-64 587	-64 587	0	13,9 %	13,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-954	-4 902	-5 150	-5 150	0	5,1 %	5,1 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-37 353	-34 859	-31 215	-31 215	0	-10,5 %	-10,5 %	0
Muut kulut	-10	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-130 196	-238 760	-245 592	-245 592	0	2,9 %	2,9 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	105 991	238 738	245 592	245 592	0	2,9 %	2,9 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-24 206	-22	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	8 151	7 200	7 200	7 200	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-170 198	-192 662	-200 430	-200 430	0	4,0 %	4,0 %	0
TOIMINTAKATE	-162 047	-185 462	-193 230	-193 230	0	4,2 %	4,2 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	86 934	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-55 083	-53 298	-52 362	-52 362	0	-1,8 %	-1,8 %	0
TOIMINTAKATE	31 851	-53 298	-52 362	-52 362	0	-1,8 %	-1,8 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupungintalon asiointipisteessä, Velkuan palvelupisteessä sekä kaupungin puhelinvaihteessa ja postituksessa työskentelee yhteensä kolme palveluneuvojaa, joiden työvastuut on yksikössä jaettu siten, että yksi palveluneuvoja vastaa Velkuan asiointipiste- ja kirjastotoiminnoista, puhelinvaihteesta ja postituksesta, ja kaksi palveluneuvojaa työskentelee kaupungintalon asiointipisteessä palvelujen ulkoisten asiakkaiden lisäksi kaupungin eri toimialoja ja näiden asiakkaita hoitaen ajoittain myös puhelinvaihdetta.

Kaupungintalon asiointipisteessä palvelee myös Kelan asiakkaita yleiseen neuvontaan liittyvissä asioissa. Työllisyysalue tarjoaa lisäksi asiakkailleen kerran viikossa mahdollisuuden lähiasiointiin asiointipisteen tiloissa. Työntekijöiden osaamisen lisäämisellä on mahdollistettu se, että sijaistuksia voidaan pitkälti hoitaa omin resurssein. Hallinto- ja päätöksentekopalveluiden hallintosihteeri sijaitsee tarvittaessa kaupungin puhelinvaihteessa.

Velkuan palvelupisteen aukioloa on mukautettu vastaamaan paremmin käytettävissä olevaa henkilöstöresurssia ja asiakasmääriä. Omatoimikirjasto palvelee asiakkaita päivittäin. Käyntiasiointia on koottu asiointipisteisiin, ja palveluja järjestetään myös digitaalisesti perinteisten asiointitapojen ohella.

Kaupungintalon asiointipisteen ja Velkuan palvelupisteen asiakasmääriä seurataan säännöllisesti ja mahdollisiin asiakasvirtamuutoksiin reagoidaan tarvittaessa. Asiointipalveluiden kehittämistä jatketaan tulevana vuosina asiakasmääriä seuraamalla ja käytettävissä oleva henkilöstöresurssi huomioiden. Puhelinvaihteen ulkoistamiseen on talousarviossa varauduttu määrärahalla. Ulkoistamisen mahdollisuutta selvitetään myöhemmässä vaiheessa esimerkiksi työvoimaresurssien muuttuessa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Talousarviossa varaudutaan puhelinvaihteen ulkoistamiseen (+10 000 €).

Elinvoimajaosto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS**Vastuhenkilö:** Kaupunginlakimies (Turo Järvinen)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Tehtävänä on avustaa kaupunginhallitusta kaupungin maankäytön ja elinkeinotoiminnan yhteensovittamisessa ja kehittämisessä, valmistella maankäytön suunnittelun periaatteet ja kaavoitusohjelma sekä kaavahankekohtaiset tavoitteet ja poikkeamispäätösten periaatteet, vastata yleiskaavojen valmistelusta, valmistella maan hankintaa, luovutusta ja maankäyttösopimuksia, ohjata yritys- ja elinkeinopoliittisia asioita, seurata elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteutumista ja tonttivarannon sekä asuntotuotannon kehittymistä ja johtaa sekä valvoa kaupungin hankintatointia.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-29 525	-37 999	-35 020	-35 020	0	-7,8 %	-7,8 %	0
Henkilöstökulut	-19 576	-24 895	-19 668	-19 668	0	-21,0 %	-21,0 %	0
Palvelujen ostot	-9 949	-13 019	-15 352	-15 352	0	17,9 %	17,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-85	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-29 525	-37 999	-35 020	-35 020	0	-7,8 %	-7,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-42 699	-27 769	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-72 224	-65 768	-35 020	-35 020	0	-46,8 %	-46,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-24 432	-34 895	-30 748	-30 748	0	-11,9 %	-11,9 %	0
TOIMINTAKATE	-24 432	-34 895	-30 748	-30 748	0	-11,9 %	-11,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-5 093	-3 104	-4 272	-4 272	0	37,6 %	37,6 %	0
TOIMINTAKATE	-5 093	-3 104	-4 272	-4 272	0	37,6 %	37,6 %	0

Talousarvion perustelut

Elinvoimajaoston tulosalueen talousarvio 2026 sisältää jaoston kokouksiin ja kokouspalkkioihin liittyvät kustannukset. Vuoden 2025 organisaatiomuutoksen mukaisesti uudelle kehittämisspalvelujen toimialalle muodostettiin elinkeinopalvelujen tulosalue, jonne budjetoidaan elinkeinopalveluihin liittyvät kustannukset.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Jaoston nimi muuttui elinvoimajaostoksi 1.6.2025 alkaen. Jäsenmäärä on 7 ja jaoston puheenjohtajien edellytetään olevan kaupunginhallituksen jäseniä. Jaoston henkilöstöhallintoon liittyneet tehtävät siirtyvät kaupunginhallitukselle.

KONSERNIPALVELUT

Toimialajohtaja: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)

Palvelukuvaus

Konsernipalvelut on toimiala, jonka sisällä ovat konsernipalvelujen yhteiset-tulosalue, kaupungin yhteiset toiminnot (talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, tietohallinto) sekä näkyy Sataman ja Käyttöomaisuuden luovutuksen tulosalueet.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2024	TA 2025	Ohjeluku 2026	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	2 610 272	2 817 060	3 683 060	3 227 060	3 227 060	0	14,6 %	14,6 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 555 378	-4 301 945	-4 657 759	-4 719 717	-4 719 717	0	9,7 %	9,7 %	0
TOIMINTAKATE	-945 106	-1 484 885	-974 699	-1 492 657	-1 492 657	0	0,5 %	0,5 %	0

Perustelut poikkeamille

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Konsernipalvelujen toimiala aloitti 1.1.2025, ja samalla uudistettiin kustannuspaikkarakennetta ja henkilöstöorganisaatiota. Vertailutiedot vuoteen 2024 tulevat silloiselta hallinnon toimialalta, ja vertailu ko. vuoteen ei ole relevantti.

Konsernipalvelujen talousarvio ylittää annetun raamiluvun noin 400 000 eurolla. Tämä siksi, raamiluku sisälsi teknisen virheen vuoksi liian suuren toimintatuottotavoitteen. Ulkoiset toimintatuotot ovat 3 227 060 euroa ja toimintamenot 4 719 717 euroa. Toimintakate on -1 492 675 euroa.

Talouspalvelut sisältävät rahatoimen, palkkahallinnon sekä hankintatoimen.

Konserniasioita halutaan tehdä näkyväksi omalla tulosalueella, jonka nimi konsernipalvelujen yhteiset.

Tietohallinto on henkilöstömäärältään pienempi kuin tilinpäätöksessä 2024 johtuen 1.6.2024 voimaan tulleesta osaulkoituksesta.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Henkilöstöpalvelut	4,2	4	5	5
Konsernipalvelujen yhteiset			1,75	1,75
Omaisuuuden luovutus				
Talouspalvelut	11,917	10,7	10	9,6
Tietohallinto	7	5,7	4	4

HTV-mittariin on yhdistetty uusilla tulosalueilla toimiva henkilöstö myös historiatietojen osalta.

Konsernipalvelujen yhteiset

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS**Vastuhenkilö:** Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Konsernipalvelujen yhteiset -tulosalue muodostettiin vuonna 2025. Se sisältää monenlaisia toimintoja: konserniohjauksen ja lakipalvelut, pysäköinninvalvonnan sekä aiemman järjestelyerät-tulosalueen toiminnot.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Konsernipalvelujen yhteiset			1,75	1,75

Vakinainen henkilöstö (talousjohtaja, kaupunginlakimies 75%) siirtyivät tulosalueelle Johdon tukiyksiköstä, joka lakkasi organisaatiomuutoksen yhteydessä olemasta. Tästä syystä HTV-taulukon historiatiedot puuttuvat.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	148 214	60 000	470 000	470 000	0	683,3 %	683,3 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	148 214	60 000	470 000	470 000	0	683,3 %	683,3 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-160 285	-490 949	-574 570	-574 570	0	17,0 %	17,0 %	0
Henkilöstökulut	-43 218	-215 971	-220 572	-220 572	0	2,1 %	2,1 %	0
Palvelujen ostot	-78 997	-253 136	-253 727	-253 727	0	0,2 %	0,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 662	-2 756	-2 750	-2 750	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Avustukset	-29 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-4 893	-18 986	-97 021	-97 021	0	411,0 %	411,0 %	0
Muut kulut	-2 515	-100	-500	-500	0	400,0 %	400,0 %	0
TOIMINTAKATE	-12 071	-430 949	-104 570	-104 570	0	-75,7 %	-75,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	-500 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Laskennalliset erät	-7 631	-32 129	-9 294	-9 294	0	-71,1 %	-71,1 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 702	-963 078	-113 864	-113 864	0	-88,2 %	-88,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	148 214	60 000	470 000	470 000	0	683,3 %	683,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-150 412	-460 821	-545 922	-545 922	0	18,5 %	18,5 %	0
TOIMINTAKATE	-2 198	-400 821	-75 922	-75 922	0	-81,1 %	-81,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-9 873	-30 128	-28 648	-28 648	0	-4,9 %	-4,9 %	0
TOIMINTAKATE	-9 873	-30 128	-28 648	-28 648	0	-4,9 %	-4,9 %	0

Talousarvion perustelut

Tulosalueen talousarvio muodostuu osista, jotka siirtyvät vanhasta hallintopalvelujen organisatiosta tälle uudelle tulosalueelle. Uusia avauksia tulosalue ei sisällä. Tulosalueelle on varattu ostopalveluihin rahoitusta erilaisten ulkopuolisten selvitysten hankintaan (aiemmin Järjestelyerät-tulosalueella). Tulosalue sisältää määrärahavarauksen osallistavan budjetoinnin kokeilun jatkamiseen 50 000 eurolla myös vuonna 2026.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvontaa toteutetaan neljän määräaikaisen pysäköinninvalvojan toimesta. Tarkastustyöhön kattavuutta ja vaikuttavuutta tehostetaan parityöskentelyllä, jolloin kadun kummatkin puolet valvotaan samanaikaisesti. Samalla tuetaan pysäköinninvalvojen työturvallisuutta.

Sähköisen mobiilivalvonnan ohjelmiston käyttöä jatketaan. Asiakkaalla on mahdollisuus nähdä tietoverkon kautta oman rikkeensä tiedot ja siihen liittyvät kuvadokumentit. Asiakas voi tehdä tarvittaessa oikaisuvaatimuksen järjestelmään ja saada päätöksen sähköisesti.

Sähköinen asiointi vapauttaa tarkastajien työpanosta varsinaiseen valvontaan toimistotyön sijasta.

Pysäköinninvalvonnan tietojärjestelmä päivitettiin ajanmukaiseksi keväällä 2024.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Kustannuksiin on tullut pakolliset korotukset, muuten tulosalue sisältää aiemmin hallintopalveluihin sisältyneitä määrärahoja. Pysäköinninvalvonnan järjestelmäpäivitys lisäsi järjestelmään liittyviä kustannuksia.

Henkilöstöpalvelut

Toimielin: Kaupunginhallitus**Vastuhenkilö:** Henkilöstöpäällikkö (Irmeli Niittymäki)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Henkilöstöhallinto tuottaa ja koordinoi henkilöstöpalveluita, joihin kuuluvat mm. henkilöstön työterveyshuolto, työsuojelu, henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen, henkilöstön kehittämisen prosessit ja yhteisten koulutusten koordinointi, esihenkilö- ja henkilöstöviestintä, palkkauksen ja palkitsemisen koordinointi. Lisäksi toimintaan kuuluu yhteistoiminnan ja neuvottelutoiminnan toteuttaminen.

Strateginen toimenpide	Mittari
Työterveysyhteistyön kehittäminen	Kustannukset työntekijää kohden (Kela2) €: Lähtö 419, Tavoite 419 Kunta10 terveystarkastus: Alentunut työkyky %: Lähtö 29,9, Tavoite 20

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Henkilöstöpalvelut	4,2	4	5	5

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	188 220	233 060	233 060	233 060	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	570	3 060	3 060	3 060	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	187 650	230 000	230 000	230 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 205 555	-1 404 978	-1 605 608	-1 605 608	0	14,3 %	14,3 %	0
Henkilöstökulut	-283 795	-451 968	-454 324	-454 324	0	0,5 %	0,5 %	0
Palvelujen ostot	-862 191	-878 105	-1 078 925	-1 078 925	0	22,9 %	22,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 155	-28 474	-28 350	-28 350	0	-0,4 %	-0,4 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-45 276	-46 291	-43 869	-43 869	0	-5,2 %	-5,2 %	0
Muut kulut	-138	-140	-140	-140	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 017 336	-1 171 918	-1 372 548	-1 372 548	0	17,1 %	17,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-3 112	-3 112	-3 112	-3 112	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	267 399	264 061	516 314	516 314	0	95,5 %	95,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-753 048	-910 969	-859 346	-859 346	0	-5,7 %	-5,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	188 220	233 060	233 060	233 060	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 122 722	-1 314 798	-1 512 154	-1 512 154	0	15,0 %	15,0 %	0
TOIMINTAKATE	-934 502	-1 081 738	-1 279 094	-1 279 094	0	18,2 %	18,2 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-82 833	-90 180	-93 454	-93 454	0	3,6 %	3,6 %	0
TOIMINTAKATE	-82 833	-90 180	-93 454	-93 454	0	3,6 %	3,6 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupungin strategian ja henkilöstöohjelman 2025 - 2026 tavoitteet huomioidaan talousarviossa 2026. Tavoitteet työnantajamielikuvan parantaminen, osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin lisääminen ovat kahden vuoden ohjelmakaudella jaettu keinoihin, joiden toteuttaminen näkyy painopisteinä talousarviossa.

Työhyvinvoinnin tukeminen

Työterveyshuollon palveluntuottajan kanssa jatketaan yhteistyötä. Työterveyshuollon kustannukset ovat kasvaneet ja määrärahaa tulee lisätä. Sairauspoissaolot ovat lähtivät laskusuuntaan 2024, mutta 2025 suunta on jälleen kasvava. Eläkemaksujen kustannukset ovat pysyneet matalana.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn tuen ratkaisut sekä toimiva työterveyshuolto ovat jo laskeneet kaupungin eläkemaksuja ja tämän tason säilyttäminen vaatii jatkuvaa työyhteisöjen tukemista ja koulutusta. Kulttuuri – ja liikuntaetuuden suuruus säilytetään ennallaan, mutta työhyvinvointiin panostetaan liikunnan ja liikkumisen lisäämisellä. Liikuntasuunnitelma on osa henkilöstöohjelman työhyvinvointisuunnitelmaa.

Palkkaus- ja palkitseminen

Muistaminen ja palkitseminen ovat johtamisen väline. Palkitseminen on koettu toimivaksi ja henkilöstöpalveluiden talousarvioon varataan kehittämispalkitsemisen määräraha.

Palkkausjärjestelmä KVTES ja OVTES G osion osalta uudistettiin tasopalkkajärjestelmäksi 2025. Palkkausjärjestelmän käyttöönottoon on tehty harmonisointisuunnitelma.

Rekrytoinnit

Kaupungin hyvän työnantajamielikuvan parantamiseen varataan markkinointiin määrärahaa. Työnantajamielikuvan rakentaminen vaikuttaa siihen miten onnistumme sitouttamaan nykyistä henkilöstöä ja sekä rekrytoimaan uutta.

Työsuojelu

Työsuojelun velvoitteiden täyttämiseksi ja riskienarvioinnin tueksi hankittu työturvallisuusjärjestelmä on otettu käyttöön. Järjestelmän raportointityökalua voidaan hyödyntää 2026 vaarojen tunnistamiseen. Järjestelmästä voidaan ottaa käyttöön myös työturvallisuusosio, jolloin järjestelmään voidaan kirjata myös vaara- ja uhkatilanteita.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Huomioidaan työterveyshuollon kustannusten kasvu toteutuneiden mukaiseksi. Valmistellaan palkkajärjestelmän hankintaa.

Tunnusluvut

Toimenpide	€
Hyvinvoinnin tukeminen	
Työterveyshuolto ja ennaltaehkäisevät palvelut	765 000
Kulttuuri- ja liikuntaetuedet	72 000
Palkitseminen	
Kehittämispalkitseminen	1 800
Osaamisen kehittäminen	20 000
Yhteisöllisyys	27 000
Sähköiset järjestelmät	
Järjestelmien ylläpito ja kehitys	75 000

Omaisuu den luovutus

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS**Vastuuhenkilö:** Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Tulosalueella näkyvät kiinteän omaisuuden myyntivoitot. Tontteja luovutetaan suunnitelmallisesti ja tarpeettomaksi käyvää käyttöomaisuutta realisoidaan ja saadaan tuottoja investointien rahoittamiseen.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Omaisuu den luovutus				

Tulosalue ei sisällä henkilöresursseja.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	585 495	900 000	900 000	900 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	585 495	900 000	900 000	900 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-62 255	-36 553	-36 370	-36 370	0	-0,5 %	-0,5 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-19 354	-158	-183	-183	0	15,8 %	15,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-42 901	-36 395	-36 187	-36 187	0	-0,6 %	-0,6 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	523 240	863 447	863 630	863 630	0	0,0 %	0,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	523 240	863 447	863 630	863 630	0	0,0 %	0,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	585 495	900 000	900 000	900 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-19 150	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	566 344	900 000	900 000	900 000	0	0,0 %	0,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-43 105	-36 553	-36 370	-36 370	0	-0,5 %	-0,5 %	0
TOIMINTAKATE	-43 105	-36 553	-36 370	-36 370	0	-0,5 %	-0,5 %	0

Talousarvion perustelut

Kaupunginhallituksen tavoiteluku tulosalueen ulkoiseksi nettotuloksi on 900 000 euroa. Mikäli yksittäisen kohteen luovutus aiheuttaa tappiota, se kirjataan muihin toimintakuluihin.

Kaikkiaan vuonna 2026 on ajateltu luovutettavaksi asuinrakentamiseen tontteja seuraavasti: AK-tontit 2 kpl, AP-tontit 6 kpl ja AO-tontit 21 kpl. Mainitut luovutusmäärät ovat arvioita, joten niihin liittyy epävarmuutta - erityisesti yhtiömuotoisten tonttien osalta.

Erillispientalotontteja (AO) on kaavailtu luovutettavaksi erityisesti Luonnonmaalta Perhetalo II -alueelta ja Virpi-Porhon alueelta, minkä lisäksi yksittäisiä tontteja luultavasti luovutetaan mantereelta ja/tai saariston entisistä kuntakeskuksista. Asumispientalotonttien (AP) arvioidut luovutukset painottuvat Luonnonmaalle Perhetalon alueelle ja mantereeseen puolelle mm. Ruotupihan alueelle sekä Murrikkoon. Kerrostalotonttien (AK) luovutus painottuu Luonnonmaalle Perhetalo I -alueelle.

Teollisuustontteja on tarjolla runsaimmin Luonnonmaan Naviren alueelta ja Manner-Naantalin pohjoisosista Isosuolta sekä yksittäin muistakin sijainneista, kuten Luolalasta. Vanton uuden työpaikka-alueen kaavoitus on vireillä kehätien E18 varressa lähellä Raision rajaa.

Kaupungilla on menossa tilaselvitys, jonka perusteella joistakin kiinteistöistä luovutaan. Mikäli luopuminen tarkoittaa kauppaa, siitä saatava tulo kirjataan omaisuuden luovutuksen tulosalueelle. Tulon määrä selviää vasta, kun selvitys on hyväksytty ja kohteita saadaan myytyä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Arvioidun tulon suuruus on sama kuin vuonna 2025.

Satama

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS**Vastuhenkilö:** Kaupunginjohtaja (Laura Leppänen)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Kohderahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Tulosalueelle budjetoidaan kaupungille maksettavat sopimusperusteiset tulot, vuokratulot satama-alueelta ja näihin liittyvät kulut.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Satama				

Tulosalue ei sisällä henkilöresursseja.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 549 080	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	1 549 080	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-156	-98	-115	-115	0	17,3 %	17,3 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-156	-98	-115	-115	0	17,3 %	17,3 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 548 924	1 599 902	1 599 885	1 599 885	0	0,0 %	0,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-61 062	-45 796	-34 347	-34 347	0	-25,0 %	-25,0 %	0
Laskennalliset erät	0	0	-4 980	-4 980	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 487 863	1 554 106	1 560 558	1 560 558	0	0,4 %	0,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 549 080	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 549 080	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-156	-98	-115	-115	0	17,3 %	17,3 %	0
TOIMINTAKATE	-156	-98	-115	-115	0	17,3 %	17,3 %	0

Talousarvion perustelut

Tulosalue sisältää Naantalin Satama Oy:n sopimusperusteisesti maksamat vuokratulot maa- ja vesi-alueista, yhteensä 1 600 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei sisällöllisiä muutoksia.

Talouspalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Talousjohtaja (Heli Lähteenmäki)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Talouspalvelut on tulosalue, joka sisältää rahatoimen, palkkahallinnon sekä hankintatoimen toiminnot.

Rahatoimi ylläpitää ajantasaista tietoa kirjanpidon avulla tapahtuvaa seurantaa varten, huolehtii maksuvalmiudesta ja ohjaa muuta talouteen liittyvää toimintaa. Rahatoimen vastuulla on laatia tilinpäätökset.

Palkkahallinto huolehtii palkkojen ja kokouspalkkioiden oikea-aikaisesta ja oikeellisesta maksatuksesta.

Hankintatoimi tarjoaa asiantuntija-apua kaikenlaisiin hankintoihin. Teknisissä palveluissa on toimintoja, jotka hoitavat mm. urakkakilpailutuksia omin voimin. Hankinnoista on tullut jatkuvasti säänneltympiä ja prosessin syvälinen asiantuntemus organisaatiossa on välttämätöntä.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Talouspalvelut	11,917	10,7	10	9,6

Rahatoimessa työskentelee vuoden 2026 alussa kirjanpitopäällikkö, kaksi kirjanpitäjää, taloussuunnittelija, pääkassa ja taloussihteeri. Palkkahallinnossa työskentelee vuoden 2026 alussa palkka-asiantuntija ja kaksi palkkasihteeriä. Vuoden 2026 aikana rahatoimesta eläköityy kaksi henkilöä, ja tilalle rekrytoidaan ulkoa yksi uusi henkilö taloussuunnittelija-nimikkeellä. Samalla muokataan nykyisen henkilökunnan tehtäviä sekä tiivistetään rahatoimen ja palkkahallinnon organisaatio yhden yhteisen esihenkilön alaisuuteen. Esihenkilön nimike tulee olemaan talouspäällikkö, ja hän on organisaatiossa jo olemassa oleva henkilö. Järjestelyjä on pohjustettu vuodesta 2023 lähtien yhteisellä suunnittelulla. Osaamista on siirretty ja siirretään kevätkausi eläköityviltä olemassa olevalle henkilökunnalle. Järjestelyt mahdollistavat urapolkuja Naantalin kaupungin taloustoiminnoissa.

Hankintatoimeen kuuluu hankintapäällikkö.

HTV-mittarissa näkyy eläköitymisten kautta tapahtunut henkilöstön väheneminen sekä vuodelle 2025 tehty muutos, jossa henkilöstöasiantuntija siirrettiin palkkahallinnosta henkilöstöhallintoon.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 055 196	1 099 821	1 176 139	1 176 139	0	6,9 %	6,9 %	0
Myyntituotot	1 025 442	1 075 821	1 152 139	1 152 139	0	7,1 %	7,1 %	0
Maksutuotot	1	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	29 754	24 000	24 000	24 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-981 535	-1 093 997	-1 165 678	-1 165 678	0	6,6 %	6,6 %	0
Henkilöstökulut	-555 370	-585 955	-607 043	-607 043	0	3,6 %	3,6 %	0
Palvelujen ostot	-352 437	-413 321	-472 066	-472 066	0	14,2 %	14,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 231	-12 177	-11 850	-11 850	0	-2,7 %	-2,7 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-80 206	-77 294	-69 469	-69 469	0	-10,1 %	-10,1 %	0
Muut kulut	13 708	-5 250	-5 250	-5 250	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	73 661	5 824	10 461	10 461	0	79,6 %	79,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-36 572	-36 572	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-62 463	-92 952	-26 399	-26 399	0	-71,6 %	-71,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	11 198	-87 128	-52 510	-52 510	0	-39,7 %	-39,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	29 754	24 000	24 000	24 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-870 907	-984 865	-1 067 493	-1 067 493	0	8,4 %	8,4 %	0
TOIMINTAKATE	-841 153	-960 865	-1 043 493	-1 043 493	0	8,6 %	8,6 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 025 442	1 075 821	1 152 139	1 152 139	0	7,1 %	7,1 %	0
TOIMINTAMENOT	-110 628	-109 132	-98 185	-98 185	0	-10,0 %	-10,0 %	0
TOIMINTAKATE	914 814	966 689	1 053 954	1 053 954	0	9,0 %	9,0 %	0

Talousarvion perustelut

Jokainen talouspalvelut- tulosalueen toiminto toimii oman toimintonsa keskitettynä asiantuntijatahona koko kaupungissa. Lisäksi toimintojen rooliin kuuluu esihenkilöiden sekä prosessiin osallistuvien henkilöiden neuvonta, opastus ja ohjaus, sekä omien prosessien toiminnasta vastaaminen. Kaikkien toimintojen tehtäviin kuuluu myös toimintaan liittyvien järjestelmien pääkäyttäjäys. Digitalisaatiotaja automaatiota hyödynnetään enenevässä määrin.

Rahatoimi

Rahatoimissa jatketaan huolellista taloushallinnon hoitoa ja kirjanpidon laadintaa. Vuoden 2024 kehittämisprojekti on ollut taloussuunnittelun uusien välineiden käyttöönotto. Kehittämisen painopiste vuonna 2025 on ollut uuden ostolaskujen käsittelyjärjestelmän käyttöönotossa, joka tulee muutti koko kaupungin ostolaskujen käsittelyprosessia. Lisäksi talouden raportointia yhtenäistetään jo olemassa olevilla välineillä. Muiltakin osin jatketaan digitalisaation hyödyntämistä.

Palkkahallinto

Palkkahallinnon tehtäviin kuuluu palkan ja palkkioiden maksatuksesta vastaaminen sekä erilaisten korvausten hakeminen työnantajalle. Lisäksi palkkahallinto ohjeistaa esihenkilöitä ja henkilöstöä palkka- ja palvelussuhdeasioissa. Tehtäviin kuuluu myös osallistua palkkahallinnon ohjelmiston kehittämiseen ohjelmistotoimittajan kanssa. Palkkahallinnon ja henkilöstöhallinnon yhteistyönä kilpailutetaan palkkajärjestelmä vuoden 2026 aikana siten, että sen käyttöönotto ajoittuu pääosin vuodelle 2027.

Hankintatoimi

Julkisiin hankintoihin on tulossa kaksi merkittävää uudistusta. Hankintalakiin on suunnitteilla päivityksiä, joiden tavoitteena on lisätä kilpailua ja markkinoiden toimivuutta. Lisäksi Valtiokonttorilla on tavoitteena toteuttaa kansallinen julkisten hankintojen tietovaranto, johon kootaan julkiselta sektorilta tietoja julkisista hankinnoista ja ostoista koko hankinnan elinkaaren ajalta yhdisteltävässä ja vertailtavassa muodossa. Molempien osalta muutoksia lainsäädäntöön valmistellaan parhaillaan ja niiden on tarkoitus valmistua keväällä 2026.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Henkilöstömuutokset toteutuvat vuoden aikana, mutta toiminta jatkuu pääosin ennallaan verrattuna aiempaan vuoteen. Rahatoimesta vähenee yksi henkilö eläköitymisten myötä, ja vakanssimuutoksia toteutetaan useita, kuten aiemmin on todettu.

Tietojärjestelmäkustannukset nousevat uusien järjestelmien käyttöönoton myötä, ja olemassa olevien järjestelmien kustannukset ovat myös nousseet.

Tietohallinto

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Tietohallintopäällikkö (Juha Riekkinen)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tietohallinnon tulosalue vastaa kaupungin ICT-toimintojen strategisesta ja operatiivisesta johtamisesta. Sen tehtävänä on varmistaa, että kaupungin digitaaliset palvelut, tietojärjestelmät ja tietoturva tukevat tehokkaasti kaupungin palvelutuotantoa ja kehittämistä.

Strateginen toimenpide	Mittari
Digitaalisen osaamisen ja kulttuurin vahvistaminen, vahvistetaan henkilöstön digiosaamista	Osallistuminen digikoulutuksiin (% henkilöstöstä): Tavoite 50
Tiedolla johtamisen kehittäminen Rakennetaan systemaattinen tiedolla johtamisen arkkitehtuuri ja toimintamalli	Tiekarttaan sisältyvien kehityshankkeiden toteutusaste
Riskienhallinta ja kyberturvallisuus Vahvistaa organisaation kykyä hallita riskejä ja suojata tietoja	Riskienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutusaste

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Tietohallinto	7	5,7	4	4

Henkilöstöä tietohallinnolla on tietohallintopäällikkö ja kaksi vakanssillista IT-suunnittelijaa.

Määräaikaisina talousarvioon sisältyy lisäksi määräraha projektisuunnittelijan henkilöstökuluihin. AV-tukihenkilön tehtävä on tarkoitus hoitaa palveluostoin.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 489 797	1 587 482	1 659 175	1 659 175	0	4,5 %	4,5 %	0
Myyntituotot	1 489 797	1 587 482	1 659 175	1 659 175	0	4,5 %	4,5 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 464 861	-1 588 332	-1 657 661	-1 657 661	0	4,4 %	4,4 %	0
Henkilöstökulut	-286 292	-311 803	-288 000	-288 000	0	-7,6 %	-7,6 %	0
Palvelujen ostot	-703 294	-855 752	-893 998	-893 998	0	4,5 %	4,5 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-465	-4 460	-4 400	-4 400	0	-1,3 %	-1,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-474 644	-416 317	-471 263	-471 263	0	13,2 %	13,2 %	0
Muut kulut	-166	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	24 936	-850	1 514	1 514	0	-278,1 %	-278,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-134 253	-132 272	-112 691	-112 691	0	-14,8 %	-14,8 %	0
Laskennalliset erät	-3 931	-3 545	-3 073	-3 073	0	-13,3 %	-13,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-113 248	-136 667	-114 250	-114 250	0	-16,4 %	-16,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	109 508	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 392 186	-1 541 461	-1 594 148	-1 594 148	0	3,4 %	3,4 %	0
TOIMINTAKATE	-1 282 678	-1 541 461	-1 594 148	-1 594 148	0	3,4 %	3,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 380 288	1 587 482	1 659 175	1 659 175	0	4,5 %	4,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-72 675	-46 871	-63 513	-63 513	0	35,5 %	35,5 %	0
TOIMINTAKATE	1 307 614	1 540 611	1 595 662	1 595 662	0	3,6 %	3,6 %	0

Talousarvion perustelut

Tietoteknisen infrastruktuurin palveluita tuotetaan noin 150 sovellukselle, joista alle puolet toimii omassa, palveluna ostetussa, palvelinympäristössä. Loppujen käyttö tapahtuu Saas-tyyppisesti. Kaupungilla on noin 750 matkapuhelinta ja lähes 4000 erilaista työntekijöiden, luottamushenkilöiden tai oppilaiden käytössä olevaa päätelaitetta. IT-peruspalvelun tuottaminen on ulkoistettu Tiera Oy:lle. Infrastruktuuriin kuuluu edellisten lisäksi omana työnä toteutettavaa tietoliikenneverkkojen ylläpitoa sekä vastuu tietoteknisen tietoturvan toteuttamisesta ja seurannasta. Tietohallinnon muu toiminta keskittyy strategisen johtamisen tukemiseen esimerkiksi tiedolla johtamisen keinoin, sähköisen asiointin kehittämiseen sekä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen. Keinoina muunmuassa kehittämisen ohjaus, kokonaisarkkitehtuurin hallinta ja palvelulupausten koordinaatio.

Talousarviossa henkilöstökulut muodostavat lisääntyneiden palveluostojen vuoksi enää reilun 17 %:n osuuden kokonaismenoista. Palveluostojen määrä on sitten vastaavasti merkittävämpi 54 %:n osuudella. Pääosa loppukuluista, noin 28 %, menee muihin toimintakuluihin, joista merkittävimmät ovat lisenssikulut sekä laitekulut.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Palveluostojen määrä lisääntyy mm. 2025 kesällä käyttöönotetun CSOC-palvelun (n. 40 000 €) sekä toteutettavan AV-tuen ulkoistuksen (n. 30 000 €) vuoksi. Toisaalta järjestelmiä siirretään SaaS-palveluksi ja niistä kustannusvaikutus siirtyy järjestelmän käyttäjän vastuulle (esim. Dynasty asianhallintajärjestelmä). Kustannusvaikutus tietohallinnolle noin - 30 000 €. Nettolisäys siis noin 30 000 €.

Henkilöstökulut alenevat n. 24 000 € pääsääntöisesti AV-tuen siirtyessä palveluna hankittavaksi.

Muissa toimintakuluissa tulee olemaan kasvua noin 55 000 € Microsoft-lisenssitason noston (tietoturvasyyt) sekä kallistuneiden laitteiden elinkaarihankintojen vuoksi.

Yleisesti ottaen tietohallinto panostaa strategisempaan, enemmän digitaalisen toiminnan lisäarvoa tuottavaan suuntaan. Keskeisinä tekijöinä ovat strategiset tavoitteet henkilöstön digioppimisen fasilitoijana, tiedolla johtamisen kehittäjänä ja käynnistäjänä sekä kyber- ja digiturvallisuuden kasvattajana.

KEHITTÄMISPALVELUT

Toimialajohtaja: Kehitysjohtaja

Palvelukuvaus

Kehittämispalvelut koostuu viidestä tulosalueesta: elinkeinopalvelut, viestintä ja markkinointi, työllisyyspalvelut, matkailu sekä saaristolautakunta.

Kehittämispalvelut huolehtivat kaupungin viestinnästä, markkinoinnista ja brändäyksestä, elinkeinopalveluista, yritysyhteistyöstä sekä uusien yritysten houkuttelusta Naantaliin. Kaupunkistrategian laadinnan koordinointi sekä toteutumisen seuranta kuuluvat kehittämispalvelujen tehtäviin. Lisäksi kehittämispalvelut huolehtivat saariston kehityksen edistämisestä ja saaristonäkökulman huomioimisesta kaupungin toiminnassa. Uutena toimintona kehittämispalveluissa on matkailuasiant, jossa pääpaino vuonna 2026 on matkailutoimintojen operatiivinen järjestäminen ensimmäistä kertaa kaupunkiorganisaation sisällä.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2024	TA 2025	Ohjeluku 2026	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	338 751	131 600	131 600	262 200	262 200	0	99,2 %	99,2 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 262 081	-5 382 352	-5 654 562	-5 784 907	-5 784 907	0	7,5 %	7,5 %	0
TOIMINTAKATE	-1 923 331	-5 250 752	-5 522 962	-5 522 707	-5 522 707	0	5,2 %	5,2 %	0

Perustelut poikkeamille

Kehittämispalveluiden talousarvio 2026 alittaa hieman annetun raamiluvun.

Ulkoiset toimintatuotot ovat noin 262 000 euroa ja toimintamenot noin 5 785 000 euroa. Toimintakate on noin 5 523 000 euroa. Henkilöstömenot arvioidaan olevan 1 042 000 euroa, palvelujen ostot 3 086 000 euroa sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 24 000 euroa. Yhteisöavustuksiin on varattu 1 633 000 euroa.

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Muutokset vuoden 2025 talousarvioon verrattuna ovat maltillisia. Suurin yksittäinen kokonaisuus on työllisyyspalvelujen tulosalue, joka vastaa yksin noin 70 %:sta toimintakatteesta. Merkittävin muutos on matkailun tulosalueella, jonne on lisätty resursseja matkailupalvelujen operaatiivisten tehtävien hoitamiseksi kesäkaudesta 2026 alkaen.

Kehittämispalveluissa on varauduttu kaupungin verkkosivujen uudistamiseen, matkailusivuston toteutukseen sekä Naantali-brändin uudistamiseen.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Elinkeinopalvelut			3	2
Matkailu				2
Saaristoasiat	0,6	0,6	0,6	0,6
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	2	3	3	3
Viestintä ja markkinointi			2,5	3

Vuoden 2025 organisaatiomuutoksessa hallintopalvelut jakaantui kolmeen toimialaan. Kehittämispalveluihin siirtyi 7 henkilöä, joiden lisäksi toimialalle perustettiin kaksi uutta vakanssia, kehitysjohtaja ja matkailupäällikkö. Lisäksi kulttuuri- ja viestintäsuunnittelijan työpanoksesta 50 % on kohdistunut kehittämisspalveluihin.

Matkailulle perustetaan oma tulosalue, jolle matkailupäällikkö siirtyy. Lisäksi matkailupalvelujen muutosprosessin tueksi ja eri tapahtumien järjestämiseksi on vuoden 2025 loppupuolella avattu rekrytointi määräaikaisen matkailukoordinaattorin palkkaamiseksi, vuoden 2026 loppuun asti. Näin ollen matkailun HTV kasvaa kahteen ja elinkeinopalvelujen HTV pienenee kolmesta kahteen.

Viestinnän ja markkinoinnin osalta esitetään 0,5 HTV:n lisäystä. Tämä tapahtuu kahden 50 %:n työpanosta tekevän henkilön työpanoksen muuttumisesta 100 %:n työpanokseksi sekä kulttuuri- ja viestintäsuunnittelijan 50 %:n työpanoksen siirtymisestä kokonaan sivistyspalvelujen käyttöön. Täten perustettaisiin uusi viestintä- ja markkinointisuunnittelijan vakanssi. Viestintäpäällikön virka muutetaan viestintä- ja markkinointipäällikön viraksi, vastaamaan ajankohtaista työnkuvaa.

Työllisyyspäällikön täyttämätön virka esitetään muutettavaksi yrityskehittäjän toimeksi, koska työllisyyspalvelujen muutosprosessi on muuttunut muutosprosessista enemmän vakinaiseksi toiminnaksi, eikä täysipäiväiselle työllisyyspäällikölle ole enää tarvetta. Samalla elinkeinopäällikön virka muutetaan elinkeino- ja työllisyyspäällikön viraksi, vastaamaan ajankohtaista työnkuvaa.

Elinkeinopalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Elinkeinopäällikkö (Lassi Rosala)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on kaupungin elinkeinopalveluiden tuottaminen. Tulosalueen pääasiallinen tehtävä on kehittää kaupungin elinkeinoasioita, toimia yritysten ja kaupunkiorganisaation yhdyspintana, houkutella kaupunkiin uusia yrityksiä sekä tarjota kaupungin alueella toimiville yrityksille tietoa ja palveluita toiminnan kasvun, kehittämisen ja verkostoitumisen tueksi.

Kasvuyritysten neuvontapalvelut sekä seudullinen Invest In -palvelu hankitaan Turun seudun elinkeinosopimuksen palvelusopimuksen perusteella Turun Seudun Kehitys Oy:ltä.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kesäsesonki pitenee ja uusia tapahtumia järjestetään erityisesti touko- ja syyskuussa	Uusien tapahtumien osuus tapahtumatukea saaneista tapahtumista suurempi kuin 20%
Elinkeinopalveluiden toiminta tukee kaupungin yritysystävällisyyttä ja lisää elinvoimaisuutta.	Yrittäjyysmyönteiset arvioinnit, maakunnan 1-3 sija (V-S maakuntaennuste/Yrittäjien kuntabaro-metri) Oman yrityskyselyn tulokset (NPS) 50
Työpaikkaomavaraisuuden kehitys, 2025 (%)	Työpaikkaomavaraisuusaste: Tavoite 62

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Elinkeinopalvelut			3	2

Organisaatiomuutosten vuoksi elinkeinopalveluista siirtyy matkailupalveluihin matkailupäällikön va-kanssi.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	35 347	10 000	10 000	10 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	21 695	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	13 652	10 000	10 000	10 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-599 043	-441 787	-532 438	-532 438	0	20,5 %	20,5 %	0
Henkilöstökulut	0	-183 231	-188 619	-188 619	0	2,9 %	2,9 %	0
Palvelujen ostot	-593 501	-248 091	-293 257	-293 257	0	18,2 %	18,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 484	-3 500	-10 500	-10 500	0	200,0 %	200,0 %	0
Avustukset	0	0	-30 000	-30 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-763	-6 965	-10 062	-10 062	0	44,5 %	44,5 %	0
Muut kulut	-294	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-563 696	-431 787	-522 438	-522 438	0	21,0 %	21,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-425	-39 782	-29 215	-29 215	0	-26,6 %	-26,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-564 120	-471 569	-551 653	-551 653	0	17,0 %	17,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	35 347	10 000	10 000	10 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-595 602	-430 231	-513 619	-513 619	0	19,4 %	19,4 %	0
TOIMINTAKATE	-560 255	-420 231	-503 619	-503 619	0	19,8 %	19,8 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 440	-11 556	-18 819	-18 819	0	62,9 %	62,9 %	0
TOIMINTAKATE	-3 440	-11 556	-18 819	-18 819	0	62,9 %	62,9 %	0

Talousarvion perustelut

Elinkeinopalveluiden hallinto

Kustannuspaikalle kohdistuvat kehitysjohtajan sekä elinkeinopäällikön henkilöstökulut sivukuluihin. Tapahtumatukeen varattu 30 000 euron määräraha siirtyy elinkeinopalveluiden hallinnon tuosalueelle.

Elinkeinojen kehittäminen

Elinkeinojen kehittämiseen, palveluseleihin, asiantuntijapalveluiden hankkimiseen, markkinointiin ja viestintään, tapahtumiin, koulutuksiin, sidosryhmäyhteistyöhön ja palvelulisensseihin ym. varataan 135 000 euroa, joka pitää sisällään Meriverkostot-tapahtumaan liittyviä maksutuottoja 10 000 euroa.

Turun Seudun Kehittämiskeskus

Uuden vuosille 2025-26 ulottuvan Turun seudun elinkeinosopimuksen palvelusopimuksen perusteella seudullista elinkeinopalvelua varten on varattu yhteensä 150 000 euron määräraha. Tästä määrärahasta kohdentuu perusrahoitukseen 98 000 euroa, hallintokuluihin 11 000 euroa ja elinkeinorahaston kiinteään osaan 41 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Organisaatiomuutoksen myötä matkailu siirtyy omaksi tulosalueeksi.

Tulosalueen kustannuspaikan nimi elinkeinojen markkinointi on jatkossa elinkeinojen kehittäminen.

Matkailu

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS**Vastuhenkilö:** Matkailupäällikkö (Janne Tienpää)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Tulosalue vastaa kaupungin yleisestä matkailun edistämisestä ja markkinoinnista, matkailuneuvonnan järjestämisestä sekä matkailun sidosryhmätyöstä.

Tehtävänä on lisätä alueen matkailutuloa, koordinoita toimialan verkostoyhteistyötä, tuottaa matkailudataa päätöksenteon tueksi ja kehittää sekä matkailupalveluja että matkailuinfraa.

Naantalin kansainvälisen matkailun ja saaristomatkailun markkinointi- ja kehittämistyö hankitaan Viisi Turku Archipelago Oy:ltä.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Matkailu				2

Henkilöstöresurssiin kuuluvat matkailupäällikkö ja määräaikainen matkailukoordinaattori. Matkailupäällikön resurssi siirtyy elinkeinopalvelujen hallinnosta matkailun alle.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-97 500	-240 054	-464 090	-464 090	0	93,3 %	93,3 %	0
Henkilöstökulut	0	-69 054	-146 965	-146 965	0	112,8 %	112,8 %	0
Palvelujen ostot	-97 500	-140 600	-307 314	-307 314	0	118,6 %	118,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-400	-4 800	-4 800	0	1 100,0 %	1 100,0 %	0
Avustukset	0	-30 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Vuokrakulut	0	0	-5 011	-5 011	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-97 500	-240 054	-464 090	-464 090	0	93,3 %	93,3 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	0	0	-49 493	-49 493	0	0,0 %	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-97 500	-240 054	-513 583	-513 583	0	113,9 %	113,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-97 500	-239 954	-456 665	-456 665	0	90,3 %	90,3 %	0
TOIMINTAKATE	-97 500	-239 954	-456 665	-456 665	0	90,3 %	90,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	0	-100	-7 425	-7 425	0	7 325,0 %	7 325,0 %	0
TOIMINTAKATE	0	-100	-7 425	-7 425	0	7 325,0 %	7 325,0 %	0

Talousarvion perustelut

Kehittämispalveluiden alle vuodelle 2026 perustetaan uusi matkailun tulosalue. Matkailupäälliköstä tulee matkailun tulosalueen vastuuhenkilö. Vuoden 2026 talousarvioon varataan matkailupäällikön ja määräaikaisen henkilöresurssin henkilöstökulut. Lisäksi palkataan kesäkaudelle 2026 kesäoppaita.

Talousarvioon varataan matkailun asiantuntijapalveluihin 186 000 euroa. Tulosalue markkinoi Naantalia eri tapahtumissa, vastaa matkailuneuvonnan järjestämisestä, tuottaa matkailun kotisivut, tekee yhteistyötä eri tapahtumatuotannoissa ja hoitaa mediavierailuja. Turun, Naantalin ja Paraisten alueen kansainvälisen matkailun markkinointi- ja kehittämistyöhön perustetun Visit Turku Archipelago Oy:n palveluihin varataan 101 000 euroa (siirtynyt elinkeinopalveluiden tulosalueelta matkailun alle).

Viestintä ja markkinointi

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS

Vastuhenkilö: Viestintä- ja markkinointipäällikkö (Jessica Ålgars)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Viestinnän tehtävänä on edistää kaupungin strategisia tavoitteita vaikuttavan viestinnän keinoin. Viestimme Kuntalain mukaisesti mm. palveluista, tapahtumista, taloudesta, asioiden käsittelystä ja päätöksistä sekä siitä, miten valmisteluun voi vaikuttaa. Toimimme yhteistyössä kaikkien kaupungin sektoreiden ja toimialojen kanssa.

Markkinoinnilla pyrimme kehittämään ja vahvistamaan Naantalin brändiä ja luomaan positiivisia mielikuvia Naantalista, jotta voimme houkutella uusia asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita. Naantalin brändi on yhtenäinen, tunnistettava, uskottava ja luotettava.

Viestintää ja markkinointia tehdään monikanavaisesti ja kohderyhmät huomioiden. Hyödynnämme dataa ja mittareita vaikuttavuuden lisäämiseksi. Kehitämme toimintaamme vastuullisesti, muuttuvan yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti.

Strateginen toimenpide	Mittari
Toimimme median suhteen proaktiivisesti ja edistämme kaupungin aiheista toimitettujen uutisten määrää.	Positiivisten ja neutraalien uutisten määrä ja tavoitettavuus mediassa kasvaa.
Viestimme aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti Naantalin kaupungin pääkanavissa sosiaalisessa mediassa.	Naantalin Facebook, Instagram ja LinkedIn -tilien seuraajamäärien ja sitouttamisen (engagement) kasvu.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Viestintä ja markkinointi			2,5	3

Viestinnän ja markkinoinnin yksikköön kuuluu viestintä- ja markkinointipäällikkö, joka kokoaikaisesti vastaa kaupungin viestinnästä ja markkinoinnista, kokoaikainen viestintäsuunnittelija sekä kokoaikainen viestintä- ja markkinointisuunnittelija.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	4 504	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	4 504	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-298 631	-455 665	-486 605	-486 605	0	6,8 %	6,8 %	0
Henkilöstökulut	-142 967	-206 345	-203 181	-203 181	0	-1,5 %	-1,5 %	0
Palvelujen ostot	-140 606	-231 265	-272 994	-272 994	0	18,0 %	18,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 030	-5 324	-5 300	-5 300	0	-0,5 %	-0,5 %	0
Avustukset	-376	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-4 574	-12 731	-5 130	-5 130	0	-59,7 %	-59,7 %	0
Muut kulut	-78	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-294 127	-455 665	-486 605	-486 605	0	6,8 %	6,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-8 028	-8 028	-4 051	-4 051	0	-49,5 %	-49,5 %	0
Laskennalliset erät	250 871	399 667	490 656	490 656	0	22,8 %	22,8 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-51 284	-64 026	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	4 447	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-290 525	-437 166	-471 202	-471 202	0	7,8 %	7,8 %	0
TOIMINTAKATE	-286 077	-437 166	-471 202	-471 202	0	7,8 %	7,8 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	56	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-8 106	-18 499	-15 403	-15 403	0	-16,7 %	-16,7 %	0
TOIMINTAKATE	-8 050	-18 499	-15 403	-15 403	0	-16,7 %	-16,7 %	0

Talousarvion perustelut

Naantalin viestinnän tavoitteena on olla strategista, vaikuttavaa, vuorovaikutteista ja vastuullista. Kaupungin strategisia tavoitteita edistetään suunnitelmallisesti viestinnän ja markkinoinnin keinoin, monikanavaisesti ja kohderyhmät huomioiden.

Viestinnän toimintakenttä muuttuu nopeasti ja vahva digitaalinen näkyvyys sekä vuorovaikutus on välttämätöntä. Uudistamme kaupungin viestintäsuunnitelman, joka ohjaa kaupungin viestintää strategisesti. Kehitämme rohkeasti kaupungin viestintää kokonaisuutena, muuttuvien tarpeiden mukaisesti, ja uskallamme kokeilla uusia tapoja viestiä. Painopisteitä vuonna 2026 ovat mm.

- viestintäsuunnitelman ja uudistuneen brändin jalkauttaminen ja laaja hyödyntäminen sisäisesti
- verkkosivu-uudistuksen suunnittelu ja valmistelu
- vaikuttavuus ja data (tiedolla johtaminen) ja KPI -mittareiden hyödyntäminen
- johtamisviestintä
- kriisiviestintä
- asiantuntijoiden viestintävalmiudet
- työnantajamielikuvan vahvistaminen yhteistyössä HR:n kanssa
- tekoälyn hyödyntäminen

Tämä edellyttää viestinnän ammattilaisilta jatkuvaa uuden oppimista sekä uskallusta luopua vanhoista kanavista, tuotteista tai käytännöistä, jotka eivät enää tuo riittävää hyötyä panostuksiin nähdessä.

Viemme vuonna 2025, kaupunkistrategiatyön ohessa aloitetun, brändiuudistuksen maaliin. Tuotoksena syntyy mm. brändikirja, joka koskee kaikkia kaupungin toimintoja mukaan lukien matkailua. Tavoitteena on vahvistaa, kirkastaa ja yhtenäistää Naantalin brändi ja luoda positiivisia mielikuvia kaupungista kohtaamisissa, omissa kanavissa, verkostoissa, mediassa, markkinointikampanjoilla sekä valituissa tapahtumissa kuten Matkamessut 26.

Analysoimme myös Naantalin sosiaalisen median kenttää, jotta varmistamme brändin ja viestinnän yhtenäisyyden kaikissa kanavissa sekä kyberturvallisuuden vaatimukset.

Naantalin verkkosivut vuodelta 2019 ovat teknisesti ja sisältövaatimusten osalta tulossa tiensä päähän ja aloitamme verkkosivu-uudistuksen suunnittelun. Uudet verkkosivut otetaan käyttöön vuonna 2027.

Naantalin viestintää ja markkinointia johdetaan kokonaisuutena viestinnän ja markkinoinnin yksiköstä. Tontti- ja yritystonttimarkkinointia jatketaan yhteistyössä maankäyttö- ja elinkeinopalveluiden kanssa. Pyrkimyksenä on myös tuoda kaupunkikonsernin yhtiöt vahvemmin osaksi Naantalin kaupungin viestintää ja brändiä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Viestinnän ja markkinoinnin yksikön henkilöresurssi kasvaa 0,5 henkilöllä. Syynä tähän on viestinnän ja markkinoinnin tehtävien lisääntyminen ja niiden yhä vahvempi kytkös strategian toteutumiseen ja organisaation menestykseen. Lisäresurssin tarve liittyy myös matkailutoiminnon siirtymiseen kaupunkiorganisaatioon, mikä laajentaa viestinnän ja markkinoinnin tehtäväkenttää.

Markkinointiin varattuja määrärahoja on keskitetty Viestinnän ja markkinoinnin kustannuspaikalle. Brändin ja markkinoinnin johtaminen sekä kokonaisuuden kehittäminen ja koordinointi on yhden tulosalueen, eli Viestintä ja markkinointi, vastuulla.

Määrärahoja vuodelle 2026 on varattu Naantalin brändiuudistuksen loppuun saattamiseen ja lanseeraukseen (sisäisesti ja ulkoisesti) sekä verkkosivu-uudistuksen suunnitteluun.

Työllisyyspalvelut

Toimielin: KAUPUNGINHALLITUS**Vastuhenkilö:** Työllisyyspäällikkö (Jani Välimäki)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Tulosalue vastaa työllisyyspalveluiden hoitamisesta sekä maahanmuuttajien kotouttamistoiminnasta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Strateginen toimenpide	Mittari
Naantalilaisten työttömien työllistymisedellytysten sekä työllistymisen edistäminen.	Työllisyyspalvelut tarjoaa naantalilaisille työttömille vaikuttavia työllistymistä edistäviä palveluja. Tehdään seudullista yhteistyötä Turun työllisyysalueen, Raision kaupungin ja Rasekon kanssa työvoimatarpeisiin vastaamiseksi sekä työvoiman työelämävalmiuksien edistämiseksi.
Maahanmuuttajien kotoutuminen on onnistunutta ja tehokasta.	Kotouttamistoiminnassa on riittävä resurssi ja toiminta on organisoitua ja tehokasta. Maahanmuuttajat saavat riittävästi ohjausta ja neuvontaa sekä muita kotoutumista edistäviä palveluita.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Työttömyyden vähentäminen.	Työllisyyspalvelut työllistää Naantalin kaupungin yksiköihin vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia. Työsuhteiden aikana suoritetaan alaan liittyviä tutkinnon osia.: Tavoite 12
Vuoropuhelu Naantalin kaupungin ja paikallisten työnantajien välillä on aktiivista.	Yritys- ja työllisyyskoordinaattorin työnantajakonaktien määrä vuoden aikana.: Tavoite 250

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Työllisyys- ja kotoutumispalvelut	2	3	3	3

Ei muutoksia vuoteen 2025 verrattuna. Yhteensä 3 htv.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	297 783	120 000	250 000	250 000	0	108,3 %	108,3 %	0
Myyntituotot	146 472	120 000	250 000	250 000	0	108,3 %	108,3 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	151 311	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 152 653	-4 099 031	-4 152 679	-4 152 679	0	1,3 %	1,3 %	0
Henkilöstökulut	-430 028	-592 060	-439 470	-439 470	0	-25,8 %	-25,8 %	0
Palvelujen ostot	-117 895	-1 908 890	-2 139 070	-2 139 070	0	12,1 %	12,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 731	-3 300	-2 300	-2 300	0	-30,3 %	-30,3 %	0
Avustukset	-589 064	-1 578 500	-1 557 800	-1 557 800	0	-1,3 %	-1,3 %	0
Vuokrakulut	-12 595	-16 281	-14 039	-14 039	0	-13,8 %	-13,8 %	0
Muut kulut	-339	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-854 869	-3 979 031	-3 902 679	-3 902 679	0	-1,9 %	-1,9 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-8 394	-8 280	-23 614	-23 614	0	185,2 %	185,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-863 263	-3 987 311	-3 926 293	-3 926 293	0	-1,5 %	-1,5 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	297 783	120 000	250 000	250 000	0	108,3 %	108,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 123 252	-4 068 360	-4 124 570	-4 124 570	0	1,4 %	1,4 %	0
TOIMINTAKATE	-825 469	-3 948 360	-3 874 570	-3 874 570	0	-1,9 %	-1,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-29 400	-30 671	-28 109	-28 109	0	-8,4 %	-8,4 %	0
TOIMINTAKATE	-29 400	-30 671	-28 109	-28 109	0	-8,4 %	-8,4 %	0

Talousarvion perustelut

Työllisyyspalveluiden vastuulle kuuluu työllisyyden edistäminen sekä maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvät tehtävät yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Naantalilaisten lakisääteisistä työvoimapalveluista on vastannut 1.1.2025 alkaen Turun työllisyysalue. Turun kaupunki tuottaa työllisyysalueen kaikille jäsenkunnille keskitetyt työvoimapalvelut. Raisen kaupunki tuottaa naantalilaisille lähipalveluina tuotettavat työvoimapalvelut. Työvoimapalvelu-uudistuksen jälkeisenä ensimmäisenä toimintavuotena on havaittu, että Raisen henkilöstöresurssi on jo lähtötilanteessa ollut liian pieni turvaamaan alueen työnhakijoiden ja työnantajien lakisääteiset palvelut. Myös pitkäaikaistyöttömyyden merkittävä kasvu ja tästä johtuva asiakkaiden palvelutarpeen lisääntyminen edellyttävät lisäresursseja.

Lakisääteisten työvoimapalveluiden lisäksi Naantalin kaupunki itse toteuttaa työllistämisen edistämisen tehtäviä kunnan yleisen toimialan puitteissa. Työllisyyspalveluiden konkreettisia toimenpiteitä työllisyyden edistämiseen ovat työttömien oppisopimustyöllistäminen kaupungin yksiköihin, työnantajille myönnettävät työllistämisen tuet (kesä- ja kausityösetelit sekä yritystuki oppisopimukseen), nuorten yrittäjyysseteli, työttömien palveluneuvonta sekä kaupungin kesätyöpaikkojen koordinointi.

Työllisyyspalvelut tarjoaa naantalilaisille yrittäjille palveluneuvontaa, keskittyen ensisijaisesti yritystoiminnan kehittämiseen sekä työvoima- ja koulutusasioihin. Yritys- ja työllisyyskoordinaattori tapaa

ja kontaktoi aktiivisesti alueen yrityksiä. Vuodesta 2025 alkaen työllisyyspalvelut on vastannut myös alkavan yrittäjän neuvontapalvelusta.

Kunnan vastuulla olevat kotoutumisen edistämisen tehtävät on järjestetty yhteistoiminnassa Raision kaupungin kanssa siten, että Raision kaupunki tuottaa kotoutumisen edistämisen asiakastyön Naantalin kaupungille. Yhteistoiminta jatkuu vuonna 2026.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Tulosalueen ainoat toimintatulot ovat pakolaisista saatavat valtion laskennalliset korvaukset, joiden arvioidaan olevan 250 000 euroa vuonna 2026, eli 130 000 euroa suuremmat kuin vuoden 2025 talousarviossa. Laskennalliset korvaukset muodostuvat lähes kokonaan tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten määrästä. Ukrainan sodan tilanteessa mahdollisesti tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi laskennallisten korvausten toteutuvaan määrään.

Tulosalueen toimintamenot kasvavat lakisääteisten työvoimapalveluiden osalta -235 000 euroa. Toisaalla toimintamenot vähenevät 181 000 euroa. Menojen nettolisäys on siis -54 000 euroa. Menot vähenevät eniten kaupungin omassa oppisopimustyöllistämisessä. Viimeisen kahden vuoden aikana tavoite työllistää kaupungille 20 hlö/v ei ole toteutunut ja näin ollen tavoite vuodelle 2026 asetetaan 12 hlö/v. Säästöä tästä muutoksesta muodostuu henkilöstökuluihin 130 000 euroa. Myös muilta osin henkilöstökulut vähenevät 23 000 euroa. Avustusten määrä vähenee 20 000 euroa. Pienempiä säästöjä muualta tulee yhteensä 8 000 euroa.

Menojen osalta erityisen haastavaa on ennakoida työttömyysetuuksien kuntaosuutta sekä lakisääteisten työvoimapalveluiden kustannuksia (mm. palkkatuki, starttiraha sekä työvoima- ja kotoutumiskoulutukset). Nämä molemmat menot riippuvat työttömien määrästä, johon vaikuttaa useat tekijät, kuten avoimien työpaikkojen määrä. Työpaikkojen lisääntyminen edellyttää yleisen talouden suhdanteiden paranemista, jota on vaikea ennakoida. Lisäksi lakisääteisten työvoimapalveluiden sekä uudistuneen kuntaosuuden osalta ei ole takana yhtään kokonaista toimintavuotta, joten käytössä ei ole vielä yhtään koko vuoden talouden toteumatietoa.

Koska tulot kasvavat enemmän kuin menot, työllisyyspalveluiden tulosalueen vuoden 2026 talousarvion toimintakate on noin 76 000 euroa parempi kuin vuoden 2025 talousarvion toimintakate.

Saaristoasiat

Toimielin: SAARISTOLAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Kehittämispäällikkö (Tiina Rinne-Kylänpää)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto / Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Saaristolautakunta vastaa saaristoasioiden hallinnosta siten, että saaristolaissa kunnalle määrätyt tehtävät tulevat hoidetuiksi. Saaristolautakunta toimii asiantuntijana kaikissa saaristoa koskevissa asioissa. Saaristolautakunnan toimialana ovat saaristo- ja maaseutuasiat, maaseudun ja saariston kehittämishankkeet sekä ohjelmaperusteinen yhteistyö paikallistahojen ja hankerahoittajien kanssa.

Strateginen toimenpide	Mittari
Toteutamme pitkäjänteistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa. Tuetaan aktiivisia yhdistyksiä ja paikkaperusteista kehittämistä ja kylien kehittämistä.	Saaristolautakunnan tukemat yhdistysten avustukset (kpl), saariston kokoontumistilojen toiminnan tukeminen ja yhteistyö saariston yhdistysten kanssa.: Tavoite 19
Kehitämme kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.	Toteutamme saaristoalueilla asukkaiden ja yrittäjien tapaamisia.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Saaristoasiat	0,6	0,6	0,6	0,6

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 173	1 600	2 200	2 200	0	37,5 %	37,5 %	0
Myyntituotot	0	600	500	500	0	-16,7 %	-16,7 %	0
Maksutuotot	1 055	1 000	1 700	1 700	0	70,0 %	70,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	118	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-217 005	-265 821	-273 271	-273 271	0	2,8 %	2,8 %	0
Henkilöstökulut	-44 596	-59 741	-64 022	-64 022	0	7,2 %	7,2 %	0
Palvelujen ostot	-75 562	-110 216	-119 235	-119 235	0	8,2 %	8,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-382	-1 610	-1 200	-1 200	0	-25,5 %	-25,5 %	0
Avustukset	-47 821	-45 000	-45 000	-45 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-48 208	-49 254	-43 814	-43 814	0	-11,0 %	-11,0 %	0
Muut kulut	-435	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-215 832	-264 221	-271 071	-271 071	0	2,6 %	2,6 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-37 679	-46 507	-27 579	-27 579	0	-40,7 %	-40,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-253 511	-310 728	-298 650	-298 650	0	-3,9 %	-3,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 173	1 600	2 200	2 200	0	37,5 %	37,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-155 202	-206 641	-218 852	-218 852	0	5,9 %	5,9 %	0
TOIMINTAKATE	-154 029	-205 041	-216 652	-216 652	0	5,7 %	5,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-61 802	-59 180	-54 419	-54 419	0	-8,0 %	-8,0 %	0
TOIMINTAKATE	-61 802	-59 180	-54 419	-54 419	0	-8,0 %	-8,0 %	0

Talousarvion perustelut

Saaristolautakunnan hallinto

Tehtäväalueen menot muodostuvat saaristolautakunnan hallinnon, hanketoiminnan ja maaseutuhallinnon menoista. Saaristolautakuntaan kuuluu 9 jäsentä. Se kokoontuu 4–6 kertaa vuodessa.

Henkilöstökuluissa saaristolautakunnan esittelijänä toimivan kehittämisspäällikön palkkakulut (osa-aikainen 60 %).

Koulutus-, matkustus- ja majoituspalvelut sisältävät mm. saaristolautakunnan edustajien osallistumisen valtakunnalliseen saaristoseminaariin.

Avustukset

Saaristoalueilla toimivien yhdistysten ja järjestöjen toimintaa tuetaan avustuksin. Avustuksiin on varattu 45 000 euroa, joissa on huomioitu myös yhdistysten kesätyötekijöiden palkkaaminen.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoissa on varattu strategian ja elinvoimaohjelman toteuttamiseen liittyviin hankkeisiin sekä saariston tapahtumakuljetuksiin 20 000 euroa. Se sisältää myös varauksen kuntien yhteisen hankkeen CATTB (Coast & Archipelago TravelTech Boost) kuntarahoitusosuuteen 1 500 euroa sekä kaupungin osuuden veneteollisuuden ja vesistömatkailun hankkeeseen 3 000 euroa.

Saaristotiedotteen julkaiseminen siirtyi viestinnästä saaristolautakunnalle vuosille 2025–2026. Kaupunginhallitus päätti tästä joulukuussa 2024, joten vuoden 2025 talousarviossa tähän ei ollut varattu määrärahaa (khal 16.12.24 § 345). Tiedote jaetaan 6 kertaa vuodessa saariston talouksiin Merimaskussa, Rymättylässä, Livonsaarella ja Velkualla (2 784 kpl, kesäkuu 2025). Painatuskustannukset ovat 8 200 euroa ja postituskulut 7 600 euroa.

Kalastuslupamaksuina saadut tulot ohjataan meritaimenistutuksiin. Varaus tähän 2 000 euroa.

Muut yhteistoimintaosuudet

Muissa yhteistoimintaosuuksissa on seuraavat kuntarahoitusosuudet: Leader-toimintaryhmä Varsin Hyvä 15 200 euroa, Varsinais-Suomen liiton Pohjoismainen saaristoyhteistyö 1 350 euroa sekä I Samma Båt ry:n Saaristomeren kalatalousryhmä 1 800 euroa.

Vuokrat

Vuokrissa 43 814 euroa on Merimaskun maamiesseurantalon, Livonsaaren kylätalon ja Sinervon talon sekä osuus kaupungintalon toimistihuoneen vuokrasta.

Maaseutuhallinnon palvelut

Maaseutuhallinnon palvelujen ostoon Liedon kunnalta on varattu 46 820 euroa (Sopimus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueesta v. 2012).

Maksujen tarkistaminen

Kalastuslupamaksut tarkistettiin keväällä 2024. Tarvetta tarkistuksiin vuodelle 2026 ei ole, koska mahdollisella korotuksella ei ole juurikaan merkitystä kalastuslupatuloihin (noin 500 euroa/vuosi).

Muutokset edelliseen talousarvioon

Saaristotiedotteen painatus ja postitus siirtyivät viestinnästä saaristolautakunnalle vuosina 2025-2026.

SIVISTYSPALVELUT

Toimialajohtaja: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)

Palvelukuvaus

Sivistyspalvelut tuottaa kaupungin varhaiskasvatus-, esiopetus-, perusopetus-, lukio-, kansalais-opisto-, musiikkiopisto-, kirjasto-, museo-, hyvinvointi-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut. Palvelut tuotetaan omana toimintana. Ostopalvelujen käyttö on vähäistä ja niitä käytetään palveluissa, joita ei ole käytännössä mahdollista itse tuottaa.

Päätöksenteko tapahtuu kasvatus- ja opetuslautakunnassa sekä hyvinvointilautakunnassa.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2024	TA 2025	Ohjeluku 2026	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	3 068 251	2 236 253	2 236 253	2 236 253	2 236 253	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-33 028 220	-33 878 757	-34 482 953	-34 793 195	-34 599 195	0	2,7 %	2,1 %	0
TOIMINTAKATE	-29 959 969	-31 642 504	-32 246 700	-32 556 942	-32 362 942	0	2,9 %	2,3 %	0

Perustelut poikkeamille

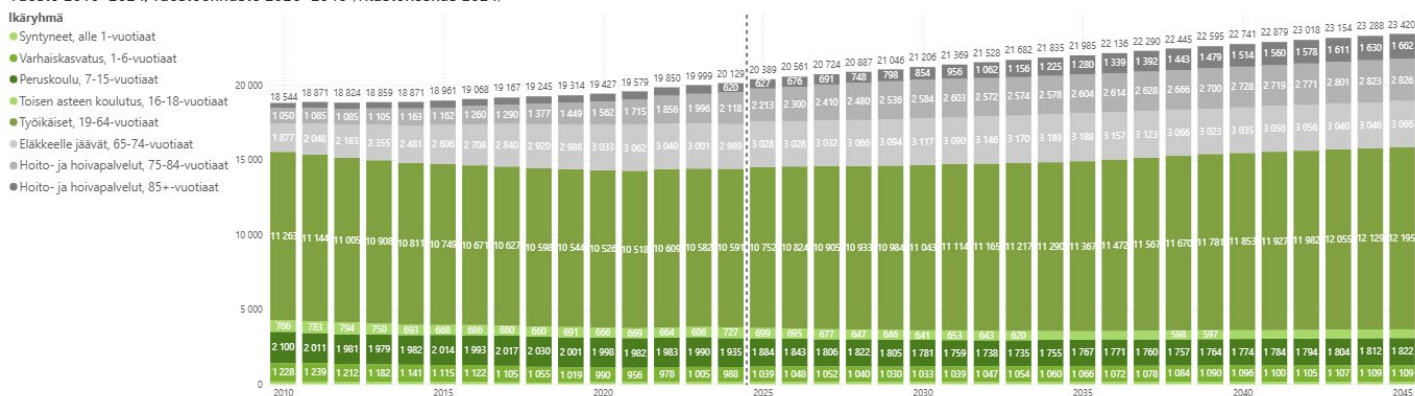
Raamivaiheessa sovittua Naantali lisän leikkausta (300 000€) korjattiin, koska talousarviossa oli varattu kotihoidon lisäksi vain 194 000€. Lisäksi raamivaiheessa ei ollut tiedossa, että Naantalin kaupunki osallistuisi Turun kaupungin keskitetyn ruoka-apumallin rahoitukseen. Määrärahan lisäys tätä tarkoitusta varten on 10 243€. Raami tullaan näin ollen ylittämään 116 243 €.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti kokouksessaan palauttaa talousarvioon kotihoidon kuntalisän 194 000€. Raami ylittyy tällä esityksellä 310 243 €.

Väestöennusteet:

Asukasluvun kehitys ja ennuste

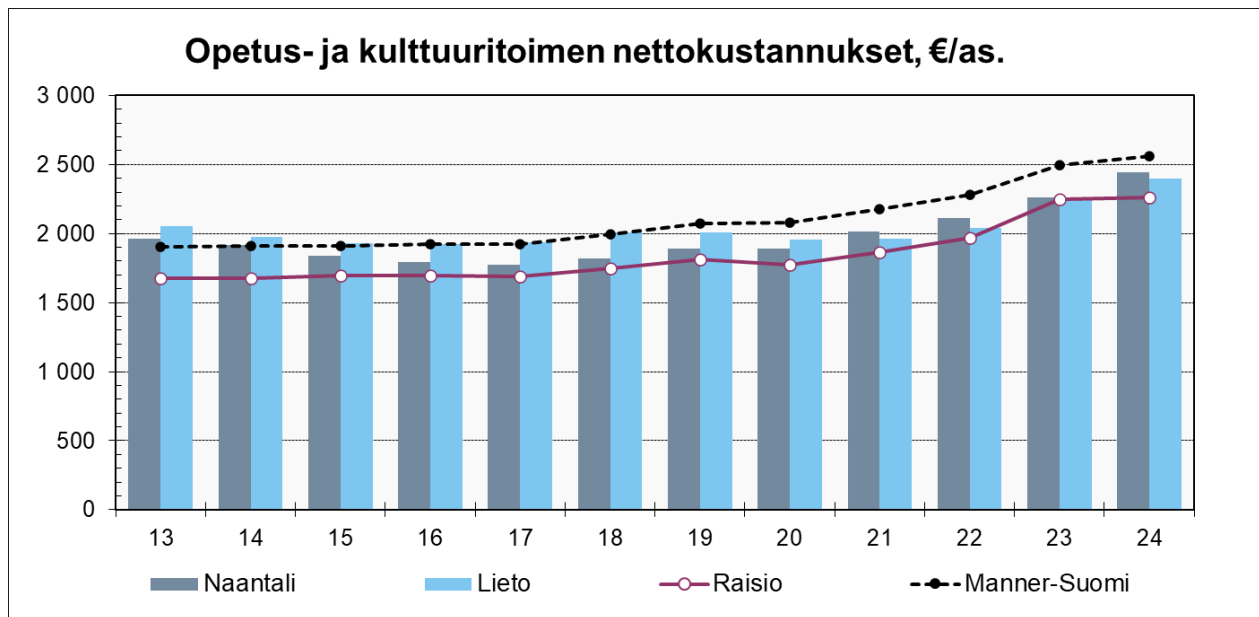
Väestö 2010-2024, väestöennuste 2025-2045 (Tilastokeskus 2024)

Merkittävät toiminnalliset muutokset

1. ICT-koordinaattorin tehtävään on varattu 1htv (lisäys 0,4htv, 20 000€).
2. Naantalin lisä kotihoidon osalta poistetaan (194 000€)
3. Varhaiskasvatuksen palvelu ja henkilöstö:
 - Työhyvinvoinnin tukeen liittyvät palvelujen ostot, yhteisöohjautuvuus mallin kehittämishanke (15 000 €)
 - Lisääntyvän ympärivuotisen palvelutarpeen kasvun myötä määräaikaisten työntekijöiden palvelussuhteiden muuttaminen vakituiseksi (50 000 €, 10 työntekijää keskeytysklausuulilla).
 - Kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssia muutetaan varhaiskasvatuksen sosio-
nomeiksi (ei taloudellisia vaikutuksia).
4. Varhaiskasvatuksen palveluverkko:
 - Avoimen varhaiskasvatuksen tilojen kehittäminen osana Karvetin aluesuunnitelmaa.
 - Kuparivuoren esiopetusryhmän siirto Kalevanniemen kampukselle.
 - Luonnonmaan alueella varhaiskasvatuksen tilojen lisääminen osana Perhetalon laajennusta.
 - Vuoden 2026 aikana edelleen arvioidaan varhaiskasvatuksen tilatarvetta erityisesti arvioi-
daan erityisesti Keskustan, Ruonan ja Suovuoren päiväkotien osalta.
5. Perusopetus:
 - Oppimateriaaleihin varataan 43 000 € lisämääräraha.
 - Oppilasmäärän laskun vuoksi vähennetään vakituisten palkkamäärärahoista yhden perus-
opetusryhmän palkkamenoja vastaava summa 50 000 €.
 - Sijaiskuluihin varataan 165.000 € lisämääräraha.
 - Erityisopettajan vakanssi 1660100 muutetaan erityisluokanopettajan vakanssiksi.
 - Lehtorin vakanssi 1650117 muutetaan päätoimisen tuntiopettajan vakanssiksi.
 - Investointiosaan varataan 710.000 € Kalevanniemen kampuksen kalustamiseen.
6. Lukio investoi Abitti2-yokoejärjestelmän edellyttämiin uusiin palvelimiin yo-koesaliin yht. 10000 €.
7. Naantalin kaupunki osallistuu Turun kaupungin keskitetyn ruoka-apumallin rahoitukseen 0,5
€/asukas (määrärahan lisäys 10.243 €)
8. Harrastustoiminnan suunnittelijan toimen perustaminen. Vaikutukset talousarviossa 16 000 €. Koululaisten liikuntaneuvonta 18 000 €.
9. Kulttuuripalvelut:
 - 50 % lisäys kulttuurisuunnittelijan työhön 25 000 €
 - Kirjastoapulainen hoitamaan Vaski-kuljetusten töitä ja Velkuan kirjaston aukipitoa 31 500 €
 - Raatihuoneen vuosittaiset kulut ja tarvikkeet 10 000 €
 - Kirjaston konehankinnat 4 000 €
 - Lasten ja nuorten kulttuurituotanto 20 000 €
 - Investointiosaan esitetään 30 000 € Kristoffer-salin salitekniikan uusimiseen
10. Nuorisopalvelut:15 000 euron määrärahakorotus: varautumista mopotallitoiminnan aloittami-
seen.

Nettokustannukset 2024 (Lähde: Kuntaliitto/Kuntatalous)	Naantali	Raisio	Lieto	Kaarina	Kunnat keskimäärin
Sivistys yhteensä/asukas €	2 440	2 260	2 401	2 603	2 558
Varhaiskasvatus/asiakas €	11 014	12 113	11 249	11 791	11 605
Perusopetus/oppilas €	12 566	10 371	9 698	10 849	12 089
Lukio/opiskelija €	8 751	8 668	8 845	6 792	9 616
Kirjasto/asukas €	73	56	48	66	67
Kulttuuri/asukas €	134	83	59	86	157
Liikunta/asukas €	194	132	80	101	149

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Hyvinvointipalvelut	0,915	1	1,33	1,33
Kulttuuripalvelut	24	24,007	21,78	23,28
Liikuntapalvelut	12,143	11,578	11,21	11,21
Lukio-opetus	25,375	25,389	24,41	25
Nuorisopalvelut	6,891	8,367	8,72	8,3
Opistot		13,4	16,81	16,5
Oppilaan tukipalvelut	63,549	68,814	69,16	69,16
Perusopetus	176	178,303	170,91	173,91
Sivistystoimen hallinto	7,591	6,896	6,62	7
Varhaiskasvatuksen tuki				
Varhaiskasvatus	210,861	205,352	203,63	204,63

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	2 459 461	1 995 153	1 995 153	1 995 153	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	542 608	601 325	601 325	601 325	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	1 550 112	1 376 828	1 376 828	1 376 828	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	356 597	16 500	16 500	16 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	635	500	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	9 509	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-44 542 149	-45 799 796	-45 450 384	-45 256 384	0	-0,8 %	-1,2 %	0
Henkilöstökulut	-25 219 596	-25 910 418	-26 613 952	-26 613 952	0	2,7 %	2,7 %	0
Palvelujen ostot	-9 037 063	-9 304 635	-9 331 015	-9 331 015	0	0,3 %	0,3 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 177 603	-1 328 210	-1 378 630	-1 378 630	0	3,8 %	3,8 %	0
Avustukset	-820 304	-895 316	-895 316	-701 316	0	0,0 %	-21,7 %	0
Vuokratulot	-8 187 914	-8 332 031	-7 202 285	-7 202 285	0	-13,6 %	-13,6 %	0
Muut kulut	-99 671	-29 186	-29 186	-29 186	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-42 082 688	-43 804 643	-43 455 231	-43 261 231	0	-0,8 %	-1,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-713 596	-481 853	-407 149	-407 149	0	-15,5 %	-15,5 %	0
Laskennalliset erät	-303 498	-386 706	-504 919	-504 919	0	30,6 %	30,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-43 099 782	-44 673 202	-44 367 299	-44 173 299	0	-0,7 %	-1,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	2 455 344	1 995 153	1 995 153	1 995 153	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-30 077 680	-30 921 135	-31 652 370	-31 458 370	0	2,4 %	1,7 %	0
TOIMINTAKATE	-27 622 336	-28 925 982	-29 657 217	-29 463 217	0	2,5 %	1,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	4 118	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-14 464 470	-14 878 661	-13 798 014	-13 798 014	0	-7,3 %	-7,3 %	0
TOIMINTAKATE	-14 460 352	-14 878 661	-13 798 014	-13 798 014	0	-7,3 %	-7,3 %	0

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Lukio-opetus	25,375	25,389	24,41	25
Opistot		13,4	16,81	16,5
Oppilaan tukipalvelut	63,549	68,814	69,16	69,16
Perusopetus	176	178,303	170,91	173,91
Sivistystoimen hallinto	7,591	6,896	6,62	7
Varhaiskasvatuksen tuki				
Varhaiskasvatus	210,861	205,352	203,63	204,63

Sivistystoimen hallinto

Toimielin: KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Sivistyspalvelujen hallinnon tehtävänä on arvioida ja kehittää palveluja asiakaslähtöisesti lainsäädäntö ja kaupunkistrategia huomioon ottaen. Palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti. Sivistystoimisto hoitaa toimistotehtävät sekä asiakaspalvelun.

Strateginen toimenpide	Mittari
Sivistyspalvelujen ja sen yhteistyökumppanien uudistetun palveluverkon toteuttaminen jatkuu.	Kalevanniemen kampus kalustetaan ja otetaan kaikilta osin käyttöön syksyllä 2026.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Uusi tilanvarauksen ohjelmisto on tuotantokäytössä	Rajapintoja on otettu käyttöön 3/5

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Sivistystoimen hallinto	7,591	6,896	6,62	7

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	1	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-600 135	-893 179	-938 683	-938 683	0	5,1 %	5,1 %	0
Henkilöstökulut	-462 050	-456 277	-485 423	-485 423	0	6,4 %	6,4 %	0
Palvelujen ostot	-76 427	-76 228	-82 118	-82 118	0	7,7 %	7,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 595	-305 190	-305 166	-305 166	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-52 851	-52 988	-63 480	-63 480	0	19,8 %	19,8 %	0
Muut kulut	-212	-2 496	-2 496	-2 496	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-600 134	-893 179	-938 683	-938 683	0	5,1 %	5,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-37 005	-48 151	-14 713	-14 713	0	-69,4 %	-69,4 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-637 139	-941 330	-953 396	-953 396	0	1,3 %	1,3 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-524 698	-811 534	-840 680	-840 680	0	3,6 %	3,6 %	0
TOIMINTAKATE	-524 697	-811 534	-840 680	-840 680	0	3,6 %	3,6 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-75 437	-81 645	-98 003	-98 003	0	20,0 %	20,0 %	0
TOIMINTAKATE	-75 437	-81 645	-98 003	-98 003	0	20,0 %	20,0 %	0

Talousarvion perustelut

Hallinnon tulosalueeseen sisältyy sivistyspalvelujen toimialaa ohjaava ja toteuttava toimialan yhteinen henkilöstö. Hallinnon toimistohenkilöstö vastaa asiakirja- ja toimistotehtävistä, sekä toteuttaa lautakuntien alaisten eri toimintojen talous-, toimisto- ja asiakaspalvelutehtäviä.

Hallinnossa valmistellaan vuonna 2018 hyväksytyn palveluverkkouudistuksen toteuttamissuunnitelmaa. Palveluverkkouudistuksen toteutus etenee siten, että eri toimenpiteisiin liittyvät ratkaisut valmistellaan päätettäväksi kohde kerrallaan.

Palveluverkon toteuttaminen on vaiheessa, jossa vuoden 2026 aikana

- Kalevanniemen kampuksen oppilashuollon tilat, opetuksen tilat, peruskorjattavat tilat ja liikuntahalli valmistuvat syksyllä 2026. Kuparivuoren koulutalossa opiskelevat oppilaat siirtyvät Kalevanniemen kampukselle syysloman 2026 jälkeen.

Sivistysviraston kautta koordinoidaan myös OKM:n ja Opetushallituksen rahoittamia hankkeita.

Talousarvioesitykseen sisältyy koulujen oppimisympäristöjen uudistamisen tarvitsemat hankinnat sekä varhaiskasvatuksen ja opetuksen it-hankinnat hallinnon käyttötaloudessa.. Kustannukset kohdennetaan käytön mukaisesti toimintayksiköihin.

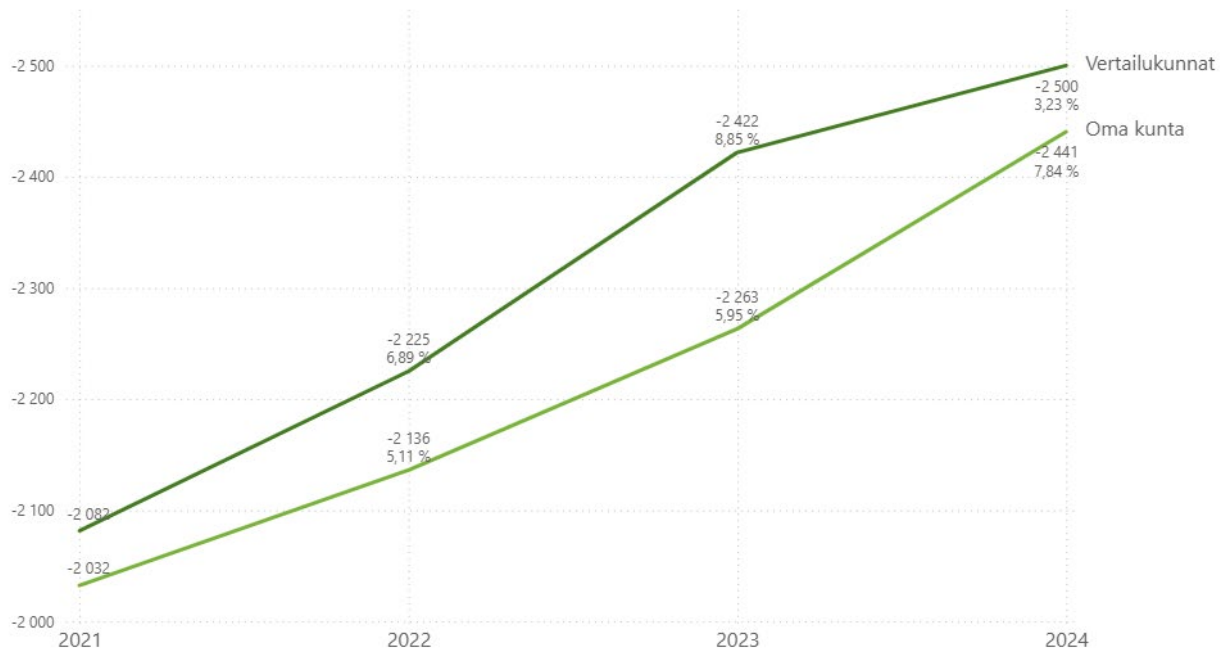
ICT:n koordinoitiresurssi 1 htv on keskitetty hallintoon.

Muutokset edelliseen talousarvioon

ICT-koordinaattorin tehtävään on varattu 1htv (lisäys 0,4htv, 20.000 €).

Tunnusluvut

Sivistyspalveluiden kustannus per asukas

Sivistyspalvelujen nettokustannusten vertailu Turun seutukunnassa, tilinpäätös 2024 (Lähde: Kuntamaisema)

Varhaiskasvatuksen tuki

Toimielin: KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Varhaiskasvatuksen johtaja (Kaisa Rantala)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kansaneläkelaitos (KELA) myöntää ja maksaa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet ja laskuttaa ne kaupungilta. Kaupungilla on käytössä palveluseteli yksityisen varhaiskasvatuksen käyttöön. Naantalin kaupunki on maksanut kotihoidon ja yksityisen hoidon kuntalisää. Jatkossa kaupunki maksaa vain yksityisen hoidon kuntalisää.

Strateginen toimenpide	Mittari
Sujuvat palvelut: Naantalin kaupunki maksaa Kelan myöntämät kotihoidon ja yksityisen hoidon tuet.	Kotihoidossa olevien lasten määrä; yli 120 lasta

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Perheystävällisyys: Lapsiperheille suunnattujen palvelujen monimuotoisuus. Naantali maksaa Naantali lisää yksityisestä perhepäivähoidosta.	Naantalin varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä , % -osuus ikäkausista

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Varhaiskasvatuksen tuki				

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-820 788	-895 108	-895 143	-701 143	0	0,0 %	-21,7 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-984	-792	-827	-827	0	4,4 %	4,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	-819 804	-894 316	-894 316	-700 316	0	0,0 %	-21,7 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-820 788	-895 108	-895 143	-701 143	0	0,0 %	-21,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-438	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-821 226	-895 108	-895 143	-701 143	0	0,0 %	-21,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-819 804	-894 316	-894 316	-700 316	0	0,0 %	-21,7 %	0
TOIMINTAKATE	-819 804	-894 316	-894 316	-700 316	0	0,0 %	-21,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-984	-792	-827	-827	0	4,4 %	4,4 %	0
TOIMINTAKATE	-984	-792	-827	-827	0	4,4 %	4,4 %	0

Talousarvion perustelut

TUET

Varhaiskasvatuksen tukitoiminnon määräraha sisältää Kelan kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen. Tästä määrärahasta on myös maksettu kotihoidon ja yksityisen hoidon kuntalisä. Varhaiskasvatuksen tukitoimista maksetaan myös osittainen hoitoraha perheille vanhemman lyhentäessä työaikaansa. Varhaiskasvatuksen tukitoimilla on tavoitteena tarjota vanhemmalle mahdollisuus jäädä hoitamaan alle 3-vuotiasta kotiin. Varhaiskasvatuksen palveluohjauksessa aktiivisesti tarjotaan perheiden tarpeisiin vastaavia tuki- ja toimintamuotoja.

KOTIHOIDON TUKI

Kotihoidon tukeen kuuluu hoitoraha ja hoitolisä. Lisäksi Naantalin kaupunki on maksanut kotihoidon kuntalisää. Kela tekee vuosittain kotihoidon tukeen indeksitarkistuksen, mikä voi muuttaa tuen määrää.

Hoitoraha

Hoitorahan määrään eivät vaikuta perheen tulot. Hoitorahaa maksetaan jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta erikseen. Hoitorahan määrä on yhdestä alle 3-vuotiaasta 377,68 e/kk

- jokaisesta muusta perheen alle 3 -vuotiaasta lapsesta 113,07e/kk
- jokaisesta yli 3-vuotiaasta, alle kouluikäisestä lapsesta 72,66 e/kk.

Jos alle 3-vuotiaan kotihoidon tukeen oikeutetun lapsen sisarus osallistuu pelkkään esiopetukseen, hänestä maksetaan täysi hoitoraha (72,66 e/kk). Jos hän osallistuu esiopetuksen lisäksi täydentävään kunnalliseen varhaiskasvatukseen, hänestä ei makseta hoitorahaa.

Hoitolisä

Hoitolisään vaikuttavat perheen koko ja bruttotulot. Hoitolisä on enintään 202,12 e/kk. Sitä maksetaan vain yhdestä lapsesta. Hoitorahaa ja kuntalisää ei lasketa tuloksi. Jos tuloaraja ylittyy, hoitolisä pienenee vähennysprosentin mukaisesti. Hoitolisää ei makseta lainkaan, jos perheesi tulot ylittävät maksimituloarajan. Kotihoidon tuki päättyy esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Perheessä ei enää ole alle 3-vuotiasta lasta.
- Lapsi aloittaa kunnallisen varhaiskasvatuksen.

YKSITYISEN HOIDON TUKI

Yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tukea voi saada, jos lasta hoitaa palkattu hoitaja tai yksityinen varhaiskasvatuksen tuottaja. Lapsen täytyy olla alle kouluikäinen. Tukea ei voi saada, jos lapsi on kunnan varhaiskasvatuksessa.

Yksityisen hoidon tukea sen jälkeen, kun vanhempainraha on päättynyt. Tukea maksetaan aikaisintaan sen kuukauden alusta, jonka aikana lapsi täyttää 9 kuukautta.

Lasten yksityisen hoidon tukeen kuuluu

- hoitoraha
- hoitolisä
- Naantalin kaupungin maksama kuntalisä.

Tuki maksetaan suoraan yksityiselle hoitajalle tai varhaiskasvatuksen tuottajalle. Yksityisen hoidon tuki on verotettavaa tuloa varhaiskasvatuksen tuottajalle, mutta ei tukea hakevalle perheelle. Hoitoraha ja hoitolisä maksetaan jokaisesta tukeen oikeuttavasta lapsesta.

Hoitoraha

Hoitorahan määrään eivät vaikuta perheen tulot. Hoitorahaa maksetaan jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta erikseen. Hoitorahan määrä on 192,28 e/kk jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta. Tuki voi olla enintään lapsen hoitomaksun suuruinen.

Hoitolisä

Hoitolisän määrään vaikuttavat perheen koko ja bruttotulot. Hoitolisä on enintään

- 265,85 e/kk

jokaisesta tukeen oikeutetusta lapsesta. Hoitolisä maksetaan kaikista alle kouluikäisistä lapsista, jotka ovat yksityisessä hoidossa, jos vanhempien tulot jäävät tuloarajojen alle.

Yksityisen hoidon tuen Naantalin kuntalisää maksetaan alle kolmivuotiaasta lapsesta 310 euroa ja 3 vuotta täyttäneestä lapsesta 280 euroa. Lapsen sovitun hoitoajan pitää olla yli 25 tuntia viikossa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

- Naantalin lisä kotihoidon osalta poistetaan (+194 000). Kotihoidon kuntalisän tarkoitus on tarjota vanhemmille enemmän mahdollisuuksia valita, hoitavatko he lapsiaan kotona vai varhaiskasvatuksessa. Naantalin omalla kotihoidon kuntalisällä ei ole nähty olevan vaikutusta kotihoidon valintaan. Naantalin varhaiskasvatus tavoittaa arviolta 90% ikäluokista. Kotihoidon Naantali -lisä on ollut

- 200 €/kk, nuorimmasta lapsesta
- 90 €/kk/perheen toiseksi nuorimmasta lapsesta
- 70 €/kk/perheen seuraavista lapsista.

Naantali kaupunki on myös maksanut adoptoidusta lapsesta kotihoidon kuntalisää samoin periaattein kuin muista lapsista, huomioiden ikärajojen sijasta aika, joka on kulunut adoptiosta.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti kokouksessaan palauttaa talousarvioon kotihoidon kuntalisän 194 000€.

Varhaiskasvatus

Toimielin: KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää lapsille ja perheille varhaiskasvatuspalveluita. Toimintaa järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, esiopetuksessa, varhaiserityiskasvatuksessa sekä avoimessa varhaiskasvatuksessa. Toimintaa ohjaa varhaiskasvatuslaki, varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetussuunnitelma sekä Naantalin varhaiskasvatukseen laadittu toimintalinjaus ja yksiköiden työsuunnitelmat.

Strateginen toimenpide	Mittari
Varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen	Jokaisella alueella on toteutettu työhyvinvointiin liittyvä kehittämisiltä, yli 6 tapahtumaa vuodessa. Arvio vaikuttavuudesta, ka 3

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Pedagogisen dokumentoinnin kehittäminen	Pedagoginen dokumentointi on tehostunut. Henkilökunnan arvio, ka 4

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Varhaiskasvatus	210,861	205,352	203,63	204,63

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 042 982	992 325	992 325	992 325	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	113 113	121 325	121 325	121 325	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	808 310	871 000	871 000	871 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	121 360	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	199	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-13 623 082	-13 996 970	-13 948 924	-13 948 924	0	-0,3 %	-0,3 %	0
Henkilöstökulut	-8 479 928	-8 602 302	-8 824 373	-8 824 373	0	2,6 %	2,6 %	0
Palvelujen ostot	-2 914 978	-3 096 896	-3 156 123	-3 156 123	0	1,9 %	1,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-99 533	-148 465	-148 957	-148 957	0	0,3 %	0,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-2 094 476	-2 149 307	-1 819 471	-1 819 471	0	-15,3 %	-15,3 %	0
Muut kulut	-34 167	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-12 580 100	-13 004 645	-12 956 599	-12 956 599	0	-0,4 %	-0,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-203 236	-122 013	-107 419	-107 419	0	-12,0 %	-12,0 %	0
Laskennalliset erät	-99 171	-125 251	-201 488	-201 488	0	60,9 %	60,9 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 882 506	-13 251 909	-13 265 506	-13 265 506	0	0,1 %	0,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 042 982	992 325	992 325	992 325	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-9 305 446	-9 536 473	-9 743 544	-9 743 544	0	2,2 %	2,2 %	0
TOIMINTAKATE	-8 262 464	-8 544 148	-8 751 219	-8 751 219	0	2,4 %	2,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-4 317 636	-4 460 497	-4 205 380	-4 205 380	0	-5,7 %	-5,7 %	0
TOIMINTAKATE	-4 317 636	-4 460 497	-4 205 380	-4 205 380	0	-5,7 %	-5,7 %	0

Talousarvion perustelut

Vuonna 2026 varhaiskasvatusikäisiä (eli 2019–2025 syntyneitä) Naantalissa on yhteensä 1158. Varhaiskasvatus varautuu tarjoamaan hoitopaikkoja vuonna 2026 yhteensä 900. Kotihoidon piirissä (ei huomioitu vanhempainrahalla olevat) arvioidaan olevan 120, palvelusetelipaikkoja 10 ja yksityisen hoidon tuen piirissä 10.

Päiväkoteja Naantalissa on yhteensä 13: Karveti, Kalevanniemen Aurinkometsä, Keskusta, Luonnonmaa, Merimasku, Nuhjala, Ruona, Rymättylä, Soininen, Suovuori, Taimo, Tammisto ja Viiala. Lisäksi Velkualla toimii Merimaskun päiväkodin satelliittiryhmänä 14-paikkainen osasto. Esiopetusta annetaan kahdessa päiväkodissa (Karveti ja Taimo) ja lisäksi seitsemän esikouluryhmää (Karveti, Lietsala, Luonnonmaa, Kuparivuori, Merimasku, Taimo ja Rymättylä) toimivat alakoulujen yhteydessä. Esiopetus on perheille maksutonta. Ympäri vuorokautisen varhaiskasvatuksen vuoro hoito on keskitetty Kalevanniemen Aurinkometsän päiväkotiin. Pienille lapsille suunnattu kerhotoiminta toteutuu Karvetin Pikkutalossa. Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestetään palvelusetelillä.

Naantalissa yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvot ovat 1.8.2025 alkaen:

- yli 3-vuotiaan kokopäivähoito 994,00 €/kk
- alle 3-vuotiaan kokopäivähoito 1689,60 €/kk.

Kotonaan lapsia hoitavia perhepäivähoitajia on 10. Yksi uusi perhepäivähoitaja on aloittanut Rymättylän alueella. Hoitajien vapaapäivien ja lomien ajaksi perhepäivähoidon lapset sijoitetaan aluemallin mukaisesti varahoitoon hoitajien lähellä toimiviin päiväkoteihin.

Perheille suunnatut monipuoliset avoimet varhaiskasvatuspalvelut sisältävät avoimen päiväkodin toiminnan Väentuvassa ja saariston alueen perhekerhotoiminnan.

Varhaiserityiskasvatuksessa on neljä kiertävää konsultoivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa ja kolme lapsiryhmässä vakituisesti toimivaa erityisopettajaa. Lisäksi päiväkodeissa toimii ryhmäavustajana lastenhoitajia. Integroitu erityisryhmä on sijoitettuna Kalevanniemen Aurinkometsän päiväkodin yhteyteen. Ryhmässä on yhteensä 12 paikkaa. Kevennetyn ryhmän toiminta (12 lasta), kohdennetaan vuosittain lasten tarpeen mukaan. Lisäksi kaupungissa toimii nopean tuen tiimi osana varhaiserityiskasvatuksen resurssia.

Varhaiskasvatuksessa työskentelee arviolta 200 työntekijää mukana vakituinen sekä määräaikainen henkilöstö huomiden lakisääteisen henkilöstömitoituksen ryhmässä. Lyhytaikaiset sijaiset (alle 13 päivää) hankitaan ostopalveluna.

Varhaiskasvatusta johdetaan aluemallin mukaisesti. Perhepäivähoitajat on jaettu kahden esihenkilön tiimiin.

Varhaiskasvatuksessa on laadittu vuosille 2024–2028 kaupunkistrategian ja hyvinvointisuunnitelman pohjalta toimintaa ohjaava toimintalinjaus. Erityisenä painopisteenä linjauksessa muun muassa:

- lapsen tuen pysyvä organisointi varhaiskasvatuslain mukaisen kolmitasoisien mallin mukaan
- tuen henkilöstön riittävyys
- varhaiskasvatuksen henkilöstön työhyvinvointi: keskiössä muun muassa haastava rekrytointitilanne, pito- ja vetovoimatekijät varhaiskasvatuksessa
- alle kolmivuotiaiden kasvava osuus varhaiskasvatuksessa
- hyvinvointialueyhteistyön rajapinnat ja yhteistyö sekä palvelut (lasten ja perheiden varhainen tuki)
- Vuoteen 2030 varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstörakenne ryhmissä

Muutokset edelliseen talousarvioon

Palvelu ja henkilöstö

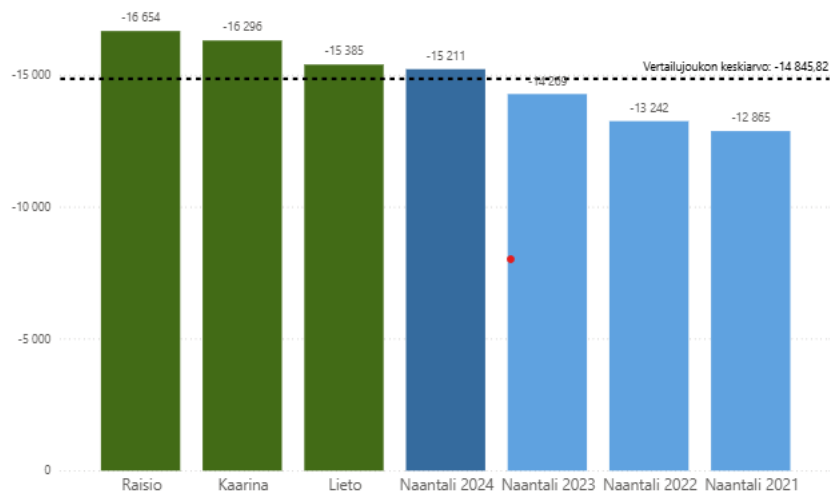
- Työhyvinvoinnin tukeen liittyvät palvelujen ostot, yhteisöohjautuvuus mallin kehittämishanke (+15000 euroa).
- Lisääntyvän ympärivuotisen palvelutarpeen kasvun myötä määräaikaisten työntekijöiden palvelussuhteiden muuttaminen vakituisiksi (+ 50 000 euroa).
- Kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssia muutetaan varhaiskasvatuksen sosionomeiksi (ei taloudellisia vaikutuksia).

Palveluverkko

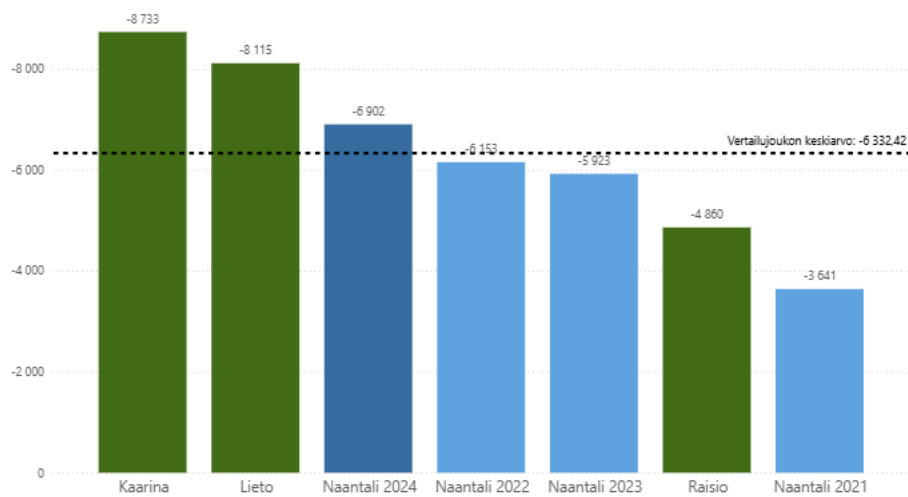
- Avoimen varhaiskasvatuksen tilojen kehittäminen osana Karvetin aluesuunnitelmaa.
- Kuparivuoren esiopetusryhmän siirto Kalevanniemen kampukselle.
- Luonnonmaan alueella varhaiskasvatuksen tilojen lisääminen osana Perhetalon laajennusta.
- Vuoden 2026 aikana edelleen arvioidaan varhaiskasvatuksen tilatarvetta erityisesti arvioidaan erityisesti Keskustan, Ruonan ja Suovuoren päiväkotien osalta.

Tunnusluvut

Lapsikohtainen varhaiskasvatuksen kustannus (€ / 1-5-vuotias lapsi)

Lapsikohtainen esiopetuksen kustannus (€ / 6-vuotias lapsi)

Perusopetus

Toimielin: KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)

Toiminnan luonne: palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Perusopetuspalvelut Naantalissa asuville oppivelvollisuusikäisille.

Strateginen toimenpide	Mittari
Ryhmäkohtaisen tuen vahvistaminen	Erityisopettajan ryhmäkohtaisten opetustuntien lukumäärä (ylittää valtakunnallisen minimin 50%:lla) Tukiopetustuntien lukumäärä (ylittää valtakunnallisen minimin 50%:lla)
Perheystävällisen Naantalin vahvistaminen	Kalevanniemen kampus on otettu käyttöön (100%:sti)
Hyvinvointityön vahvistaminen	Hyvinvoinnin vuosikello on otettu käyttöön kaikissa kouluissa

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Joustavan esi- ja alkuopetuksen vahvistaminen	Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö toteutuu kaikissa alakouluissa
Opetushenkilöstö on koulutettu toimimaan perhetaloissa	70% opettajista on käynyt koulutuksen

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Perusopetus	176	178,303	170,91	173,91

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	398 642	480 000	480 000	480 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	303 971	480 000	480 000	480 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	90 038	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	327	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	4 305	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-22 045 494	-22 426 483	-22 128 018	-22 128 018	0	-1,3 %	-1,3 %	0
Henkilöstökulut	-10 920 704	-11 537 195	-11 883 229	-11 883 229	0	3,0 %	3,0 %	0
Palvelujen ostot	-5 206 634	-5 159 821	-5 117 590	-5 117 590	0	-0,8 %	-0,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-843 952	-601 430	-649 620	-649 620	0	8,0 %	8,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-5 029 017	-5 105 256	-4 454 798	-4 454 798	0	-12,7 %	-12,7 %	0
Muut kulut	-45 186	-22 781	-22 781	-22 781	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-21 646 852	-21 946 483	-21 648 018	-21 648 018	0	-1,4 %	-1,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-496 822	-351 718	-272 816	-272 816	0	-22,4 %	-22,4 %	0
Laskennalliset erät	-87 404	-110 187	-150 147	-150 147	0	36,3 %	36,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-22 231 078	-22 408 388	-22 070 981	-22 070 981	0	-1,5 %	-1,5 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	398 642	480 000	480 000	480 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-13 723 525	-13 972 205	-14 360 940	-14 360 940	0	2,8 %	2,8 %	0
TOIMINTAKATE	-13 324 883	-13 492 205	-13 880 940	-13 880 940	0	2,9 %	2,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-8 321 969	-8 454 278	-7 767 078	-7 767 078	0	-8,1 %	-8,1 %	0
TOIMINTAKATE	-8 321 969	-8 454 278	-7 767 078	-7 767 078	0	-8,1 %	-8,1 %	0

Talousarvion perustelut

Opetuksen järjestäminen

Naantalissa asuville oppivelvollisille järjestetään **perusopetusta** kymmenessä yksikössä. Karvetin, Luonnonmaan, Lietsalan, Merimaskun, Rymättylän ja Taimon koulut antavat opetusta luokille 1.–6. Suopellon koulu toimii yläkouluna luokille 7.–9. Maijamäen yhtenäiskoulun Maijamäen ja Kalevan- niemen koulutaloissa toimivat vuosiluokat 7–9 ja Kuparivuoren koulutalossa vuosiluokat 1–6. (kevät 2026). Syksystä 2026 Maijamäen yhtenäiskoulu toimii Maijamäen koulutalossa ja Kalevanniemen koulutalossa. Velkuan koulu toimii yhtenäiskouluina, jossa opetusta tarjotaan esiopetuksesta 9. luokkaan. Ruotsinkielistä perusopetusta naantalilaiset oppilaat saavat Turussa.

Tukea tarvitsevan oppilaan opetus järjestetään ensisijaisesti oppilaan lähikoulussa. Jos tuen tarve on niin erityinen, ettei siihen ei pystytä vastaamaan omassa kaupungissa, voidaan oppilaspaikka ostaa ulkopuolelta.

Maahanmuuttajille tarkoitetun **perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen** toteute- taan omana toimintana. Yksittäisen oppilaan valmistava opetus voidaan ostaa lähikunnista.

Painotetun opetuksen luokat

Ensimmäisen luokan aloittaville lapsille tarjotaan mahdollisuus hakea englannin **kielirikasteiseen opetukseen**, joka toteutetaan Maijamäen yhtenäiskoulussa. Luonnontieteellisistä ja matemaattisista aineista kiinnostuneille tarjotaan Maijamäen koulussa 7. luokalta alkaen mahdollisuutta hakea **luonnontiede-matematiikka-luokalle**. Suopellon koulussa toimii **liikuntaluokka**, johon liikunnasta kiinnostuneet voivat hakea 7. luokalle siirryttäessä. Valinta painotetun opetuksen luokille tapahtuu testien perusteella.

Maijamäen koulussa toimii **lisäksi joustavan perusopetuksen luokka (JOPO)**, johon voi hakea pääsääntöisesti yhdeksännen luokan ajaksi. Opetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa, työpaikoilla ja muissa oppimisympäristöissä moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen.

Oppivelvollisuuslakiin sisältyvä tutkintoon valmentava koulutus (TuVa) järjestetään Raision seudun koulutuskuntayhtymä Rasekossa.

Oppilasmäärän kehitys

7-15-vuotiaiden määrän kehitys ja Tilastokeskuksen ennuste

Tilastokeskuksen ennuste Lähde: Kuntamaisema

Perusopetuksen oppilasmäärä laskee. Oppilasmäärän väheneminen tapahtuu alakoulussa kouluun tulevan ikäluokan ollessa perusopetuksen päättävää ikäluokkaa pienempi. Oppilasmäärä laskee n. 50 oppilaalla. Perusopetuksen päättää 230 oppilasta. Suurin ikäryhmä syksyllä 2026 on yhdeksäsluokkalaiset, 239 oppilasta. Koulujen opetustuntimäärään ja ryhmien muodostamiseen reagoidaan vuosittain oppilasmäärän muutosta seuraten.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Investointiosaan varataan 710.000 € Kalevanniemen kampuksen kalustamiseen.

Oppimateriaaleihin varataan 43.000 € lisämäärä.

Oppilasmäärän laskun vuoksi vähennetään vakituisten palkkamäärärahoista yhden perusopetusryhmän palkkamenoja vastaava summa 50.000 €.

Sijaiskuluihin varataan 165.000 € lisämäärä.

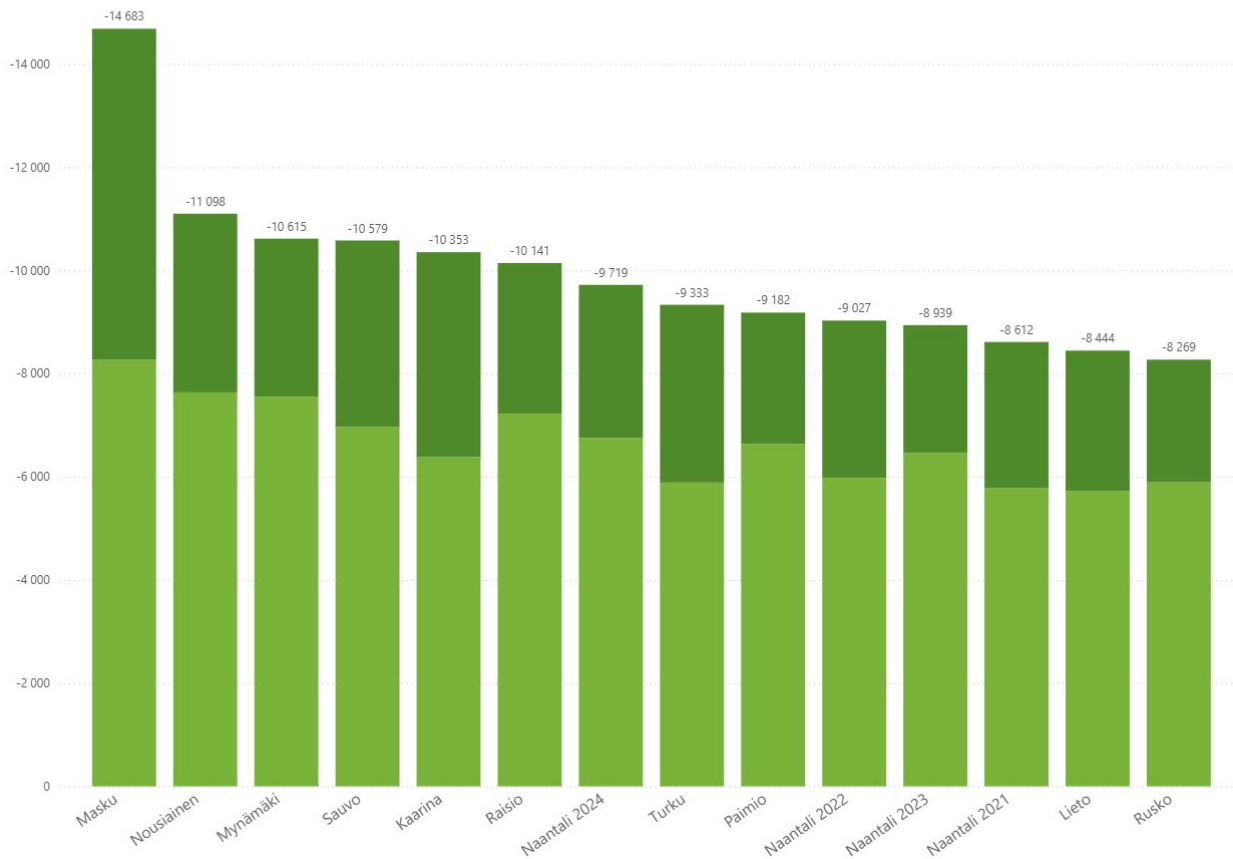
Erityisopettajan vakanssi 1660100 muutetaan erityisluokanopettajan vakanssiksi.

Lehtorin vakanssi 1650117 muutetaan päätoimisen tuntiopettajan vakanssiksi.

Tunnusluvut

Oppilaskohtainen tiliryhmän kustannus (€ / Oppilas)

● Henkilöstökulut ● Muut kulut

Henkilöstö- ja muut kulut (poislukien kiinteistökulut) tilinpäätös 2024. Lähde: Kuntamaisema

Lukio-opetus

Toimielin: KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA**Vastuuhenkilö:** Rehtori (Eija Mäenpää)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Lukio tarjoaa yleissivistävää jatko-opintokelpoisuuden antavaa korkeatasoista koulutusta ajanmukaisin välinein ja menetelmin ja ammattitaitoisin opettajavoimin. Lukio-opintojen aikana hankitut monipuoliset tiedot ja taidot antavat valmiuksia jatko-opintoihin ja työelämään sekä edistävät lukiolaisten kasvua hyvinvoiviksi ja toimintakykyisiksi yhteiskunnan jäseniksi.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kaupungin perheystävällisyyttä edistetään pitämällä yllä kaupungin oman lukion vetovoimaisuutta markkinointia ja tiedottamista kehittämällä.	Uusien opiskelijoiden määrä on puolet Naantalissa peruskoulunsa päättävästä ikäluokasta.
Tiedolla johtaminen vahvistuu.	Lukion laatujärjestelmä on käytössä ja laatutyön toimintamallia kehitetään.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Lukiolain ja ylioppilastutkintolain muutosten toimeenpano.	Naantalin lukion opetussuunnitelma on päivitetty, toiminta suunniteltu ja henkilöstö perehdytetty lainsäädännön edellyttämässä aikataulussa.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Lukio-opetus	25,375	25,389	24,41	25

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	127 576	6 000	6 000	6 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	-64	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	3 914	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	122 670	1 500	1 500	1 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	308	500	500	500	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	748	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 220 387	-3 312 713	-3 296 303	-3 296 303	0	-0,5 %	-0,5 %	0
Henkilöstökulut	-1 948 277	-1 947 454	-1 986 390	-1 986 390	0	2,0 %	2,0 %	0
Palvelujen ostot	-476 964	-518 666	-523 400	-523 400	0	0,9 %	0,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-197 576	-238 841	-241 146	-241 146	0	1,0 %	1,0 %	0
Avustukset	-500	-1 000	-1 000	-1 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-595 377	-605 452	-543 067	-543 067	0	-10,3 %	-10,3 %	0
Muut kulut	-1 692	-1 300	-1 300	-1 300	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-3 092 811	-3 306 713	-3 290 303	-3 290 303	0	-0,5 %	-0,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-13 085	-7 851	-4 711	-4 711	0	-40,0 %	-40,0 %	0
Laskennalliset erät	-13 717	-16 395	-24 186	-24 186	0	47,5 %	47,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 119 614	-3 330 959	-3 319 200	-3 319 200	0	-0,4 %	-0,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	127 576	6 000	6 000	6 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 194 359	-2 246 176	-2 285 112	-2 285 112	0	1,7 %	1,7 %	0
TOIMINTAKATE	-2 066 783	-2 240 176	-2 279 112	-2 279 112	0	1,7 %	1,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 026 028	-1 066 537	-1 011 191	-1 011 191	0	-5,2 %	-5,2 %	0
TOIMINTAKATE	-1 026 028	-1 066 537	-1 011 191	-1 011 191	0	-5,2 %	-5,2 %	0

Talousarvion perustelut

Naantalin lukio antaa opiskelijoille hyvän jatko-opintokelpoisuuden pääsääntöisesti kolmessa vuodessa suoritettavilla opinnoilla kaupungin omassa, elinvoimaisessa lähilukiossa kaupungin perheystävällisyyttä edistäen. Opinnot ovat opiskelijoiden yksilöllisten kykyjen ja henkilökohtaisten tavoitteiden mukaisia. Matkailuopinnot, lukiodiplomit, valinnaiset oppiaineiden opinnot, kansainväliset hankkeet ja opintoretiket sekä yhteistyö muiden oppilaitosten ja alueen yritysten kanssa toimivat Naantalin lukion vetovoimatekijöinä ja mahdollistavat jatkuvan **uudistumisen**. Kohtuulliset ryhmäkoot ja **positiivinen** ilmapiiri rakentavat kouluun kiinnittymistä sekä **luottamusta** ja tukevat jokaisen opiskelijan hyvinvointia henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Erityisopetus ja muu oppimisen tuki järjestetään opiskelijan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti koko kouluyhteisön **vastuullisena** työnä. Ongelmat havaitaan ja niihin puututaan varhaisessa vaiheessa.

Lukiolain ja ylioppilastutkintolain muutokset

Lukiokoulutuksen lainsäädännön ajankohtaiset muutokset koskevat Naantalin lukiossa erityisopetusta, oppimisen tukea ja ylioppilastutkintoa.

Oppimisen tuen ja erityisopetuksen opetussuunnitelman muutokset ovat tulleet voimaan 1.8.2025 ja henkilöstön perehdytys ja opetussuunnitelman toimeenpano tapahtuu vuoden 2026 aikana. Oppimisen tuen pääpaino on helposti saavutettavassa tuessa, jota annetaan opiskelijalle heti tuen tarpeiden ilmetessä ja jolla voidaan ennaltaehkäistä vaikeuksien kasautumista. Oppimisen tuki on tarkoitettu aineenopetuksen tueksi niille opiskelijoille, joilla on vaikeuksia suoriutua opinnoistaan. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. Erityisopettaja voi tukea opiskelijaa konsultoimalla muita opettajia ottamaan huomioon opiskelijoiden tuen tarpeita. Tukitoimia ovat aineenopettajan antama tukiopetus, aineenopettajan ja erityisopettajan antama opetus sekä erityisopettajan, opinto-ohjaajan ja muun henkilöstön antama tuki ja ohjaus. Opiskelijalla on oikeus erityisopetukseen, jos edellä kuvattu oppimisen tuki ei ole riittävää opiskelijan tuen tarpeeseen nähden ja hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta tekemällä muutoksenhakukelpoisen hallintopäätöksen opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta.

Ylioppilastutkinto muuttuu syksystä 2029 alkaen siten, että yhden viidestä pakollisesta ylioppilaskokeesta voi suorittaa musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa. Tällä voi korvata joko matematiikan, toisen kotimaisen kielen, vieraan kielen tai reaaliaineen kokeen. Taito- ja taideaineiden kokeen lisääminen ylioppilastutkintoon laajentaa kokeilaiden mahdollisuuksia osoittaa lukion oppimäärään liittyvää osaamistaan. Lukio-opintonsa aloittavien opiskelijoiden tulee tietää opinnot aloittaessaan, millaisen tutkinnon he tulevat suorittamaan. Muutos koskee lukio-opintonsa 1.8.2027 aloittavia opiskelijoita, joten opetussuunnitelman muutosten valmistelu tulee aloittaa vuoden 2026 aikana. Ylioppilastutkinnon koejärjestelmän tekninen toteutus muuttuu syksyn 2026 yo-tutkinnossa, ja henkilöstön ja opiskelijoiden perehdytys tähän tapahtuu kevään 2026 aikana, jolloin tulee myös hankkia yo-koesaliin uudet palvelimet (hinta noin 10000 euroa).

Toimintakulttuuri

Lukion toimintakulttuurissa korostuu opiskelijoiden osallisuus ja yhteistyö. Tavoitteena on edistää lukiolaisten hyvinvointia ja tukea opiskelijoita entistä yksilöllisemmin heidän opinnoissaan. Osa lukio-koulutuksen oppimäärän opinnoista on järjestettävä yhteistyössä yhden tai useamman korkeakoulun kanssa siten, että jokaisella lukiolaisella on halutessaan mahdollisuus saada kokemusta korkeakouluopiskelusta. Opetus on lisäksi järjestettävä niin, että opiskelijalla on mahdollisuus kehittää kansainvälistä osaamistaan sekä työelämä- ja yrittäjyysosaamistaan. Näistä ovat esimerkkeinä Erasmus-hankkeet ja matkailuopinnot Turun AMK:n kanssa ja yhteistyö Turun yliopiston kanssa.

Oppivelvollisuus

Nuoren oppivelvollisuus päättyy, kun hän täyttää 18 vuotta tai suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinnon tai ammatillisen tutkinnon). Toisen asteen tutkinnon suorittaminen on maksutonta sen vuoden loppuun, kun nuori täyttää 20. Myös kaikki toisen asteen opiskelussa tarvittavat välttämättömät oppimateriaalit ja välineet ovat oppivelvollisille maksuttomia.

Lukiokoulutuksen laatustrategia (OPH) määrittää laadunhallinnalle sekä sen johtamiselle valtakunnalliset ja yhdensuuntaiset periaatteet. Laatustrategian toimeenpanosta ja toteutuksen tavoista vastaa koulutuksen järjestäjä. Laatustrategiassa on kuvattu arviointikriteerit neljälle valtakunnallisen laatustrategian määrittelemälle osa-alueelle: laadukas oppiminen, hyvinvointi ja osallisuus, kehittyvä toimintakulttuuri ja lukiokoulutuksen saavutettavuus. Naantalin lukion laatujärjestelmä on otettu käyttöön ja laatutyön toimintamallin kehittäminen jatkuu opettajatiimin ja rehtorin yhteistyönä.

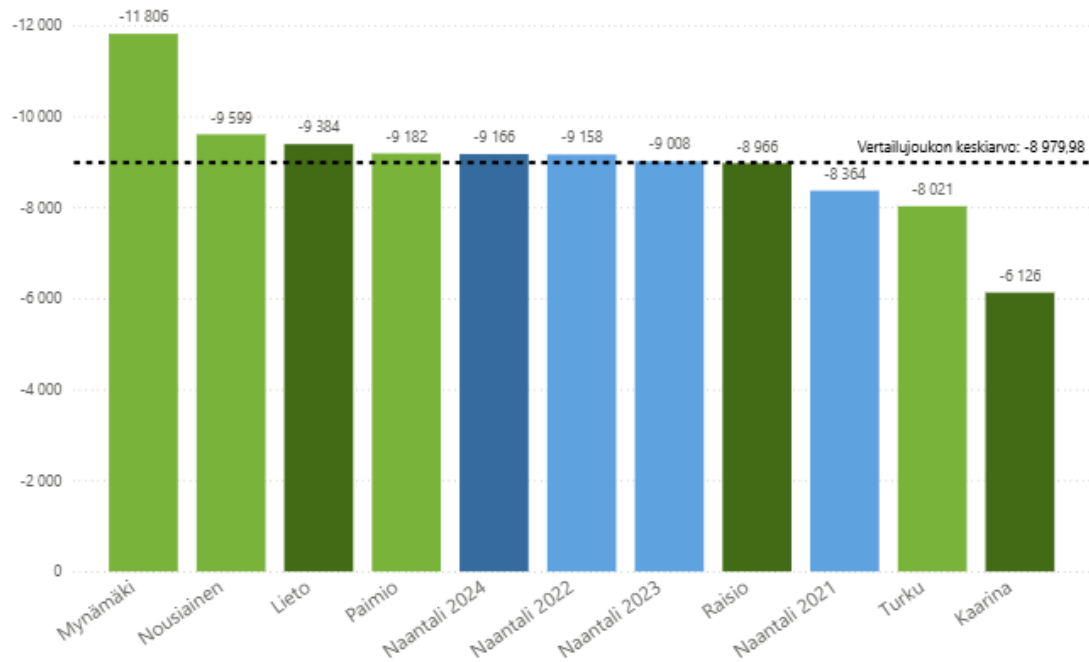
Lukion vuosiviikkotuntimäärä 454 kalenterivuodelle 2026 mahdollistaa edellä kuvatun opetuksen, ohjauksen ja erityisopetuksen järjestämisen noin 330 opiskelijalle, mikä on lukuvuosien 2021–2025 opiskelijamäärien keskiarvo.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Lukio investoi Abitti2-yokoejärjestelmän edellyttämiin uusiin palvelimiin yo-koesaliin yht. 10000€.

Tunnusluvut**KUNTAMAISEMAN VUODEN 2024 VERTAILU LUKIOKOULUTUKSEN KUSTANNUKSISTA**

Opiskelijakohtainen kustannus (€ / Opiskelija)

Oppilaan tukipalvelut (entinen hyvinvointipalvelut)

Toimielin: KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Palvelupäällikkö (Eija Laurila)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Oppilaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kunnan eri sektoreiden, muiden toimijoiden sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Yhdyspintapalvelujen saumaton järjestäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Tulosalue koostuu "koulunkäynninohjaajat" ja "aamu- ja iltapäivätoiminta" toimintayksiköistä.

Strateginen toimenpide	Mittari
Virikkeellisen ja turvallisen aamu- ja iltapäivätoiminnan tarjoaminen lapsille ennen ja jälkeen koulupäivän	Vuosittaisen asiakastyytyväisyyskyselyn kouluarvosanaksi 8,5. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan laatu-kriteerien täyttyminen.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen edistäminen sekä hyvinvoinnin tukeminen.	Oppilaiden erityisen tuen tarve huomioidaan joka koulussa. Kaikki apip-toimintaa tarvitsevat lapset pääsevät mukaan toimintaan.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Oppilaan tukipalvelut	63,549	68,814	69,16	69,16

HTV TA2025 ei pidä sisällään sijaisia eikä hanketyöntekijöitä.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	551 767	238 000	238 000	238 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	107 350	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	439 393	238 000	238 000	238 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	5 023	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 899 082	-2 913 497	-2 910 823	-2 910 823	0	-0,1 %	-0,1 %	0
Henkilöstökulut	-2 484 276	-2 422 247	-2 470 694	-2 470 694	0	2,0 %	2,0 %	0
Palvelujen ostot	-223 934	-311 493	-291 421	-291 421	0	-6,4 %	-6,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 021	-18 380	-18 165	-18 165	0	-1,2 %	-1,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-165 443	-161 277	-130 443	-130 443	0	-19,1 %	-19,1 %	0
Muut kulut	-13 408	-100	-100	-100	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 347 315	-2 675 497	-2 672 823	-2 672 823	0	-0,1 %	-0,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-36 706	-44 568	-67 604	-67 604	0	51,7 %	51,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 384 022	-2 720 065	-2 740 427	-2 740 427	0	0,7 %	0,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	551 767	238 000	238 000	238 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 521 358	-2 452 998	-2 501 445	-2 501 445	0	2,0 %	2,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 969 591	-2 214 998	-2 263 445	-2 263 445	0	2,2 %	2,2 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-377 724	-460 499	-409 378	-409 378	0	-11,1 %	-11,1 %	0
TOIMINTAKATE	-377 724	-460 499	-409 378	-409 378	0	-11,1 %	-11,1 %	0

Talousarvion perustelut

Koulunkäynninohjaajat

Koulunkäynninohjaajat auttavat ja tukevat oppilasta tehtävissä, joista tämä ei kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviydy itse.

Ohjaajan työssä on keskeistä edistää oppilaan itsenäistä selviytymistä sekä omatoimisuutta. Koulunkäynninohjaaja voi ohjata myös useampia tukea tarvitsevia oppilaita ja toimia eri oppilasryhmissä.

Koulunkäynninohjaajia on kaikissa Naantalin peruskouluissa (10 koulua). Osa työskentelee pienryhmissä, osa yleisopetuksen ryhmissä. Koulunkäynninohjaajan tehtäviin voi kuulua myös aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmien ohjausta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä. Toiminta tarjoaa lapsille turvallisen ja virikkeellisen toimintapaikan ennen ja jälkeen koulupäivän. Ohjaajina toimivat kaupungin omat koulunkäynninohjaajat.

Lukuvuoden 2025-2026 pääteemana on "Lapsen oikeus tulla nähdyksi ja kuulluksi". Seuraavan lukuvuoden (syksy 2026-kevät 2027)) teemaa työstetään henkilökunnan kanssa kevätlukukaudella. Tulevan teeman suunnittelussa huomioidaan myös lasten ja heidän huoltajiensa vastaukset vuosittaisessa asiakastytytyväisyyskyselyssä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatuksiteereitä on mm. kunnan pitkäjänteinen sitoutuminen toiminnan järjestämiseen, riittävien resurssien takaaminen, ammattitaitoinen henkilökunta sekä toimipaikan takaaminen 1.-2.luokkalaisille sekä erityisen tuen oppilaille. Laatuksiteereihin on kirjattu tilojen ja välineiden tarkoituksenmukaisuus sekä ympäristön turvallisuus ja viihtyvyys.

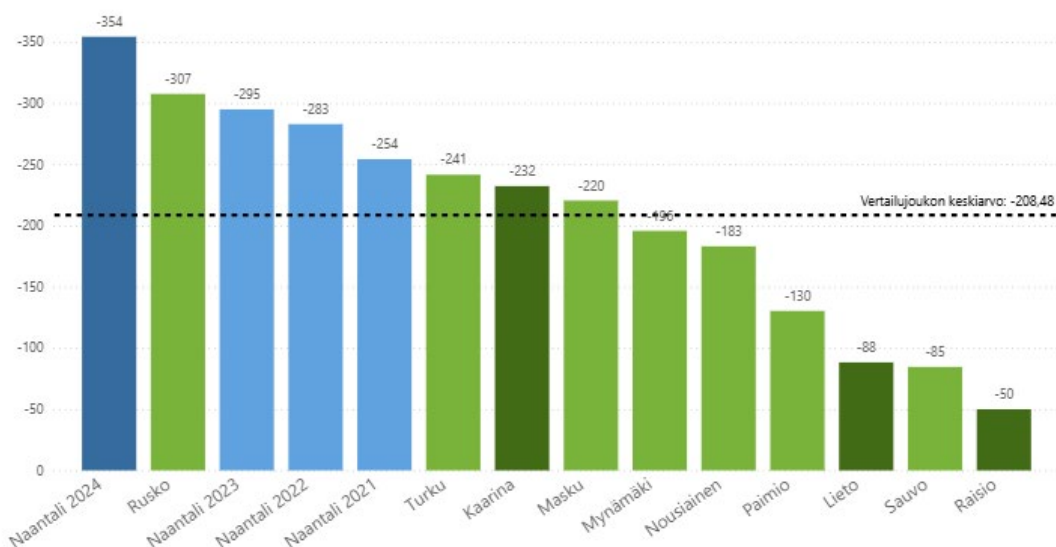
Laatuksiteereissa muistutetaan myös toiminnan säännöllisestä arvioinnista. Naantalissa järjestetään vuosittain kysely, johon kaikkien apip-lasten ja heidän huoltajiensa on mahdollista vastata.

Lukuvuoden toimintasuunnitelmassa tulee myös huomioida monipuolinen lapsen kasvua ja kehitystä tukeva toiminta. Näitä ovat liikunta, ulkoilu, leikki, välipala, läksytuokio, lepo ja vapaa leikki.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa painotetaan osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan varhain ja tarvittaessa tarjotaan myös tukea. Toiminnan sisällölle on ominaista monipuolisuus, tarvelähtöisyys ja vapaaehtoisuus. Yksilöllisyys, yhteisöllisyys sekä sosiaalinen kasvu ovat toiminnassa myös keskeisiä asioita.

Kehitysvammaisten lasten ja nuorten koulupäiväaikaisen toiminnan järjestämisestä on tehty yhteistyösopimus Varhan kanssa. Kunta järjestää ko. toiminnan ja laskuttaa siitä hyvinvointialuetta. Toimintaa järjestetään Kuparivuoren koulussa pienryhmätoimintana.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään kaikkien alakoulujen yhteydessä koulujen arkipäivinä klo 7.30–17.00 välisenä aikana. Toimintayksiköitä on yhdeksän.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan nettokustannukset

Opistot

Toimielin: KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Sivistysjohtaja (Kimmo Kuusimäki)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Naantalin opisto tarjoaa elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia asukkaiden aktiivisuutta edistäen koko saaristokaupungissa. Toimintaan sisältyy myös lasten ja nuorten kuvataidekoulu. Naantalin musiikkiopisto tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikinopetusta ja musiikin varhaiskasvatusta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Musiikkiopiston monipuolinen ja tasokas opetus myös osana Kalevanniemen monimuotoista oppimiskeskusta.	Opetuksen saavutettavuus myös muutosprosessin eri vaiheiden aikana, opetussuunnitelman tavoitteiden toteutuminen sekä musiikkiopiston osaamisalueiden innovatiivinen hyödyntäminen Naantalin strategian mukaisin tavoittein.
Opistotoiminta suunnitellaan koko saaristokaupungin alueelle eri-ikäisten asukkaiden toiveet huomioon ottaen.	Suunnitellut/toteutuneet tunnit toimipaikoittain Opiskelijaprofiilit ikäryhmittäin
Turun seudun kansalaisopistojen alueellinen vertailu, yhteinen tulokortti.	Opetustunnin nettokustannus on vertailukuntien keskitasoa.
Opetussuunnitelmatyö osana uutta opetussuunnitelmaa vuoden 2026 valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti	Uuden opetussuunnitelman ja opintopistemallin täyttyminen tehtäväalueen sekä oman toimintaympäristön strategian mukaisesti

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Toiminnan laatua arvioidaan. Opistolla on strateginen kehittämisohjelma, joka päivitetään tuleville vuosille 2025-2028.	Sähköiset kurssipalautteet vuorovuosin eri aine-ryhmistä ja lisäksi aina uusista kursseista Kehittämisohjelma päivitetään vuosille 2025-2028
Lapsille ja nuorille annetaan mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen, laaja-alaiseen oppimiseen ja hyvinvointiin.	Toiminnan laaja-alaisuus, palaute toiminnoista, oppilasmäärä sekä tutkintojen, opinnäytteiden ja musiikkitilaisuuksien määrä.
Uudessa opetussuunnitelmassa vahvistetaan toimenpiteiden osalta saavutettavuutta, tarjotaan uudenlaisia oppimisympäristöjä ja samalla mahdolletaan osallistumisen kynnyistä.	Opetusalan rakenteen selkeys opetuksen toimissa aiempaa yhtenäisimmistä lähtökohdista. Toiminnan vaikuttavuus oppilaiden ja perheiden lisäksi myös laajemmin osana asukkaiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Opistot		13,4	16,81	16,5

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	338 495	278 828	278 828	278 828	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	18 236	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	298 495	263 828	263 828	263 828	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	17 506	15 000	15 000	15 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	4 258	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 333 183	-1 361 845	-1 332 490	-1 332 490	0	-2,2 %	-2,2 %	0
Henkilöstökulut	-924 361	-944 942	-963 843	-963 843	0	2,0 %	2,0 %	0
Palvelujen ostot	-137 141	-140 739	-159 536	-159 536	0	13,4 %	13,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 925	-15 904	-15 576	-15 576	0	-2,1 %	-2,1 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-250 750	-257 751	-191 026	-191 026	0	-25,9 %	-25,9 %	0
Muut kulut	-5 006	-2 509	-2 509	-2 509	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-994 689	-1 083 017	-1 053 662	-1 053 662	0	-2,7 %	-2,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-453	-271	-22 203	-22 203	0	8 093,0 %	8 093,0 %	0
Laskennalliset erät	-29 056	-42 154	-46 781	-46 781	0	11,0 %	11,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 024 198	-1 125 442	-1 122 646	-1 122 646	0	-0,2 %	-0,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	334 377	278 828	278 828	278 828	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-988 491	-1 007 432	-1 026 333	-1 026 333	0	1,9 %	1,9 %	0
TOIMINTAKATE	-654 114	-728 604	-747 505	-747 505	0	2,6 %	2,6 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	4 118	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-344 692	-354 413	-306 157	-306 157	0	-13,6 %	-13,6 %	0
TOIMINTAKATE	-340 575	-354 413	-306 157	-306 157	0	-13,6 %	-13,6 %	0

Talousarvion perustelut

Naantalin musiikkiopisto on taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta antava oppilaitos, jonka opetussuunnitelmaa määrittää OPH:n myöntämä opetuksen järjestämislupa ja edellisen mukainen rahoitus sekä opetussuunnitelma koulutuslautakunnan 11.5.2021 hyväksymänä. Tavoitteena on kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö, jossa opiskelu on tavoitteellista sekä tasolta toiselle etenevää. Opetus muistuttaa rakenteeltaan opintoväylää: varhaiskasvatus – alakoulu – yläkoulu – lukio. Musiikkiopistoissa vastaava rakenne on seuraava: musiikin varhaiskasvatus (muskari) – musiikin perusopinnot – musiikin syventävät opinnot. Opetussuunnitelma tuo oppilaille mahdollisuuksia myös omaan tavoiteasetteluun ja kannustaa myös modernin tietotekniikan soveltamiseen sekä uutta luovaan toimintaan. Syventävissä opinnoissa oppilaat saavat samalla valmiudet jatko-opintoihin korkeakoulu- tai yliopistotasolla. Musiikkiopiston opetuksen lähtökohtana on klassinen traditio ja akustiset soittimet. Opetusta tarjotaan myös pop- ja jazzmusiikin alalla, vanhassa suomalaisessa musiikkiperinteessä sekä uusimmassa musiikkiteknologiassa.

Opetettavat aineet:

Opetettavien soittimien valikoimaa määrittävät keskeisimmin oppilaat, koska opetus järjestetään eri soittimissa (pääaineet) lähtökohtaisesti opiskelijoiden suorittamien soitinvalintojen mukaan, minkä vuoksi näissä on vuosittain vaihteluja. Seuraavat soittimet ovat olleet viime vuosina suosituimpia (2016 – 2025): akustinen kitara, alttoviulu, huilu, kanteleet, laulu, lyömäsoittimet, pasuuna, piano,

saksofoni, sello, sähkökitara, sähköbasso, trumpetti, vapaa säestys (piano) ja viulu. Opetussuunnitelmaan kuuluvat myös musiikin tietotaitoaineet soinnutus, kamarimusiikki sekä muu yhteissoittotoiminta. Musiikkiteknologiassa Naantalin musiikkiopisto on yhteistyössä OPH:n sekä Naantalin koulujen kanssa toteuttanut musiikkiteknologian oppimisympäristöprojektia, joka jatkuu edelleen osana Suomi 2027-hanketta. Yhteissoittotoiminnoissa huomioidaan toimintaympäristömme merellinen musiikkiperinne sekä oppilaiden omaehtoinen uutta luova toiminta. Lukukauden aikana järjestettävien oppilaskonserttien ohella musiikkiopisto on järjestänyt vuosittain maaliskuussa lasten ja nuorten musiikkijuhlaviikon Naantalissa (viikko 11). Juhlaviikon lauantain *Allegro e Vivace!*-päivässä musiikkiopisto on avoimin ovin esitellyt toimintaansa. Lisäksi lasten ja nuorten juhlaviikon aikana musiikkiopisto on tuonut koulukonsertteja Kristoffer-saliin. Tapahtuma on osallistunut suuren määrän lapsia ja nuoria. Edellisen lisäksi musiikkiopisto on juhlaviikolla vienyt myös musiikkitervehdyksiä palvelutalojen asukkaille. Musiikkiopisto on järjestänyt em. tapahtumaviikkoa vuodesta 2008 alkaen. Edellisessä yhteistyö koulujen kanssa on tärkeää. Vuonna 2026 edelleen jatkuvat laajat rakentamis- ja remontoitotyöt vaikuttavat fyysiseen toimintaympäristöön. Tällöin osa opetustiloista on keväällä 2026 ja jo syksystä 2025 alkaen pois käytöstä. Edellinen vaikuttaa myös siihen että musiikkiopiston konsertteja eikä myöskään lasten ja nuorten musiikkijuhlaviikkoa voida järjestää Kalevanniemessä. Osana opetustoimintaa ja strategisia toimenpiteitä on tavoitteena muskarin ja muiden musiikkiopistotoimintojen kanssa kehittää edelleen yhteistyömuotoja vastaavien ikäluokkien opetustoimintojen kanssa osana Kalevanniemeen uutta ja monimuotoista oppimiskeskusta. Perheystävällisten opetus- ja harrastustoimintojen lisäksi musiikkiopisto tuottaa kulttuuripalveluja monille ikäryhmille.

Toiminta-alue ja opiskelijat:

Lakisääteistä valtionosuutta saavana taiteen perusopetuksen musiikin laajaa oppimäärää tarjoavana alueellisena musiikkioppilaitoksena opiskelijoita on Naantalin ohella Maskusta ja Raisiosta, jotka ovat lunastaneet kysynnän johdosta opiskelupaikkoja Naantalin musiikkiopistossa oppilaspaikkamäärien perustuessa keskinäisiin sopimuksiin. Syyslukukaudella 2025 Naantalin musiikkiopiston opetuksen ja toiminnan piirissä on yli 380 lasta ja nuorta. Toimintaluvan ja opetussuunnitelman mukaisesti musiikkiopisto on toiminta-alueellaan musiikinopetuksesta vastaava taho, oman opetusalan asiantuntija ja aktiivinen kulttuuritoimija.

Tietotekniikka, osallistaminen ja kehittämistyö

Palvelujen saatavuutta ja osallistumismahdollisuuksia edelleen kehitetään hyödyntämällä uusia sähköisiä palvelukanavia, mikä lisää vuorovaikutteisuutta ja tuo erityisesti lapsille, nuorille ja lapsiperheille uudenlaisia mahdollisuuksia osallistumiseen. Kalevanniemen oppilaitoskiinteistössä tapahtuu koulujen osalta laajaa uudisrakentamista, mikä vaikuttaa fyysiseen toimintaympäristöön myös myös vuonna 2026. Tiedotus oppilaille ja vanhemmille on edellä mainitun osalta tärkeää. Vuodelta 2024 ja 2025 siirtyy kehittämissuunnitelmaan tavoite uusia yksi piano sekä hankkia - oppilaitoksen työ- ja viestintäjärjestelmien käyttämistä varten - opettajien käyttöön tablet-laitteita (10 kpl). Osana jatkuvaa kehittämistyötä tulee vuonna 2026 laadittavaksi uusi opetussuunnitelma, jossa vahvistetaan saavutettavuutta, tarjotaan uudenlaisia oppimisympäristöjä sekä madalletaan osallistumisen kynnystä. Musiikkiopisto pyrkii omalla osaamisellaan palvelemaan asukkaita, opetuksen saavutettavuutta ja edistämään henkistä hyvinvointia. Kehittämistyötä ja oppilasmäärää ohjaavat osaltaan taloudelliset resurssit myös valtakunnallisten (esim. hallitusohjelmaan sisältyvät opetusalojen sopeuttamistoimet) päätösten osalta. Tilanteeseen voidaan tiettyssä määrin vaikuttaa lukukausimaksujen korottamisilla. Toimintoja ohjaa niin ops:ssa sekä strategiassa tavoite tuoda mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle mahdollisuus musiikissa. Hankitut taidot ovat hyödynnettävissä monilla tavoin, tukevat opiskelua ja ehkäiset syrjäytymistä.

Naantalin opisto

Naantalin opisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, kansalaisopisto, jonka alaisuudessa toimii myös taiteen perusopetusta (kuvataide) tarjoava kuvataidekoulu. Syksystä 2025 alkaen kuvataiteen perusopetusta järjestetään myös aikuisille yhteistyössä Raisio-opiston kanssa. Opistotoiminta aktivoi eri-ikäisiä kuntalaisia. Toiminnan tavoittena on edistää osallisuutta, yhteisöllisyyttä, fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Opisto toimii koko saaristokaupungin alueella. Toiminnan järjestämiseen saaristossa vaikuttaa merkittävästi opettajien saatavuus sekä palvelun kysyntä. Saavutettavuutta parantaa mm. opiston tarjoama verkko- ja hybridiopetus. Reaaliaikaisen etä- ja hybridiopetuksen tarjoamiseen vaikuttaa jatkossa kaupungin tekemät IT ratkaisut sivutoimisille tuntiopettajille sekä yhteistyöopistojen kiinnostus järjestää hybridiopetusta.

Aikuisten soitinopetuksessa aloitti syksyllä 2025 huomattavasti vähemmän opiskelijoita, kuin aikaisempina vuosina. Opettajien saatavuus pieniin opetustuntimääriin on erittäin vaikeaa, kun Naantalin opisto ei voi ottaa harrastustavoitteiseen soitinopetukseen lapsia ja nuoria. Tämä uhkaa lopettaa aikuisten soitinopetuksen järjestämisen tulevina vuosina. Saaristossa soitinopetuksen kysyntä on erittäin vähäistä, joten on tarkemmin harkittava tarjotaanko soitinopetusta enää Rymättylässä ja Merimaskussa. Velkuassa on jo yksityinen musiikinopetuksen palveluntarjoaja, joten opisto ei enää tänä syksynä tarjonnut sinne soitinopetusta.

Kurssimaksujen pitäminen kohtuullisina madaltaa osallistumiskynnystä ja takaa tasa-arvoiset mahdollisuudet oppimiselle ja osaamisen kehittämiseksi. Opintotarjonta pyritään pitämään monipuolisena ottaen huomioon eri-ikäiset palvelunkäyttäjät. Opetushallituksen opintoseteliavustuksella tuetaan työttömien, seniorien ja alhaisen pohjakoulutuksen omaavien henkilöiden osallistumista.

Opiston painettua opinto-ohjelmaa ei enää jaeta koteihin. Tämä syksy oli ensimmäinen toimintakausi, jolloin painettu ohjelma oli noudettavissa kirjastoista. Ohjelmaa haettiin kuitenkin kirjastoista erittäin vähän. Ohjelmaa jaettiin myös Naantali päivän tapahtumien yhteydessä ja parina päivänä kauppaliikkeiden edustoilla. Etenkin uusien opistopalveluiden käyttäjien tavoittaminen on selkeästi aiempaa haastavampaa. Sosiaalisen median tehokkaampi hyödyntäminen edellyttää sponsorointia/maksullista tiedottamista. Opistolla on mahdollisuus vain maksuttomaan sosiaalisen median käyttämiseen. Se tavoittaa erilaisia kohderyhmiä melko huonosti. Turun seudun tapahtumakalenteriin kurssit (n. 300) pitäisi syöttää käsityönä. Siihen ei opiston toimiston työaika riitä. Opisto lähettää tilaajille myös uutiskirjeitä 4-5 kertaa vuodessa. Kirjettä näyttäisi kuitenkin tilaavan vain ne henkilöt, jotka jo ovat palvelun käyttäjiä. Tulevaisuudessa opistohenkilöstö tiedotus- ja markkinointiosaamista tulisi lisätä. Lisäksi opiston iltavahtimestarin työpanos pitäisi olla opiston käytettävissä jo elokuun alussa.

Kalevanniemen kampusalueen uudet taide- ja kädentaitotilat tarjoavat opiskelijoille terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön. Käsityötilojen varastotilat ovat puutteelliset. Tämä vaikeuttaa opiston kädentaitoryhmien (entisointi, verhoilu, puutyöt) toimintaa. Alakoulun kädentaitotilojen valmistuminen ja alakoulun siirtyminen kampukselle mahdollistaa lasten käsityökoulun toiminnan suunnittelun ja toteuttamisen tulevina vuosina.

Opisto tekee aktiivisesti yhteistyötä sekä paikallisesti että alueellisesti. Lasten harrastustoimintaa tuetaan mm. kaupungin harrastetakuulla. Ilo oppia -kansalaisopistoverkoston yhteisillä hankkeilla kehitetään toimintaa ja henkilöstön osaamista. Opisto perehtyy tekoälyn hyödyntämiseen opetuksessa ja palveluprosesseissa Opetushallituksen rahoittamassa Älyä tekoälyä hankkeessa, joka alkaa syksyllä 2025.

Riskiartio: Kansalaisopistojen hankerahoitusta on leikattu merkittävästi, joten hankerahoituksella opistotoiminnan kehittäminen on tulevaisuudessa entistä vaikeampaa.

Taiteen perusopetuksen lainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Esitetty yhteen oppimäärään siirtyminen tulee lisäämään kuvataidekoulun opetustuntimäärää merkittävästi. Nykyinen yleinen oppimäärä sis. opetusta 500 tuntia. Uudessa lakiehdotuksessa siirtyminen yhteen oppimäärään nostaisi opetustunnit 1000 tuntiin (50 opintopistettä) eli tunnit tuplaantuisivat, samoin opetuksen kustannukset ilman, että siihen ollaan selkeästi osoittamassa lisärahoitusta. Samalla myös opintoajat pitenevät usealla vuodella, jolloin koko oppimäärän suorittaneiden määrä hyvin suurella todennäköisyydellä tulee laskemaan. Jo nykyisin koko yleisen oppimäärän (500 tuntia) suorittaneiden määrä on alhainen.

Aikuisten soitinopetuksen loppuminen, koska opettajan saatavuus vaikeaa pieneen tuntimäärään lasten musiikin harrastustavoitteisen opintojen loputtua.

KUVATAIDOKOULU

Opiston alaisuudessa toimiva kuvataidekoulu tarjoaa taiteen perusopetusta 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä varhaisiän opinnut 5–6-vuotiaille. Syksystä 2025 alkaen kuvataidekoulu järjestää taiteen perusopetuksen opintoja myös aikuisille. Kuvataidekoulu tekee aktiivisesti yhteistyötä kaupungin eri toimijoiden kanssa. Toimintaa on myös koululaisten loma-aikoina. Taiteen perusopetuksen opinnoissa opiskelee vuosittain yli 100 lasta ja nuorta. Luonnonmaan perhetalon laajentamisen myötä lasten kuvataideopetusta voisi olla myös Luonnonmaalla, jossa asuu paljon lapsiperheitä. Si-jainniltaan se palvelisi myös saaristossa asuvia, koska Merimaskussa ja Rymättylässä ryhmät eivät käynnisty alhaisen kysynnän vuoksi.

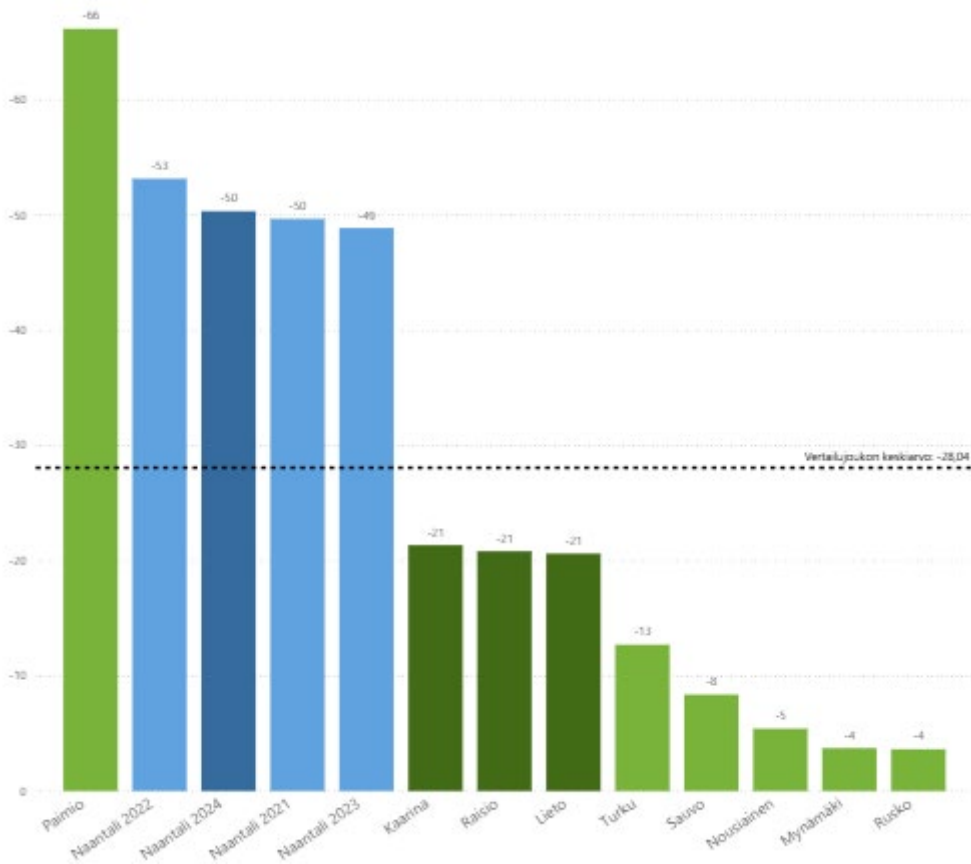
Taiteen perusopetuksen lainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Jos lakiesitys menee läpi ehdotuksen mukaisesti, taiteen perusopetuksessa siirryttäisiin vain yhteen oppimäärään (1000 tuntia opetusta, 50 op, nykyinen yleinen oppimäärä 500 tuntia). Tämä lisää opetuksen määrää huomattavasti ja tulee vaikeuttamaan opiskelijoiden sitoutumista opintoihin, jotka pitenisivät nykyisestä tasosta useita vuosia. Kuvataiteessa on lähes mahdotonta laskea tunteihin itsenäistä työskentelyä, koska opiskelut edellyttävät erikoistiloja, välineitä ja materiaaleja.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei toiminnallisia muutoksia edelliseen talousarvioon.

Tunnusluvut

Asukaskohtainen kokonaiskustannus (€ / Asukas)

Naantalin opiston ja Naantalin musiikkiopiston nettokustannukset tilinpäätöksessä 2024 (Kuntamaisema)

Hyvinvointilautakunta

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	612 975	241 100	241 100	241 100	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	188 600	34 800	34 800	34 800	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	75 099	126 000	126 000	126 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	290 731	33 500	33 500	33 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	49 376	40 500	40 500	40 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	9 170	6 300	6 300	6 300	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-6 356 766	-6 367 217	-6 963 355	-6 963 355	0	9,4 %	9,4 %	0
Henkilöstökulut	-1 707 341	-1 674 369	-1 798 329	-1 798 329	0	7,4 %	7,4 %	0
Palvelujen ostot	-1 022 513	-1 064 744	-1 152 027	-1 152 027	0	8,2 %	8,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-310 344	-267 162	-293 774	-293 774	0	10,0 %	10,0 %	0
Avustukset	-361 176	-399 500	-399 500	-399 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-2 953 931	-2 958 609	-3 316 892	-3 316 892	0	12,1 %	12,1 %	0
Muut kulut	-1 460	-2 833	-2 833	-2 833	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-5 743 791	-6 126 117	-6 722 255	-6 722 255	0	9,7 %	9,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-99 443	-63 855	-70 986	-70 986	0	11,2 %	11,2 %	0
Laskennalliset erät	-169 122	-239 700	-160 782	-160 782	0	-32,9 %	-32,9 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 012 356	-6 429 672	-6 954 023	-6 954 023	0	8,2 %	8,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	612 908	241 100	241 100	241 100	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 950 540	-2 957 622	-3 140 825	-3 140 825	0	6,2 %	6,2 %	0
TOIMINTAKATE	-2 337 633	-2 716 522	-2 899 725	-2 899 725	0	6,7 %	6,7 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	67	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 406 226	-3 409 595	-3 822 530	-3 822 530	0	12,1 %	12,1 %	0
TOIMINTAKATE	-3 406 159	-3 409 595	-3 822 530	-3 822 530	0	12,1 %	12,1 %	0

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Hyvinvointipalvelut	0,915	1	1,33	1,33
Kulttuuripalvelut	24	24,007	21,78	23,28
Liikuntapalvelut	12,143	11,578	11,21	11,21
Nuorisopalvelut	6,891	8,367	8,72	8,3

Hyvinvointipalvelut

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Palvelupäällikkö (Eija Laurila)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kunnan eri sektoreiden, muiden toimijoiden sekä alueellisten toimijoiden kanssa. Yhdyspintapalvelujen saumaton järjestäminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa seurataan aktiivisesti tilastoja ja kokemustietoa hyödyntäen.	Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan määrytyvän hyte-kertoimen indikaattorit kehittyvät positiiviseen suuntaan

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Poikkihallinnollinen ja moniammatillinen hyvinvointityö toteutuu hyvinvointisuunnitelman 2026-2030 tavoitteiden mukaisesti.	Hyte-suunnitelman 2026-2030 toimenpiteitä on toteutettu vuosisuunnitelmien mukaisesti.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Hyvinvointipalvelut	0,915	1	1,33	1,33

HENKILÖSTÖ

Hyte-koordinaattori 1htv

Palvelupäällikkö 0,33htv

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	128 662	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	117 633	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	5 918	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	5 110	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-236 528	-244 188	-241 522	-241 522	0	-1,1 %	-1,1 %	0
Henkilöstökulut	-76 853	-80 734	-82 321	-82 321	0	2,0 %	2,0 %	0
Palvelujen ostot	-17 762	-26 312	-37 994	-37 994	0	44,4 %	44,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 919	-24 100	-24 100	-24 100	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	-18 560	-25 000	-25 000	-25 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-85 376	-88 042	-72 107	-72 107	0	-18,1 %	-18,1 %	0
Muut kulut	-59	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-107 866	-244 188	-241 522	-241 522	0	-1,1 %	-1,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-30 350	-33 088	-14 082	-14 082	0	-57,4 %	-57,4 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-138 216	-277 276	-255 604	-255 604	0	-7,8 %	-7,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	128 662	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-143 745	-147 944	-159 774	-159 774	0	8,0 %	8,0 %	0
TOIMINTAKATE	-15 083	-147 944	-159 774	-159 774	0	8,0 %	8,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-92 784	-96 244	-81 748	-81 748	0	-15,1 %	-15,1 %	0
TOIMINTAKATE	-92 784	-96 244	-81 748	-81 748	0	-15,1 %	-15,1 %	0

Talousarvion perustelut

Hyte-koordinointi

Hyvinvointityön tavoitteena on ennaltaehkäistä, ylläpitää ja parantaa kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Työssä korostuvat yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden vahvistaminen sekä väestöryhmien välisten hyvinvointierojen kaventaminen.

Hyvinvointikoordinaattori vastaa poikkihallinnollisen hyte-työn koordinoinnista. Hän kokoaa yhteen kunnan eri sektorit, alueelliset toimijat ja yhteistyökumppanit sekä toimii linkkinä maakunnallisiin ja valtakunnallisiin sidosryhmiin. Erilaisten suunnitelmien toimeenpanon tukeminen sekä hyvien toimintamallien levittäminen ovat keskeisiä osia hänen työtään. Hyvinvointikoordinaattorin koordinoimana myös ehkäisevä päihdetyö, mielenterveystyö ja väkivallan ehkäisy kuuluvat hyvinvointityöhön.

Toimintaympäristön muutosten seuraaminen ja analysointi hyvinvointi- ja terveysvaikutusten näkö-

kulmasta sisältyvät hyvinvointityöhön. Erilaisten indikaattorien avulla hyvinvointikoordinaattori kokoaa tietoa kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, jota kattavasti hyödynnetään sekä hyvinvointijohtamisessa että käytännön tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kolmiportaisella hyte-rakenteella varmistetaan tuloksellinen ja osallistava hyvinvointityö. Hyvinvointityötä johtaa Hyte-johtoryhmä ja tulosaluepäälliköistä koostuva Hyte-työryhmä vastaa työn edistämisestä ja jalkauttamisesta käytäntöön. Hyte-foorumi vie hyvinvointityön käytäntöön mm. operatiivisen henkilöstön ja yhdistysten voimin.

Hyvinvointisuunnitelman sisältävä laaja hyvinvointikertomus ohjaa kunnassa tehtävää hyvinvointityötä. Hyvinvointikoordinaattori kokoaa kertomuksen sekä sen vuosittaiset raportit. Nämä asiakirjat kattavat kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen. Kertomustyöhön osallistuvat kaikki kunnan eri sektorit, vaikuttamistoimielimet sekä yhdistyksien edustajia.

Asiantuntijana koordinaattori osallistuu tarvittaessa hyte-johtoryhmään ja on mukana vammaisneuvostossa. Hyte-työryhmässä, hyte-foorumeissa ja vanhusneuvostossa hyvinvointikoordinaattori toimii sihteerinä.

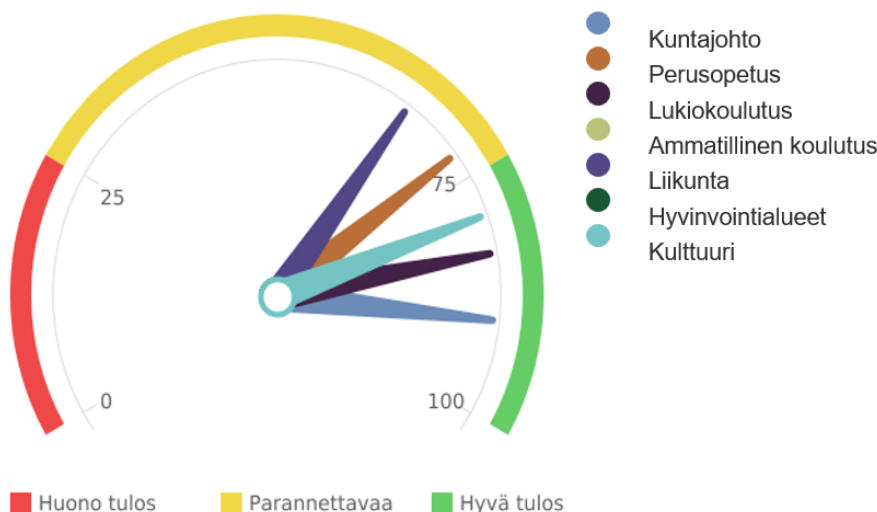
Muutokset edelliseen talousarvioon

Naantalin kaupunki osallistuu Turun kaupungin keskitetyn ruoka-apumallin rahoitukseen 0,5€/asukas (määrärahan lisäys 10.243€)

Tunnusluvut

TEA-VIISARI

TEA-termillä tarkoitetaan yhteisön terveydenedistämisaktiivisuutta. TEA-viisarissa esitetään tuloksia organisaatioiden mitattavissa olevista ominaisuuksista ja toiminnasta. Mittaamisessa on keskitytty organisaatioiden kykyyn integroida terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen organisaation perustointiin, niin että saavutetaan vaikutuksia kuntalaisten terveydessä ja hyvinvoinnissa.

Taulukko päivitetty 25.8.2025

Kulttuuripalvelut

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Museonjohtaja (Anne Sjöström)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kulttuuritoimi tukee harrastustoimintaa ja palveluita, joilla edistetään kaupunkilaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä. Museo tallentaa naantalilaista kulttuuriperintöä sekä dokumentoi, säilyttää ja esittelee sitä ammattimaisesti. Kirjasto tarjoaa monipuoliset tilat ja mahdollisuudet tiedonhankintaan ja aineiston käyttöön.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen kulttuurihyvinvoinnin edistämistyössä	Kulttuurikaveri (-ystävä) -toiminnan toteutuneet käyttökerrat, tavoitteena 5–10
Lasten ja nuorten historia- ja kotiseututietoisuuden lisääminen	Koululais- ja varhaiskasvatusryhmien määrän nousu museossa, tavoitteena 40 ryhmää

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Kirjaston kokoelman tuoreuttaminen lainauskierroanalytiikkaa hyödyntämällä	Aineistopoistojen määrä / Analytiikka otettu käyttöön
Naantalin julkisen taiteen ohjelman käyttöönotto	Julkisen taiteen ohjelman työryhmä on aloittanut toimintansa ja kokoontunut vähintään kaksi kertaa

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Kulttuuripalvelut	24	24,007	21,78	23,28

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	229 316	87 100	87 100	87 100	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	16 540	16 800	16 800	16 800	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	27 757	28 500	28 500	28 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	146 297	5 000	5 000	5 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	29 551	30 500	30 500	30 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	9 170	6 300	6 300	6 300	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 949 058	-2 971 904	-3 252 093	-3 252 093	0	9,4 %	9,4 %	0
Henkilöstökulut	-954 048	-932 200	-1 007 343	-1 007 343	0	8,1 %	8,1 %	0
Palvelujen ostot	-492 898	-527 466	-551 964	-551 964	0	4,6 %	4,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-209 436	-185 465	-204 306	-204 306	0	10,2 %	10,2 %	0
Avustukset	-189 915	-203 300	-203 300	-203 300	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-1 102 031	-1 121 540	-1 283 247	-1 283 247	0	14,4 %	14,4 %	0
Muut kulut	-730	-1 933	-1 933	-1 933	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 719 743	-2 884 804	-3 164 993	-3 164 993	0	9,7 %	9,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-86 216	-53 341	-53 615	-53 615	0	0,5 %	0,5 %	0
Laskennalliset erät	-60 506	-85 988	-71 194	-71 194	0	-17,2 %	-17,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 866 466	-3 024 133	-3 289 802	-3 289 802	0	8,8 %	8,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	229 248	87 100	87 100	87 100	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 633 357	-1 636 944	-1 746 087	-1 746 087	0	6,7 %	6,7 %	0
TOIMINTAKATE	-1 404 109	-1 549 844	-1 658 987	-1 658 987	0	7,0 %	7,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	67	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 315 701	-1 334 960	-1 506 006	-1 506 006	0	12,8 %	12,8 %	0
TOIMINTAKATE	-1 315 634	-1 334 960	-1 506 006	-1 506 006	0	12,8 %	12,8 %	0

Talousarvion perustelut

Kulttuuritoiminta

Vuoden 2026 alusta alkaen kulttuurisuunnittelijan työtehtävä on 100 % kulttuurityötä. Tähän saakka kulttuuri- ja viestintäsuunnittelijan työpanos on jaettu kaupungin viestinnän kanssa 50/50.

Eri ikäryhmille suunnatun toiminnan ja ohjelman järjestämistä jatketaan, painopisteenä lasten ja nuorten kulttuuripalvelut. Kulttuuripalvelut huolehtii osaltaan kulttuurikasvatusohjelman (Kulttuuriväylä) toteutumisesta kouluissa. Yhteistyö kaupungin muiden yksiköiden kanssa jatkuu ja sitä kehitetään edelleen kaikkien kuntalaisten hyvinvointia edistävässä työssä. Käytössä on myös sekä Seniori- että Vire-kortit, joilla on mahdollista saada kulttuurietuja.

Kulttuuripalvelut toimii tiiviissä yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja yhteisöjen kanssa monipuolisen kulttuuritarjonnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi sekä huolehtien kulttuurikäyttöön tarkoitettua tiloista. Kulttuurifoorumi on yhdistysten ja kaupungin välinen yhteistyöfoorumi, jonka toimintaa ja sisältöä kehitetään edelleen. Viestintäkanavana yhdistysten suuntaan on jatkossakin sähköinen Eemeli-uutiskirje, joka on tilattavissa verkkosivuilta.

Naantalin Kulttuuritaloyhdistyksen kanssa yhteistyö jatkuu monella tapaa, mm. sovituin osin tapahtumatuotannossa: Tuhkamarkkinat, vappuaaton tapahtuma, Birgitan yö, Lasten joului, Trumputtaja (kesä-elokuu), Kirkkopuisto Soi -konsertit heinäkuussa. Pro Sinervon kanssa jatketaan yhteistyötä Velkua Soi -tapahtuman järjestämiseksi. Yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden, Naantalin Musiikkijuhlien ja seurakuntien, kanssa mm. tapahtumatuotannossa (Lux Gratiae, Kun hämärtää). Kulttuuripalvelut osallistuu Turun seudun kuntien Kulttuuria kunnissa -verkostoon hyvien käytäntöjen ja tiedon jakamiseksi.

Vuonna 2025 valmistuva julkisen taiteen ohjelma otetaan käyttöön ja luo systemaattisen käytännön taiteen hankkimiseen.

Kulttuuripalvelut on mukana edelleen Varhan vetämän kulttuurihyvinvoinnin yhdyspintatyöryhmän toiminnassa, jolla pyritään edistämään kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyötä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ration kaupungin kulttuuripalveluiden ja Varhan perhepalveluiden kanssa yhteistyössä lanseeratun kulttuurireseptin hyödyntämistä jatketaan kulttuuripalveluiden saavutettavuuden ja osallisuuden lisäämiseksi. Kulttuurikaveri-toiminta on toinen kulttuurihyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen muoto, jota jatketaan. Siinä painopisteenä on saavuttaa ne henkilöt, jotka tarvitsivat kaveria osallistuakseen kulttuuritoimintaan ja jotka toiminnasta hyötyisivät.

Kulttuuritoimi huolehtii lisäksi koko kaupungin kattavien kalenterivuoden juhlien järjestämisestä: juhannusjuhla, Naantali-päivä, itsenäisyyspäivän juhla ja joulurauhan julistus. Kulttuuritoimi palkkaa entiseen tapaan vespersoittajan kolmeksi kesäkuukaudeksi.

Museo

Museo on avoinna koko vuoden. Touko-elokuussa laajemmin, joulunäyttelyn aikaan viikonloppuisin ja muina aikoina keskiviikkoisin ja lauantaisin. Lisäksi yksittäisiä kävijöitä ja ryhmiä otetaan vastaan sopimuksesta. Taidehuoneen oma näyttelykausi ulottuu toukokuulta elokuun loppuun. Museo tekee kolme vaihtuvaa näyttelyä, taidehuoneella on kesän aikana viisi näyttelyä. Humpin tulevan peruskorjauksen yhteydessä uusiutuvan perusnäyttelyn suunnittelutyö aloitetaan.

Humpin yleisötila Lillanissa järjestetään museon ja yhteistyökumppaneiden kokouksia, työpajoja ja tapahtumia. Tapahtumia järjestetään myös Hiilolan pihassa, minkä lisäksi museo osallistuu työpaikalla muihin kaupungissa järjestettäviin tapahtumiin. Museo hallinnoi kaupungin taidekokoelmaa.

Museon esine- ja valokuvakokoelmien digitointityötä jatketaan kokoelmahallintajärjestelmä Ainassa ja fyysisten kokoelmien järjestäminen säilytystiloissa jatkuu. Naantalin museo jatkaa kokoelmien avaamista valtakunnallisessa Finna-palvelussa. Museo osallistuu valtakunnalliseen TAKO-yhteistyöhön. Valtakunnallisessa tallennustyönjaossa Naantalin museolla on vastuu kylpylöiden ja perhematkailun tallentamisesta. Museo tallentaa kaupungin asukkaisiin ja historiaan liittyvää muistitietoa erilaisten dokumentointien ja haastattelujen keinoin. Museo tarjoaa asiantuntija-apua historia- ja museoalaan liittyen sekä tietopalvelun että yleisötilaisuuksien muodossa.

Luonnonmaalle suunniteltu kulttuurimaisemataulujen kokonaisuus toteutetaan.

Museo tekee yhteistyötä koulujen ja päiväkotien sekä seudullisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Paikallisten yhdistysten toimintaa tuetaan yhteistyöllä. Museo toimii harjoittelupaikkana yliopisto-opiskelijoille.

Naantalin museo osallistuu kaupungin historiateoksen uusimman osan viimeistelytyöhön ja teos painetaan ja julkaistaan vuoden aikana.

Rymättylän museota ja Kollolan kotiseututaltoa hoitavien yhdistysten kanssa jatketaan yhteistyötä ja neuvontatoimintaa.

Kirjasto

Kirjastolla on Naantalissa viisi toimipaikkaa, joista kaksi toimii alakoulun ja yksi yläkoulun yhteydessä. Lisäksi kolmen lähikirjaston yhteydessä on palvelupiste. Pääkirjastossa ja kolmessa lähikirjastossa on käytössä omatoimiaika, jolloin asiakkaat voivat asioida kirjastossa omatoimisesti kirjaston palveluaikojen ulkopuolella.

Naantali on aktiivisesti mukana Vaski-kirjastojen yhteistyössä ja osallistuu työryhmiin ja verkostoihin. Lisäksi Naantali on mukana valtakunnallisessa E-kirjastossa muiden Vaski-kirjastojen tapaan sekä osallistuu Vaskin yhteiseen kellutus- ja logistiikkaselvitykseen. Pääosa kirjastojen aineistohankinnoista tehdään kilpailutettuina Vaski-kirjastojen yhteishankintoina.

Vaskien välistä musiikkiaineiston ja dvd-elokuvien kelluttamista jatketaan. Myös Naantalin sisäistä aineiston kelluttamista jatketaan ja kehitetään päivitettyjen poisto- ja hankintasuunnitelmien pohjalta. Kokoelmatyön kehittämiseksi ja tueksi otetaan käyttöön uutta tekniikkaa (RFID-harava ja Power Bi-raportointiohjelma). RFID-harava auttaa kadonneiden tai kuljetuksessa olevien niteiden haussa, se löytää tyhjä RFID-tägit ja sen avulla pystytään tuottamaan listauksia massamuutoksia varten. Power Bi on pilvipohjainen työkalu, jolla voi yhdistää, muokata, visualisoida ja analysoida dataa.

Sähköiset aineistot, Finna-verkkokirjasto, muut verkkopalvelut, kirjastojen omatoimiaika, automaattit, erilaiset tapahtumat ja muunneltavat tilat antavat asiakkaille monipuoliset mahdollisuudet asioida kirjastossa ja käyttää kirjaston palveluja. Kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja, luku-piirejä ja digineuvontaa järjestetään säännöllisesti. Yhteistyötä nuorisopalvelujen kanssa jatketaan ja tiivistetään. Kirjaston palveluista ja tapahtumista viestitään aktiivisesti eri kanavilla.

Syksyllä 2024 aloitettu Luonnonvoimaa - ympäristöasiaa ja ekotekoja -hanke toteutetaan Aluehallintoviraston myöntämällä avustuksella. Hankkeelle haetaan jatkoaikaa keväälle 2026. Hankkeeseen lisätään luontoliikuntanäkökulma ja tehdään sen osalta yhteistyötä mm. Naantalin liikuntapalvelujen kanssa. Hankkeessa tarjotaan tietoa luonnon monimuotoisuudesta, kestävästä kehityksestä, luonnonsuojelusta sekä luonnon hyvinvointivaikutuksista. Merellisessä ja luonnonläheisessä Naantalissa hankkeen painopisteinä ovat meri ja saaristo, metsät ja niityt sekä lähi- ja kaupunkiluonto. Hankkeen toiminnassa huomioidaan paikallisuus ja sen ensisijaisena kohderyhmänä ovat aikuiset ja lapsiperheet. Hankkeen tavoitteena on lieventää ympäristöahdistusta tarjoamalla tietoa ja vaikuttamismahdollisuuksia. Osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja aktiivista kansalaisuutta tuetaan kutsumalla asiantuntijoita ja ympäristöjärjestöjä esittelemään toimintaansa, haastamalla kuntalaisia ympäristötekoihin ja järjestämällä ympäristöaiheisia tapahtumia, joissa osallistujat ovat aktiivisia toimijoita.

Muutokset edelliseen talousarvioon

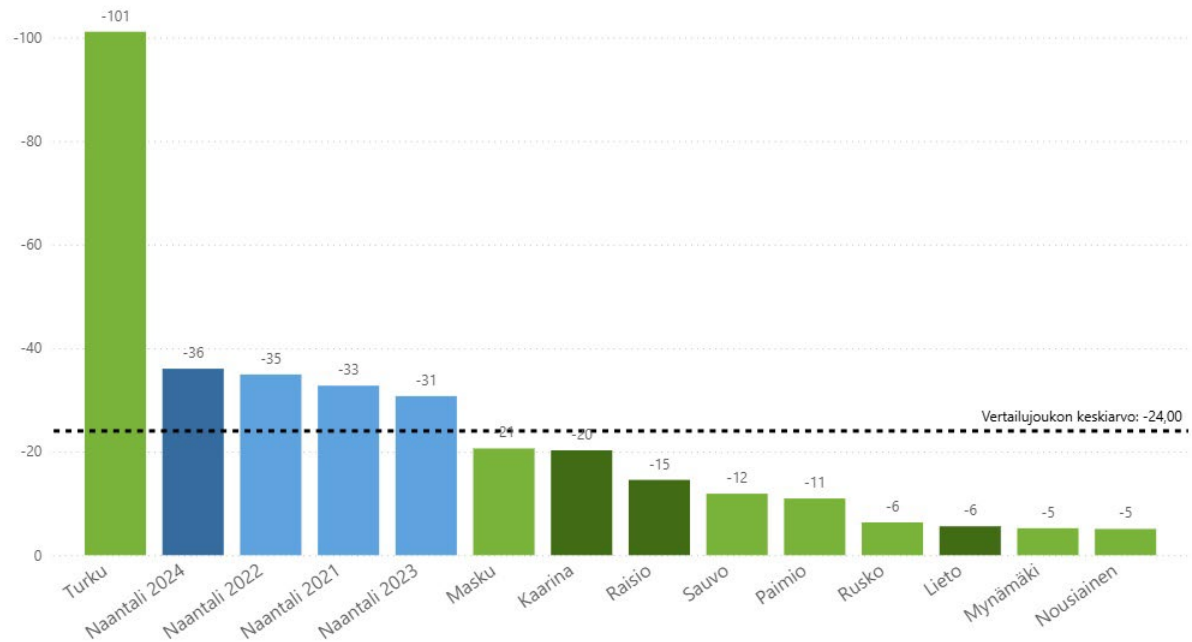
Talousarvioon sisältyy seuraavat muutokset:

- 50 % lisäys kulttuurisuunnittelijan työhön 25 000 €
- Kirjastoapulainen hoitamaan Vaski-kuljetusten töitä ja Velkuan lähikirjaston aukipitoa 31 500 €
- Raatihuoneen vuosittaiset kulut ja tarvikkeet 10 000 €
- Kirjaston konehankinnat 4 000 €
- Lasten ja nuorten kulttuurituotanto 20 000 €
- Investointiosaan esitetään 30 000 € Kristoffer-salin salitekniikan uusimiseen

Tunnusluvut

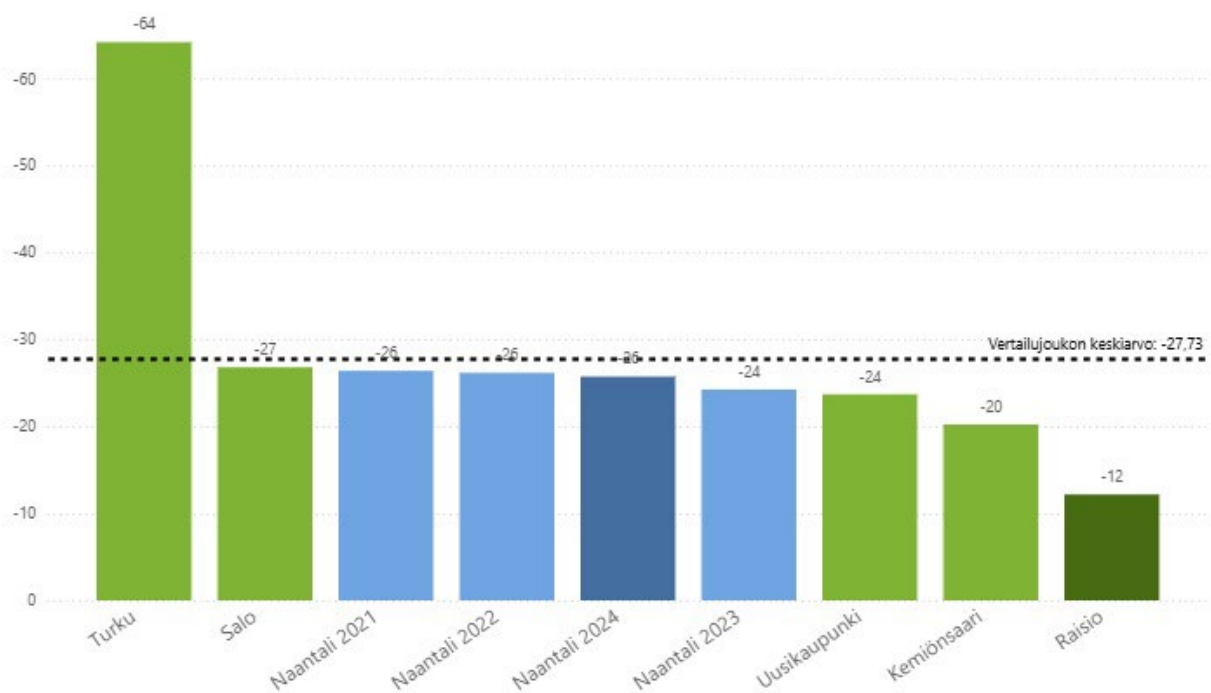
Kulttuuripalvelujen nettokustannus 2024 (Kuntamaisema)

Asukaskohtainen kokonaiskustannus (€ / Asukas)

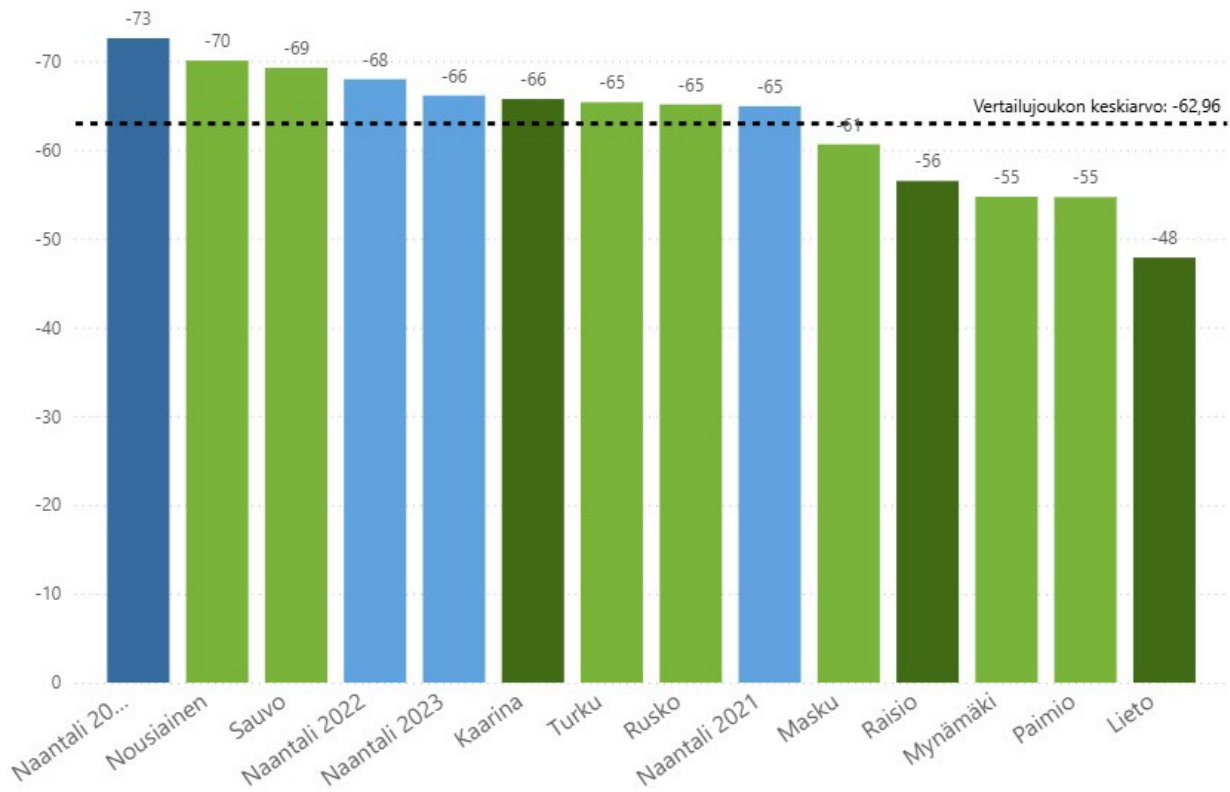
Museopalvelujen nettokustannus 2024 (Kuntamaisema)

Asukaskohtainen kokonaiskustannus (€ / Asukas)

Kirjastopalvelujen nettokustannus 2024 (Kuntamaisema)

Asukaskohtainen kokonaiskustannus (€ / Asukas)

Liikuntapalvelut

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Liikuntapalvelupäällikkö Maija Puolakanaho

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Liikuntapalvelut edistää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta tukemalla liikumista arjessa ja vapaa-ajalla. Palvelut tuotetaan yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa eri-ikäisille ja eri toimintakykyisille kuntalaisille. Liikuntapalvelut toteuttaa asiakaslähtöistä liikuntaneuvontaa sekä kehittäviä yhdyspintapalveluja kunnan ja hyvinvointialueen välillä. Tavoitteena on innostaa myös vähän liikkuvia löytämään omat tapansa lisätä aktiivisuutta arjessa.

Strateginen toimenpide	Mittari
Arkiliikunnan esille tuominen ja tuen tarjoaminen korostamalla pientenkin valintojen merkitystä.	Viestintäkampanjoiden määrä; toteutetaan kolme viestintäkampanjaa. Kaupunkilaisten arkiliikunta lisääntyy; toteutetaan kaksi kyselyä arkiliikunnan määrästä.
Osallisuuden vahvistaminen ja edistäminen osallistamis- ja palautekäytäntöjen avulla.	Palautekyselyt toteutetaan kauden päätyttyä kaikille ryhmille. Vuoden aikana toteutetaan kaksi osallistavaa raatia. Vuoden aikana aloittaa kuusi uutta vertaisviestijää.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Liikuntaneuvontaa on tarjolla kaikille ikäryhmille.	Liikuntaneuvonnassa mukana olleiden henkilöiden ja toteutuneiden ryhmien määrä; 25 uutta työikäistä sekä viisi uutta perhettä mukana liikuntaneuvonnassa.
Liikkumisohjelman tavoitteiden toteutuminen.	Liikkumisohjelman toimenpiteitä toteutetaan suunnitelman mukaisesti; toteutuksessa mukana vähintään viisi muuta tahoa.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Liikuntapalvelut	12,143	11,578	11,21	11,21

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	174 349	111 500	111 500	111 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	54 427	18 000	18 000	18 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	38 391	83 500	83 500	83 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	70 034	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	11 498	10 000	10 000	10 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 606 786	-2 615 764	-2 848 703	-2 848 703	0	8,9 %	8,9 %	0
Henkilöstökulut	-319 188	-318 461	-358 815	-358 815	0	12,7 %	12,7 %	0
Palvelujen ostot	-413 418	-439 355	-484 338	-484 338	0	10,2 %	10,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 095	-40 331	-40 226	-40 226	0	-0,3 %	-0,3 %	0
Avustukset	-146 444	-149 800	-149 800	-149 800	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-1 684 180	-1 667 617	-1 815 324	-1 815 324	0	8,9 %	8,9 %	0
Muut kulut	-461	-200	-200	-200	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 432 436	-2 504 264	-2 737 203	-2 737 203	0	9,3 %	9,3 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-13 226	-10 514	-17 371	-17 371	0	65,2 %	65,2 %	0
Laskennalliset erät	-43 017	-71 331	-47 283	-47 283	0	-33,7 %	-33,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 488 679	-2 586 109	-2 801 857	-2 801 857	0	8,3 %	8,3 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	174 349	111 500	111 500	111 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-730 959	-754 818	-795 172	-795 172	0	5,3 %	5,3 %	0
TOIMINTAKATE	-556 609	-643 318	-683 672	-683 672	0	6,3 %	6,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 875 827	-1 860 946	-2 053 531	-2 053 531	0	10,3 %	10,3 %	0
TOIMINTAKATE	-1 875 827	-1 860 946	-2 053 531	-2 053 531	0	10,3 %	10,3 %	0

Talousarvion perustelut

Palvelutilat

Tilojen vuorojaossa noudatetaan vuorojako-ohjetta. Ennen talvikauden vakiovuorojen myöntämistä sekä ennen kevätkauden loppua järjestetään palaveri yhdistysten kanssa. Kävijämääriä seurataan aktiivisesti ja reaaliaikaisesti kävijälaskureilla sekä QR-koodien avulla. Näin voidaan entistä tehokkaammin tunnistaa vähällä käytöllä olevat vuorot ja reagoida tilanteisiin nopeasti. Liikuntatilojen kalusto pidetään hyvässä kunnossa ja kaluston tarkistuksista ylläpidetään muistiot. Kalusteiden hankinnassa suositaan kierrätystä. Kalevanniemen liikuntahalli otetaan käyttöön syksyllä, joten ennakkoava vuorojakoa ruvetaan tekemään jo keväällä.

Liikuntapalvelut

Avustukset

Liikuntayhdistysten avustukset perustuvat toimintapäiväkirjaan ja osallistujamäärästä syntyneeseen pisteetykseen, jolloin yhden pisteen arvo/vuosi vaihtelee. Toiminta-avustuksen lisäksi liikuntaseuroilla on mahdollisuus hakea kohde- ja koulutusavustusta. Valmennusapuraha myönnetään hakemuksesta kahdelle tavoitteellisesti harjoittelevalle nuorelle.

Toiminta

Naantali on mukana aktiivisena toimijana Rajatonta liikuntaa -kuntakumppanuusverkostossa myös vuonna 2026. Yhteistoiminnan tahtotilana on vahvistaa liikunnan asemaa kunta-, seutu- ja aluetasolla sekä tiedolla johtamisen käytäntöjä, syventää kuntien liikuntapalveluiden ja muiden toimijoiden yhteistyötä ja osaamista sekä tuottaa toimintamalleja väestön hyvinvoinnin edistämiseksi liikunnan keinoin. Painopisteenä on perheliikunnan sekä lasten ja nuorten liikunnan kehittäminen. Toimintaa koordinoi Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry.

Liikkumisohjelman (2026-2029) toimenpiteitä toteutetaan suunnitelman mukaisesti ja kannustetaan myös muita toimialoja huomioimaan kaupunkilaisten liikkumiseen kannustaminen. Liikkumisohjelman toimenpiteillä pyritään ensisijaisesti liikuttamaan vähän liikkuvia kaupunkilaisia ja vaikuttamaan arki liikunnan määrään.

Verkostotyötä kehitetään seuraparlamentin, ohjausryhmätyön ja osallisuusraatien avulla.

Liikuntapalvelut toteutetaan joko kokonaan omana toimintana tai yhteistyössä monen eri toimijan kanssa järjestämällä säännöllistä toimintaa ja tapahtumia kaikenikäisille tasapuolisesti Naantalin eri alueilla.

Seniorikortti on käytössä koko vuoden (ei heinäkuu) ja edut säilyvät ennallaan; uintimahdollisuus uintikeskus Ulpukassa ja Maijamäen kuntosalin käyttö. Ikiliikkujamallin mukaiset ikäihmisten tapahtumat suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä yhdistysten ja naapurikuntien kanssa ja otetaan käyttöön hyviä toimintatapoja (vertaisliikuttajakoulutukset, liikuntaneuvonta, ryhmäliikunta ja ulkoilu). Painopisteenä on voima- ja tasapainoharjoittelu. Naantali on myös mukana Liiku lähellä -toiminnassa, toiminta on suunnattu naantalilaisille ikäihmisille ja tavoitteena on, että toiminnot ovat mahdollisimman lähellä omaa asuinalueetta. Tapahtumien lisäksi järjestetään säännöllistä toimintaa sekä keskustan että saariston alueella. Kuntakohtaisen kehittämistyön lisäksi jatketaan yhteistyötä Varhan kanssa rakentamalla yhteisiä toimintatapoja koko hyvinvointialueelle: asiakkaiden ohjautuminen kaupungin liikuntaneuvontaan ja ohjattuihin ryhmiin.

Työikäisten liikuntaneuvonta jatkuu aktiivisena ja palveluun ohjaututaan pääasiassa terveydenhuoltohenkilöstön ohjaamana, mutta myös itseohjautuminen on mahdollista. Vähän tai ei ollenkaan liikkuville työikäisille järjestetään myös liikuntaryhmiä ja testauksia. Työelämän ulkopuolella oleville tarjotaan edullisia liikuntamahdollisuuksia Vire-kortin avulla. Liikuntaneuvontaa on tarjolla myös perheille ja ikäihmisille.

Hyvinvointia aurinkokaupungin nuorille -hankkeella edistetään Move!-polkua ja erityisesti yläkoulu-
laisten PT-toimintaa.

Soveltavaa liikuntaa järjestetään liikuntaryhmien muodossa, ja tietoisuutta soveltavasta liikunnasta sekä kohderyhmän yhteisöllisyyttä lisätään tapahtumien avulla. Asiakkailta on myös mahdollisuus osallistua oman ikäryhmänsä mukaiseen liikuntaneuvontaan, jossa otetaan huomioon erityistarpeet. Toimintaa kehitetään soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelman pohjalta. Vammaisella ja pitkäaikaissairaalla on mahdollisuus hakea Saattajakorttia, jonka tavoitteena on helpottaa heidän liikunnan ja kulttuurin harrastamistaan. Saattajakortti on osana Rajattomasti liikuntaa -kuntakumppanuutta.

Liikkuva perhe -toiminnan tavoitteena on lisätä perheen fyysistä aktiivisuutta, yhdessäoloa sekä hyvinvointia. Perheliikunnan merkeissä järjestetään perheliikuntailtoja ja ohjattuja perheliikuntaryhmiä (seikkailulauantait ja kokeilupäivät). Perheillä on mahdollisuus myös osallistua maksuttomaan perheliikuntaneuvontaan. Perheille, joissa on alle kouluikäisiä lapsia, järjestetään Ipanariehoja saariston liikuntasaleissa sekä Tatamisalissa.

Sun harrastus

Sun harrastus -toiminta toteutetaan Harrastetakuun ja Harrastamisen Suomen mallin avulla. Toiminta tarjoaa helposti tavoitettavia ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja -kokeiluja sekä tapahtumia kouluikäisille lapsille ja nuorille. Toimintoja toteutetaan tasapuolisesti Naantalissa eri alueilla koulujen lukuvuoden aikana sekä loma-aikoina. Viikoittaiset, koko lukuvuoden kestävät toiminnot toteutetaan pääsääntöisesti kouluilla koulupäivien yhteydessä välittömästi ennen ja jälkeen koulupäivän ja ne ovat maksuttomia.

Lapset ja nuoret osallistetaan toiminnan suunnitteluun kyselyillä ja tapaamisilla lukukauden aikana. Yläkoulun siirtyvät kuudesluokkalaiset tavataan keväällä yksittäin ja keskustellaan harrastamisesta, vapaa-ajan vietosta sekä hyvinvoinnista. Toimintaa kehitetään ja uudistetaan saadun palautteen perusteella. Syksyllä heti koulujen alettua alakouluilla järjestetään aktiivivartit ja samalla jaetaan harrastusesite.

Kouluilla toimivalla harrastusetsivätoiminnalla tavoitetaan lapset ja nuoret, joilla ei ole harrastusta ja motivoidaan heitä harrastusten pariin. Kouluilla on myös kerhoja pienryhmätoimintana erityistä tukea tarvitseville oppilaille. Toiminta toteutetaan yhteistyössä koulujen henkilökunnan ja kouluterveydenhoitajien kanssa.

Yläkouluikäisille on tarjolla maksuton Nuorisopassi -mobiilisovellus, jossa nuorilla on käytössä monipuolisesti erilaisia etuja ja käyttökohteita sekä lukuvuoden että loma-aikoina. Nuorisopassi on myös yksi viestintäkanavista. Yläkoululaisille tarjotaan erilaisia muutaman kerran harrastuskokeiluja tavoitteena saada heidät innostumaan harrastusten pariin.

Viestintä

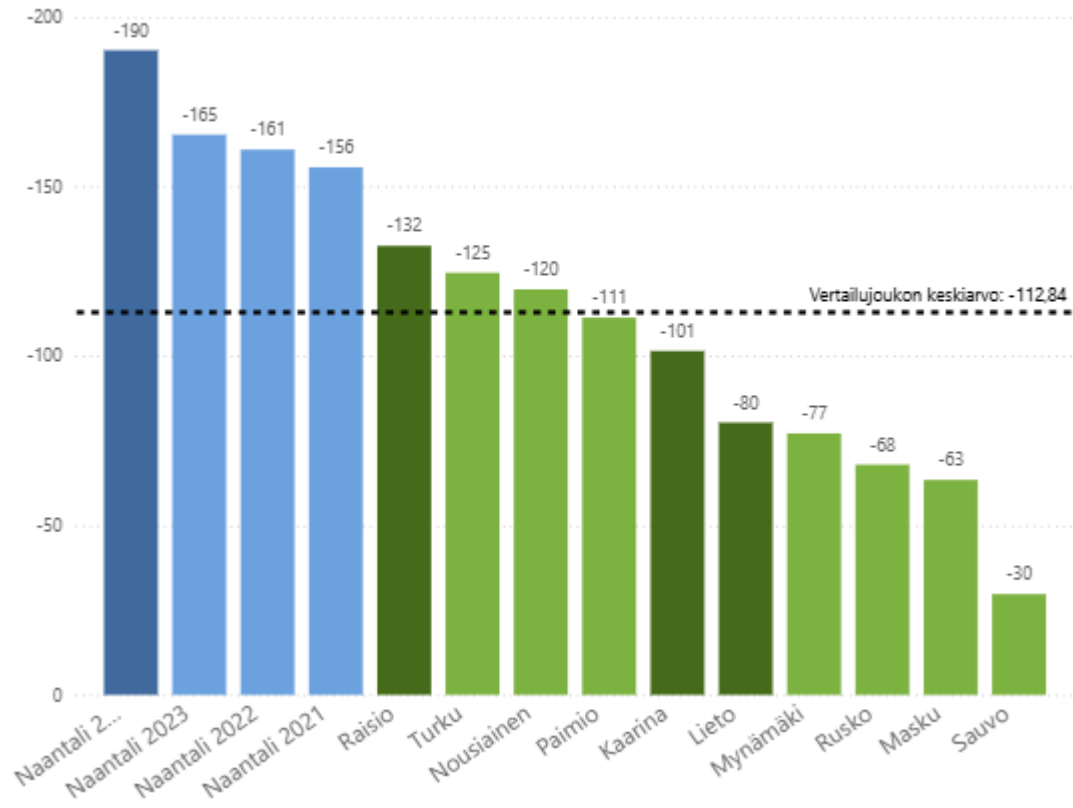
Viestintä on liikuntapalveluiden tukitoimi, jolla mahdollistetaan tiedonkulku ja vuorovaikutus liikunta-toimen, kaupunkilaisten ja muiden sidosryhmien välillä. Toimiva viestintä näkyy kaupunkilaisten tiedonsaantina ajantasaisista tapahtumista ja palveluista. Viestintä tapahtuu kohderyhmäkohtaisesti kaupungin eri kanavissa; verkossa, sosiaalisessa mediassa sekä printtimateriaalien välityksellä. Viestintä on ajantasaista, oikea-aikaista, liikuntapalveluiden tavoitteita tukevaa ja informatiivista. Viestinnän onnistumista mitataan mm. analytiikalla (sosiaalinen media), kaupunkilaisilta kerätyillä palautteilla sekä eri tapahtumien, tuntien ja kurssien osallistujamäärillä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

- Harrastustoiminnan suunnittelijan toimen perustaminen. Vaikutukset talousarviossa + 16 000€.
- Koululaisten liikuntaneuvonta + 18 000€

Tunnusluvut

Asukaskohtainen liikuntapalveluiden kokonaiskustannus (€ / Asukas)

Nuorisopalvelut

Toimielin: HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Palvelupäällikkö (Eija Laurila)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tuottaa kuntalaisille laadukkaita nuorisotyön palveluja, jotka tukevat nuorten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa monipuolisen toiminnan järjestäminen lapsille ja nuorille. Nuorisotyössä tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä ja edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Nuorten hyvinvoinnin kasvun ja varhaisen tuen vahvistaminen	Matalan kynnyksen palvelut helposti saatavilla: lähellä, edullisia. Etsivässä nuorisotyössä riittävä resurssointi (hankerahoitteista toimintaa). Toimintojen suunnittelussa olemassa olevan tiedon hyödyntäminen (mm.Kouluterveyskysely)
Nuorten aktiivista tukemista ja mahdollisuuksien tarjoamista heidän osallistumiselleen yhteisöihin ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.	Nuorten osallisuuden laatukriteerit toteutuvat; arvioinnin kohteena mm.kohderyhmän tarpeet, toiminta, tilat, resurssit, osaaminen

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Matalan kynnyksen harrastetoimintoja sekä kouluvuoden aikana että koulujen loma-aikoina.	Nuorisotilat (3kpl) avoinna väh. 2krt/vko. Nuorille suunnattuja toimintoja vähintään seuraavasti: kerhoja 5kpl, leirejä 3kpl, tapahtumia 3kpl, retkiä 6kpl.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Nuorisopalvelut	6,891	8,367	8,72	8,3

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	80 648	42 500	42 500	42 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	8 951	14 000	14 000	14 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	68 481	28 500	28 500	28 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	3 216	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-564 394	-535 360	-621 037	-621 037	0	16,0 %	16,0 %	0
Henkilöstökulut	-357 252	-342 973	-349 850	-349 850	0	2,0 %	2,0 %	0
Palvelujen ostot	-98 436	-71 611	-77 731	-77 731	0	8,5 %	8,5 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 894	-17 266	-25 142	-25 142	0	45,6 %	45,6 %	0
Avustukset	-6 257	-21 400	-21 400	-21 400	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-82 345	-81 410	-146 214	-146 214	0	79,6 %	79,6 %	0
Muut kulut	-211	-700	-700	-700	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-483 746	-492 860	-578 537	-578 537	0	17,4 %	17,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-35 248	-49 293	-28 223	-28 223	0	-42,7 %	-42,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-518 994	-542 153	-606 760	-606 760	0	11,9 %	11,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	80 648	42 500	42 500	42 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-442 480	-417 915	-439 792	-439 792	0	5,2 %	5,2 %	0
TOIMINTAKATE	-361 832	-375 415	-397 292	-397 292	0	5,8 %	5,8 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-121 914	-117 445	-181 245	-181 245	0	54,3 %	54,3 %	0
TOIMINTAKATE	-121 914	-117 445	-181 245	-181 245	0	54,3 %	54,3 %	0

Talousarvion perustelut

Nuorisolaissa korostetaan nuorten osallisuuden, vaikuttamisen ja kuulemisen vahvistamista. Nuorisovaltuustotoiminnan tavoitteena on edistää ja edustaa nuorten etuja ja näkökulmia kunnallisessa päätöksenteossa.

Naantalissa uusi nuorisovaltuusto aloittaa 2-vuotisen toimintansa ja valtuutetuille järjestetään heti alkuvuodesta luottamustehtävään liittyvää koulutusta. Nuorisovaltuustot ovat kokoontuneet vuosittain noin 8-10 kertaa. Naantalissa tärkeä tavoite on kannustaa kaupungin eri sektoreita pyytämään nuorisovaltuustolta lausuntoja nuoria koskeissa asioissa.

Koulunuorisotyö on ennaltaehkäisevää työtä koulun arjessa. Suopellon koulussa toimii koulunuorisotyöntekijä ja Maijamäen koulussa erityisnuorisotyöntekijän työ keskittyy yläkouluissa tehtävään nuorisotyöhön. Nivelvaiheen mahdollisten haasteiden madaltamiseksi koulunuorisotyöntekijät kiertävät myös tapaamassa 6.luokkalaisia 1-2 kertaa lukuvuoden aikana.

Koulunuorisotyö ehkäisee parhaimmillaan syrjäytymistä ja koulukiusaamista. Koulunuorisotyöntekijä on koulussa se henkilö, jonka puoleen voi matalalla kynnyksellä ja luottamuksella käännyä asioissa,

jotka pohdituttavat. Vuoden 2026 koulunuorisotyössä on tavoitteena myös kehittää tukioppilastoimintaa. Välituntitoimintaa sekä koko koulun yhteisöllisyyttä lisäävää toimintaa suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa. Jatkoryhmätyökset sekä tiivis yhteistyö oppilashuollon kanssa ovat myös talousarviokauden tavoitteena. Osalle nuorista on haasteellista tulla kouluun; tässä koulunuorisotyöntekijän rooli on olla matalankynnyksen aikuinen, jolla on aikaa ja aitoa kiinnostusta kuulla nuorta.

Yksi nuoriso-ohjaajista toimii kahtena päivänä viikossa joustavan perusopetuksen (Jopo) ryhmässä. Koulujen jopo-toiminta tähtää koulupudokkuuden vähentämiseen perusopetuksessa ja toisen vaiheen nivelvaiheessa. Tavoitteena on tukea oppilaita, jotka ovat vaarassa jäädä ilman perusopetuksen päättötodistusta.

Nuorisotalotoimintaa järjestetään Karvetin Monitoimitalolla, Rymättylän nuorisotilassa sekä Livonsaaren nuorisotilassa. Saariston nuorisotilojen toimintojen varmistamisessa tehdään hyvää yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa.

Nuorten yökahvilatoimintaa järjestetään loka-huhtikuussa Karvetin Monitoimitalolla. Merimaskusta järjestetään kuljetus ko. iltaan. Myös Rymättylässä ja Livonsaarella nuokkarit ovat avoinna perjantaisin.

Nuorisotyössä järjestetään talotoiminnan lisäksi säännöllistä kerhotoimintaa, yksittäisiä tapahtumia (esim. yhteistyössä kirjaston kanssa) sekä leirejä ja retkiä. Kerhotoiminnassa aihealueita ovat mm. roolipeli-, musastudio- ja kulttuuriklubitoiminta. Uutena toimintana on SemiExtreme-ryhmä, joka aloittaa toimintansa keväällä 2026. Kerhotoimintojen ja retkikohteiden suunnitteluissa kuullaan nuorten toiveita.

Valistustyössä tärkein tapahtuma on kaikille 7.luokkalaisille sekä heidän huoltajilleen suunnattu Päihdedraama-tapahtuma. Tapahtuman palautekyselyssä suurin osa nuorista pitää tapahtumaa vaikuttavana ja tämän lisäksi nuoret pitävät draamaa hyvänä keinona puhua nuorille päihteistä.

Etsivässä nuorisotyössä työ painottuu yksilötyöhön, mutta ryhmätyöskentelyäkin järjestetään tarvittaessa. Työssä autetaan alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Palvelu perustuu luottamuksellisuuteen ja vapaaehtoisuuteen.

Ns. normaalin asiakastyön lisäksi etsivät kiertävät kevätlukukaudella tapaamassa 9.luokkalaisia. Nuorten pyynnöstä työntekijät vierailevat säännöllisesti myös lukiossa. Rasekon naantalilaisia opiskelijoita etsivät tapaavat 1-2 kertaa lukukauden aikana.

Etsivät ovat toimineet aktiivisina yhteyshenkilöinä niille oppivelvollisuusikäisille nuorille, jotka ovat peruskoulun jälkeen jäämässä ilman jatko-opiskelupaikkaa. He ovat mukana myös Puolustusvoimien kutsunnoissa, ns. "Time out"-toiminnassa. Toiminta tukee varusmies- tai siviilipalveluksen ulkopuolelle jääviä nuoria miehiä syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Jalkautuva nuorisotyö tapahtuu nuorten vapaa-ajalla ja se on nuoria kohtaavaa ja läsnäolevaa nuorisotyötä.

Tilat: Nuorisovaltuusto on tehnyt keväällä 2025 valtuustoaloitteen mopo- ja pyörätallin perustamisesta Naantaliin. Tavoitteena on, että ko. tilat löytyvät ja toiminta voi alkaa keväällä 2026.

Viestinnällä on nuorisotyössä vahva rooli. Viestinnän painopiste on sosiaalisessa mediassa.

Nuorisotyössä tärkeää on myös toimintojen arviointi. Mm. Noste-itsearviointi-työkalu auttaa tunnistamaan organisaation vahvuudet ja kehittämiskohteet. Se auttaa varmistamaan, että toiminnot vastaa-

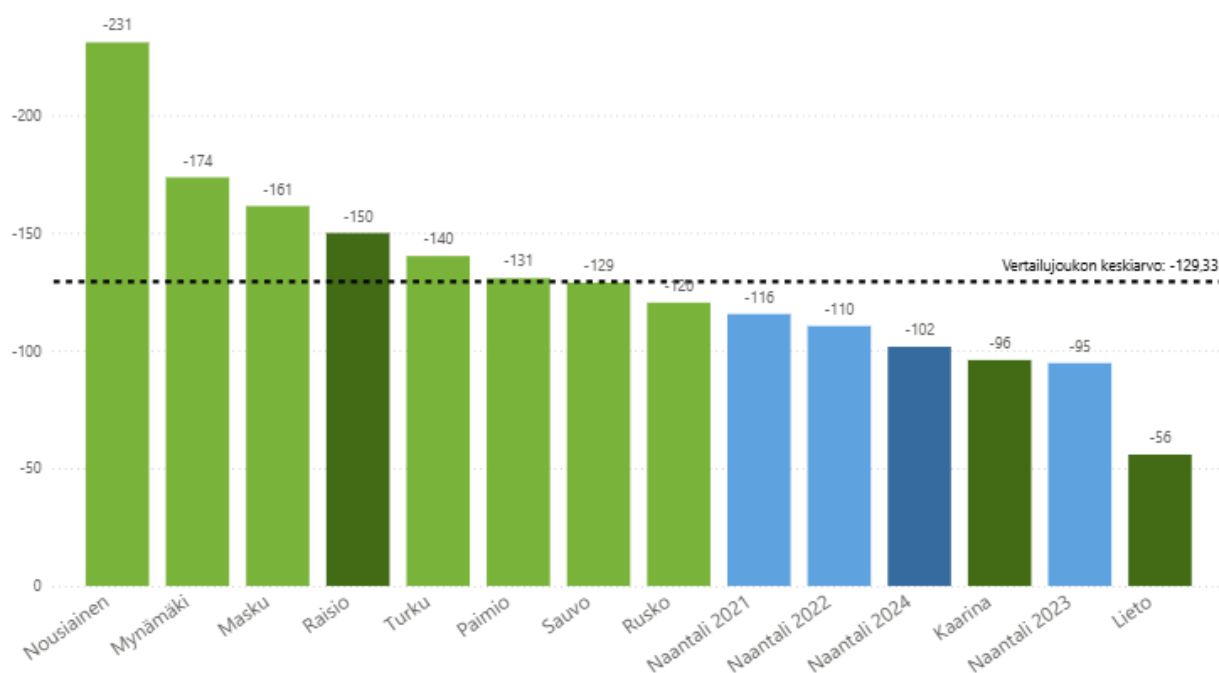
vat nuorten todellisia tarpeita. Tarkastelun kohteena voivat olla esim. toimintaympäristö, kohderyhmän tarpeet, resurssit, osaaminen, tavoitteiden määrittely sekä tulosten arviointi ja kehittämistoimenpiteiden suunnittelu.

Muutokset edelliseen talousarvioon

15 000 euron määrärahakorotus: varautumista mopotallitoiminnan aloittamiseen.

Tunnusluvut

Kokonaiskustannus per nuori (€ / Alle 29-vuotias)

TEKNISET PALVELUT

Toimialajohtaja: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Palvelukuvaus

Tekniset palvelut toteuttaa hyvää ympäristöä huolehtimalla kaavoituksesta sekä kartoitus-, mittaus- ja paikkatietotehtävistä, yleisten alueitten hoidosta, yhdyskuntatekniikan ja vesihuoltopalveluiden toteutuksesta ja hoidosta sekä valmistelee joukkoliikenteen palveluihin liittyvät asiat. Tekniset palvelut huolehtii toimitilojen toteutuksesta ja hoidosta, ateria- ja siivouspalveluiden saatavuudesta sekä hallinnoi (osaltaan) kaupungin maa- ja vesialueita. Tekniset palvelut vastaa rakentamisen ja ympäristönsuojelun ohjauksen, neuvonnan ja valvonnan viranomaistehtävistä ja hallinnoi ympäristöterveydenhuollon tehtäviä.

Käyttötalous (ulkoiset)	TP 2024	TA 2025	Ohjeluku 2026	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	18 023 123	18 052 855	16 699 523	16 605 315	16 605 315	0	-8,0 %	-8,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-26 194 628	-28 913 467	-29 621 607	-29 315 718	-29 315 718	0	1,4 %	1,4 %	0
TOIMINTAKATE	-8 171 504	-10 860 612	-12 922 084	-12 710 403	-12 710 403	0	17,0 %	17,0 %	0

Perustelut poikkeamille

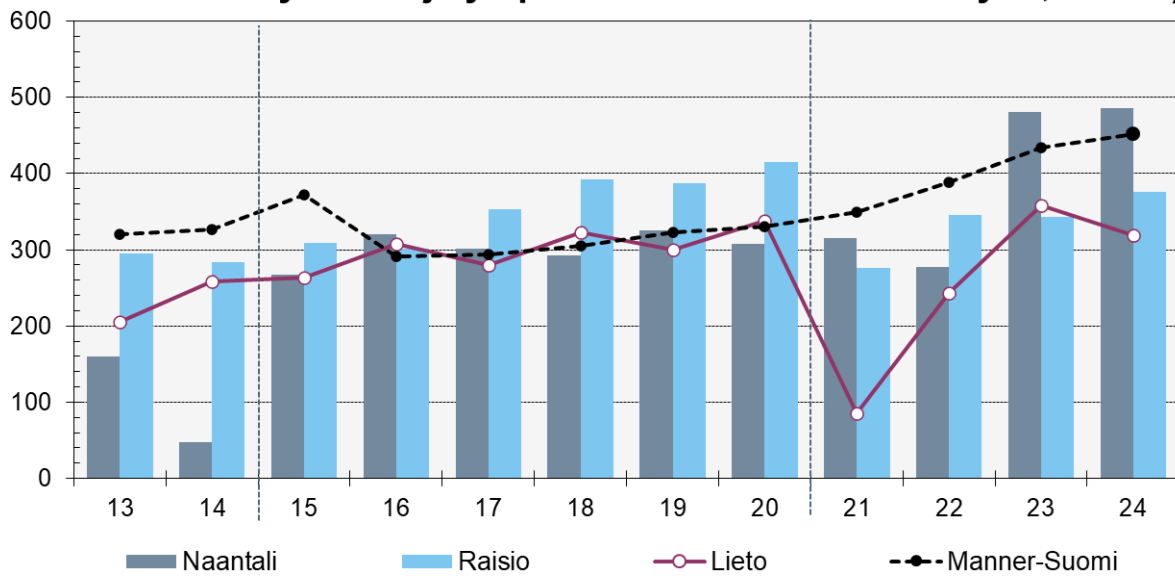
Teknisten palveluiden toimielimiä ovat tekninen lautakunta ja ympäristö- ja rakennuslautakunta.

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Merkittävimmät muutokset edelliseen talousarvioon nähden keskittyvät tilalaitokseen. Tilalaitoksessa palvelutilojen vuokrajärjestelmä on uudistettu Trellum-järjestelmän mukaiseksi, jolloin palvelutilavuokrat laskevat vuodelle 2026 keskimäärin 13 prosenttia. Talousarviossa on huomioitu Varhan vuokramuutokset nykyistä hieman pienempänä pääomavuokrana. Lisäksi Varha luopuu muutamista Naantalin kaupungilta vuokraamistaan kohteista. Rakennuskannasta puretaan Oy Maarianrinteen ja Koy Naantalin Virastotalon kiinteistöt. Kalevanniemen rakenteilla oleva liikuntahalli otetaan käyttöön kesällä 2026.

Sähkökustannukset ovat nousseet 32 prosenttia verrattuna vuoden 2025 talousarvioon. Maankäytötkorvaustuloja ei saada vuonna 2026. Vesihuollon menoissa näkyy Turun Seudun Veden pääomakustannusten nousu sekä Raisio-Naantali vesihuolto kuntayhtymän hinnan korotus. Vesihuollon taksoja esitetään korotettavaksi vuodelle 2026.

Yhdyskunta ja ympäristö nettokustannukset yht., €/as. 1)

Yhdyskunta ja ympäristö nettokustannukset yht., €/as. 1)												
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Naantali	160	47	267	320	302	293	325	308	315	277	480	486
Raisio	295	283	308	301	353	392	387	415	276	346	343	376
Lieto	205	258	263	308	280	322	300	338	85	244	359	319
Manner- Suomi	320	327	372	291	293	305	323	331	350	389	434	452

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Ateriapalvelut	44,05	44,04	44,04	43,5
Joukkoliikenne				
Kaavoitus	5	4,4	4,16	4,16
Kaukolämpö ja energiatuotanto				
Keskusvarasto	2,17	2	2	2
Konekeskus	9,14	8,78	9,4	9,4
Liikenneväylät	9,07	9,21	10	9
Liikuntapaikat	10,19	10,79	10,18	10,18
Maankäyttö	15,9	16,31	17,27	17,27
Rakentamisen valvonta ja neuvonta	3,9	3,75	3,75	3,75
Siivouspalvelut	39,14	38,85	38,86	38,4
Teknisten palveluiden hallinto	9,93	10,2	9,2	9,2
Tilalaitos	24,84	26,45	26,46	26,46
Vesihuoltolaitos	10,16	9,79	10,96	10,96
Viheryksikkö	20,3	21,1	21,5	21,5
Ympäristönsuojelu	2,76	2,8	3	3
Ympäristöterveydenhuolto				

Tekninen lautakunta

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	39 258 306	39 792 346	37 582 971	37 582 971	0	-5,6 %	-5,6 %	0
Myyntituotot	15 045 080	15 940 538	15 817 427	15 817 427	0	-0,8 %	-0,8 %	0
Maksutuotot	1 368 452	342 000	442 000	442 000	0	29,2 %	29,2 %	0
Tuet ja avustukset	66 154	156 000	137 000	137 000	0	-12,2 %	-12,2 %	0
Vuokratuotot	21 946 579	21 977 008	20 609 744	20 609 744	0	-6,2 %	-6,2 %	0
Muut tuotot	157 566	876 800	76 800	76 800	0	-91,2 %	-91,2 %	0
Valmistus omaan käyttöön	674 475	500 000	500 000	500 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-30 425 217	-33 221 111	-33 801 644	-33 801 644	0	1,7 %	1,7 %	0
Henkilöstökulut	-9 550 304	-10 351 018	-10 104 288	-10 104 288	0	-2,4 %	-2,4 %	0
Palvelujen ostot	-10 312 672	-11 510 118	-11 877 963	-11 877 963	0	3,2 %	3,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 647 909	-7 620 900	-7 972 078	-7 972 078	0	4,6 %	4,6 %	0
Avustukset	-141 502	-160 000	-160 000	-160 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-3 706 352	-3 552 285	-3 657 315	-3 657 315	0	3,0 %	3,0 %	0
Muut kulut	-66 478	-26 790	-30 000	-30 000	0	12,0 %	12,0 %	0
TOIMINTAKATE	8 833 089	6 571 235	3 781 327	3 781 327	0	-42,5 %	-42,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-10 956 942	-9 942 865	-10 263 146	-10 263 146	0	3,2 %	3,2 %	0
Laskennalliset erät	-232 669	-298 474	-316 927	-316 927	0	6,2 %	6,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ ALIJÄÄMÄ	-2 254 336	-3 518 104	-6 646 746	-6 646 746	0	88,9 %	88,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	17 572 351	17 493 615	16 065 915	16 065 915	0	-8,2 %	-8,2 %	0
TOIMINTAMENOT	-25 260 521	-27 730 450	-28 258 960	-28 258 960	0	1,9 %	1,9 %	0
TOIMINTAKATE	-7 688 170	-10 236 835	-12 193 045	-12 193 045	0	19,1 %	19,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	21 685 955	22 298 731	21 517 056	21 517 056	0	-3,5 %	-3,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-5 164 696	-5 490 661	-5 542 684	-5 542 684	0	0,9 %	0,9 %	0
TOIMINTAKATE	16 521 259	16 808 070	15 974 372	15 974 372	0	-5,0 %	-5,0 %	0

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Ateriapalvelut	44,05	44,04	44,04	43,5
Joukkoliikenne				
Kaavoitus	5	4,4	4,16	4,16
Kaukolämpö ja energiatuotanto				
Keskusvarasto	2,17	2	2	2
Konekeskus	9,14	8,78	9,4	9,4
Liikenneväylät	9,07	9,21	10	9
Liikuntapaikat	10,19	10,79	10,18	10,18
Maankäyttö	15,9	16,31	17,27	17,27
Siivouspalvelut	39,14	38,85	38,86	38,4
Teknisten palveluiden hallinto	9,93	10,2	9,2	9,2
Tilalaitos	24,84	26,45	26,46	26,46
Vesihuoltolaitos	10,16	9,79	10,96	10,96
Viheryksikkö	20,3	21,1	21,5	21,5

Teknisten palveluiden hallinto

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Teknisten palveluiden hallinto johtaa, valvoo ja luo edellytykset toiminnalle ja palveluiden järjestämiselle teknisellä toimialalla.

Strateginen toimenpide	Mittari
Seutuyhteistyöhön osallistutaan aktiivisesti ja seutuyhteistyötä hyödynnetään toimialan toiminnassa.	Toimiala osallistuu aktiivisesti seudullisiin yhteistyöhankkeisiin ja -toimintaan.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Toimialan johto ja esimiehet noudattavat hyvää johtamista päivittäisessä toiminnassaan.	Kunta10-tutkimuksen kohta: "Lähiesihenkilöltä saa tukea työhön" vähintään 60 % "Työyhteisö on yhteistyökykyinen" vähintään 68 % "Työpaikan ilmapiiri" vähintään 65 %.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Teknisten palveluiden hallinto	9,93	10,2	9,2	9,2

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	527 036	591 570	627 342	627 342	0	6,0 %	6,0 %	0
Myyntituotot	527 036	591 570	627 342	627 342	0	6,0 %	6,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-767 142	-913 320	-886 576	-886 576	0	-2,9 %	-2,9 %	0
Henkilöstökulut	-588 570	-637 866	-652 797	-652 797	0	2,3 %	2,3 %	0
Palvelujen ostot	-59 600	-160 020	-163 977	-163 977	0	2,5 %	2,5 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 985	-8 572	-8 450	-8 450	0	-1,4 %	-1,4 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-107 860	-106 522	-61 012	-61 012	0	-42,7 %	-42,7 %	0
Muut kulut	-126	-340	-340	-340	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-240 105	-321 750	-259 234	-259 234	0	-19,4 %	-19,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	-4 013	-4 013	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-65 101	-74 959	-22 908	-22 908	0	-69,4 %	-69,4 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-305 207	-396 709	-286 155	-286 155	0	-27,9 %	-27,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 477	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-633 297	-776 511	-791 442	-791 442	0	1,9 %	1,9 %	0
TOIMINTAKATE	-631 820	-776 511	-791 442	-791 442	0	1,9 %	1,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	525 559	591 570	627 342	627 342	0	6,0 %	6,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-133 845	-136 809	-95 134	-95 134	0	-30,5 %	-30,5 %	0
TOIMINTAKATE	391 714	454 761	532 208	532 208	0	17,0 %	17,0 %	0

Talousarvion perustelut

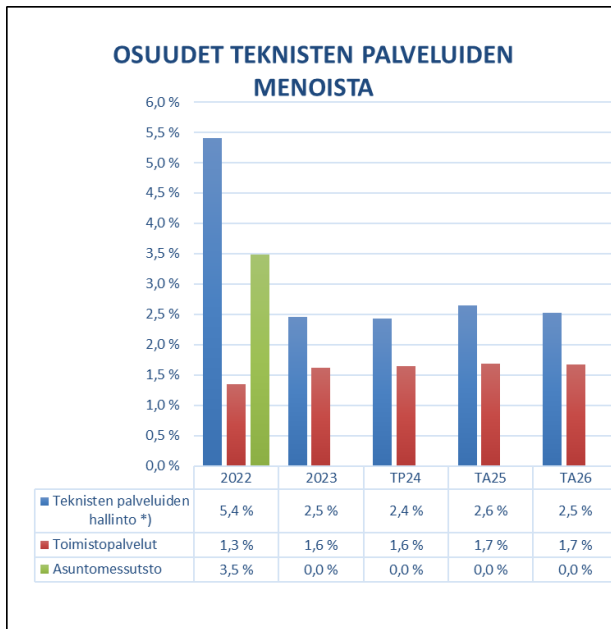
Menot muodostuvat teknisen toimialan lautakuntien, hallinnon ja toimistopalveluiden toimintamenoista. Tuloissa on hallinnon, taloushallinnon ja toimistopalveluiden osuus toimialan tehtäväalueille ja vesihuollon taseyksikölle annetuista palveluista.

Teknisten palveluiden hallinnon toimistopalvelut hoitaa teknisen toimialan vesi-, venepaikka-, maa- vuokra-, kiinteistövuokra- ja konevuokralaskutuksen sekä ateria- ja siivouspalveluiden laskutuksen ja päätöksiin liittyvän yleislaskutuksen. Lisäksi toimistopalvelut hoitaa teknisen toimialan arkisto- ja sihteeripalvelut. Teknisten palveluiden hallinto vastaa teknisen toimialan talouden hallinnasta, koordinoi ja valvoo toimialan toiminnan suunnitelman mukaista toteutumista sekä sovittaa yhteen eri toimialojen yhteisprojektit ja kehittämishankkeet.

Teknisten palveluiden hallinto varmistaa, että teknisen toimialan seutuyhteistyöhankkeissa ollaan aktiivisesti mukana ja että niissä huomioidaan Naantalin kaupungin etu. Seutuyhteistyöhankkeita on mm. vesihuollossa, maankäytössä, joukkoliikenteessä, jätehuollossa, kaukolämpö- ja energiahuollossa, ympäristöterveydenhuollossa, ympäristönsuojelussa sekä rakennusvalvonnassa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei merkittäviä muutoksia edelliseen talousarvioon.

Tunnusluvut

Liikenneväylät ja venesatamat

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Liikenneväylät ja venesatamat -tulosalue vastaa yhdyskuntatekniikan suunnittelusta ja rakentamisesta, katujen kunnossapidosta, venesatamien, matonpesupaikkojen ja maankaatopaikan hoidosta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toimenpiteiden toteuttaminen	Vähintään kolme edistämishjelman toimenpidettä toteutettu

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Turvallisen liikkumisen edistäminen	Teknisen lautakunnan hyväksymien nopeusrajoitusmuutosten merkintä

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Liikenneväylät	9,07	9,21	10	9

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	643 426	683 590	586 445	586 445	0	-14,2 %	-14,2 %	0
Myyntituotot	305 157	406 200	309 055	309 055	0	-23,9 %	-23,9 %	0
Maksutuotot	162 291	171 000	171 000	171 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	53 469	39 590	39 590	39 590	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	58 644	26 800	26 800	26 800	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	63 865	40 000	40 000	40 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 612 088	-2 731 578	-2 676 909	-2 676 909	0	-2,0 %	-2,0 %	0
Henkilöstökulut	-595 918	-662 686	-586 575	-586 575	0	-11,5 %	-11,5 %	0
Palvelujen ostot	-1 352 675	-1 370 068	-1 376 286	-1 376 286	0	0,5 %	0,5 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-454 843	-465 968	-487 025	-487 025	0	4,5 %	4,5 %	0
Avustukset	-140 002	-160 000	-160 000	-160 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-66 389	-71 216	-65 383	-65 383	0	-8,2 %	-8,2 %	0
Muut kulut	-2 261	-1 640	-1 640	-1 640	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 968 662	-2 047 988	-2 090 464	-2 090 464	0	2,1 %	2,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-3 626 238	-3 490 335	-3 433 592	-3 433 592	0	-1,6 %	-1,6 %	0
Laskennalliset erät	-9 852	-17 011	-47 476	-47 476	0	179,1 %	179,1 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 604 752	-5 555 334	-5 571 532	-5 571 532	0	0,3 %	0,3 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	579 923	612 990	507 990	507 990	0	-17,1 %	-17,1 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 876 586	-1 896 001	-1 834 890	-1 834 890	0	-3,2 %	-3,2 %	0
TOIMINTAKATE	-1 296 663	-1 283 011	-1 326 900	-1 326 900	0	3,4 %	3,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	63 503	70 600	78 455	78 455	0	11,1 %	11,1 %	0
TOIMINTAMENOT	-735 502	-835 577	-842 019	-842 019	0	0,8 %	0,8 %	0
TOIMINTAKATE	-671 999	-764 977	-763 564	-763 564	0	-0,2 %	-0,2 %	0

Talousarvion perustelut

Liikenneväylien tehtäväalue vastaa katujen sekä vesijohto- ja viemäriverkoston rakentamisesta joko omana tai tilaustyönä. Samassa yhteydessä rakennetaan myös laskutettavat kaukolämmön sekä sähkö- ja telekaapeloinnin maanrakennustyöt, joiden yhteen sovittaminen kuuluu tähän tehtäväalueeseen. Tehtäväkenttään kuuluvat katujen ja taitorakenteiden kunnossapitotyöt. Kunnossapidettävien väylien kokonaispituus on 1.1.2026 222,5 km jakaantuen seuraavasti:

	km	m2
Pääkadut	17,8	159 638
Kokoojakadut	36,2	361 745
Asuntokadut	90,7	536 924
Kevyen liik. väylät	77,8	249 832
Torit ja P-alueet		20 368
yht.	222,5	1 328 507 = n. 133 hehtaaria

Lisäksi tehtäväalue sisältää laiturien, venepaikkojen, veneiden talvisäilytyspaikkojen sekä matonpesupaikkojen kunnossapidon, saneeraamisen ja rakentamisen. Vuokrattavia venepaikkoja on yhteensä n. 1 000 kappaletta.

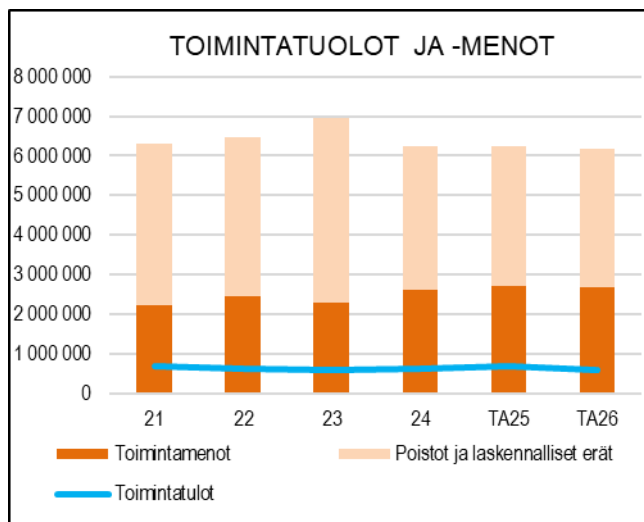
Taimon talvisäilytysalueella on n. 180 paikkaa. Kiinteitä ja kelluvia laitureita on ylläpidettävänä yhteensä 3,5 kilometriä.

Matonpesupaikkoja ylläpidetään Taimossa, Viialassa, Velkualla, Merimaskussa ja Rymättylässä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Uusia katuja ja väyliä on tullut ylläpidettäväksi noin 3,3 km (16 300 m²) pääosin Luonnonmaalle Sokon asemakaava-alueelta.

Tunnusluvut

Viheryksikkö

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Tulosalue suunnittelee, rakentaa ja pitää kunnossa asemakaavan mukaiset viheralueet käytössä olevan viheralueiden hoitoluokituksen mukaan

Strateginen toimenpide	Mittari
Edistetään luonnon monimuotoisuutta	Perustetaan ja ylläpidetään rakennetuille alueille niittyjä ja ketoja

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Keskustan puistojen hoito korkealla laatutasolla	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2026: keskustan puistot hoitotason tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmanneksessa

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Viheryksikkö	20,3	21,1	21,5	21,5

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	320 729	226 000	288 400	288 400	0	27,6 %	27,6 %	0
Myyntituotot	248 331	163 000	225 400	225 400	0	38,3 %	38,3 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	23 984	18 000	18 000	18 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	1 566	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	46 849	45 000	45 000	45 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 904 898	-2 035 691	-2 094 698	-2 094 698	0	2,9 %	2,9 %	0
Henkilöstökulut	-1 117 596	-1 137 565	-1 093 435	-1 093 435	0	-3,9 %	-3,9 %	0
Palvelujen ostot	-333 483	-418 839	-432 071	-432 071	0	3,2 %	3,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-127 177	-142 327	-141 352	-141 352	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-326 161	-336 140	-427 020	-427 020	0	27,0 %	27,0 %	0
Muut kulut	-481	-820	-820	-820	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 584 169	-1 809 691	-1 806 298	-1 806 298	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-347 856	-393 060	-551 792	-551 792	0	40,4 %	40,4 %	0
Laskennalliset erät	-13 007	-24 591	-42 998	-42 998	0	74,9 %	74,9 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 945 032	-2 227 342	-2 401 088	-2 401 088	0	7,8 %	7,8 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	168 073	117 000	117 000	117 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 415 193	-1 533 015	-1 478 885	-1 478 885	0	-3,5 %	-3,5 %	0
TOIMINTAKATE	-1 247 119	-1 416 015	-1 361 885	-1 361 885	0	-3,8 %	-3,8 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	152 656	109 000	171 400	171 400	0	57,2 %	57,2 %	0
TOIMINTAMENOT	-489 706	-502 676	-615 813	-615 813	0	22,5 %	22,5 %	0
TOIMINTAKATE	-337 050	-393 676	-444 413	-444 413	0	12,9 %	12,9 %	0

Talousarvion perustelut

Viheryksikön tehtäville on yhteistä niiden välitön vaikutus asukkaiden viihtyvyyteen. Tehtäväalue pitää kunnossa ulkoilualueet, puistot ja muut yleiset alueet, tekee tilauksesta mm. tilapalveluille kiinteistöjen pihojen ja nurmikoiden ja istutusten hoito- ja puhtaanapitotöitä sekä tekee ja teettää kaupungin metsien hoito- ja hakkuutöitä sekä vuokraa ja pitää kunnossa kasvitarhapolstat sekä torit.

Viheralueiden kunnossapitoluokituksen rakennettuja viheralueita, metsiä ja niittyjä on kunnossapidettävänä 1.1.2026 seuraavasti:

A1, arvoniitty	2,5 ha
A2, käyttöniitty	10,0 ha
A3, maisemaniitty	3,7 ha
A4, avoin alue	0,7 ha
niityt yhteensä	16,9 ha

M1, arvometsä	15,2 ha
M2, lähimetsä	250,0 ha
M3, ulkoilu- ja virkistysmetsä	225,5 ha
M4, suojametsä	70,7 ha
M5, talousmetsä	781,4 ha
metsät yhteensä	1342,8 ha

R1, rakennettu arvovihheralue	1,6 ha
R2, toimintavihheralue	11,7 ha
R3, käyttövihheralue	43,8 ha
R4 suoja- ja vaihtumisasiheralue	9,4 ha
vihheralueet yhteensä	66,5 ha

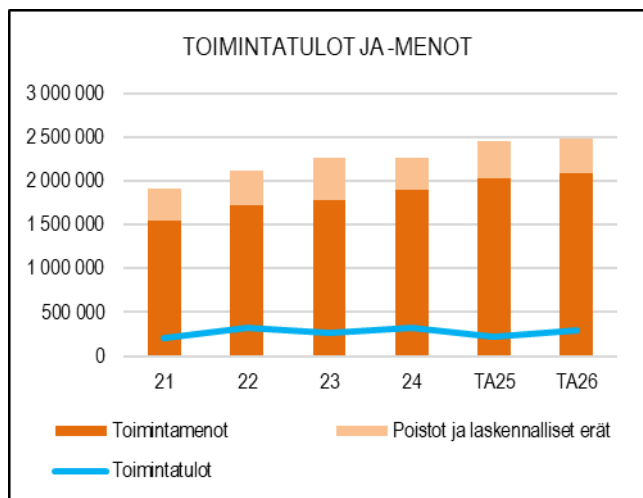
Pinta-alat esitetty vihheralueiden kunnossapitoluokituksen mukaisesti.

Leikkialueet 40 kpl

Muutokset edelliseen talousarvioon

Uusia ylläpidettäviä vihervihheralueita ja niittyjä on tullut ylläpidettäväksi Sokon alueelta noin 2,0.hehtaaria. Esitetyissä pinta-aloissa ei ole mukana Luonnonmaan pohjoisosista hankittuja alueita.

Tunnusluvut

Liikuntapaikat

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Liikuntapaikat -tulosalue hoitaa ja kunnossapitää ulkoliikuntapaikat ja – alueet, jäähallit, lämmitettävät jalkapallokentät, uimarannat ja Kailon saaren liikunta-alueet

Strateginen toimenpide	Mittari
Ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen	Opastuksen kehittäminen ulkoilureiteillä

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Monipuolisen ulkoliikunnan mahdollistaminen korkealla laatutasolla	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2026: liikuntapaikkojen tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmanneksessa

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Liikuntapaikat	10,19	10,79	10,18	10,18

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	58 501	22 000	22 000	22 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	430	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	335	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	5 268	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	46 962	12 000	12 000	12 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	5 507	10 000	10 000	10 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 043 508	-1 229 327	-1 188 475	-1 188 475	0	-3,3 %	-3,3 %	0
Henkilöstökulut	-512 105	-592 323	-536 776	-536 776	0	-9,4 %	-9,4 %	0
Palvelujen ostot	-146 008	-200 450	-209 737	-209 737	0	4,6 %	4,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-267 931	-323 933	-325 052	-325 052	0	0,3 %	0,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-117 164	-112 621	-116 910	-116 910	0	3,8 %	3,8 %	0
Muut kulut	-300	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-985 007	-1 207 327	-1 166 475	-1 166 475	0	-3,4 %	-3,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-367 635	-379 518	-349 617	-349 617	0	-7,9 %	-7,9 %	0
Laskennalliset erät	-4 370	-5 570	-11 894	-11 894	0	113,5 %	113,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 357 012	-1 592 415	-1 527 986	-1 527 986	0	-4,0 %	-4,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	58 501	22 000	22 000	22 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-847 057	-1 019 378	-973 831	-973 831	0	-4,5 %	-4,5 %	0
TOIMINTAKATE	-788 556	-997 378	-951 831	-951 831	0	-4,6 %	-4,6 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-196 451	-209 949	-214 644	-214 644	0	2,2 %	2,2 %	0
TOIMINTAKATE	-196 451	-209 949	-214 644	-214 644	0	2,2 %	2,2 %	0

Talousarvion perustelut

Liikuntapaikat -tulosalue vastaa Naantalin monipuolisten ulkoliikuntapaikkojen sekä jäähallien ylläpidosta

Kesäliikuntapaikat:

- Kuparivuoren ja Rymättylän urheilukentät
- Karvetin jalkapallonurmi- ja monitoimikenttä
- Merimaskun jalkapallonurmi
- Suopellon hiekkatekonurmikenttä
- Viialan hiekkatekonurmikenttä
- Perhetalon ja Matalahden lähiliikuntapaikat sekä perhetalon jalkapallonurmi
- Rymättylän, Suopellon Maijamäen lähiliikuntapaikat
- Nurmikentät 9 kpl
- Hiekkakentät 5 kpl sekä 4 hiekkapintaista puistokenttää
- Tenniskentät 2 kpl
- Suopellon monitoimikenttä
- Kuparivuoren skeittialue

- Kuntoradat 5 kpl
- Uimarannat 14 kpl ja Lammasluodon koirien uimapaikka
- Frisbee-golfradat Suopellossa ja Haijaisissa sekä Rymättylässä neljää väylää
- Ruonan kuntoportaat
- ulkoilureitit 4 kpl ja laavut Haijainen, Vaarjoki, Villa, Merimasku ja Rymättylä
- Maastopyöräreitti
- Beach volley kentät 8 kpl
- Ulkokuntoiluvälineitä 7 kohteessa

Talviliikuntapaikat:

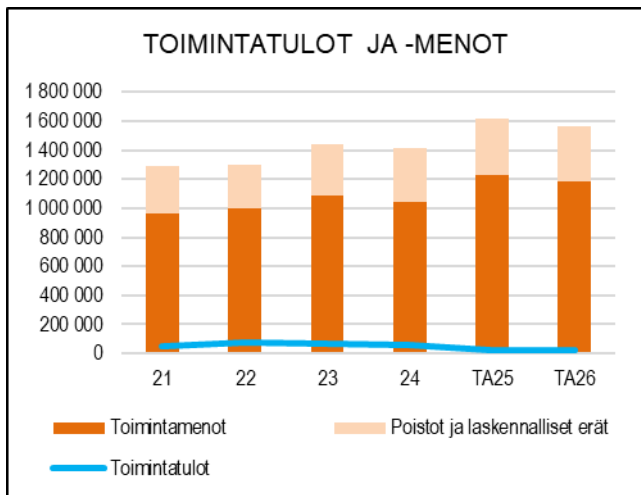
- Kuparivuoren jäähallit 2 kpl
- Luistinradat 14 kpl, joista neljässä on kaukalo
- Karvetin lämmitettävä jalkapallonurmi
- Hiihtoladut 6 eri kohdetta: Suovuori, Haijainen, Kuparivuoren urheilukenttä, Merimasku, Rymättylä, Heinäinen; lisäksi ladut tehdään koulujen ja päiväkotien läheisyyteen
- Retkiluisteluradat ja ladut jäälle, 2 kpl
- Pulkkamäet 2 kpl
- Talviuintipaikat 2 kpl

Yksikön tulot muodostuvat jäähallien ja lämmitettävän jalkapallonurmen käyttömaksuista, joiden taksoista päättää hyvinvointilautakunta.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Liikuntapaikoille on siirtynyt viheryksiköltä ulkokuntoiluvälineiden ylläpito.

Tunnusluvut

Joukkoliikenne

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Palvelutoiminto

Tulosalueen kuvaus

Seudullinen ja kaupungin sisäinen joukkoliikenne on järjestetty osana joukkoliikenteen seudullista yhteistyötä eli Föliä. Tulosalue vastaa joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä Naantalin kaupungin osalta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Sisäisen joukkoliikenteen palvelutason sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi	Sivistyspalveluiden tilausperusteisen liikenteen ja sisäisen joukkoliikenteen päällekkäisyyksien poistaminen

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Parannetaan linja-autopysäkkien palvelutasoa uudistamalla pysäkki-infraa ja rakentamalla mm. pyöräkatoksia	Vähintään yksi pysäkipari parannettu vuoden aikana

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Joukkoliikenne				

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	5 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	5 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 356 809	-1 417 556	-1 504 837	-1 504 837	0	6,2 %	6,2 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-1 356 809	-1 417 556	-1 504 837	-1 504 837	0	6,2 %	6,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 351 809	-1 417 556	-1 504 837	-1 504 837	0	6,2 %	6,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-32 992	-24 247	-30 264	-30 264	0	24,8 %	24,8 %	0
Laskennalliset erät	-14 099	-29 524	-39 129	-39 129	0	32,5 %	32,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 398 900	-1 471 327	-1 574 230	-1 574 230	0	7,0 %	7,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 337 873	-1 400 000	-1 484 000	-1 484 000	0	6,0 %	6,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 337 873	-1 400 000	-1 484 000	-1 484 000	0	6,0 %	6,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	5 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-18 936	-17 556	-20 837	-20 837	0	18,7 %	18,7 %	0
TOIMINTAKATE	-13 936	-17 556	-20 837	-20 837	0	18,7 %	18,7 %	0

Talousarvion perustelut

Tulosalue vastaa Naantalin kuntarajojen ulkopuolelle ns. seudullisen liikenteen ja sisäisen liikenteen järjestämisestä. Seudullista joukkoliikennettä ohjaa joukkoliikenneviranomaisena Turun kaupunki-seudun joukkoliikennelautakunta. Joukkoliikenneviranomaisen tekee päätökset kuntarajojen ylittävän liikenteen toteuttamisesta.

Seudullinen joukkoliikenneviranomaisen järjestää Naantalin sisäisen joukkoliikenteen Naantalin kaupungin päättämän palvelutason perustella.

Seudullinen viranomaisen laskuttaa kuntia ns. nettoperiaatteella eli liikenteenhankkimiskustannuksista vähennetään lipputulot ja valtionavustus, jonka jälkeen erotuksena saadaan kunnan nettomaksuus.

Föli-lipputuotteita myydään Naantalissa kaupungintalon palvelupisteessä

Naantalissa ns. seudullisia reittejä ovat: Naantali – Raisio – Turku – Kaarina/Lieto (linjat 6 ja 6A) ja Velkua – Naantali – Kaanaa – Turku (linjat 201, 203)

Naantalin sisäisiä joukkoliikennereittejä ovat:

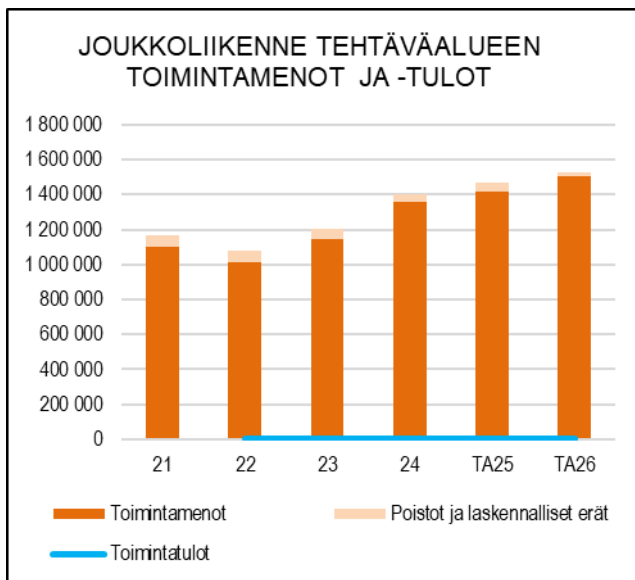
- N1 Kanta-Naantalin alue
- N2 Naantali-Rymättylä
- N3 (koulujen loma-aikoina) Naantali-Luonnonmaa-Merimasku-Rymättylä
- N4 Naantali-Merimasku
- N6 Velkuan ja Merimaskun asiointiliikenne
- N7 Luonnonmaa
- N8 Merimaskun alue
- N9 Velkuan alue
- N10 Rymättylän pohjoiset alueet
- N11 Rymättylän keskialueet
- N12 Rymättylän eteläiset alueet
- N13 (koulujen loma-aikana) N13 Haapala-Naantali
- N14 Naantalin keskusta-Naantalin satama

Kutsuohjattua palveluliikennettä ajetaan Kanta-Naantalin, Luonnonmaan ja Rymättylän alueella. Aikataulun mukaista linjaliikennettä, joka poikkeaa kutsusta reitiltä, ajetaan reiteillä Teersalo-Naantali sekä Merimasku-Naantali.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Runkolinjat 6 ja 6A ovat aloittaneet liikenteen 1.7.2025.

Tunnusluvut

Kaavoitus

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Kaupunginarkkitehti (vs. Tuomas Lindholm)

Toiminnan luonne: palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Kaavoitus vastaa yleis- ja asemakaavojen valmistelusta. Kaavoitus huolehtii osaltaan kaupunkikuvausta ja laadukkaasta kaupunkiympäristöstä. Kaavoitus avustaa rakennusvalvontaa kaupunkikuvaan liittyvissä asioissa sekä valmistelee Vanhakaupungin toimikunnan ja nimistötoimikunnan asiat. Kaavoitus osallistuu kaupunkikehityshankkeisiin ja lausuu poikkeamis- ja suunnittelutarveluvista.

Strateginen toimenpide	Mittari
Edistetään kaupungin strategisesti merkittäviä kaupunkikehityshankkeita.	Kaavoitusohjelmassa strategisesti merkittäviksi määritetyt kaavahankkeet etenevät asetetussa aikataulussa
Huolehditaan, että kaavoitusohjelmassa on tasapainoisesti eri kaupunginosien kehittämiseen, niiden ominaispiirteet huomioivalla tavalla tähtääviä hankkeita.	Kaavoitusohjelmassa on jatkuvuutta Manner-Naantalin täydennysrakentamista, Luonnonmaan luonnonläheistä ja saarten merenläheistä asu- mista toteuttavien kaavahankkeiden osalta.
Lisätään ilmastokestävyyttä kaavoituksen, maankäytön ja rakentamisen avulla.	Kaikkiin kaavoihin sisältyy ilmastovaikutusten arviointi.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Varmistetaan sujuvat prosessit uudessa toiminnanohjausjärjestelmässä ja tietomallipohjaisen kaavan laadinnassa ottaen huomioon RYHTI -tavoitteet (valtakunnallinen rakennetun ympäristön tietojärjestelmä).	Kaavoituksen aineistojen siirto uuteen järjestelmään jatkuu ja käynnissä olevat kaavahankkeet valmistellaan kokonaan järjestelmässä tietomallimuodossa.
Luonnonmaan osayleiskaavan muutostyön käynnistäminen	Luonnonmaan osayleiskaavamuutoksen tavoitteiden onnistunut määrittely sekä kilpailutuksen käynnistäminen vuoden 2026 aikana.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Kaavoitus	5	4,4	4,16	4,16

Asemakaavoituksen suunnitteluavustajatehtävissä toimiva määräaikainen työntekijä jatkaa vuoden 2026 ajan muiden töidensä lisäksi RYHTI-hanketyöntekijänä.

Kaavoituksessa valmistelun edistymistä varmistetaan tarvittaessa määräaikaisten työsuhteiden avulla. Määräaikaisena kaavoituksen projektiluonteisissa tehtävissä toimivan kaavoittajan työsuhteen jatkamiseen vuonna 2026 on varauduttu.

Uusi yleiskaavoittaja on rekrytoitu kesällä 2025.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	32 134	30 000	30 000	30 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	600	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	31 534	30 000	30 000	30 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-424 263	-555 186	-569 969	-569 969	0	2,7 %	2,7 %	0
Henkilöstökulut	-302 391	-354 213	-377 384	-377 384	0	6,5 %	6,5 %	0
Palvelujen ostot	-90 613	-166 285	-167 541	-167 541	0	0,8 %	0,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 721	-4 109	-4 100	-4 100	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-28 293	-29 679	-20 044	-20 044	0	-32,5 %	-32,5 %	0
Muut kulut	-1 245	-900	-900	-900	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-392 129	-525 186	-539 969	-539 969	0	2,8 %	2,8 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-19 944	-17 693	-13 033	-13 033	0	-26,3 %	-26,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-412 073	-542 879	-553 002	-553 002	0	1,9 %	1,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	32 134	30 000	30 000	30 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-370 442	-499 148	-522 319	-522 319	0	4,6 %	4,6 %	0
TOIMINTAKATE	-338 308	-469 148	-492 319	-492 319	0	4,9 %	4,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-53 821	-56 038	-47 650	-47 650	0	-15,0 %	-15,0 %	0
TOIMINTAKATE	-53 821	-56 038	-47 650	-47 650	0	-15,0 %	-15,0 %	0

Talousarvion perustelut

Kaavoituksen työohjelma määrittyy vuoden 2026 kaavoitusohjelmassa, josta päättää kaupunginhallitus.

Yleiskaavoituksessa painopiste on Luonnonmaan yleiskaavan valmistelussa, tavoitteiden tarkentamisessa, tarvittavien selvitysten laatimisessa ja kehityskuvan 2050 laatimisessa. Lisäksi valmistellaan saariston yleiskaavoihin kohdistuvat yleiskaavamuutosanomukset.

Asemakaavoituksessa suunnittelun painopiste on Manner-Naantalissa tie- ja ratahankkeisiin, kaupan palveluiden monipuolistamiseen, yritysalueiden tarjonnan lisäämiseen, matkailu/keskustan elävöittämiseen sekä asumisen täydennysrakentamiseen liittyvissä strategisissa kaavahankkeissa. Asuinalueiden kaavoittaminen jatkuu Merimaskussa ja Luonnonmaalla painopiste on matkailun toimintaedellytysten parantamisessa. Vuoden 2025 kaavoitusohjelmasta jatkuu reilun 15 asemakaavahankkeen valmistelu. Alustava tavoite on 5 valmistuvaa asemakaavahanketta, joista 3 strategisesti

merkittävää. Lisäksi valmistellaan uusia strategisesti merkittäviä kaupunkikehitys- ja kaavoitushankkeita, varaudutaan vapautuvien tilojen kaavamuutostarpeisiin ja edistetään Vanhankaupungin suojeluasemakaavan päivittämiseen tähtäävää kartoitustyötä.

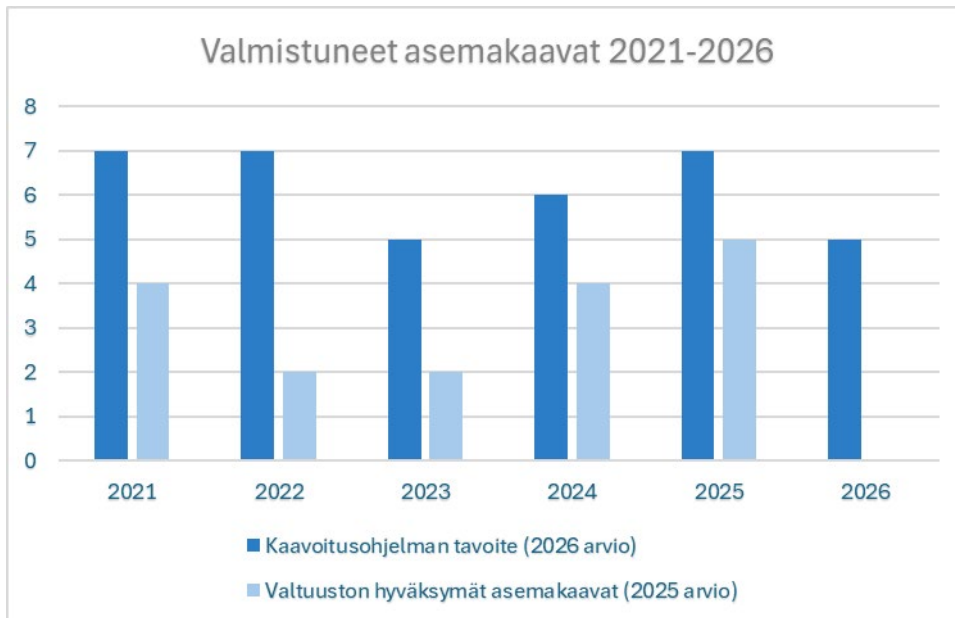
Ranta-asemakaavojen valmistelu päätöksentekoon etenee hakemusten ja vireille tulleiden hankkeiden mukaisesti.

Asema- ja yleiskaavoituksen lisäksi tulosalueen työhön kuuluu rakennusvalvonnan avustaminen kaupunkikuvaan liittyvissä asioissa, poikkeus- ja suunnittelutarvelupien valmisteluun osallistuminen, yleisten alueiden suunnitteluun ja kaupunkikehityshankkeisiin osallistuminen, nimistötoimikunnan ja Vanhankaupungin toimikunnan organisointi sekä kaupungin omien rakennushankkeitten pienet suunnittelutehtävät. Kaavoitus tekee tiivistä yhteistyötä maankäyttöosaston kanssa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei merkittäviä muutoksia

Tunnusluvut

Maankäyttö

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö (Tuomas Lindholm)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Palvelutoiminto

Tulosalueen kuvaus

Huolehditaan kaupungin tonttitarjonnasta yhdessä kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan kanssa. Tulosalueeseen kuuluvat kiinteistönmuodostus, mittaus- ja kartastopalvelut, maankäytön sopimukset, kaupungin maapolitiikan valmistelu sekä paikkatietoasiat.

Strateginen toimenpide	Mittari
Huolehditaan asunto- ja maapoliittisen ohjelman mukaisesta tonttitarjonnasta sekä edistetään ohjelmakauden mukaisia muita toimenpiteitä. Valmistellaan tulevaa ohjelmaa sekä ohjelmakautta 2027-2030 vuoden 2026 aikana.	Asunto- ja maapoliittisen ohjelman 2023–2026 mukaiset tonttitarjonnan mittarit ja ohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteutuminen. Uuden ohjelman onnistunut valmistelutyö.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Uuden paikkatieto- ja toiminnanohjausjärjestelmän tuotannollinen käyttö ja kehittäminen	Tuotannollisesti toimiva järjestelmä ja sen jatkuvan kehitystyön onnistuminen
Rakennetun ympäristön tiedonhallinnan toimintamallien kehittämiseen tähtäävä Ryhti-hanke (v. 2024-2026)	Ryhti-hankkeen onnistunut hallinnointi päähakijana ja kumppanuustestauksen onnistuminen sekä hankkeen raportointi

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Maankäyttö	15,9	16,31	17,27	17,27

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	3 991 074	3 522 867	3 122 108	3 122 108	0	-11,4 %	-11,4 %	0
Myyntituotot	959	22 000	22 000	22 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	1 174 293	141 000	241 000	241 000	0	70,9 %	70,9 %	0
Tuet ja avustukset	19 473	120 000	110 000	110 000	0	-8,3 %	-8,3 %	0
Vuokratuotot	2 647 086	2 389 867	2 699 108	2 699 108	0	12,9 %	12,9 %	0
Muut tuotot	96 401	800 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	52 863	50 000	50 000	50 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 414 037	-1 591 217	-1 692 786	-1 692 786	0	6,4 %	6,4 %	0
Henkilöstökulut	-808 267	-888 631	-928 427	-928 427	0	4,5 %	4,5 %	0
Palvelujen ostot	-459 774	-553 551	-602 085	-602 085	0	8,8 %	8,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 173	-28 473	-27 650	-27 650	0	-2,9 %	-2,9 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-117 495	-119 952	-134 014	-134 014	0	11,7 %	11,7 %	0
Muut kulut	-7 328	-610	-610	-610	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	2 577 037	1 931 650	1 429 322	1 429 322	0	-26,0 %	-26,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-160 693	-163 103	-161 917	-161 917	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Laskennalliset erät	-30 461	-32 247	-22 354	-22 354	0	-30,7 %	-30,7 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	2 385 884	1 736 300	1 245 051	1 245 051	0	-28,3 %	-28,3 %	0

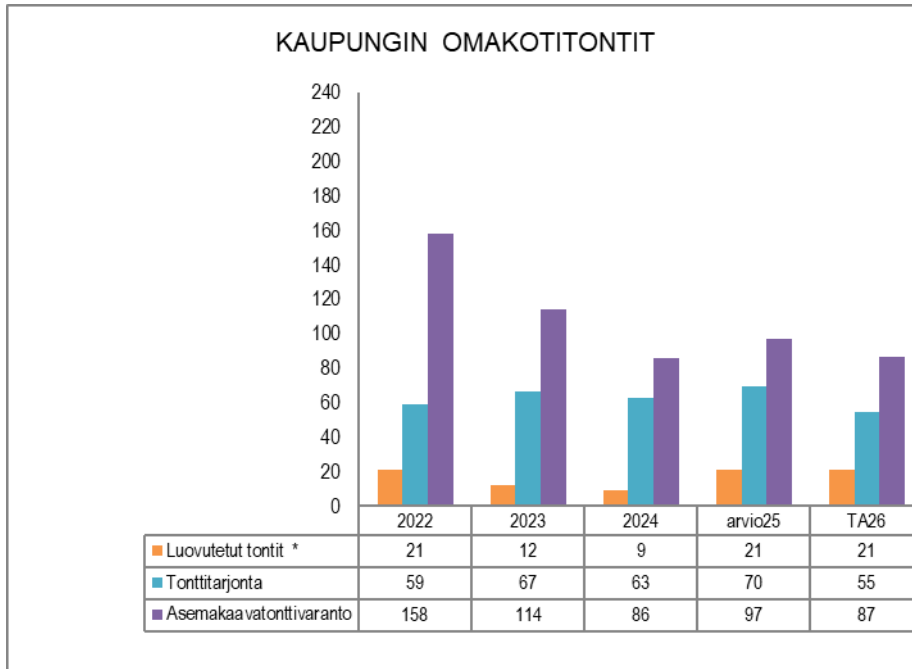
Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	3 083 331	2 593 000	2 183 000	2 183 000	0	-15,8 %	-15,8 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 232 164	-1 399 441	-1 479 237	-1 479 237	0	5,7 %	5,7 %	0
TOIMINTAKATE	1 851 166	1 193 559	703 763	703 763	0	-41,0 %	-41,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	907 743	929 867	939 108	939 108	0	1,0 %	1,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-181 873	-191 776	-213 549	-213 549	0	11,4 %	11,4 %	0
TOIMINTAKATE	725 871	738 091	725 559	725 559	0	-1,7 %	-1,7 %	0

Talousarvion perustelut

Maankäyttöosasto valmistelee kaupungin maapolitiikkaa mm. maanhankintaa, maankäyttösopimuksia ja tontinluovutusehtoja. Maankäyttöosasto hoitaa kaupungin maaomaisuutta ja osoiteasioita sekä osallistuu kaupungin tonttien markkinointiin. Maankäyttöosasto huolehtii paikkatietopalveluiden tarjonnasta, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä ylläpitää ja kehittää kaupungin kartastoja eri suunnitelmien ja tehtävien pohjaksi. Maankäyttöosasto huolehtii rakennettavien asemakaava-alueiden halluunotoista, rasitesopimuksista ja muista niihin liittyvistä toimenpiteistä yhdessä yhdyskuntateknikan osaston kanssa.

Tunnusluvut

*Ei sis. vuokratonttien omaksi lunastuksia

Kaukolämpö ja energiatuotanto

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja (Reima Ojala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tehtäväalue käsittää Turku Energia Oy:ltä saatavan kaukolämpöliiketoiminnan vuokratuoton ja sähköliiketoiminnan järjestämisen sitä osin, kun kaupunki on mukana Turun Seudun Energiatuotanto Oy:ssä.

Strateginen toimenpide	Mittari
Työpaikka-alueille on sijoittunut energia-, bio-, clean-, tech-, ja kiertotalousalan yrityksiä.	Tuemme bio-, energia-, cleantech- ja kiertotalousklusterin syntymistä alueellisessa yhteistyössä.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Yhteistyön kehittämistä jatketaan Turun Seudun Kaukolämpö Oy:n ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n kanssa ja toimiala valvoo osaltaan Naantalin etua niiden päätöksenteossa ja toiminnassa.	Toimiala osallistuu aktiivisesti Turun Seudun Kaukolämpö Oy:n ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n toimintaan.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Kaukolämpö ja energiatuotanto				

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 520 552	1 854 365	1 854 500	1 854 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	790 552	1 124 365	1 124 500	1 124 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	730 000	730 000	730 000	730 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 710 636	-2 275 765	-2 278 107	-2 278 107	0	0,1 %	0,1 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-1 710 636	-2 275 765	-2 278 107	-2 278 107	0	0,1 %	0,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-190 085	-421 400	-423 607	-423 607	0	0,5 %	0,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-29 955	-25 421	-21 576	-21 576	0	-15,1 %	-15,1 %	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-220 039	-446 821	-445 183	-445 183	0	-0,4 %	-0,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 520 552	1 854 365	1 854 500	1 854 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 693 002	-2 254 500	-2 254 500	-2 254 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-172 451	-400 135	-400 000	-400 000	0	0,0 %	0,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-17 634	-21 265	-23 607	-23 607	0	11,0 %	11,0 %	0
TOIMINTAKATE	-17 634	-21 265	-23 607	-23 607	0	11,0 %	11,0 %	0

Talousarvion perustelut

Tällä tehtäväalueella hoidetaan maksuliikenne Turku Energia Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan ja Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n sähköliiketoiminnan hoitamisen osalta.

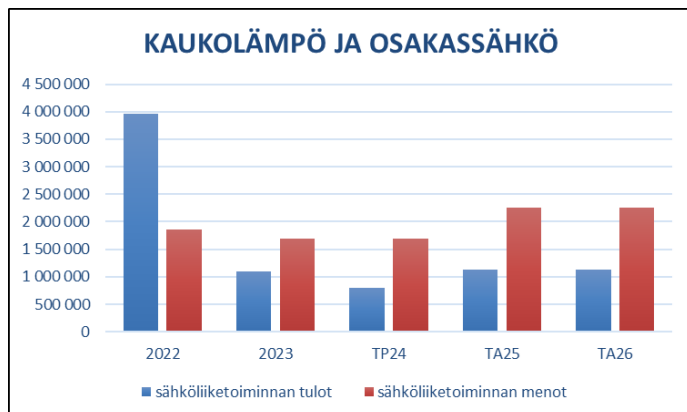
Talousarviossa esitetyissä tuotoissa on Turku Energia Oy:ltä kaukolämpötoiminnasta saatavat vuokratuotot sekä sähkön välittämisestä markkinoille saadut tuotot ja kuluissa on sähkön välittämisestä markkinoille aiheutuvat kustannukset.

Naantalin kaupungin osuus TSE Oy:ssä on 3 %. Fortum Power and Heat Oy:n osuus on 53,5 % ja Turku Energia Oy:n osuus on 43,5 %.

Naantalin kaupungin ja Turku Energian välinen kaukolämpöliiketoiminnan vuokrasopimuskausi alkoi vuonna 2012 ja vuokra-aika päättyy 31.12.2041. Nykyinen sopimus päättyy 31.12.2026. Uusi sopimus (KH 7.11.2022, § 100) on voimassa 1.1.2027-31.12.2042.

Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n tuottaman sähkön Naantalin kaupungin osuuden välittää markkinoille Fortum Power and Heat Oy.

Tunnusluvut

Konekeskus

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Konekeskus suorittaa oman ja ulkopuolisen kone- ja kuljetuskaluston hankinnan sekä vuokrauksen eri hallintokuntien käyttöön ja tekee konekaluston korjaukset ja huollot

Strateginen toimenpide	Mittari
Yhteistyön lisääminen eri tulosyksiköiden välillä	Palvelun tarjoaminen eri tulosyksiköille sekä henkilöstön liikkuminen tulosyksiköiden välillä tehtäväperusteisesti

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Pääkatujen ja kevyen liikenteen väylien tehokas ylläpito	Yhdyskuntatekniset palvelut kyselytutkimus 2026: Lumen auraus keskustaan johtavien pääkatujen ja kevyen liikenteen väylien tyytyväisyysmittauksessa sijoitus parhaassa kolmanneksessa

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Konekeskus	9,14	8,78	9,4	9,4

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 489 565	1 507 218	1 520 719	1 520 719	0	0,9 %	0,9 %	0
Myyntituotot	751 909	899 000	816 400	816 400	0	-9,2 %	-9,2 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	511 662	508 218	604 319	604 319	0	18,9 %	18,9 %	0
Muut tuotot	35	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	225 959	100 000	100 000	100 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 303 742	-1 444 774	-1 491 073	-1 491 073	0	3,2 %	3,2 %	0
Henkilöstökulut	-542 344	-493 655	-438 168	-438 168	0	-11,2 %	-11,2 %	0
Palvelujen ostot	-160 227	-230 243	-212 601	-212 601	0	-7,7 %	-7,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-146 232	-236 191	-237 280	-237 280	0	0,5 %	0,5 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-450 325	-482 805	-601 144	-601 144	0	24,5 %	24,5 %	0
Muut kulut	-4 614	-1 880	-1 880	-1 880	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	185 823	62 444	29 646	29 646	0	-52,5 %	-52,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-130 707	-120 615	-84 660	-84 660	0	-29,8 %	-29,8 %	0
Laskennalliset erät	-3 496	-4 051	-6 913	-6 913	0	70,6 %	70,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	51 620	-62 222	-61 927	-61 927	0	-0,5 %	-0,5 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	239 820	121 000	121 000	121 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 138 139	-1 257 780	-1 328 293	-1 328 293	0	5,6 %	5,6 %	0
TOIMINTAKATE	-898 318	-1 136 780	-1 207 293	-1 207 293	0	6,2 %	6,2 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 249 745	1 386 218	1 399 719	1 399 719	0	1,0 %	1,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-165 603	-186 994	-162 780	-162 780	0	-12,9 %	-12,9 %	0
TOIMINTAKATE	1 084 142	1 199 224	1 236 939	1 236 939	0	3,1 %	3,1 %	0

Talousarvion perustelut

Konekeskus suorittaa oman ja ulkopuolisen kone- ja kuljetuskaluston hankinnan ja vuokrauksen eri hallintokuntien käyttöön sekä tekee kaluston korjaukset ja huollon. Konekeskus vuokraa työkoneita suorittaen niiden korjaukset ja kunnossapidon sekä erilaisia teräsrakennetöitä muiden hallintokuntien tilauksesta.

Konekeskus huolehtii sorapintaisista kaduista, katujen puhtaanapidosta ja romuajoneuvoista yhdessä liikenneväylien tehtäväalueen kanssa sekä katujen kunnossapidosta liikenneväylät tulosalueen tilauksesta. Konekeskus toimii myös ongelmajätteiden keräyspisteinä.

Konekeskuksen tulot muodostuvat perittävistä konevuokrista ja korjaustoista. Taksoilla pyritään kattamaan sekä käyttö- että pääomamenot.

Konekeskuksella on käytössä seuraavia keskeisiä koneita ja laitteita kunnossapidon ja rakentamisen tehtävien hoitamiseksi:

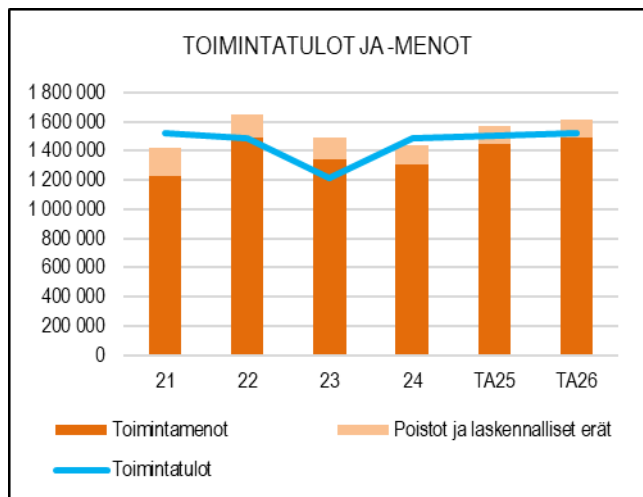
- kuorma-auto 2 kpl (aurat, hiekoittimet, katupesurit, vaihtolavalaitteet)
- traktori 6 kpl (aurat, hiekoitin 1 kpl, maansiirtokärry 2 kpl, avoharja)
- tiehöylä
- pyöräkuormaaja
- Kaivinkone
- hinattava höyrykehitin

Konekeskus on hankkinut henkilö- ja pakettiautot leasing-sopimuksilla, joita on 34 kpl.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Uudet leasing-sopimukset on toteutettu rahoitusleasing-mallilla, joita on solmittu 16 diesel käyttöisestä pakettiautosta ja 8 sähkökäyttöisestä ajoneuvosta.

Tunnusluvut

Keskusvarasto

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö (Mika Hirvi)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Keskusvaraston tehtävänä on hankkia kaupungin tarvitsemat tavarat taloudellisesti järkevästi. Keskusvarasto hoitaa tuotteiden logistiset toimet; tavaroiden tilauksen, varastoinnin, kuljetuksen eli koko toimitusketjun hallinnoinnin.

Strateginen toimenpide	Mittari
Selvitys hankintojen ja keskusvaraston uudelleenorganisointivaihtoehdoista	Selvityksen laatiminen yhdessä hankintapäällikön kanssa

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Varastotuotteiden toimitus tilausta seuraavana toimituspäivänä	Toimitusvarmuus vähintään 90 %

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Keskusvarasto	2,17	2	2	2

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	239 647	253 132	267 000	267 000	0	5,5 %	5,5 %	0
Myyntituotot	149 903	153 132	167 000	167 000	0	9,1 %	9,1 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	522	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	89 222	100 000	100 000	100 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-250 124	-274 690	-268 682	-268 682	0	-2,2 %	-2,2 %	0
Henkilöstökulut	-91 684	-96 998	-98 961	-98 961	0	2,0 %	2,0 %	0
Palvelujen ostot	-65 480	-69 731	-61 733	-61 733	0	-11,5 %	-11,5 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 077	-31 558	-31 500	-31 500	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-74 883	-76 403	-76 488	-76 488	0	0,1 %	0,1 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-10 477	-21 558	-1 682	-1 682	0	-92,2 %	-92,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-1 312	-1 013	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 789	-22 571	-1 682	-1 682	0	-92,5 %	-92,5 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	112 428	130 000	130 000	130 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-121 207	-140 728	-142 691	-142 691	0	1,4 %	1,4 %	0
TOIMINTAKATE	-8 779	-10 728	-12 691	-12 691	0	18,3 %	18,3 %	0

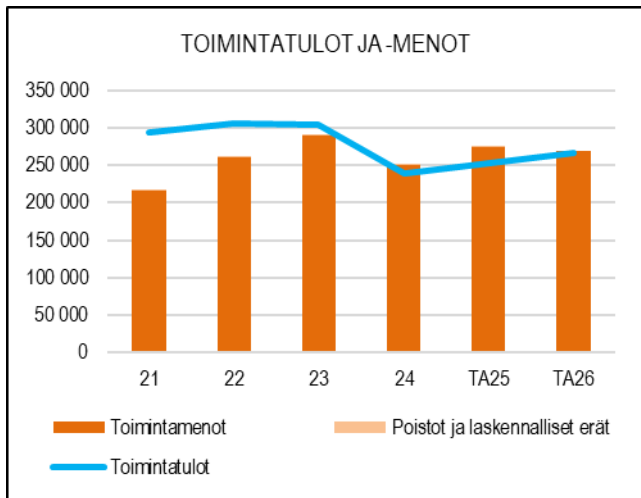
Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	127 218	123 132	137 000	137 000	0	11,3 %	11,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-128 917	-133 962	-125 991	-125 991	0	-6,0 %	-6,0 %	0
TOIMINTAKATE	-1 698	-10 830	11 009	11 009	0	-201,7 %	-201,7 %	0

Talousarvion perustelut

Keskusvaraston perusajatuksena on, että kaupunki keskittää pääosan hankinnoista varastoon ja että kaupungin työntekijöiden työaika vapautetaan näin heidän pääasiallisiin tehtäviinsä.

Keskusvaraston henkilökunta käyttää sähköistä tuotteiden varastoseurantaa, jonka avulla seurataan reaaliajassa saapuvia ja lähteviä tuotteita.

Tunnusluvut

Ateriapalvelut

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)**Toiminnan luonne:** Tukitoiminto**Rahoitus:** Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tehtäväalue tuottaa ateriapalveluja eri-ikäisille asiakkaille päiväkodeissa, kouluissa ja työpaikkaruokailussa sekä erilaisia tilaustarjoiluja kokouksiin ja edustustilaisuuksiin.

Strateginen toimenpide	Mittari
Ruokien kotimaisuusasteen nostaminen	Elintarvikeostojen kotimaisuusaste: Tavoite 85
Työturvallisuuden kehittäminen	Työtapaturmista aiheutuneet poissaolopäivät

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Lisäaineiden vähentäminen reseptiikassa	Liemijauheiden/kastiketiivisteiden osuus reseptiikassa: Tavoite 50
Varautuminen erilaisiin häiriötilanteisiin ruoanvalmistuksessa (äkilliset sähkökatkot ym.)	Häiriötilanteista selviytyminen keskeytyksettä niin, että ruokailu siirtyy max. tunnilla sovitusta aikatauluista: Tavoite 100

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Ateriapalvelut	44,05	44,04	44,04	43,5

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	3 585 662	3 734 569	3 684 430	3 684 430	0	-1,3 %	-1,3 %	0
Myyntituotot	3 563 717	3 715 569	3 664 430	3 664 430	0	-1,4 %	-1,4 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	21 551	19 000	20 000	20 000	0	5,3 %	5,3 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	394	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 577 328	-3 864 521	-3 768 591	-3 768 591	0	-2,5 %	-2,5 %	0
Henkilöstökulut	-1 608 672	-1 798 891	-1 778 009	-1 778 009	0	-1,2 %	-1,2 %	0
Palvelujen ostot	-380 714	-387 047	-397 001	-397 001	0	2,6 %	2,6 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 091 437	-1 178 550	-1 192 200	-1 192 200	0	1,2 %	1,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-485 807	-493 133	-391 181	-391 181	0	-20,7 %	-20,7 %	0
Muut kulut	-10 699	-6 900	-10 200	-10 200	0	47,8 %	47,8 %	0
TOIMINTAKATE	8 333	-129 952	-84 161	-84 161	0	-35,2 %	-35,2 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-60 623	-38 177	-50 309	-50 309	0	31,8 %	31,8 %	0
Laskennalliset erät	-29 362	-33 103	-46 866	-46 866	0	41,6 %	41,6 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-81 652	-201 232	-181 336	-181 336	0	-9,9 %	-9,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	157 871	163 000	163 000	163 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 910 313	-3 174 741	-3 186 409	-3 186 409	0	0,4 %	0,4 %	0
TOIMINTAKATE	-2 752 441	-3 011 741	-3 023 409	-3 023 409	0	0,4 %	0,4 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	3 427 790	3 571 569	3 521 430	3 521 430	0	-1,4 %	-1,4 %	0
TOIMINTAMENOT	-667 016	-689 780	-582 182	-582 182	0	-15,6 %	-15,6 %	0
TOIMINTAKATE	2 760 775	2 881 789	2 939 248	2 939 248	0	2,0 %	2,0 %	0

Talousarvion perustelut

Ateriapalvelut keskittyy sisäiseen palvelutuotantoon asiakkaina päiväkodit ja koulut sekä henkilöstöruokailijat. Ulkoisia asiakkaita voi satunnaisesti käydä kaupungintalon henkilöstöravintolassa.

Kaikissa kouluissa sekä henkilöstöravintolassa on päivittäin tarjolla kasvislounas peruslounaan lisäksi. Kasvislounaan näkyvyyttä pyritään lisäämään linjastossa mm. muuttamalla tarjolla olevien ruokien järjestystä. Päiväkotien sijoittuminen koulujen yhteyteen (Aurinkometsän päiväkotit Kalevan- niemessä, Luonnonmaan päiväkotit perhetalossa ja Rymättylän päiväkotit Rymättylän perhetalossa) tarjoaa myös päiväkotien lapsille mahdollisuuden tutustua erilaisiin kasvisruokiin. Näissä kohteissa opetellaan linjastoruokailua myös päiväkotien osalta kaikkein pienimpiä ruokailijoita lukuunottamatta, jotka ruokailevat päiväkodin tiloissa. Kouluissa ja henkilöstöravintolassa myydään henkilöstölle edullisesti linjastoon tarjolle jääneet ruoat heti ruokailun päätyttyä ruokahävikin vähentämiseksi.

Ruokalistoissa huomioidaan erilaiset juhlapyhät ja teemapäivät. Näin ylläpidetään osaltaan suomalaista ruokakulttuuria. Lisäksi järjestetään 3–4 kertaa vuodessa lähiruokapäiviä eri teemoilla. Lähiruokapäivän kaikki raaka-aineet ovat mahdollisimman lähellä tuotettuja ja tuottajat kerrotaan myös ruokailijoille. Yleisesti Ateriapalveluissa suositetaan suomalaisia raaka-aineita. Lähi- ja luomuruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Kokonaissuoritteiden määrä laskee vuodesta 2025 ruokailijamäärien vähentymisestä johtuen. Ruokalistasuunnittelua ohjaavat kansalliset ruokasuositukset. Koulujen ruokalistasuunnittelussa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan myös koululaisten Makuraadilta saatavat huomiot ja palautteet, jolla tavoitellaan koululounaan maistuvan kaikille oppilaille jokaisena koulupäivänä.

Muutokset edelliseen talousarvioon

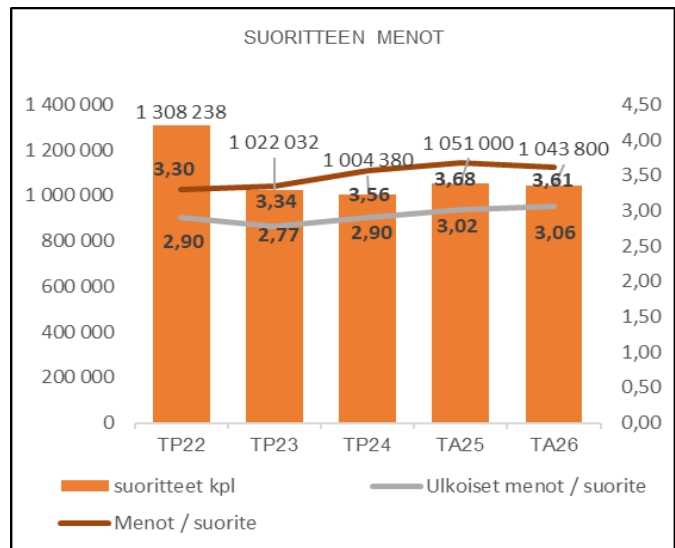
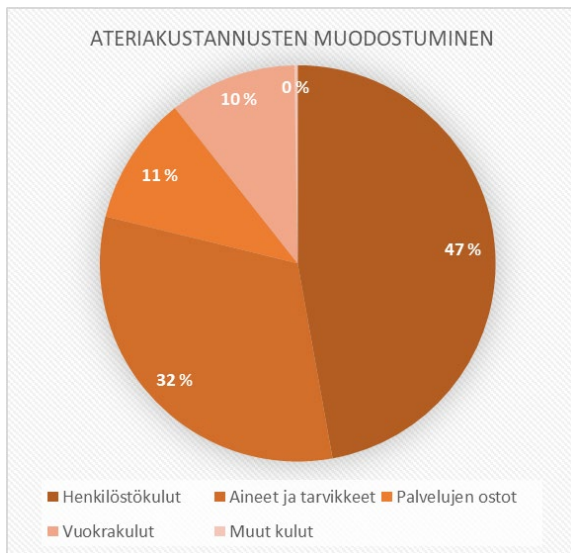
Keittiöverkosto muodostuu kolmesta aluekeittiöstä, jotka toimivat valmistuskeittiöinä: Kalevanniemi, Maijamäki ja Saaristo, joka on Luonnonmaan perhetalon yhteydessä, sekä palvelukeittiöinä toimivista koulujen ja päiväkotien keittiöistä ja kaupungintalon keittiöstä, yhteensä 20 kpl. Palvelukeittiöissä valmistetaan tarvittavat aamu- ja välipalat sekä osassa kypsennetään myös energialisäkkeet (perunat, ohrat, pastat) ja kuumennetaan kappaletuotteita.

Kuparivuoren alakoulun toiminta päättyy syksyllä 2026 ja oppilaat siirtyvät Kalevanniemen koulutaloon. Kuparivuoren koulu jatkaa väistötilana, joten palvelukeittiön toimintaa ei ehkä voida vielä lakkauttaa vuonna 2026.

Henkilöstön osalta tapahtuu useampia eläköitymisiä, joten rekrytointihaasteita uusien ammattilaisten löytämiseksi on edessä. Henkilöstöresursseja tarkistetaan työmäärämitoitusten päivittämisellä ja tehdään tarvittavia muutoksia eläköitymisten yhteydessä, mm. palveluesimiehen virka lakkautetaan syksyllä. Nimikemuutoksina esitetään aluekeittiöiden ruokapalveluesimiesten uusiksi nimikkeiksi keittiöpäällikkö. Keittiöpäällikkö vastaa alueensa valmistuskeittiön sekä sen alaisuudessa toimivien palvelukeittiöiden toiminnasta.

Vuokrien laskentatavan muutoksesta johtuen kokonaissuoritehinta saantiin laskemaan suoritteiden vähentymisestä huolimatta.

Tunnusluvut

Siivouspalvelut

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Siivouspalvelut vastaa kaupungin kiinteistöjen sisätilojen puhtaanapidosta siivousmitoitusten mukaisesti

Strateginen toimenpide	Mittari
Kestävät hankinnat puhdistusaine- ja siivousvälinehankinnoissa	Kertakäyttöisten tuotteiden osuus tarvikehankinnoista: Tavoite 5 Ympäristömerkittyjen tuotteiden osuus puhdistusaineissa: Tavoite 85

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Laadunvalvonnan kehittäminen	Pintapuhtausnäytteistä hyvän tason kriteerit täyttävien osuus otetuista näytteistä: Tavoite 98
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Alalle soveltuvan tutkinnon suorittaneiden osuus vakituisesta henkilöstöstä: Tavoite 100

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Siivouspalvelut	39,14	38,85	38,86	38,4

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 913 006	1 984 107	2 040 880	2 040 880	0	2,9 %	2,9 %	0
Myyntituotot	1 897 878	1 974 107	2 040 880	2 040 880	0	3,4 %	3,4 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	15 128	10 000	0	0	0	-100,0 %	-100,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 857 371	-1 984 102	-1 975 465	-1 975 465	0	-0,4 %	-0,4 %	0
Henkilöstökulut	-1 435 353	-1 540 773	-1 529 567	-1 529 567	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Palvelujen ostot	-275 419	-292 115	-306 137	-306 137	0	4,8 %	4,8 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113 981	-118 350	-108 550	-108 550	0	-8,3 %	-8,3 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-32 143	-32 274	-30 711	-30 711	0	-4,8 %	-4,8 %	0
Muut kulut	-475	-590	-500	-500	0	-15,3 %	-15,3 %	0
TOIMINTAKATE	55 634	5	65 415	65 415	0			0
Poistot ja arvonalentumiset	-3 058	-1 835	-1 101	-1 101	0	-40,0 %	-40,0 %	0
Laskennalliset erät	-21 848	-25 323	-33 802	-33 802	0	33,5 %	33,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	30 728	-27 153	30 512	30 512	0	-212,4 %	-212,4 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	27 693	24 000	14 000	14 000	0	-41,7 %	-41,7 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 723 220	-1 827 713	-1 820 617	-1 820 617	0	-0,4 %	-0,4 %	0
TOIMINTAKATE	-1 695 527	-1 803 713	-1 806 617	-1 806 617	0	0,2 %	0,2 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	1 885 312	1 960 107	2 026 880	2 026 880	0	3,4 %	3,4 %	0
TOIMINTAMENOT	-134 151	-156 389	-154 848	-154 848	0	-1,0 %	-1,0 %	0
TOIMINTAKATE	1 751 161	1 803 718	1 872 032	1 872 032	0	3,8 %	3,8 %	0

Talousarvion perustelut

Siivouspalvelut keskittyy sisäiseen palvelutuotantoon ja ulkoisten asiakkaiden osuus siivoustunneista on alle prosentin, nämä ovat kaupunkikonsernin kiinteistöjä. Kiinteistöistä suurin osa on koulusiivousta n. 65 %. Toiseksi suurin osuus koostuu varhaiskasvatuksen tiloista, n. 20%. Loput ovat virastoja sekä erilaisia vapaa-ajantiloja. Siivouspalvelut hoidetaan pääsääntöisesti omana työnä. Puitekumppanisopimuksilla hoidetaan kesäkohteita sekä eri puolilla kaupunkia olevia pieniä siivouskohteita sekä tarvittavia ilta- ja viikonloppusiivouksia ja erilaisia sijaisuuksia. Muilta palveluntuottajilta ostetaan palveluja, joihin ei ole omaa kalustoa. Tilojen puhtaustasovaatimukset on määritelty kiinteistöjen käyttötarkoituksen mukaan. Siivouskohteiden tasoluokitukset ovat KiinteistöRYL:n mukaisia ja siivousmitoitukset on laadittu niiden pohjalta. Työmäärämitoituksia päivitetään aina tarpeen mukaan.

Siivouskustannukset muodostuvat pääosin henkilöstökuluista, joiden osuus on n. 77 % toimintakuluista. Toisen suuremman kuluerän muodostavat palvelujen ostot mukaan lukien sisäiset palvelut. Näiden osuus on n. 16 %. Kolmantena suurempana kulueränä ovat aineet ja tarvikkeet, joiden osuus on n. 6 %. Siivouskustannukset on jaettu eri kiinteistöille siivoustuntien mukaisesti. Siivouspalvelu sisältää kiinteistöjen ylläpitosiivouksen lisäksi myös tarvittavat perussiivoustyöt. Tuntihinta

sisältää varsinaisen siivouksen lisäksi myös kiinteästi siivoukseen liittyviä kustannuksia, kuten vaihtomatot, saniteetipaperit ja pyyherullat sekä saippuat. Myös kaikki siivoukseen kohdistuvat sisäiset kustannukset ja vyörytyserät sisältyvät hintaan.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Velkuan koulun ateria- ja siivouspalvelut on kilpailutettu ja Kummelin päiväkodin sekä kirjaston tarvittavat palvelut tuottaa kilpailutettu puitesopimuskumppani. Palveluvastaavat hoitavat koulun ja päiväkodin siivoukset sekä lounaat ja välipalat tarjolle ja vastaavat astiahuollosta. Lounaat tulevat lämpiminä päivittäin Saariston aluekeittiöstä, tarvittavat aamu- ja välipalat valmistetaan palvelukeittiöissä.

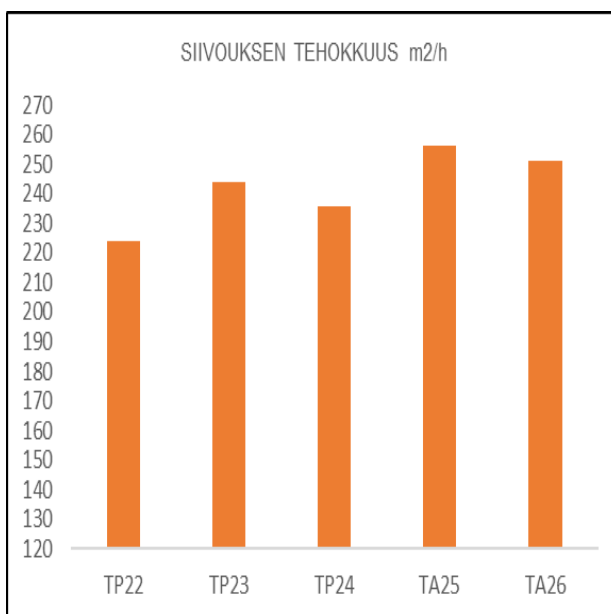
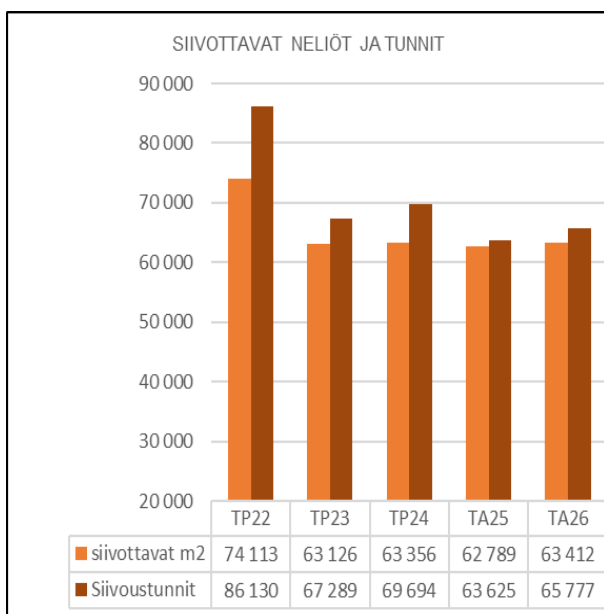
Ympäristöseikkoihin kiinnitetään huomiota mm. lisäämällä Aktiiviveden (kemikaaliton siivous) käyttöä maltillisesti sekä huolehtimalla jätteiden oikeasta lajittelusta yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Kertakäyttöt tuotteita käytetään vain eritesiivouksissa ym. Siivouksen laatua seurataan säännöllisesti pintapuhtausnäytteillä ja visuaalisella laadunvalvonnalla. Puhdistusaineista valitaan käyttöön mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavia puhdistusaineita ja optimoidaan kohteissa tarvittavien puhdistus- ja suoja-aineiden määrät.

Siivousalallakin robotiikka kehittyy nopeassa tahdissa, jolloin rutiininomaisissa tehtävissä voidaan hyödyntää robotteja. Maijamäen liikuntahallista ja Luonnonmaan perhetalosta näistä on jo hyviä kokemuksia. Kalevanniemeen liikuntahalliin hankitaan seuraava robotti.

Yhdessä työllisyyspalvelujen kanssa koulutetaan oppisopimuksilla työttömiä naantalilaisia puhtauspalvelualalle, joista toivottavasti saadaan uusia ammattilaisia eläköityvien tilalle. Nimikemuutoksena esitetään palveluesimiehen nimikkeeksi siivoustyönjohtaja (luovutaan mies-päätteisistä nimikkeistä) ja samalla esitetään palveluesimiehen viran muuttamista toimeksi.

Kuparivuoren koulun toiminta päättyy syksyllä 2026 ja oppilaat siirtyvät Kalevanniemen koulutaloon. Kalevanniemeen valmistuu myös uusi liikuntahalli. Kuparivuoren koulun tiloja tullaan mahdollisesti käyttämään vielä väistötiloina. Tuulensuunkatu 8 poistuu siivottavista kohteista vuoden 2025 lopussa. Raatihuoneen siivous aloitettiin syksyllä 2025.

Tunnusluvut

Tilalaitos

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö (Pekka Alm)

Toiminnan luonne: Tukitoiminto

Rahoitus: Kohderahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tilalaitos vastaa kaupungin rakennetuista kiinteistöistä. Tilalaitoksen tehtäviin kuuluu rakennettujen kiinteistöjen ylläpito, vuosikorjaaminen, peruskorjaaminen ja rakennuttaminen. Tilalaitos huolehtii rakennuskannan omistajaohjauksesta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen solmiminen kaudelle 2026 - 2035	Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen solmiminen kaudelle 2026 - 2035

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Vapautuvien tilojen toimenpideohjelman vuoden 2026 osatavoitteiden toteuttaminen	Suunniteltujen toteutuskohdeiden valmistuminen
Rakennuskannan uuden vuokrasopimusjärjestelmän sujuva käyttöönotto	Asetetun vuokratavoitteen toteutuminen ulkoisissa ja sisäisissä vuokrauksissa

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Tilalaitos	24,84	26,45	26,46	26,46

TP2024 ja TA2026 luvuissa on mukana määräaikaiset henkilötyövuodet. Talousarvion henkilöstö-osassa esitetään tilalaitoksen kirvesmiesnimikkeen muuttamista timpuriksi. Tällä hetkellä tilalaitoksessa on täytettynä kuusi kirvesmiehen toimea.

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	18 189 731	18 532 429	16 736 138	16 736 138	0	-9,7 %	-9,7 %	0
Myyntituotot	123 231	145 096	121 411	121 411	0	-16,3 %	-16,3 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	4 735	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	17 933 416	18 279 333	16 506 727	16 506 727	0	-9,7 %	-9,7 %	0
Muut tuotot	0	50 000	50 000	50 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	128 349	55 000	55 000	55 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-7 798 085	-7 720 214	-8 135 522	-8 135 522	0	5,4 %	5,4 %	0
Henkilöstökulut	-1 325 833	-1 414 273	-1 366 192	-1 366 192	0	-3,4 %	-3,4 %	0
Palvelujen ostot	-2 096 478	-1 993 432	-2 195 407	-2 195 407	0	10,1 %	10,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 593 307	-2 760 743	-2 988 493	-2 988 493	0	8,2 %	8,2 %	0
Avustukset	-1 500	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-1 752 317	-1 551 516	-1 585 180	-1 585 180	0	2,2 %	2,2 %	0
Muut kulut	-28 650	-250	-250	-250	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	10 391 646	10 812 215	8 600 616	8 600 616	0	-20,5 %	-20,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 882 961	-3 957 595	-4 155 319	-4 155 319	0	5,0 %	5,0 %	0
Laskennalliset erät	-19 818	-33 389	-29 554	-29 554	0	-11,5 %	-11,5 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	5 488 867	6 821 231	4 415 743	4 415 743	0	-35,3 %	-35,3 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	5 089 411	5 243 090	4 386 745	4 386 745	0	-16,3 %	-16,3 %	0
TOIMINTAMENOT	-5 980 115	-5 871 628	-6 198 827	-6 198 827	0	5,6 %	5,6 %	0
TOIMINTAKATE	-890 704	-628 538	-1 812 082	-1 812 082	0	188,3 %	188,3 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	13 100 320	13 289 339	12 349 393	12 349 393	0	-7,1 %	-7,1 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 817 970	-1 848 586	-1 936 695	-1 936 695	0	4,8 %	4,8 %	0
TOIMINTAKATE	11 282 350	11 440 753	10 412 698	10 412 698	0	-9,0 %	-9,0 %	0

Muutokset edelliseen talousarvioon

Palvelutilojen vuokrajärjestelmä on uudistettu Trellum-järjestelmän mukaiseksi. Palvelutilavuokrat laskevat kalenterivuodeksi 2026 keskimäärin noin 13 %. Laskuun vaikuttaa eniten pääomatuotto-odotuksen lasku sekä sisäisen koron poistuminen laskennasta.

Varhan vuokramuutosten vaikutus selviää talousarviolaadinnan jälkeen. Varha luopuu muutamista vuokrakohteistaan mm. Kummelista, Kensusta, Katariinanpuistosta ja osasta Katavakotia. Varha vuokraa sen sijaan uuden tilan kaupungilta Ruonankartanosta. Talousarvioesityksen vuokrahinnat on laskettu Varhan keskeisistä rakennuksista 5%:n pääomatuotto-odotuksen perusteella.

Rymättylän vanhusten ja vammaisten palveluasunnot vuokrataan Naantalin vuokrataloille.

Leirintäalueen rakennusten vuokraus kilpailutettiin 2025. Vuokrausta jatketaan toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen perusteella.

Kalevanniemen yhteyteen valmistuu kesään mennessä koulun peruskorjaus ja laajennus. Lisäksi Kalevanniemen rakenteilla oleva liikuntahalli otetaan käyttöön kesällä 2026.

Rakennuskannassa on useita vapautuvia kiinteistöjä, joiden uudelleen käyttöönottoa valmistellaan aktiivisesti. Tuulensuojan, Viialan ryhmäkodin, Kummelin ja Poikon päiväkodin ostajia tai vuokraajia etsitään. Osakehuoneistoista etsitään ostajaa huoneistoille AsOy Koivistonkulmasta ja AsOy Rymättylän Kirkkolahdenrinteestä.

Rakennuskannasta puretaan 2026 ainakin Oy Maarianrinteen ja entisen Koy Naantalin Virastotalon kiinteistöt. Myös Kultarannan koulun purkamismahdollisuutta selvitetään.

Tunnusluvut

Rakennuskanta

Tilalaitoksen vastuualueella on neljä toimialuetta, hallinto, palvelutilojen ylläpito, ulkoinen vuokraus ja muut rakennukset. Palvelutilojen ylläpito on tilalaitoksen keskeisin tehtävä. Ylläpito pitää sisällään kiinteistönhoito- ja kunnossapitotoimenpiteitä. Määrärahojen ja henkilöstöresurssien käytöstä kuluu noin 92 % palvelutilojen ylläpitoon. Palvelutilojen asiakkaita ovat kaupungin palveluyksiköt. Tilat on luovutettu vuokrasopimuksin palvelutoiminnoista vastaavien lautakuntien käyttöön. Keskeisimpiä käyttäjäryhmiä ovat koulut ja päiväkodit. Ulkoisen vuokrauksen määräraha- ja henkilöstöresurssien käyttöosuus on noin 5 %. Ulkoisen vuokrauksen kohteet luovutetaan ulkoisille toimijoille liiketaloudellisin ja elinkeinopoliittisin perustein. Muiden tilojen määrärahojen ja henkilöstöresurssien käyttöosuus on noin 3 %. Tilojen määrä vähenee suunnitelmakauden aikana kohteiden myynti- ja purkutoimenpiteiden takia.

	<i>kpl</i>	<i>m²</i>
PALVELUTOIMINNAN RAKENNUKSET:	60	80 094
Hallintorakennukset	3	10 219
Päiväkodit ja muut varhaiskasvatustilat	14	7 529
Koulut	11	45 467
Varastot, varikot ym.	3,0	2 821
Liikunta- ja urheilutilat	11	7 753
Kulttuuritilat, museot, kirjastot	9	3 635
Nuorisotilat, monitoimitilat ym.	9	2 670
	<i>kpl</i>	<i>m²</i>
VUOKRALLE ANNETUT RAKENNUKSET:	33	23 638
Soten rakennukset	6	13 125
Ravintolakiinteistöt, muut liiketilat	14	5 504
Laitokset	2	2 942
Asuinrakennukset ja -huoneistot	11	2 068
	<i>kpl</i>	<i>m²</i>
MUUT RAKENNUKSET:	20	5 522
	<i>kpl</i>	<i>m²</i>
YHTEENSÄ	113	109 254

Vuokravaikutus

Toimintatulojen muutokset johtuvat vuosien 2023 ja 2026 vuokrasopimusjärjestelmämuutoksista sekä sotekiinteistöjen hallinnan muutoksista.

Tilalaitos	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Rakennukset [m ²]	108 304	113 391	111 808	111 771	109 254
Toimintamenot [€]	7 443 634	7 794 805	7 798 085	7 720 201	8 355 938
Vuokra toimintamenoista [€/m ² /kk]	5,73	5,73	5,81	5,76	6,37
Elinkustannusindeksi	2 161	2 296	2 332	2 340	
Toimintatulot (ulk) [€]	1 490 645	4 778 120	5 151 990	5 188 090	4 386 745
Toimintatulot (ulk + sis) [€]	11 706 233	16 157 732	18 189 731	18 477 429	12 349 393

Kulutusperusteiset erät

Talousarvion vuoden 2026 toimintamenoissa on kulutusperusteisten erien osuus noin 35 %. Kulutusperusteiset erät ovat tilalaitoksen taloudessa muutosherkkyytensä takia merkittävä menoerä. Tarkastelukaudella 2022 – 2026 kulutusperusteisten erien kasvu on 20,6 %.

	TP2022	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Huoneistoala	108 304	113 281	111 808	111 771	109 254
Kulutusperusteiset erät:					
Vesi	81 464	80 302	82 632	87 303	95 000
Jätevesi	113 738	113 371	111 253	124 652	112 000
Jätehuolto	139 574	140 752	150 760	120 190	150 000
Lämmitys	1 335 325	1 488 658	1 432 902	1 638 000	1 500 000
Sähkö	740 239	824 649	807 695	729 480	1 050 000
Yhteensä	2 410 340	2 647 732	2 585 242	2 699 625	2 907 000
Lämmitystarveluku (Turku) *	3 772	3 823	3 604	3 737	3 737

*) Lähde Ilmatieteenlaitos

Vesihuoltolaitos

Toimielin: TEKNINEN LAUTAKUNTA**Vastuhenkilö:** Tekninen johtaja (Reima Ojala)**Toiminnan luonne:** Palvelutoiminto**Rahoitus:** Kohderahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Vesihuoltolaitos huolehtii talousveden jakelusta ja jätevesien poisjohtamisesta. Vesihuoltolaitos huolehtii lisäksi kaupungin hulevesien hallinnasta ja hulevesijärjestelmän ylläpidosta.

Strateginen toimenpide	Mittari
Vesihuoltolaitoksen taksarakenne ja taksat pidetään tasolla, joka mahdollistaa verkostojen riittävän kunnossapidon ja saneerauksen sekä tarvittavat investoinnit.	Riittävä saneeraustaso budjetoidaan talousarvioissa vuosittain.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Verkoston saneeraustoiminnan jatkuminen keskeytyksettä.	Verkoston saneeraus toteutetaan saneerausohjelman mukaisesti Saneerausohjelma päivitetään vuosille 2026-2030

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Vesihuoltolaitos	10,16	9,79	10,96	10,96

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	6 680 383	6 750 499	6 703 009	6 703 009	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Myyntituotot	6 680 379	6 746 499	6 699 009	6 699 009	0	-0,7 %	-0,7 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	4 000	4 000	4 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	4	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	61 861	100 000	100 000	100 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-4 405 185	-5 183 169	-5 269 955	-5 269 955	0	1,7 %	1,7 %	0
Henkilöstökulut	-621 572	-733 143	-717 998	-717 998	0	-2,1 %	-2,1 %	0
Palvelujen ostot	-1 824 754	-1 975 016	-1 970 443	-1 970 443	0	-0,2 %	-0,2 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 801 045	-2 322 126	-2 420 426	-2 420 426	0	4,2 %	4,2 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-147 515	-140 024	-148 228	-148 228	0	5,9 %	5,9 %	0
Muut kulut	-10 299	-12 860	-12 860	-12 860	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	2 337 058	1 667 330	1 533 054	1 533 054	0	-8,1 %	-8,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 314 224	-1 348 959	-1 418 986	-1 418 986	0	5,2 %	5,2 %	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	837 975	318 371	114 068	114 068	0	-64,2 %	-64,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	6 439 275	6 483 170	6 436 680	6 436 680	0	-0,7 %	-0,7 %	0
TOIMINTAKULUT	-3 981 914	-4 679 865	-4 763 020	-4 763 020	0	1,8 %	1,8 %	0
TOIMINTAKATE	2 519 222	1 903 305	1 773 660	1 773 660	0	-6,8 %	-6,8 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	241 108	267 329	266 329	266 329	0	-0,4 %	-0,4 %	0
TOIMINTAKULUT	-423 272	-503 304	-506 935	-506 935	0	0,7 %	0,7 %	0
TOIMINTAKATE	-182 164	-235 975	-240 606	-240 606	0	2,0 %	2,0 %	0

Talousarvion perustelut

Vesihuoltolaitoksesta huolehtii vesihuoltopäällikkö, vesihuoltosinööri ja keskimäärin kahdeksan asentajaa. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen ja haja-asutusalueen vesihuoltoverkoston kuuluu käyttövesiverkosto, jätevesiverkosto ja hulevesijärjestelmä. Lisäksi vesihuoltolaitoksen omistuksessa ja hoidossa on alavesisäiliöitä, ilmanpoistokaivoja, jätevesipumppaamoita, hulevesipumppaamoita, vesijohtoverkoston mittauskaivoja sekä Velkuan jätevedenpuhdistamo. Verkostojen toimivuutta ohjataan keskusvalvomosta ja toiminnan valvonta perustuu pääosin automatisoituun kaukovalvontaan. Vesihuoltolaitos päivystää ympärivuotisesti ja kaikkina vuorokauden aikoina varmistaakseen häiriöttömän vesihuoltotoiminnan.

Runkoverkostoon kuuluu noin 300 km vesi-, 210 km jätevesi- ja 118 km hulevesiverkostoa.

Vesihuoltolaitos tekee vesi-, jätevesi- ja hulevesijärjestelmän asennus-, korjaus- ja kunnossapitotyöt.

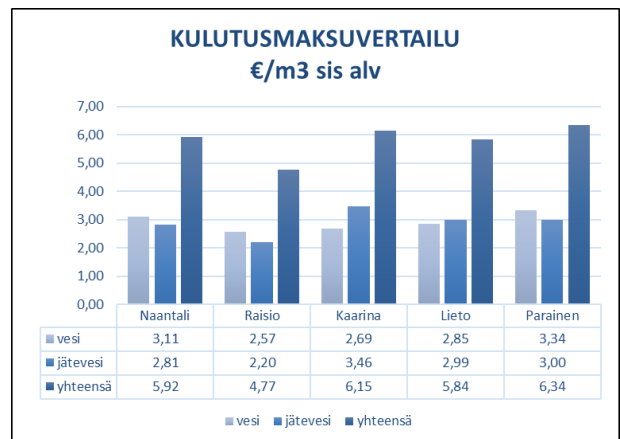
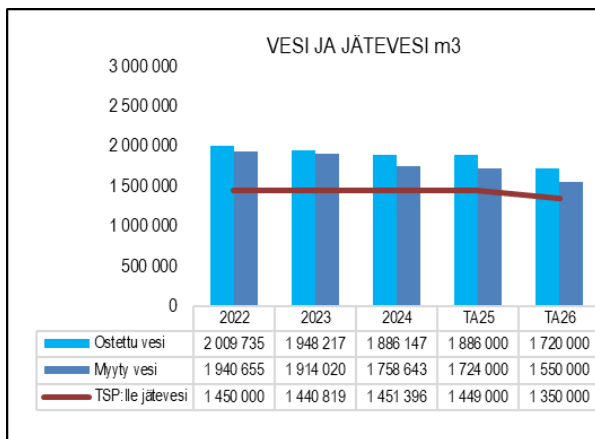
Jätevedet johdetaan Turun Seudun Puhdistamo Oy:n Kakolan jätevesipuhdistamolle Raision yhdysputken ja pumppaamoiden kautta. Jätevesimäärät mitataan ja likaisuusnäytteet otetaan Luolalan pumppaamolla.

Käyttöveden toimittaa Turun Seudun Vesi Oy Raisio-Naantalin kuntayhtymän verkoston kautta Naantaliin.

Vesihuoltolaitoksen tulot muodostuvat kuluttajilta perittävistä maksuista, jotka ovat liittymismaksu, käyttöveden ja jäteveden perusmaksu, käyttöveden ja jäteveden kulutusmaksu, tonttijohtojen asennusmaksu ja hulevesimaksu. Lisäksi vesihuoltolaitoksen tuloja ovat asiakkaiden tilaamat tilaustyöt.

Vuotovesiprosentin tavoitteiden mukaisella tasolla pitäminen edellyttää verkoston suunnitelmallista kunnossapitämistä ja saneerausohjelman toteuttamista.

Tunnusluvut

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	455 083	559 240	539 400	539 400	0	-3,5 %	-3,5 %	0
Myyntituotot	7 848	5 000	5 000	5 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	377 668	512 000	512 000	512 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	54 236	38 740	18 900	18 900	0	-51,2 %	-51,2 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	15 331	3 500	3 500	3 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-1 111 961	-1 371 763	-1 251 473	-1 251 473	0	-8,8 %	-8,8 %	0
Henkilöstökulut	-462 598	-516 882	-528 003	-528 003	0	2,2 %	2,2 %	0
Palvelujen ostot	-587 710	-798 528	-668 563	-668 563	0	-16,3 %	-16,3 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 724	-9 167	-8 850	-8 850	0	-3,5 %	-3,5 %	0
Avustukset	-5 000	-3 000	-3 000	-3 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-39 375	-41 456	-40 327	-40 327	0	-2,7 %	-2,7 %	0
Muut kulut	-2 554	-2 730	-2 730	-2 730	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-656 878	-812 523	-712 073	-712 073	0	-12,4 %	-12,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-57 243	-66 669	-33 056	-33 056	0	-50,4 %	-50,4 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-714 122	-879 192	-745 129	-745 129	0	-15,2 %	-15,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	450 773	559 240	539 400	539 400	0	-3,5 %	-3,5 %	0
TOIMINTAMENOT	-934 107	-1 183 017	-1 056 758	-1 056 758	0	-10,7 %	-10,7 %	0
TOIMINTAKATE	-483 334	-623 777	-517 358	-517 358	0	-17,1 %	-17,1 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	4 310	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-177 854	-188 746	-194 715	-194 715	0	3,2 %	3,2 %	0
TOIMINTAKATE	-173 544	-188 746	-194 715	-194 715	0	3,2 %	3,2 %	0

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Rakentamisen valvonta ja neuvonta	3,9	3,75	3,75	3,75
Ympäristönsuojelu	2,76	2,8	3	3
Ympäristöterveydenhuolto				

Rakentamisen valvonta- ja neuvonta

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Vt rakennusvalvontapäällikkö (Jari Koskinen 4.8.2025 lähtien)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa siten kuin rakentamislaisissa ja sen nojalla muutoin on säädetty ja määrätty.

HTV	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Rakentamisen valvonta ja neuvonta	3,9	3,75	3,75	3,75

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	376 849	505 500	505 500	505 500	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	7 848	2 000	2 000	2 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	353 671	500 000	500 000	500 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	15 331	3 500	3 500	3 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-517 094	-575 672	-582 960	-582 960	0	1,3 %	1,3 %	0
Henkilöstökulut	-274 625	-292 791	-300 269	-300 269	0	2,6 %	2,6 %	0
Palvelujen ostot	-213 264	-249 089	-251 777	-251 777	0	1,1 %	1,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 585	-5 796	-5 500	-5 500	0	-5,1 %	-5,1 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-26 488	-27 836	-25 254	-25 254	0	-9,3 %	-9,3 %	0
Muut kulut	-132	-160	-160	-160	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-140 245	-70 172	-77 460	-77 460	0	10,4 %	10,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-29 155	-29 189	-5 851	-5 851	0	-80,0 %	-80,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-169 400	-99 361	-83 311	-83 311	0	-16,2 %	-16,2 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	372 539	505 500	505 500	505 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-378 305	-426 896	-434 374	-434 374	0	1,8 %	1,8 %	0
TOIMINTAKATE	-5 766	78 604	71 126	71 126	0	-9,5 %	-9,5 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	4 310	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-138 789	-148 776	-148 586	-148 586	0	-0,1 %	-0,1 %	0
TOIMINTAKATE	-134 479	-148 776	-148 586	-148 586	0	-0,1 %	-0,1 %	0

Talousarvion perustelut

Tulot muodostuvat rakennusvalvontaviranomaisen taksan mukaisista maksutuotoista. Suurimmat menot aiheutuvat henkilöstön palkkakustannuksista sekä Lupapiste.fi palvelun ja TieraCityn M-Files taustajärjestelmän ylläpitokustannuksista. Toimintatulojen määrä on riippuvainen rakentamisen vo-lyymista. Talousarvion tavoitteena on turvata rakentamislain mukaisten viranomaistehtävien mah-dollisimman sujuva hoitaminen. Rakennusvalvontapalveluiden sujuvaa toimintaa on tarkoitus edel-leen tehostaa sähköisiä työkaluja ja henkilöstön valmiuksia kehittämällä.

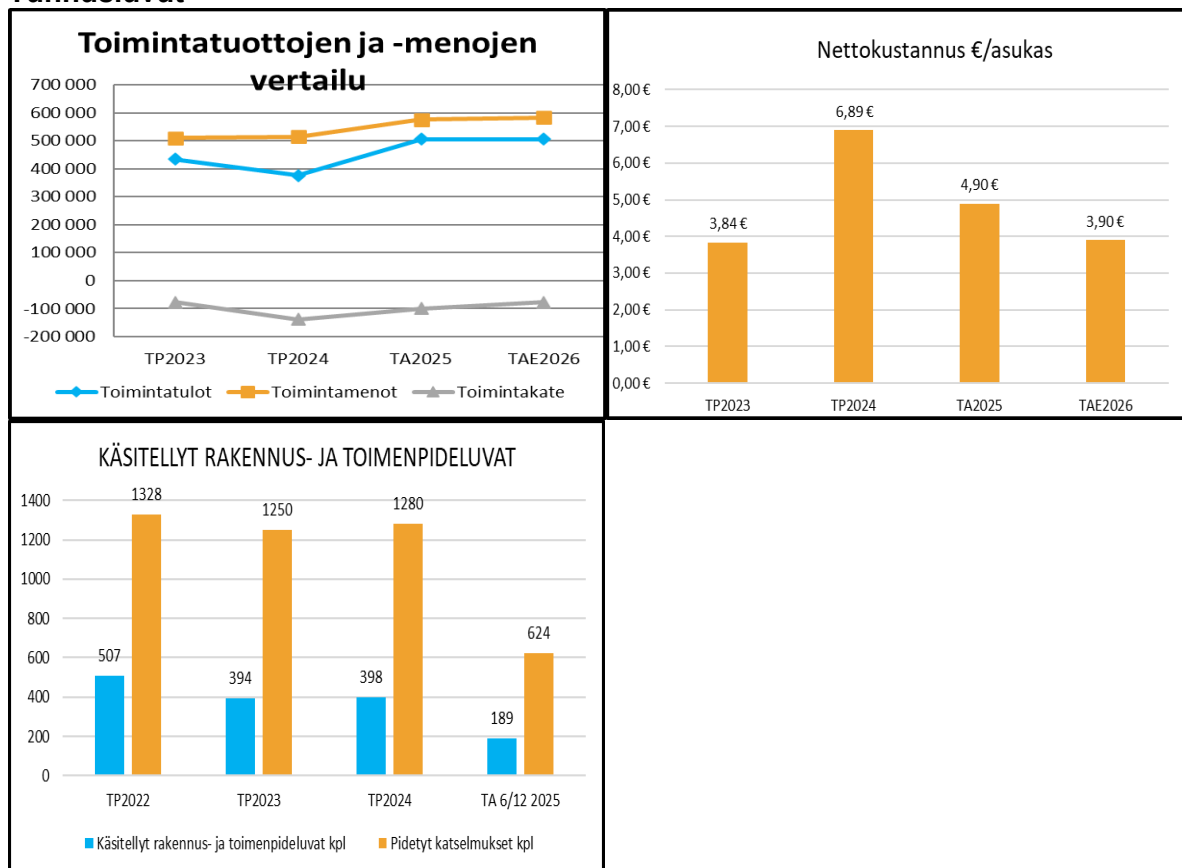
Talousarviossa on varauduttu sähköisten lupapalveluiden ylläpito- ja kehityskuluihin. Kulut muodos-tuvat Lupapiste.fi sekä rakennusvalvonnan Tieracity taustajärjestelmän ylläpidosta sekä rakennus-rekisterin parannustyöstä. Rakennusvalvontapalveluiden toimintaa on tarkoitus tehostaa edelleen sähköisiä työkaluja ja henkilöstön valmiuksia kehittämällä.

Asuntomarkkinat ovat yleisellä tasolla hieman piristyneet, uusien asuntojen aloitusten osalta on ollut kasvua ja kasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2026. Asuntojen uudisrakentamisen elpyminen on kui-tenkin hidasta, sillä elpymistä jarruttaa asuntojen ylitarjonta markkinoilla, sekä kuluttajien heikko luottamus. Väestön kasvu ja muuttoliike lisäävät asuntojen kysyntää ja rakentaminen on jäämässä lähivuosina selvästi pitkän aikavälin rakentamisen tarvetta alemmalle tasolle (Valtiovarainministeriö 26.3.2025).

Muutokset edelliseen talousarvioon

Talousarvion 2026 tulojen arvioidaan pysyvän vuoden 2025 tasolla. Arvioidun tavoitteen saavutta-minen edellyttää asuntotuotannon elpymistä sekä suunniteltujen isompien hankkeiden toteutumista. Talousarviossa toteutetaan asetettua menojen sopeuttamistavoitetta.

Tunnusluvut

Ympäristönsuojelu

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Ympäristöpäällikkö (Saija Kajala)

Toiminnan luonne: Palvelutoiminto

Rahoitus: Budjettirahoitteinen

Tulosalueen kuvaus

Ympäristönsuojelulainsäädännön edellyttämällä tavalla tehdään viranomaispäätöksiä, annetaan viranomaislausuntoja ja valvotaan toimintoja sekä lainsäädännön noudattamista. Lisäksi teetetään ympäristön tilaa koskevia selvityksiä, ohjataan ja neuvotaan kuntalaisia ja toiminnanharjoittajia ympäristöasioissa sekä kehitetään kaupungin ympäristönsuojelua.

Strateginen toimenpide	Mittari
Käynnistetyt ympäristöhankkeet toteutuvat suunnitellusti.	Saariston linnut törmiltä ruovikoihin-hanke on toteutunut suunnitellusti.

Operatiivinen toimenpide	Mittari
Valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset tehdään suunnitellusti.	Valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset on tehty.

HTV	TP2024	TA2025	TA2026
Ympäristönsuojelu	2,8	3	3

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	78 233	53 740	33 900	33 900	0	-36,9 %	-36,9 %	0
Myyntituotot	0	3 000	3 000	3 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	23 998	12 000	12 000	12 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	54 236	38 740	18 900	18 900	0	-51,2 %	-51,2 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-379 001	-516 828	-389 152	-389 152	0	-24,7 %	-24,7 %	0
Henkilöstökulut	-187 972	-224 091	-227 734	-227 734	0	1,6 %	1,6 %	0
Palvelujen ostot	-158 581	-270 176	-137 425	-137 425	0	-49,1 %	-49,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 139	-3 371	-3 350	-3 350	0	-0,6 %	-0,6 %	0
Avustukset	-5 000	-3 000	-3 000	-3 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-12 887	-13 620	-15 073	-15 073	0	10,7 %	10,7 %	0
Muut kulut	-2 422	-2 570	-2 570	-2 570	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-300 767	-463 088	-355 252	-355 252	0	-23,3 %	-23,3 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-27 663	-37 480	-27 205	-27 205	0	-27,4 %	-27,4 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-328 430	-500 568	-382 457	-382 457	0	-23,6 %	-23,6 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	78 233	53 740	33 900	33 900	0	-36,9 %	-36,9 %	0
TOIMINTAMENOT	-340 283	-477 121	-343 384	-343 384	0	-28,0 %	-28,0 %	0
TOIMINTAKATE	-262 050	-423 381	-309 484	-309 484	0	-26,9 %	-26,9 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-38 717	-39 707	-45 768	-45 768	0	15,3 %	15,3 %	0
TOIMINTAKATE	-38 717	-39 707	-45 768	-45 768	0	15,3 %	15,3 %	0

Talousarvion perustelut

Ympäristönsuojelun tehtäväalue tuottaa ympäristönsuojelu- ym. ympäristölakien mukaisia palveluja kuntalaisille. Palvelut koostuvat pääosin ympäristölainsäädännön mukaisten lupien ja ilmoitusten käsittelystä, viranomaislausunnoista sekä viranomaisvalvonnasta. Myös erilaisten ympäristöselvitysten ja -tutkimusten teettäminen eri asiantuntijoilla sekä kuntalaisten opastaminen ja neuvominen kuuluvat tehtäväalueelle. Ympäristönsuojelun tehtäviin kuuluu myös kaupungin ympäristönsuojelun kehittämis- ja edistämistehtävät.

Tehtäväalueen asiakkaita ovat kuntalaiset, toiminnanharjoittajat, yhteisöt, muut viranomaiset ja kaupunkiorganisaation muut toimialat. Suurimmat menot aiheutuvat vakinaisen henkilöstön palkkustannuksista (3 htv) sekä palveluiden ostosta (asiakaspalvelut kunnilta ja asiantuntijapalvelut).

Asiakaspalvelujen ostoon kunnilta on varattu määrärahoja mm. Varsinais-Suomen kestävän kehityksen ja energia-asoiden palvelukeskuksen (Valonia) rahoitusosuuteen sekä kuntien ja teollisuuden ylläpitämään ilmanlaadun seurantajärjestelmään. Asiantuntijapalveluihin on varattu lisäksi määräraha erillisten hankkeiden kautta toteutettavien, kaupungin ympäristö- ja ilmasto-ohjelman 2025–2030 mukaisten toimenpiteiden toteutukseen. Vuonna 2026 jatkuvia hankkeita, joita tehdään yhteis-

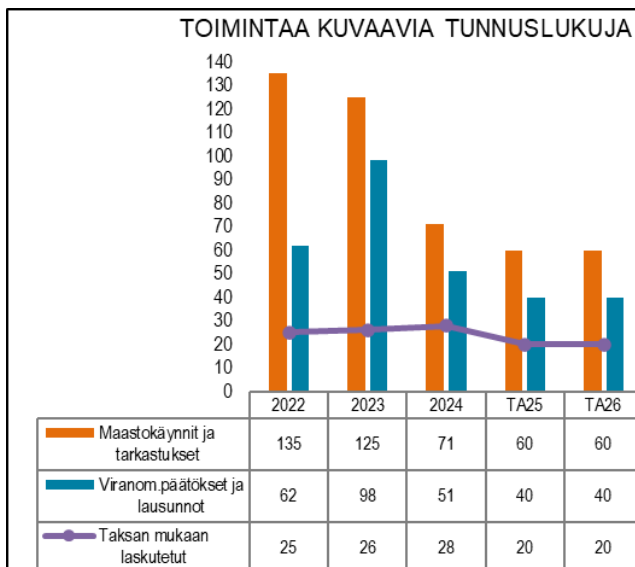
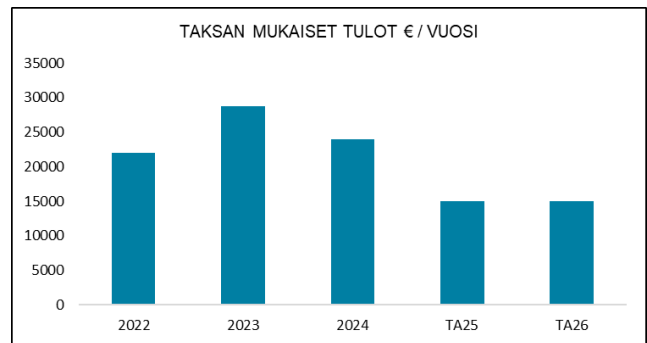
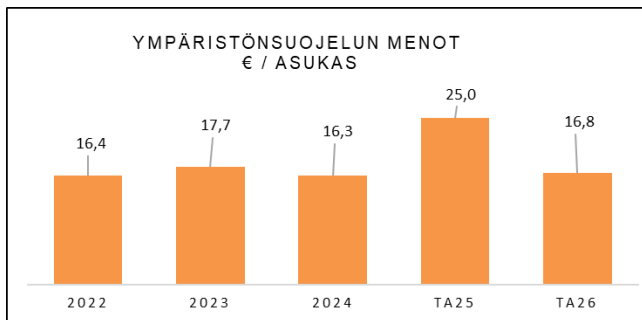
työssä eri toimijoiden kanssa, on Pölyttäjäystävällinen Naantali-hanke, Mosaiikinpaloista lumoketjuiksi-hanke, Saariston linnut törmiltä ruovikoihin-hanke, Ärviän esiintyminen ja poisto-hanke ja Askaisten- ja Mynälähdän valuma-alueyhteistyö-hanke.

Tulot muodostuvat ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisista lupamaksuista. Laskutettavien lupapäätösten määrä riippuu käsittelyyn tulevien lupahakemusten määrästä. Pääosa viranomaistehtävistä (mm. valvonta ja tarkastukset) on lakisääteisiä, mutta edelleen maksuttomia. Vain hyväksyttyyn valvontaohjelmaan perustuvista määräaikaistarkistuksista voidaan veloittaa taksan mukainen maksu.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Saaristomeren tilan konkreettisten toimenpiteiden toteutukseen ei ole esitetty vuodelle 2026 erillistä määrärahaa.

Tunnusluvut

Ympäristöterveydenhuolto

Toimielin: YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA**Vastuuhenkilö:** Tekninen johtaja (Reima Ojala)**Toiminnan luonne:** palvelutoiminto**Rahoitus:** Budjettirahoitteinen**Tulosalueen kuvaus**

Ympäristöterveydenhuolto (terveysvalvonta ja eläinlääkintäpalvelut) ostetaan Raision hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yksiköltä ja eläinsuojelu Turun kaupungilta.

HTV	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Ympäristöterveydenhuolto				

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-215 866	-279 263	-279 361	-279 361	0	0,0 %	0,0 %	0
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Palvelujen ostot	-215 866	-279 263	-279 361	-279 361	0	0,0 %	0,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut kulut	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-215 866	-279 263	-279 361	-279 361	0	0,0 %	0,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-425	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-216 291	-279 263	-279 361	-279 361	0	0,0 %	0,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-215 518	-279 000	-279 000	-279 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-215 518	-279 000	-279 000	-279 000	0	0,0 %	0,0 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-348	-263	-361	-361	0	37,3 %	37,3 %	0
TOIMINTAKATE	-348	-263	-361	-361	0	37,3 %	37,3 %	0

Talousarvion perustelut

Naantalilla on yhteistoimintasopimus ympäristöterveydenhuollosta Raision kaupungin kanssa. Sopimuksen perusteella Raision ympäristöterveydenhuolto toteuttaa terveystalvonnann ja eläinlääkinnän palveluja. Raision järjestämään palveluun sisältyy Turun kanssa yhteinen valvontaeläinlääkäri ja Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon kanssa yhteinen hyötyeläinlääkäripäivystys. Pieneläin-päivystys on kilpailutettu maakunnan laajuisesti, toimintaa hoitaa yksityinen yritys.

Talousarviolukuina käytetään Raision ja Turun kaupungin ilmoittamia lukuja. Vuodelle 2026 on varattu ympäristöterveydenhuoltoon noin 280 000 euroa.

Muutokset edelliseen talousarvioon

Ei muutoksia.

INVESTOINTIOSA

TOIMIELINTEN EHDOTUS YHTEENSÄ

LTK	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Kaupunki					
Menot	-25 153 657	-17 646 000	-15 225 522	-14 840 580	-72 865 759
Tulot	336 000	250 000	250 000	250 000	1 086 000
Netto	-24 817 657	-17 396 000	-14 975 522	-14 590 580	-71 779 759
Kaupunginhallitus					
Menot	-1 365 000	-855 000	-835 000	-835 000	-3 890 000
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	-1 165 000	-655 000	-635 000	-635 000	-3 090 000
Kasvatus- ja opetuslautakunta					
Menot	-720 000	0	-500 000	-500 000	-1 720 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-720 000	0	-500 000	-500 000	-1 720 000
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-290 000	-40 000	-50 000	0	-380 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-290 000	-40 000	-50 000	0	-380 000
Kunnallistekniikka					
Menot	-6 826 000	-6 110 000	-4 215 000	-8 200 000	-25 351 000
Tulot	86 000	0	0	0	86 000
Netto	-6 740 000	-6 110 000	-4 215 000	-8 200 000	-25 265 000
Tilapalvelut					
Menot	-11 902 657	-6 486 000	-6 795 522	-3 985 580	-29 169 759
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-11 852 657	-6 436 000	-6 745 522	-3 935 580	-28 969 759
Vesilaitos					
Menot	-4 050 000	-4 155 000	-2 830 000	-1 320 000	-12 355 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-4 050 000	-4 155 000	-2 830 000	-1 320 000	-12 355 000

KAUPUNGINJOHTAJAN EHDOTUS YHTEENSÄ

KJE	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Kaupunki					
Menot	-25 153 657	-17 646 000	-15 225 522	-14 840 580	-72 865 759
Tulot	336 000	250 000	250 000	250 000	1 086 000
Netto	-24 817 657	-17 396 000	-14 975 522	-14 590 580	-71 779 759
Kaupunginhallitus					
Menot	-1 365 000	-855 000	-835 000	-835 000	-3 890 000
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	-1 165 000	-655 000	-635 000	-635 000	-3 090 000
Kasvatus- ja opetuslautakunta					
Menot	-720 000	0	-500 000	-500 000	-1 720 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-720 000	0	-500 000	-500 000	-1 720 000
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-290 000	-40 000	-50 000	0	-380 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-290 000	-40 000	-50 000	0	-380 000
Kunnallistekniikka					
Menot	-6 826 000	-6 110 000	-4 215 000	-8 200 000	-25 351 000
Tulot	86 000	0	0	0	86 000
Netto	-6 740 000	-6 110 000	-4 215 000	-8 200 000	-25 265 000
Tilapalvelut					
Menot	-11 902 657	-6 486 000	-6 795 522	-3 985 580	-29 169 759
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-11 852 657	-6 436 000	-6 745 522	-3 935 580	-28 969 759
Vesilaitos					
Menot	-4 050 000	-4 155 000	-2 830 000	-1 320 000	-12 355 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-4 050 000	-4 155 000	-2 830 000	-1 320 000	-12 355 000

KAUPUNGINHALLITUKSEN EHDOTUS YHTEENSÄ

KH	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Kaupunki					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
Kaupunginhallitus					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
Kasvatus- ja opetuslautakunta					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
Hyvinvointilautakunta					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
Kunnallistekniikka					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
Tilapalvelut					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0
Vesilaitos					
Menot	0	0	0	0	0
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0

KAUPUNGINHALLITUS

YHTEENSÄ	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Kaupunginhallitus					
Menot	-1 365 000	-855 000	-835 000	-835 000	-3 890 000
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	-1 165 000	-655 000	-635 000	-635 000	-3 090 000
	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
KAUPUNGINHALLITUS INVESTOINNIT					
Luovutetun omaisuuden kirjanpitoarvojen tuloutus					
Tulot	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Netto	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Leppänen Luokka: Yleinen				
Tiedolla johtaminen					
Menot	-70 000	-70 000	-50 000	-50 000	-240 000
Netto	-70 000	-70 000	-50 000	-50 000	-240 000
Kuvaus	Tiedolla johtamisen kehittäminen				
Perusteluteksti	Tiekartta koko kaupungin tiedolla johtamisen kehittämiseen sekä tekninen alusta sen toteuttamiseen.				
Palkkajärjestelmän hankinta					
Menot	-10 000				-10 000
Netto	-10 000				-10 000
Kuvaus	Palkkajärjestelmän hankinta				
Perusteluteksti	Kilpailutetaan ja otetaan käyttöön uusi palkkajärjestelmä				
Osakkeet ja osuudet/NVT Oy					
Menot	-500 000				-500 000
Netto	-500 000				-500 000
Kuvaus	Naantalin Vuokratalot Oy:n osakepääoman korottaminen				
Perusteluteksti	KH § 92 7.4.2025				
Työprosessien ja sähköisen asioinnin kehittäminen					
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Riekinen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	Tuetaan toimialojen ratkaisutoteutuksia esimerkiksi liittyen integraatioihin, tekoälyyn ja robotiikkaan. Tavoitteena digitalisaation edistäminen ja ja konseptointi.				
Tietoliikenneverkot					
Menot	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Netto	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Riekinen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	Laite- ja liittymäinvestointeja				

Käyttäjähallinnan automatisointi					
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-120 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Riekinen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	Jatketaan käyttövaltuuksien hallintaa siten, että eri järjestelmien pääkäyttäjät kytketään mukaan keskitettyyn hallintajärjestelmään. Automaatiokehitystä jatketaan (SSO). Käyttäjähallinnasta siirytään käyttöoikeuksien hallintaan.				
Tietoturvan kehittäminen					
Menot	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
Netto	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-200 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Riekinen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	SOC (=tietoturvatapahtumien reaaliaikainen seuranta) laajennettu käyttöönotto projektina, ohjelmistohankintoja tietoturvaan liittyen sekä verkkolevyillä olevan tiedon luokittelu				
Maa- ja vesialueet, erittelemätön					
Menot	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-2 400 000
Netto	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-2 400 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Leppänen Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	Kiinteän omaisuuden hankinta valtuuston päätösten mukaisesti. Kaupunginhallituksella on käyttöoikeus 100 000 euroon asti				
Sähköinen arkistointi					
Menot	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-140 000
Netto	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-140 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Luotio Luokka: Yleinen				
Perusteluteksti	Eri järjestelmien integraatiot sähköiseen säilytysjärjestelmään erikseen laaditun suunnitelman mukaisesti. Integraatioiden hinta vaihtelee 5 000-35 000 euron välillä.				

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Kasvatus- ja opetuslautakunta					
Menot	-720 000	0	-500 000	-500 000	-1 720 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-720 000	0	-500 000	-500 000	-1 720 000

	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNNAN INVESTOINNIT					
Kalevanniemen kamppuksen peruskorjauksen ja laajennuksen irtaimisto					
Menot	-710 000				-710 000
Netto	-710 000				-710 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kuusimäki				
Perusteluteksti	Kalevanniemen kamppuksen oppimisympäristöjen kalustaminen.				
Maijamäen koulun kalustaminen					
Menot			-500 000	-500 000	-1 000 000
Netto			-500 000	-500 000	-1 000 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Kuusimäki				
Perusteluteksti	Peruskorjaushankkeen yhteydessä tehtävä kalustaminen				
Abitti2-palvelimet					
Menot	-10 000				-10 000
Netto	-10 000				-10 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Mäenpää				
Perusteluteksti	Uusien palvelimien hankinta ylioppilaskirjoituksia varten. Abitti2-yhteensopivat yo-koepalvelimet ja varapalvelimet (syksyllä 2026 ensimmäiset Abitti2 yo-kokeet).				

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Hyvinvointilautakunta					
Menot	-290 000	-40 000	-50 000	0	-380 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-290 000	-40 000	-50 000	0	-380 000

	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
HYVINVOINTILAUTAKUNNAN INVESTOINNIT					
Humpin kalustaminen					
Menot			-50 000		-50 000
Netto			-50 000		-50 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Sjöström				
Perusteluteksti	Humpin kalustaminen				
Kristoffer-salin salitekniiikan uusiminen					
Menot	-30 000				-30 000
Netto	-30 000				-30 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Sjöström				
Perusteluteksti	Kristoffer-salin salitekniiikan uusiminen				
Kalevanniemen liikuntahallin kalustaminen (947111)					
Menot	-250 000				-250 000
Netto	-250 000				-250 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Puolakanaho				
Perusteluteksti	Kalevanniemen liikuntahallin kalustaminen				
Mopo- ja pyöräilytallin perustaminen					
Menot	-10 000	-40 000			-50 000
Netto	-10 000	-40 000			-50 000
Kuvaus	Vastuuhenkilö: Laurila				
Perusteluteksti	Mopo- ja pyöräilytallin perustaminen				

TEKNINEN LAUTAKUNTA

YHTEENSÄ	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Kunnallistekniikka					
Menot	-6 826 000	-6 110 000	-4 215 000	-8 200 000	-25 351 000
Tulot	86 000	0	0	0	86 000
Netto	-6 740 000	-6 110 000	-4 215 000	-8 200 000	-25 265 000

SIIRTO YHTEISHANKKEISTA	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Kunnallistekniikka					
Menot	-4 166 000	-3 315 000	-1 790 000	-3 970 000	-13 241 000
Tulot	86 000	0	0	0	86 000
Netto	-4 080 000	-3 315 000	-1 790 000	-3 970 000	-13 155 000

ILMAN YHTEISHANKKEITA	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Kunnallistekniikka					
Menot	-2 660 000	-2 795 000	-2 425 000	-4 230 000	-12 110 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-2 660 000	-2 795 000	-2 425 000	-4 230 000	-12 110 000

	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
KUNNALLISTEKNIIKAN INVESTOINNIT					
Jäänhoitokone					
Menot		-150 000			-150 000
Tulot					
Netto		-150 000			-150 000

Kuvaus

Nykyisen vuonna 20212 hanklitun jäänhoitokoneen uusinta

Vastuuhenkilö:

Toteutusaika:

Peruskorjaukset Ja Liikenneympäristön Parantaminen					
Menot	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Tulot					
Netto	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000

Kuvaus

Vanhojen asemakaava-alueiden saneerausta, linja-autopysäkkien saneeraus sekä liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen sekä kävely- ja pyöräilyohjelma ntoimenpiteiden toteuttaminen.

Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö

Toteutusaika: Vuosikohde

Laiturit					
Menot	-150 000	-50 000	-100 000	-150 000	-450 000
Tulot					
Netto	-150 000	-50 000	-100 000	-150 000	-450 000

Kuvaus

Laitureiden korjaus ja rakentaminen erillisen hankelistauksen mukaisiin hankkeisiin lautakunnan päätöksin.

Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö

Toteutusaika: Vuosikohde

Varikon hiekkasiilon syöttösuppilo					
Menot	-70 000				-70 000
Tulot					
Netto	-70 000				-70 000
Kuvaus	Huonokuntoisen hiekkasiilon syöttösuppilon uusiminen Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika:				
Viheralueet					
Menot	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Tulot					
Netto	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-800 000
Kuvaus	Lautakunnan päätöksiin ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin: Katualueiden vihertyöt, Leikkikenttien välineiden uusiminen, Leikkikenttien aitaaminen ja rakennettujen puistojen saneeraaminen Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Liikuntapaikat					
Menot	-140 000	-140 000	-140 000	-165 000	-585 000
Tulot					
Netto	-140 000	-140 000	-140 000	-165 000	-585 000
Kuvaus	Lautakunnan päätöksiin ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin: ulkoilureitit ja kuntoradat, ulkokuntoiluvälineet, kaukalot sekä kenttien valaistuksen ohjaus Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Jäähallien kylmälaitteiston uusinta					
Menot	-35 000			-400 000	-435 000
Tulot					
Netto	-35 000			-400 000	-435 000
Kuvaus	Vuonna 2011 rakennettun kylmälaitteiston välttämättömät korjaukset 2026 ja uusinta 2029				
Turku Energian Kaukolämpöinvestointien Lunastus					
Menot	-900 000	-150 000	-150 000	-150 000	-1 350 000
Tulot					
Netto	-900 000	-150 000	-150 000	-150 000	-1 350 000
Kuvaus	Turku Energian toteuttamien kaukolämpöverkoston investointien lunastus 2026, jotka ylittävät sopimuskaudella sovitun investointitason. Vuodesta 2027 alkaen kaukolämpöverkoston saneeraus- ja uudisrakentamisinvestoinnit. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026				

Rantaruonankadun Parantaminen					
Menot			-300 000		-300 000
Tulot					
Netto			-300 000		-300 000
Kuvaus	Rantaruonankadun parantaminen pihakaduksi Karvetin venelaitureiden kohdalla. Tekninen lautakunta on vahvistanut katusuunnitelman elokuussa 2024. Hankkeen kokonaiskustannukset 300 000 euroa. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2026				
Irtain omaisuus					
Menot	-100 000	-500 000	-400 000	-200 000	-1 200 000
Tulot					
Netto	-100 000	-500 000	-400 000	-200 000	-1 200 000
Kuvaus	Lautakunnan päätöksiin ltk:n TA-ehdotuksen liitteenä olleen kohdelistan mukaisiin kohteisiin. Vuonna 2026 suunniteltu lunastettavan leasing-vuokrattuja erikoisvarusteltuja pakettiautoja Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Maanmittauksen irtainomaisuus					
Menot	-30 000	-30 000	-30 000	-40 000	-130 000
Tulot					
Netto	-30 000	-30 000	-30 000	-40 000	-130 000
Kuvaus	2026: Osallistuminen Turun seudulliseen ilmakuvaukseen, 2027: takymetrioiden uudistukset, 2028 GPS-laitekaluston uudistus, 2029:ilmakuvaus/laserkeilaus Vastuuhenkilö: Maankäyttöpäällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Seudullinen joukkoliikenne					
Menot	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000	-180 000
Tulot					
Netto	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000	-180 000
Kuvaus	Seudullisen joukkoliikenteen palveluiden kehittäminen. Kehittämishankkeisiin varataan vuosittain 700 000 euroa, josta Naantalin asukasluvuun perustuva osuus on 45 000 euroa. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Suunnittelu					
Menot	-60 000	-60 000	-60 000	-70 000	-250 000
Tulot					
Netto	-60 000	-60 000	-60 000	-70 000	-250 000
Kuvaus	katu-, viher- ja liikunta-alueiden suunnittelukohteet, joille ei erikseen ole osoitettu suunnittelumäärärahaa Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				

Viestitien Muuttaminen Maantiekseksi					
Menot	-80 000	-40 000			-120 000
Tulot					
Netto	-80 000	-40 000			-120 000
Kuvaus	Viestitie-Patenttikatu parantaminen ja muuttaminen maantiekseksi, tiesuunnitelman laatiminen yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Tiesuunnitelma laaditaan asemakaavaehdotuksen laatimisen yhteydessä. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-				
Kehätien Parantaminen, Läntinen Osuus (Ent. Armonlaaksontien...)					
Menot				-50 000	-50 000
Tulot					
Netto				-50 000	-50 000
Kuvaus	Turun kehätien (E18 / Kt40) tien parantaminen Välillä Raisio - Naantali. Tiesuunnitelma on valmistunut 2023. Yhteishanke ELY-keskuksen kanssa. Kehätien läntisin osa on TEN-T ydinverkkoa, jolle on asettu määräajaksi EU:n toimesta vuosi 2030. Kaupungin maksusuudeksi on tiesuunnitavaiheessa sovittu noin 3 300 000 euroa, joka sijoittuu suunnitelmakauden ulkopuolelle Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-				
Päällystys					
Menot	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 200 000
Tulot					
Netto	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 200 000
Kuvaus	Lautakunnan vuosittain hyväksymän päällystysohjelman mukaiset hankkeet. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Kalevanlahden Rantojen Ja Rantaraitin Ympäristön Parantaminen					
Menot		-50 000		-50 000	-100 000
Tulot					
Netto		-50 000		-50 000	-100 000
Kuvaus	Rantaraitin kunnostaminen ja parantaminen välillä Luikkionlahti-Rakkaudenpolku Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Uusien Kaava-Alueiden Päällystys Ja Viimeistelyt					
Menot	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000	-480 000
Tulot					
Netto	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000	-480 000
Kuvaus	Uusien asemakaava-alueiden viimeistelyt vuosittain: reunakivet, päällystykset ja vihertyöt. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				

Katuvalaistus					
Menot	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Tulot					
Netto	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Kuvaus	Suurpainenatriumvalaisimien korvaaminen Led-valaisimilla ja huonokuntoisten pylväiden vaihto. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
Rymättylän Jk+Pp-Tie Ja Valaistus					
Menot			-20 000	-2 000 000	-2 020 000
Tulot					
Netto			-20 000	-2 000 000	-2 020 000
Kuvaus	Rymättylän jk+pp-tie välille Merimaskuntie - Rymättylä sekä tievalaistus. Edellyttää yhteishanketta ELY-keskuksen kanssa. Tie- ja rakennussuunnitelma laadittu 2023-2024. Toteutus ELY-keskuksen kanssa yhteishankkeena. Hanke jatkuu suunnitelmakauden ulkopuolella. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-				
Saariston Ranta-Alueiden Kehittäminen					
Menot	-50 000				-50 000
Tulot					
Netto	-50 000				-50 000
Kuvaus	Saariston ranta-alueiden kehittäminen, vuosina 25-26, Rymättylän Kirkkolahden rantaraitti Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2019-				
Kirkkokuiston Saneeraus					
Menot		-300 000	-300 000		-600 000
Tulot					
Netto		-300 000	-300 000		-600 000
Kuvaus	Kirkkokuiston saneeraus. Parantamiskohteina mm. yleisilme, valaistus, toiminallisuus ja kastelujärjestelmä. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024				

Kuparivuoren Urheilukentän Pintarakenteiden Saneeraus					
Menot					
Tulot					
Netto					
Kuvaus	Kuparivuoren urheilukentän saneerauksen suunnitelmat on laadittu 2025. Kentän saneeraus suunnitelmakauden ulkopuolella. Tekninen lautakunta päätti, että Kuparivuoren urheilukentän peruskorjaus toteutetaan vuosina 2027–2028 investointitasoa nostamatta. Kentän saneerauksen kustannusarvio on 1.5 M€. KJ: Hanke siirretään suunnitelmakauden ulkopuolelle alkuperäisen esityksen mukaisesti. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2025				
Lähiliikuntapaikat					
Menot	-120 000				-120 000
Tulot					
Netto	-120 000				-120 000
Kuvaus	Velkuan koulun lähiliikuntapaikan parantaminen Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2027				
Karvetin Liikunta-Alue					
Menot		-400 000			-400 000
Tulot					
Netto		-400 000			-400 000
Kuvaus	Karvetin kentän pysäköintialueen parantaminen: 2026 rakenteen uusiminen, päällystys ja valaistus. jalkapallonurmen uusiminen suunnitelmakauden ulkopuolella. Tekninen lautakunta päätti, että Karvetin kentän parkkipaikkaan varattu 400 000 euron määräraha siirretään tekonurmen uusintaan ja Karvetin kentän parkkipaikka tehdään suunnitelmakauden ulkopuolella KJ: Karvetin liikunta-alueen määräraha käytetään Karvetin kentän parkkipaikka-alueen kunnostamiseen liikenneturvaisuussyistä. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2016-2026				
Suovuoren Liikunta-Alueen Kehittäminen					
Menot				-30 000	-30 000
Tulot					
Netto				-30 000	-30 000
Kuvaus	Suovuoren liikunta-alueen rakentamissuunnitelman laadinta Ideasuunnitelman pohjalta (Tekla 5.5.2021), rakennussuunnitelman laadinta, toteutus suunnitelmakauden ulkopuolella. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-				

VESIHUOLTOLAITOS

YHTEENSÄ	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Vesilaitos					
Menot	-4 050 000	-4 155 000	-2 830 000	-1 320 000	-12 355 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-4 050 000	-4 155 000	-2 830 000	-1 320 000	-12 355 000

SIIRTO YHTEISHANKKEISTA	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Vesilaitos					
Menot	-3 410 000	-2 865 000	-950 000	-660 000	-7 885 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 410 000	-2 865 000	-950 000	-660 000	-7 885 000

ILMAN YHTEISHANKKEITA	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Vesilaitos					
Menot	-640 000	-1 290 000	-1 880 000	-660 000	-4 470 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-640 000	-1 290 000	-1 880 000	-660 000	-4 470 000

	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
VESIHUOLTOLAITOKSEN INVESTOINNIT					
Vesihuollon saneerausohjelman mukaiset hankkeet					
Menot	-400 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 900 000
Netto	-400 000	-500 000	-500 000	-500 000	-1 900 000

Kuvaus 2025-2026 Venekuja-Ruuhitie: 2026- Vesihuollon saneeraussuunnitelman mukaiset hankkeet
Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö
Toteutusaika: Vuosikohde

Suunnittelu					
Menot	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000
Netto	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-240 000

Kuvaus Saneerauskohteiden suunnittelu
Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö
Toteutusaika: Vuosikohde

Verkosto					
Menot	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000
Netto	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-400 000

Kuvaus Verkoston täydennysrakentaminen (Luonnonmaa), kaukovalvonnan kehittäminen, pump-
paamojen saneeraus
Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö
Toteutusaika: Vuosikohde

Luolalan jätevesipumppaamon uusiminen					
Menot		-30 000			-30 000
Netto		-30 000			-30 000
Kuvaus	Luolalan jäteveden pumppaamon saneerauksen suunnittelu Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2021-2023				
Viluluodonojan kunnostaminen					
Menot	-80 000				-80 000
Netto	-80 000				-80 000
Kuvaus	Viluluodon laskuojan kunnostaminen, ojan perkaus Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2025				
Metsäpoikon Asemakaava-Alueen Jätevesiviemäröinti					
Menot			-20 000		-20 000
Netto			-20 000		-20 000
Kuvaus	Metsäpoikon asemakaava-alueelle jätevesiviemäröinnin suunnittelmien tarkentaminen. Vastuuhenkilö: vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2018-2027				
Vesihuoltolinja Merimasku Lukkarainen-Teersalo					
Menot		-600 000	-1 200 000		-1 800 000
Netto		-600 000	-1 200 000		-1 800 000
Kuvaus	Velkuan jätevesi- ja vesijohtolinjojen liittäminen Naantalin vesihuoltolaitoksen verkostoon ja Teersalon puhdistamon lakkautus. Vastuuhenkilö: Vesihuoltopäällikkö Toteutusaika: 2019-2027				

TILAPALVELUT

YHTEENSÄ	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Tilapalvelut					
Menot	-11 902 657	-6 486 000	-6 795 522	-3 985 580	-29 169 759
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	-11 852 657	-6 436 000	-6 745 522	-3 935 580	-28 969 759

	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
TILALAITOKSEN INVESTOINNIT					
Ateria- Ja Siivouspalvelut					
Menot	-60 000	-81 000	-74 000	-60 000	-275 000
Netto	-60 000	-81 000	-74 000	-60 000	-275 000
Kuvaus	Ateria- ja siivouspalvelujen kone ja kalustohankinnat Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva uusimisohjelmaan perustuva kohde				

Myydyn Tai Muuten Poistetun Omaisuuden Kirjanpitoarvojen Tuloutus					
Tulot	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Netto	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Kuvaus	Tilalaitoksen omistuksessa olevien rakennusten ja osakkeiden myynnin kirjanpitoarvon tuloutus Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva kohde				

Kaupungintalo					
Menot	-120 000	-150 000	-550 000		-820 000
Netto	-120 000	-150 000	-550 000		-820 000
Kuvaus	Kaupungintalon peruskorjaustöiden jatkaminen: * Vuonna 2026 jatketaan kaupungintalon viemäriverkoston peruskorjaushanketta. * Vuonna 2027 peruskorjataan kaupungintalon kokoushuoneita. * Vuonna 2028 suunnitellaan ja toteutetaan kaupungintalon julkisivun peruskorjaushanke" Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Monivuotinen kohde				

Terveyskeskus					
Menot	-120 000		-1 100 000		-1 220 000
Netto	-120 000		-1 100 000		-1 220 000
Kuvaus	Terveyskeskuksen polikliniikkaosan peruskorjaus. Hanke sisältää terveyskeskuksen kuntotutkimusraporttiin perustuvia peruskorjaustoimenpiteitä. Vuonna 2026 on suunniteltu toteutettavaksi pesu- ja WC-tilojen muutoksia ja vuonna 2029 vastaanottotilojen muutos.				

Kalevanniemen Oppimiskylät					
Menot	-4 477 657				-4 477 657
Netto	-4 477 657				-4 477 657
Kuvaus	Kalevanniemen koulurakennuksen yhteyteen peruskorjataan ja laajennetaan oppimiskylätilat. Hankkeen ensivaiheessa 2025 toteutettiin kädentaitojen tilojen tilat. Hankkeeseen kuuluvat lisäksi hallintotilojen peruskorjaamisen ja ruokasalin laajennuksen. Hankkeen yhteydessä tehdään peruskorjaustöitä myös koulurakennuksen B-osassa. Opiskelutiloja valmistuu kiinteistöön noin 330 oppilaalle. Rakennussuunnittelu aloitettiin vuonna 2023 ja toteutus vuonna 2024. Hanke valmistuu kesäksi 2026. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2022-2026				
Kalevanniemen Liikuntahalli					
Menot	-4 000 000				-4 000 000
Netto	-4 000 000				-4 000 000
Kuvaus	Kalevanniemen kampuksen yhteyteen rakennetaan liikuntahalli. Kentän korkeus on suunnitelmassa 8,0 m. Kentän yhteyteen toteutetaan pukeutumis- ja peseytymis- sekä varastotilat, katsomo, kahviotila, juoksusuora ja heittopaikka. Kalevanniemen kampuksen yhteyteen toteutetaan 2025 -2026 liikuntahalli KVR-urakkamuodolla. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2023-2026				
Karvetin Koulu					
Menot			-106 522	-3 420 580	-3 527 102
Netto			-106 522	-3 420 580	-3 527 102
Kuvaus	Karvetin koulun peruskorjauksen suunnittelu (2028) ja toteutus (2029). Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2027-				
Maijamäen Koulun Peruskorjaus					
Menot	-70 000	-3 860 000	-3 860 000		-7 790 000
Netto	-70 000	-3 860 000	-3 860 000		-7 790 000
Kuvaus	Maijamäenkouluun peruskorjauksen suunnittelu 2026. Peruskorjauksen suunnittelu ja toteutus ositettuna vuosina 2027 - 2028. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2026-2028				
Humppi					
Menot			-600 000		-600 000
Netto			-600 000		-600 000
Kuvaus	Rakennuksen peruskorjaus 2028 Vuonna 2024 piha-alueen peruskorjaus Vastuuhenkilö: Rakennusinsinööri Toteutusaika: 2028				

Päiväkodit ja Koulut					
Menot	-310 000	-150 000	-150 000	-150 000	-760 000
Netto	-310 000	-150 000	-150 000	-150 000	-760 000
Kuvaus	Päiväkotien ja koulujen pienhankinnat teknisen lautakunnan käsitellyn käyttösuunnitelman mukaan. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva uusimisohjelmaan perustuva kohde				
Muut kiinteistöt					
Menot	-130 000	-130 000	-150 000	-150 000	-560 000
Netto	-130 000	-130 000	-150 000	-150 000	-560 000
Kuvaus	Muiden kiinteistöjen pienhankinnat teknisen lautakunnan käsittelemän käyttösuunnitelman mukaan. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Jatkuva ohjelmointiin perustuvat pienhankinnat				
Karvetin monitoimitalo					
Menot	-120 000				-120 000
Netto	-120 000				-120 000
Kuvaus	Monitoimitalon peruskorjaussuunnitelma laaditaan. Peruskorjaus aloitetaan. Vastuuhenkilö: Pekka Alm Toteutusaika: 2026 -				
Tavastin kilta					
Menot	-250 000				-250 000
Netto	-250 000				-250 000
Kuvaus	Kiinteistön peruskorjaus ylivuotinen hanke 2024 - 2025. Hankkeen yhteydessä kiinteistölle muodostettiin kaksi erillistä ravintolaa. Rakennusten peruskorjauksia on tarpeen jatkaa 2026. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: 2024-2026				
Luonnonmaan perhetalo laajennus					
Menot	-1 910 000	-1 910 000			-3 820 000
Netto	-1 910 000	-1 910 000			-3 820 000
Kuvaus	Luonnonmaan perhetaloon rakennetaan kahdeksan OT3-luokan laajennus. Rakennuksesta tulee muutoksen jälkeen kaksisarjainen. Vastuuhenkilö: Pekka Alm Toteutusaika: 2026 - 2027				

Sotetilat					
Menot	-150 000	-20 000	-20 000	-20 000	-210 000
Netto	-150 000	-20 000	-20 000	-20 000	-210 000
Kuvaus	Sotetilojen peruskorjaamiseen varataan pienhankintamääräraha, jolla tilat tavoitellaan pidettävän hyväkuntoisina. Käyttösuunnitelma vahvistetaan vuosittaisten tarpeiden mukaan teknisessä lautakunnassa. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Totetusaika: Ohjelmointiin perustuvat kohteet				
Laitehankinnat Ja Irtaimisto					
Menot	-185 000	-185 000	-185 000	-185 000	-740 000
Netto	-185 000	-185 000	-185 000	-185 000	-740 000
Kuvaus	Rakennusten laite- ja irtaimistohankinnat lautakunnan käsittelemän käyttösuunnitelman mukaan. Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö Toteutusaika: Ohjelmointiin perustuvat vuosittaiset hankinnat				

YHDYSKUNTATEKNIIKAN JA VESIHUOLLON YHTEISHANKKEET

YHTEENVETO	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
Tekninen lautakunta					
Menot	-7 576 000	-6 180 000	-2 740 000	-4 630 000	-21 126 000
Tulot	86 000	0	0	0	86 000
Netto	-7 490 000	-6 180 000	-2 740 000	-4 630 000	-21 040 000
Kunnallistekniikka					
Menot	-4 166 000	-3 315 000	-1 790 000	-3 970 000	-13 241 000
Tulot	86 000	0	0	0	86 000
Netto	-4 080 000	-3 315 000	-1 790 000	-3 970 000	-13 155 000
Tekninen/Katualueet					
Menot	-4 126 000	-2 815 000	-1 740 000	-3 960 000	-12 641 000
Tulot	86 000	0	0	0	86 000
Netto	-4 040 000	-2 815 000	-1 740 000	-3 960 000	-12 555 000
Tekninen/Puisto- ja leikkipaikat					
Menot	-40 000	-500 000	-50 000	-10 000	-600 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-40 000	-500 000	-50 000	-10 000	-600 000
Vesilaitos					
Menot	-3 410 000	-2 865 000	-950 000	-660 000	-7 885 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-3 410 000	-2 865 000	-950 000	-660 000	-7 885 000
Vesi/Vesi- ja jätevesi					
Menot	-1 960 000	-1 595 000	-620 000	-380 000	-4 555 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 960 000	-1 595 000	-620 000	-380 000	-4 555 000
Vesi/Hulevesi					
Menot	-1 450 000	-1 270 000	-330 000	-280 000	-3 330 000
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 450 000	-1 270 000	-330 000	-280 000	-3 330 000

HANKKEET LAJEITTAIN	TA2026	TS2027	TS2028	TS2029	2026-2029
SÄRKÄNSALMENTIEN TÄYDENTÄVÄ KUNNALLISTEKNIikka					
Menot	-50 000	-850 000			-900 000
Tulot					
Netto	-50 000	-850 000			-900 000
Särkäsalmementien täydentävä kunnallistekniikka - Katu					
Menot	-30 000	-300 000			-330 000
Netto	-30 000	-300 000			-330 000
Särkäsalmementien täydentävä kunnallistekniikka - Vesi ja jv					
Menot	-10 000	-350 000			-360 000
Netto	-10 000	-350 000			-360 000
Särkäsalmementien täydentävä kunnallistekniikka - Hulevesi					
Menot	-10 000	-200 000			-210 000
Netto	-10 000	-200 000			-210 000
Kuvaus	Luonnonmaan hotellin asemakaavan kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen Vastuuhenkilö: Toteutusaika:				
KÄSITYÖLÄISKADUN JK+PP-TIE JA ASE-MATORIN SANEERAUS					
Menot		-40 000		-500 000	-540 000
Tulot					
Netto		-40 000		-500 000	-540 000
Käsityöläiskadun JJ+PP-TIE ja asematorin saneeraus - Katu					
Menot		-20 000		-400 000	-420 000
Netto		-20 000		-400 000	-420 000
Käsityöläiskadun JJ+PP-TIE ja asematorin saneeraus - Hulevesi					
Menot		-20 000		-100 000	-120 000
Netto		-20 000		-100 000	-120 000
Kuvaus	Asematorin saneeraus ja Käsityöläiskadun jk+pp-tien rakentaminen välillä Luostarinkatu - Uolevi Raaden katu.				
KESKUSTAKORTTELIT					
Menot	-500 000	-2 000 000			-2 500 000
Tulot					
Netto	-500 000	-2 000 000			-2 500 000
Keskustakorttelit - Puisto					
Menot		-300 000			-300 000
Netto		-300 000			-300 000
Keskustakorttelit - Katu					
Menot	-200 000	-1 200 000			-1 400 000
Netto	-200 000	-1 200 000			-1 400 000
Keskustakorttelit - Vesi ja jv					
Menot	-200 000	-200 000			-400 000
Netto	-200 000	-200 000			-400 000

Keskustakorttelit - Hulevesi					
Menot	-100 000	-300 000			-400 000
Netto	-100 000	-300 000			-400 000
Kuvaus	Keskustakortteleiden asemakaavan kunnallistekniikan kolmas ja viimeinen vaihe: Aurinkotien jatke, Tullikatu, bussiterminaali ja Ratakatu. Toteutus 2026-2027. Vastuuhenkilö:Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026-2027.				
TEERSALON ASUNTOALUEEN LAAJEN- NUS					
Menot			-20 000		-20 000
Tulot					
Netto			-20 000		-20 000
Teersalon asuntoalueen laajennus - Katu					
Menot			-20 000		-20 000
Netto			-20 000		-20 000
Kuvaus	Teersalon asemakaava-alueen laajentaminen, suunnitelmien tarkastaminen, Rakentaminen suunnitelmakauden ulkopuolella Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2021-20xx				
MUURILA-HELLEMAA					
Menot			-60 000	-1 000 000	-1 060 000
Tulot					
Netto			-60 000	-1 000 000	-1 060 000
Muurila-Hellemaa (Helteenaho) - Katu					
Menot			-30 000	-500 000	-530 000
Netto			-30 000	-500 000	-530 000
Muurila-Hellemaa (Helteenaho) - Vesi ja jv					
Menot			-20 000	-350 000	-370 000
Netto			-20 000	-350 000	-370 000
Muurila-Hellemaa (Helteenaho) - Hule- vesi					
Menot			-10 000	-150 000	-160 000
Netto			-10 000	-150 000	-160 000
Kuvaus	Asemakaava-alueen kunnallistekniikka suunnittelu ja rakentamisen aloittaminen Vastuuhenkilö:Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-20xx				
KAIVOKADUN SANEERAUS					
Menot	-1 800 000				-1 800 000
Tulot					
Netto	-1 800 000				-1 800 000
Kaivokadun saneeraus - Katu					
Menot	-1 140 000				-1 140 000
Netto	-1 140 000				-1 140 000

Kaivokadun saneeraus - Vesi ja jv					
Menot	-160 000				-160 000
Netto	-160 000				-160 000
Kaivokadun saneeraus - Hulevesi					
Menot	-500 000				-500 000
Netto	-500 000				-500 000
Kuvaus	Kaivokadun rakenteiden parantaminen ja kevyen liikenteen väylän sekä hulevesiviemärin rakentaminen välillä Maariankatu-Käsityöläiskatu sekä Tullikadun saneeraminen välillä Kaivokatu-tori. Hanke sisältää Tullikadun kiertoliittymän keskiaiheen sekä Kaivokadun vanhan kaivon kunnostuksen. Hanke käynnistyi 2025.				
	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö				
	Toteutusaika: 2015-2026				
NAVIREN MERITEOLLISUUSALUE					
Menot			-400 000		-400 000
Tulot					
Netto			-400 000		-400 000
Naviren meriteollisuusalue - Katu					
Menot			-200 000		-200 000
Netto			-200 000		-200 000
Naviren meriteollisuusalue - Vesi ja jv					
Menot			-100 000		-100 000
Netto			-100 000		-100 000
Naviren meriteollisuusalue - Hulevesi					
Menot			-100 000		-100 000
Netto			-100 000		-100 000
Kuvaus	Kaivokadun rakenteiden parantaminen ja kevyen liikenteen väylän sekä hulevesiviemärin rakentaminen välillä Maariankatu-Käsityöläiskatu sekä Tullikadun saneeraminen välillä Kaivokatu-tori. Hanke sisältää Tullikadun kiertoliittymän keskiaiheen sekä Kaivokadun vanhan kaivon kunnostuksen. Hanke käynnistyi 2025.				
	Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö				
	Toteutusaika: 2018-2026				
TAIMON RANTA					
Menot	-120 000		-700 000		-820 000
Tulot					
Netto	-120 000		-700 000		-820 000
Taimon ranta - Katu					
Menot	-40 000		-400 000		-440 000
Netto	-40 000		-400 000		-440 000
Taimon ranta - Puisto					
Menot	-30 000		-50 000		-80 000
Netto	-30 000		-50 000		-80 000
Taimon ranta - Vesi ja jv					
Menot	-30 000		-150 000		-180 000
Netto	-30 000		-150 000		-180 000
Taimon ranta - Hulevesi					
Menot	-20 000		-100 000		-120 000

Netto	-20 000		-100 000		-120 000
Kuvaus	Taimon rannan asemakaava-alueen kunnallistekniikan suunnittelu. 2029: Nätkelmäkadun viereisten tonttien kunnallistekniikka. Muilta osin Taimon rannan kunnallistekniikan toteuttaminen suunnitelmakauden ulkopuolella. Tekninen lautakunta päätti lisäksi yksimielisesti, että Taimon esteettömän uimarannan suunnittelu tehdään vuonna 2026 ja toteutus vaiheittain vuodesta 2027 alkaen ulkoliikuntapaikkojen kehittämisen vuosittaisista varauksista sekä priorisoimalla uimapaikkojen vuotuisia ylläpitokustannuksia kyseiseen kohteeseen. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2021-20xx				
KUPARIVUOREN ASEMAKAAVA					
Menot				-50 000	-50 000
Tulot					
Netto				-50 000	-50 000
Kuparivuoren asemakaava - Katu					
Menot				-20 000	-20 000
Netto				-20 000	-20 000
Kuparivuoren asemakaava - Puisto					
Menot				-10 000	-10 000
Netto				-10 000	-10 000
Kuparivuoren asemakaava - Vesi ja jv					
Menot				-10 000	-10 000
Netto				-10 000	-10 000
Kuparivuoren asemakaava - Hulevesi					
Menot				-10 000	-10 000
Netto				-10 000	-10 000
Kuvaus	Kuparivuoren asemakaava-alueen kunnallistekniikan suunnittelu. Edellyttää asemakaavan laatimista. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2017-20xx				
ASEMAN SEUTU					
Menot				-3 000 000	-3 000 000
Tulot					
Netto				-3 000 000	-3 000 000
Asemanseutu - Katu					
Menot				-3 000 000	-3 000 000
Netto				-3 000 000	-3 000 000
Kuvaus	Naantalin aseman seudun kehittäminen, matkustajalaituri ja liityntäpysäköinti, yhteishanke väyläviraston kanssa. Hankkeen kokonaiskustannusarvio noin 19,7 M€, josta Naantalin kaupungin osuus noin 6,2 M€ Vastuuhenkiö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2020-20xx				
VANHAN KAUPUNGIN RANTA					
Menot			-400 000		-400 000
Tulot					

Netto			-400 000		-400 000
Vanhan kaupungin ranta - Katu					
Menot			-400 000		-400 000
Netto			-400 000		-400 000
Kuvaus	Vanhakaupungin rannan kehittäminen, Vaihe 3 Kaivohuoneen edustan tukimuuri ja pintarakenteet Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2019-2025				
NIMEÄMÄTÖN UUSI ALUE					
Menot	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-320 000
Tulot					
Netto	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000	-320 000
Nimeämätön uusi alue - Katu					
Menot	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Netto	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000	-160 000
Nimeämätön uusi alue - Vesi ja jv					
Menot	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
Netto	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
Nimeämätön uusi alue - Hulevesi					
Menot	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
Netto	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-80 000
Kuvaus	Vuotuinen määräraha on tarkoitettu ennalta nimeämättömän alueen toteuttamiseen. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: Vuosikohde				
LUONNONMAAN PERHETALON ASEMAKAAVA, VAIHE 2					
Menot	-1 000 000	-2 500 000			-3 500 000
Tulot					
Netto	-1 000 000	-2 500 000			-3 500 000
Luonnonmaan perhetalon asemaakaava, vaihe 2 - Katu					
Menot	-400 000	-1 000 000			-1 400 000
Netto	-400 000	-1 000 000			-1 400 000
Luonnonmaan perhetalon asemaakaava, vaihe 2 - Puisto					
Menot		-100 000			-100 000
Netto		-100 000			-100 000
Luonnonmaan perhetalon asemaakaava, vaihe 2 - Vesi ja jv					
Menot	-300 000	-800 000			-1 100 000
Netto	-300 000	-800 000			-1 100 000
Luonnonmaan perhetalon asemaakaava, vaihe 2 - Hulevesi					
Menot	-300 000	-600 000			-900 000
Netto	-300 000	-600 000			-900 000
Kuvaus	Luonnonmaan perhetalon alueen ns. vaihe 2 läntinen osa. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2028-2029				

LUOSTARINKADUN SANEERAUS					
Menot			-80 000		-80 000
Tulot					
Netto			-80 000		-80 000
Luostarinkadun saneeraus - Katu					
Menot			-50 000		-50 000
Netto			-50 000		-50 000
Luostarinkadun saneeraus - Vesi ja jv					
Menot			-30 000		-30 000
Netto			-30 000		-30 000
Kuvaus	Luostarinkadun saneerauksen suunnittelu Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2028-20xx				
LUOLALAN ALUEEN TÄYDENNYSRAKEN- TAMINEN					
Menot	-1 850 000				-1 850 000
Tulot					
Netto	-1 850 000				-1 850 000
Luolalan alueen täydennysrakentaminen - Katu					
Menot	-1 100 000				-1 100 000
Netto	-1 100 000				-1 100 000
Luolalan alueen täydennysrakentaminen - Vesi ja jv					
Menot	-600 000				-600 000
Netto	-600 000				-600 000
Luolalan alueen täydennysrakentaminen - Hulevesi					
Menot	-150 000				-150 000
Netto	-150 000				-150 000
Kuvaus	Kuormatien jatkeen kunnallistekniikka ja Nesteen aidan rakentaminen Toteutusaika: 2024-2028 Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö				
VANTON TYÖPAIKKA-ALUE					
Menot	-40 000	-40 000	-1 000 000		-1 080 000
Tulot					
Netto	-40 000	-40 000	-1 000 000		-1 080 000
Vanton työpaikka-alue - Katu					
Menot	-20 000	-20 000	-600 000		-640 000
Netto	-20 000	-20 000	-600 000		-640 000
Vanton työpaikka-alue - Vesi ja jv					
Menot	-20 000		-300 000		-320 000
Netto	-20 000		-300 000		-320 000
Vanton työpaikka-alue - Hulevesi					
Menot		-20 000	-100 000		-120 000

Netto		-20 000	-100 000		-120 000
Kuvaus	Vanton työpaikka-alueen kunnallistekniikka, edellyttää asemakaavan laatimista. Hankkeen rakentamisen aloittaminen. Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026-20xx				
RUONAN YHDYSTIEN JA RAUTAKADUN LIITTYMÄJÄRJESTELYT					
Menot	-1 600 000				-1 600 000
Tulot					
Netto	-1 600 000				-1 600 000
Ruonan yhdystien ja Rautakadun liittymäjärrjestelyt - Katu					
Menot	-700 000				-700 000
Netto	-700 000				-700 000
Ruonan yhdystien ja Rautakadun liittymäjärrjestelyt - Vesi ja jv					
Menot	-600 000				-600 000
Netto	-600 000				-600 000
Ruonan yhdystien ja Rautakadun liittymäjärrjestelyt - Hulevesi					
Menot	-300 000				-300 000
Netto	-300 000				-300 000
Kuvaus	Liittymäjärrjestelyiden parantaminen Ruonan yhdystien ja Rautakadun liittymässä rakentamalla kiertoliittymä sekä parantamalla Rautakadun eteläinen osuus. Hanke käynnistyi vuonna 2025. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2024-2026				
MARIANKADUN KUNNALLISTEKNIikka					
Menot	-50 000	-600 000			-650 000
Tulot					
Netto	-50 000	-600 000			-650 000
Maariankadun kunnallistekniikka - Katu					
Menot	-20 000	-200 000			-220 000
Netto	-20 000	-200 000			-220 000
Maariankadun kunnallistekniikka - Vesi ja jv					
Menot	-20 000	-200 000			-220 000
Netto	-20 000	-200 000			-220 000
Maariankadun kunnallistekniikka - Hulevesi					
Menot		-100 000			-100 000
Netto		-100 000			-100 000
Maariankadun kunnallistekniikka - Puisto					
Menot	-10 000	-100 000			-110 000
Netto	-10 000	-100 000			-110 000
Kuvaus	Maariankadun kunnallistekniikan suunnittelu ja rakentaminen Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö				

ISOSUONTIEN ALUE					
Menot		-70 000			-70 000
Tulot					
Netto		-70 000			-70 000
Isosuontien alue - Katu					
Menot		-35 000			-35 000
Netto		-35 000			-35 000
Isosuontien alue - Vesi ja jv					
Menot		-25 000			-25 000
Netto		-25 000			-25 000
Isosuontien alue - Hulevesi					
Menot		-10 000			-10 000
Netto		-10 000			-10 000
Kuvaus	Isosuontien perusparantaminen ja asemakaava-alueen kunnallistekniikan suunnittelu, toteutus suunnitelmakauden ulkopuolella Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2027-20xx				
AURINKOTIEN JK+PP-TIE PARANTAMINEN					
Menot	-486 000				-486 000
Tulot	86 000				86 000
Netto	-400 000				-400 000
Aurinkotien JK+PP-tie parantaminen - Katu					
Menot	-436 000				-436 000
Tulot	86 000				86 000
Netto	-350 000				-350 000
Aurinkotien JK+PP-tie parantaminen - Hulevesi					
Menot	-50 000				-50 000
Netto	-50 000				-50 000
Kuvaus	Yhteishanke Turku Energian kaukolämmön kanssa osuudella Kreivinkatu- Kristofferinkatu, jk+pp-tien saneeraus ja leventäminen. Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta noin, 86 000 euroa. Vastuuhenkilö: Yhdyskuntatekniikan päällikkö Toteutusaika: 2026				

LIITTEET

1 Avustukset

		TA2025	TE2026	KJ2026	TA2026
HALLINTO-JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT					
Hallinto	1	38 000	38 000	38 000	
KEHITTÄMISPALVELUT					
Elinkeinopalvelut	2	30 000	0	0	
Matkailu	2	0	30 000	30 000	
Työllisyyspalvelut	3	1 578 500	1 557 800	1 557 800	
Saaristolautakunta	4	45 000	45 000	45 000	
KOULUTUSLAUTAKUNTA					
Varhaiskasvatuksen tukitoimet	5	894 316	894 316	700 316	
Toisen asteen koulutus	6	1 000	1 000	1 000	
HYVINVOINTILAUTAKUNTA		399 500	399 500	399 500	
Hyvinvointipalvelut	7	25 000	25 000	25 000	
Kulttuuripalvelut	8	23 540	23 540	23 540	
Naantalin Musiikkijuhlat	9	179 760	179 760	179 760	
Nuorisopalvelut	10	21 400	21 400	21 400	
Liikuntapalvelut	11	149 800	149 800	149 800	
YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA					
Ympäristönsuojelu	12	3 000	3 000	3 000	
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Liikenneväylät ja venesatamat	13	160 000	160 000	160 000	
KAIKKI AVUSTUKSET YHTEENSÄ		3149316	3098616	2904616	

- 1 Hissiaavustukset 30 00 euroa, KH:n päätöksen mukaan jaettavat avustukset 8 000 euroa.
- 2 Tapahtumatuki yrityksille ja yhdistyksille (Siirtyy elinkeinoalveluista uudelle matkailuntulosalueelle).
- 3 Kunnan maksuosuus työttömyysturvasta, yritystuet sekä kotouttamiseen ja työllistämiseen liittyvät avustukset
- 4 Tuetaan toiminta-avustuksilla saaristoalueilla toimivien yhdistysten ja järjestöjen toimintaa.
- 5 Lakisääteiset päivähoitotuet ja vapaaehtoiset kuntalisät (ei yhteisöavustuksia).
- 6 Oppivelvollisuuslain muutos ja toisen asteen maksuttomuus
- 7 Avustukset hyvinvointia ja terveyttä edistäville yhdistyksille ent. sote-yhdistykset.
- 8 Avustukset yksityisille ja yhteisöille lautakunnan päätöksin 23 540*
- 9 Naantalin Musiikkijuhlasäätiö r.s. 179 760 euroa
- 10 Lautakunnan päätöksin: avustus yhteisöille 16 050. MLL avustus 5 350.
- 11 Lautakunnan päätöksin: avustus yksityisille 2 000, avustus yhteisöille 138 000*
- 12 Avustus yhteisöille lautakunnan päätöksen mukaan*
- 13 Avustukset tiehoitokunnille lautakunnan päätöksen mukaan*

* = Näitä varauksia koskee täytäntöönpanomääräysten kohta 7.

2 Jäsenmaksut

	TP2024	TA2025	TE2026	KJ2026	TA2026
HALLINTO-JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT	51 058,83	55 400	55 400	55 400	
Hallinto					
Panssarilaivojen Perinneyhdistys	0	50	50	50	
Societas Birgitta Europa	0	100	100	100	
Turun kauppakamari	4 000,00	6 250	6 250	6 250	
Suomen kuntaliitto *	47 058,83	49 000	49 000	49 000	
Varsinais-Suomen liitto *	221 265,00	190 000	190 000	190 000	
KONSERNIPALVELUT					
Henkilöstöhallinto	12 160,19	12 000	12 000	12 000	
Kunta- ja hyvinvointityönantajat KT *	12 160,19	12 000	12 000	12 000	
KEHITTÄMISPALVELUT					
Saaristolautakunta	3385,00	18550	18550	18550	
Varsin hyvä ry *	35,00	15 200	15 200	15 200	
V-S liitto, saaristoyhteistyö *	1350,00	1 350	1 350	1 350	
I samma båt rf - Samassa veneessä ry *	1800,00	1 800	1 800	1 800	
L-S Kalatalouskeskus ry	200,00	200	200	200	
KOULUTUSLAUTAKUNTA	3399,00	3 687	3 915	3 915	
Perusopetus					
Koululiikuntaliitto ry	156,00	570	570	570	
Naantalin musiikkiopisto					
Suomen Musiikkioppilaitosten liitto	1844,00	1 772	2 000	2 000	
Naantalin opisto					
Kansalais- ja työväenopistojen liitto	1399,00	1 345	1 345	1 345	
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	490,00	680	680	680	
Kulttuuripalvelut					
Suomen Museoliitto	430,00	570	570	570	
Varsinais-Suomen Museoyhdistys	60,00	60	60	60	
Nuorisotoiminta					
Nuorisovaltuustojen Liitto - Nuva ry	0,00	50	50	50	
YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA	2422,00	2500	2500	2500	
Ympäristönsuojelu					
Lounais-Suomen Vesiensuojeluyhdistys	2422,00	2 500	2 500	2 500	
TEKNINEN LAUTAKUNTA	1645,00	1560	2415	2415	
Asemakaavoitus					
Elävä Kaupunkikeskusta ry**	995,00	930	995	995	
Suomen historialliset kaupungit	250,00	250	250	250	
Maankäyttö					
Suomen tieyhdistys	400,00	380	420	420	
Geoforum Finland ry			750	750	
YHTEENSÄ	74 560,02	94 377	95 460	95 460	
VESIHUOLTOLAITOS					
Suomen Vesilaitosyhdistys ry	10 364,05	9 200	9 200	9 200	

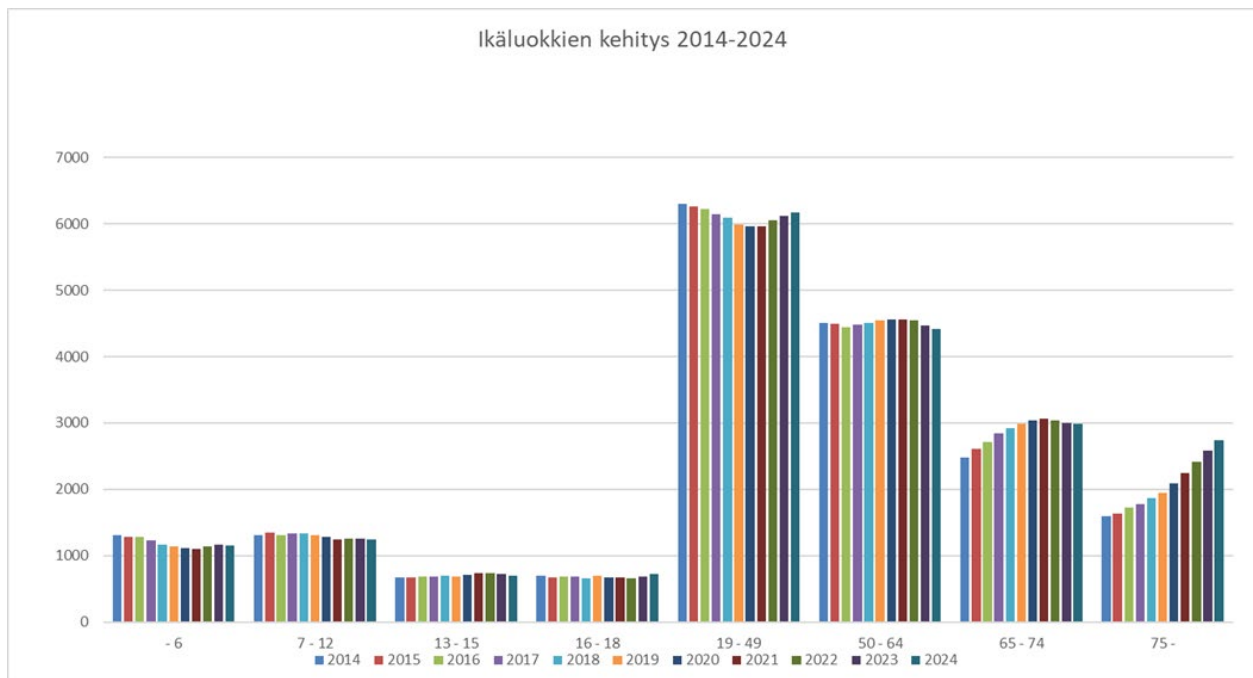
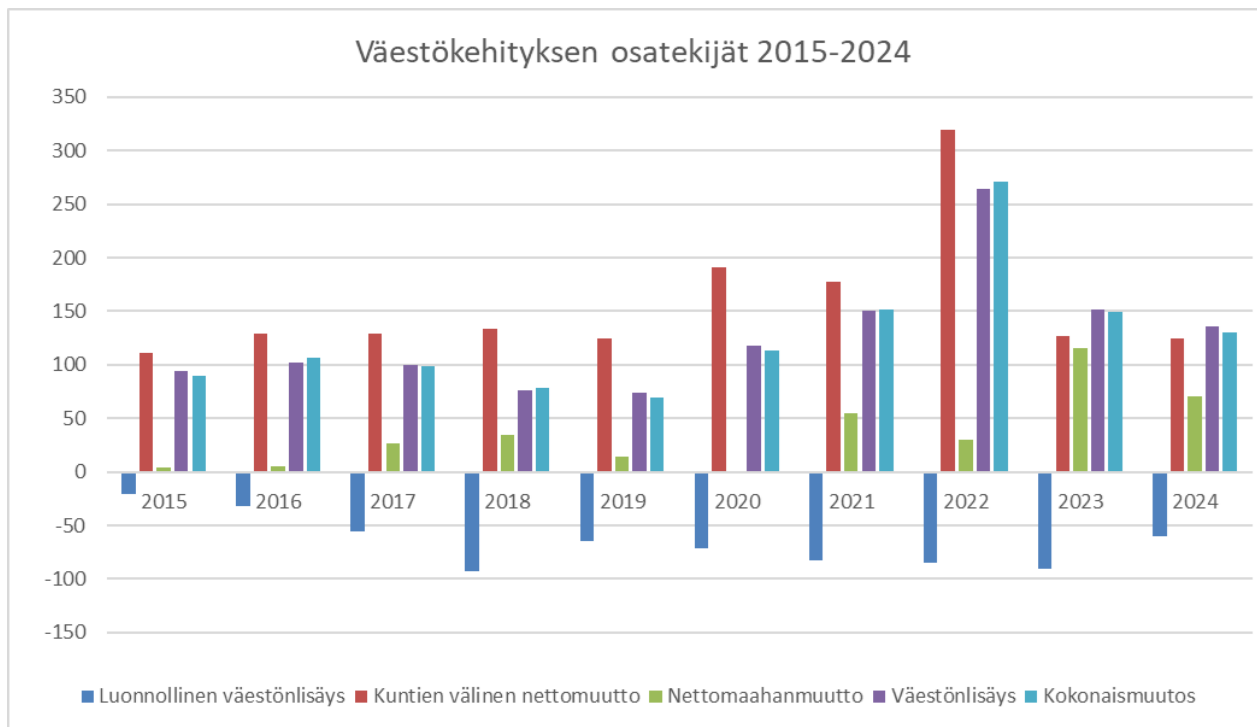
Liitteeseen on merkitty niiden yhdistysten ja yhteisöjen varsinaiset jäsenmaksut ja kannatusjäsenmaksut, joiden jäsenenä kaupunki on.

* = Yhteistoimintaosuuksina

** = Jäsenyydestä kaupunginvaltuusto on päättänyt 15.12.2008 § 16.

3 Grafiikat ja taulukot

Väestötietoja 2013-2023 / Naantali

4 Käyttötalouden tehtäväalueiden yhdistelmät

Käyttötalouden tulosalueet yhteensä (ml vesihuoltolaitos)

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	47 725 287	47 704 002	46 163 398	46 163 398	0	-3,2 %	-3,2 %	0
Myyntituotot	18 683 422	19 376 326	19 531 126	19 531 126	0	0,8 %	0,8 %	0
Maksutuotot	3 386 038	2 367 828	2 468 528	2 468 528	0	4,3 %	4,3 %	0
Tuet ja avustukset	1 169 047	474 740	435 900	435 900	0	-8,2 %	-8,2 %	0
Vuokratuotot	23 545 670	23 618 008	22 250 744	22 250 744	0	-5,8 %	-5,8 %	0
Muut tuotot	941 110	1 867 100	1 477 100	1 477 100	0	-20,9 %	-20,9 %	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	689 805	503 500	503 500	503 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-91 585 660	-99 762 128	-101 212 502	-101 018 502	0	1,5 %	1,3 %	0
Henkilöstökulut	-40 146 348	-42 413 663	-42 880 922	-42 880 922	0	1,1 %	1,1 %	0
Palvelujen ostot	-25 018 746	-28 795 254	-29 938 434	-29 938 434	0	4,0 %	4,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 222 011	-9 325 738	-9 761 582	-9 761 582	0	4,7 %	4,7 %	0
Avustukset	-2 001 243	-3 149 316	-3 128 616	-2 934 616	0	-0,7 %	-6,8 %	0
Vuokratulut	-16 024 566	-15 982 528	-15 403 709	-15 403 709	0	-3,6 %	-3,6 %	0
Muut kulut	-172 746	-95 629	-99 239	-99 239	0	3,8 %	3,8 %	0
TOIMINTAKATE	-43 170 568	-51 554 626	-54 545 604	-54 351 604	0	5,8 %	5,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-11 987 274	-11 189 617	-10 942 624	-10 942 624	0	-2,2 %	-2,2 %	0
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	191 653	152 000	152 000	152 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-55 044 888	-62 592 243	-65 336 228	-65 142 228	0	4,4 %	4,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	23 537 616	22 741 468	21 834 528	21 834 528	0	-3,99 %	-3,99 %	0
Valmistus omaan käyttöön	689 805	503 500	503 500	503 500	0	0,00 %	0,00 %	0
TOIMINTAKULUT	-67 397 989	-74 799 594	-76 883 632	-76 689 632	0	2,79 %	2,53 %	0
TOIMINTAKATE	-43 170 568	-51 554 626	-54 545 604	-54 351 604	0	5,80 %	5,43 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	24 187 671	24 962 534	24 328 870	24 328 870	0	-2,54 %	-2,54 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0
TOIMINTAKULUT	-24 187 671	-24 962 534	-24 328 870	-24 328 870	0	-2,54 %	-2,54 %	0
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0

Käyttötalouden budjettirahoitteiset tulosalueet yhteensä

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	12 242 150	10 803 880	10 914 908	10 914 908	0	1,0 %	1,0 %	0
Myyntituotot	2 270 615	1 955 255	2 086 182	2 086 182	0	6,7 %	6,7 %	0
Maksutuotot	3 386 037	2 367 828	2 468 528	2 468 528	0	4,3 %	4,3 %	0
Tuet ja avustukset	1 120 090	438 740	398 900	398 900	0	-9,1 %	-9,1 %	0
Vuokratuotot	4 370 592	4 100 457	4 409 698	4 409 698	0	7,5 %	7,5 %	0
Muut tuotot	910 402	1 793 100	1 403 100	1 403 100	0	-21,8 %	-21,8 %	0
Valmistus omaan käyttöön	184 415	148 500	148 500	148 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-68 336 600	-74 222 565	-75 000 109	-74 806 109	0	1,0 %	0,8 %	0
Henkilöstökulut	-33 708 754	-35 438 172	-36 056 984	-36 056 984	0	1,7 %	1,7 %	0
Palvelujen ostot	-17 520 533	-20 242 832	-20 999 281	-20 999 281	0	3,7 %	3,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 449 291	-2 611 584	-2 716 884	-2 716 884	0	4,0 %	4,0 %	0
Avustukset	-1 999 743	-3 149 316	-3 128 616	-2 934 616	0	-0,7 %	-6,8 %	0
Vuokrakulut	-12 526 728	-12 712 762	-12 030 045	-12 030 045	0	-5,4 %	-5,4 %	0
Muut kulut	-131 551	-67 899	-68 299	-68 299	0	0,6 %	0,6 %	0
TOIMINTAKATE	-56 094 450	-63 418 685	-64 085 201	-63 891 201	0	1,1 %	0,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-5 431 492	-5 564 743	-5 061 410	-5 061 410	0	-9,0 %	-9,0 %	0
Laskennalliset erät	140 754	193 376	161 547	161 547	0	-16,5 %	-16,5 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-61 385 188	-68 790 052	-68 985 064	-68 791 064	0	0,3 %	0,0 %	0

Käyttötalouden kohderahoitteiset tulosalueet yhteensä

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	29 483 154	30 553 123	28 424 596	28 424 596	0	-7,0 %	-7,0 %	0
Myyntituotot	9 792 428	10 674 572	10 745 935	10 745 935	0	0,7 %	0,7 %	0
Maksutuotot	1	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	41 413	32 000	23 000	23 000	0	-28,1 %	-28,1 %	0
Vuokratuotot	19 175 078	19 517 551	17 326 661	17 326 661	0	-11,2 %	-11,2 %	0
Muut tuotot	30 705	74 000	74 000	74 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	443 530	255 000	255 000	255 000	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKULUT	-18 943 682	-20 246 395	-20 643 122	-20 643 122	0	2,0 %	2,0 %	0
Henkilöstökulut	-5 845 548	-6 242 348	-6 105 940	-6 105 940	0	-2,2 %	-2,2 %	0
Palvelujen ostot	-5 744 685	-6 517 406	-6 804 657	-6 804 657	0	4,4 %	4,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 970 730	-4 342 029	-4 492 733	-4 492 733	0	3,5 %	3,5 %	0
Avustukset	-1 500	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-3 350 324	-3 129 742	-3 221 712	-3 221 712	0	2,9 %	2,9 %	0
Muut kulut	-30 895	-14 870	-18 080	-18 080	0	21,6 %	21,6 %	0
TOIMINTAKATE	10 539 472	10 306 728	7 781 474	7 781 474	0	-24,5 %	-24,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-5 241 557	-4 275 915	-4 341 762	-4 341 762	0	1,5 %	1,5 %	0
Laskennalliset erät	-142 231	-193 376	-146 607	-146 607	0	-24,2 %	-24,2 %	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	5 155 685	5 837 437	3 293 105	3 293 105	0	-43,6 %	-43,6 %	0

Käyttötalouden tulosalueet yhteensä (pl. vesihuoltolaitos)

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	41 672 848	41 357 003	39 863 889	39 863 889	0	-3,6 %	-3,6 %	0
Myyntituotot	12 003 043	12 629 827	12 832 117	12 832 117	0	1,6 %	1,6 %	0
Maksutuotot	3 386 038	2 367 828	2 468 528	2 468 528	0	4,3 %	4,3 %	0
Tuet ja avustukset	1 169 047	470 740	431 900	431 900	0	-8,3 %	-8,3 %	0
Vuokratuotot	23 545 670	23 618 008	22 250 744	22 250 744	0	-5,8 %	-5,8 %	0
Muut tuotot	941 106	1 867 100	1 477 100	1 477 100	0	-20,9 %	-20,9 %	0
Valmistus omaan käyttöön	627 945	403 500	403 500	403 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-87 180 475	-94 578 959	-95 942 547	-95 748 547	0	1,4 %	1,2 %	0
Henkilöstökulut	-39 524 776	-41 680 520	-42 162 924	-42 162 924	0	1,2 %	1,2 %	0
Palvelujen ostot	-23 193 991	-26 820 238	-27 967 991	-27 967 991	0	4,3 %	4,3 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 420 966	-7 003 612	-7 341 156	-7 341 156	0	4,8 %	4,8 %	0
Avustukset	-2 001 243	-3 149 316	-3 128 616	-2 934 616	0	-0,7 %	-6,8 %	0
Vuokratulut	-15 877 052	-15 842 504	-15 255 481	-15 255 481	0	-3,7 %	-3,7 %	0
Muut kulut	-162 446	-82 769	-86 379	-86 379	0	4,4 %	4,4 %	0
TOIMINTAKATE	-45 507 626	-53 221 956	-56 078 658	-55 884 658	0	5,4 %	5,0 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-10 673 050	-9 840 658	-9 523 638	-9 523 638	0	-3,2 %	-3,2 %	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-56 180 676	-63 062 614	-65 602 296	-65 408 296	0	4,0 %	3,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	17 726 285	16 661 798	15 801 348	15 801 348	0	-5,16 %	-5,16 %	0
TOIMINTAMENOT	-63 416 076	-70 119 729	-72 120 612	-71 926 612	0	2,85 %	2,58 %	0
TOIMINTAKATE	-45 689 791	-53 457 931	-56 319 264	-56 125 264	0	5,35 %	4,99 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	23 946 563	24 695 205	24 062 541	24 062 541	0	-2,56 %	-2,56 %	0
TOIMINTAMENOT	-23 764 399	-24 459 230	-23 821 935	-23 821 935	0	-2,61 %	-2,61 %	0
TOIMINTAKATE	182 164	235 975	240 606	240 606	0	1,96 %	1,96 %	0

Hallinto- ja päätöksentekopalvelut yhteensä

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	274 458	7 700	7 700	7 700	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	210 806	7 700	7 700	7 700	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	62 368	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	1 284	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 910 089	-2 884 977	-2 796 561	-2 796 561	0	-3,1 %	-3,1 %	0
Henkilöstökulut	-1 420 243	-1 284 849	-1 224 154	-1 224 154	0	-4,7 %	-4,7 %	0
Palvelujen ostot	-1 017 293	-1 077 597	-1 077 982	-1 077 982	0	0,0 %	0,0 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 291	-38 298	-36 800	-36 800	0	-3,9 %	-3,9 %	0
Avustukset	-7 000	-38 000	-38 000	-38 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-422 936	-417 633	-391 025	-391 025	0	-6,4 %	-6,4 %	0
Muut kulut	-12 326	-28 600	-28 600	-28 600	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 635 631	-2 877 277	-2 788 861	-2 788 861	0	-3,1 %	-3,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-10 839	-11 836	-10 570	-10 570	0	-10,7 %	-10,7 %	0
Laskennalliset erät	364 786	551 016	182 361	182 361	0	-66,9 %	-66,9 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 281 683	-2 338 097	-2 617 070	-2 617 070	0	11,9 %	11,9 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	187 024	7 200	7 200	7 200	0	0,00 %	0,00 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 357 682	-2 323 074	-2 270 094	-2 270 094	0	-2,28 %	-2,28 %	0
TOIMINTAKATE	-2 170 658	-2 315 874	-2 262 894	-2 262 894	0	-2,29 %	-2,29 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	87 434	500	500	500	0	0,00 %	0,00 %	0
TOIMINTAMENOT	-552 406	-561 903	-526 467	-526 467	0	-6,31 %	-6,31 %	0
TOIMINTAKATE	-464 972	-561 403	-525 967	-525 967	0	-6,31 %	-6,31 %	0

Konsernipalvelut yhteensä

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	5 016 002	5 480 363	6 038 374	6 038 374	0	10,2 %	10,2 %	0
Myyntituotot	2 515 809	2 666 363	2 814 374	2 814 374	0	5,6 %	5,6 %	0
Maksutuotot	1	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	187 650	230 000	230 000	230 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	1 549 080	1 600 000	1 600 000	1 600 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	763 463	984 000	1 394 000	1 394 000	0	41,7 %	41,7 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 874 647	-4 614 907	-5 040 002	-5 040 002	0	9,2 %	9,2 %	0
Henkilöstökulut	-1 168 675	-1 565 697	-1 569 939	-1 569 939	0	0,3 %	0,3 %	0
Palvelujen ostot	-2 016 429	-2 400 570	-2 699 014	-2 699 014	0	12,4 %	12,4 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 514	-47 867	-47 350	-47 350	0	-1,1 %	-1,1 %	0
Avustukset	-29 000	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratulot	-647 919	-595 283	-717 809	-717 809	0	20,6 %	20,6 %	0
Muut kulut	10 889	-5 490	-5 890	-5 890	0	7,3 %	7,3 %	0
TOIMINTAKATE	1 141 355	865 456	998 372	998 372	0	15,4 %	15,4 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-198 426	-681 180	-186 722	-186 722	0	-72,6 %	-72,6 %	0
Laskennalliset erät	193 374	135 435	472 568	472 568	0	248,9 %	248,9 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 136 302	319 711	1 284 218	1 284 218	0	301,7 %	301,7 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	2 610 272	2 817 060	3 227 060	3 227 060	0	14,55 %	14,55 %	0
TOIMINTAMENOT	-3 555 378	-4 301 945	-4 719 717	-4 719 717	0	9,71 %	9,71 %	0
TOIMINTAKATE	-945 106	-1 484 885	-1 492 657	-1 492 657	0	0,52 %	0,52 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	2 405 730	2 663 303	2 811 314	2 811 314	0	5,56 %	5,56 %	0
TOIMINTAMENOT	-319 269	-312 962	-320 285	-320 285	0	2,34 %	2,34 %	0
TOIMINTAKATE	2 086 461	2 350 341	2 491 029	2 491 029	0	5,99 %	5,99 %	0

Kehittämispalvelut yhteensä

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	338 807	131 600	262 200	262 200	0	99,2 %	99,2 %	0
Myyntituotot	172 671	120 600	250 500	250 500	0	107,7 %	107,7 %	0
Maksutuotot	14 707	11 000	11 700	11 700	0	6,4 %	6,4 %	0
Tuet ja avustukset	151 311	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	118	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 364 831	-5 502 358	-5 909 082	-5 909 082	0	7,4 %	7,4 %	0
Henkilöstökulut	-617 591	-1 110 431	-1 042 256	-1 042 256	0	-6,1 %	-6,1 %	0
Palvelujen ostot	-1 025 065	-2 639 062	-3 131 870	-3 131 870	0	18,7 %	18,7 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 627	-14 134	-24 100	-24 100	0	70,5 %	70,5 %	0
Avustukset	-637 262	-1 653 500	-1 632 800	-1 632 800	0	-1,3 %	-1,3 %	0
Vuokrakulut	-66 140	-85 231	-78 056	-78 056	0	-8,4 %	-8,4 %	0
Muut kulut	-1 146	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-2 026 024	-5 370 758	-5 646 882	-5 646 882	0	5,1 %	5,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-8 028	-8 028	-4 051	-4 051	0	-49,5 %	-49,5 %	0
Laskennalliset erät	204 373	305 098	360 755	360 755	0	18,2 %	18,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 829 678	-5 073 688	-5 290 178	-5 290 178	0	4,3 %	4,3 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	338 751	131 600	262 200	262 200	0	99,24 %	99,24 %	0
TOIMINTAMENOT	-2 262 081	-5 382 352	-5 784 907	-5 784 907	0	7,48 %	7,48 %	0
TOIMINTAKATE	-1 923 331	-5 250 752	-5 522 707	-5 522 707	0	5,18 %	5,18 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	56	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0
TOIMINTAMENOT	-102 749	-120 006	-124 175	-124 175	0	3,47 %	3,47 %	0
TOIMINTAKATE	-102 693	-120 006	-124 175	-124 175	0	3,47 %	3,47 %	0

Sivistyspalvelut yhteensä

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	3 072 437	2 236 253	2 236 253	2 236 253	0	0,0 %	0,0 %	0
Myyntituotot	731 208	636 125	636 125	636 125	0	0,0 %	0,0 %	0
Maksutuotot	1 625 210	1 502 828	1 502 828	1 502 828	0	0,0 %	0,0 %	0
Tuet ja avustukset	647 328	50 000	50 000	50 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokratuotot	50 011	41 000	41 000	41 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Muut tuotot	18 679	6 300	6 300	6 300	0	0,0 %	0,0 %	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-50 898 916	-52 167 013	-52 413 739	-52 219 739	0	0,5 %	0,1 %	0
Henkilöstökulut	-26 926 937	-27 584 787	-28 412 281	-28 412 281	0	3,0 %	3,0 %	0
Palvelujen ostot	-10 059 576	-10 369 379	-10 483 042	-10 483 042	0	1,1 %	1,1 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 487 947	-1 595 372	-1 672 404	-1 672 404	0	4,8 %	4,8 %	0
Avustukset	-1 181 480	-1 294 816	-1 294 816	-1 100 816	0	0,0 %	-15,0 %	0
Vuokratulot	-11 141 845	-11 290 640	-10 519 177	-10 519 177	0	-6,8 %	-6,8 %	0
Muut kulut	-101 131	-32 019	-32 019	-32 019	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAKATE	-47 826 479	-49 930 760	-50 177 486	-49 983 486	0	0,5 %	0,1 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-813 039	-545 708	-478 135	-478 135	0	-12,4 %	-12,4 %	0
Laskennalliset erät	-472 620	-626 406	-665 701	-665 701	0	6,3 %	6,3 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-49 112 138	-51 102 874	-51 321 322	-51 127 322	0	0,4 %	0,0 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	3 068 251	2 236 253	2 236 253	2 236 253	0	0,00 %	0,00 %	0
TOIMINTAMENOT	-33 028 220	-33 878 757	-34 793 195	-34 599 195	0	2,70 %	2,13 %	0
TOIMINTAKATE	-29 959 969	-31 642 504	-32 556 942	-32 362 942	0	2,89 %	2,28 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	4 185	0	0	0	0	0,00 %	0,00 %	0
TOIMINTAMENOT	-17 870 696	-18 288 256	-17 620 544	-17 620 544	0	-3,65 %	-3,65 %	0
TOIMINTAKATE	-17 866 511	-18 288 256	-17 620 544	-17 620 544	0	-3,65 %	-3,65 %	0

Tekniset palvelut yhteensä (ml. vesihuoltolaitos)

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	39 713 388	40 351 586	38 122 371	38 122 371	0	-5,5 %	-5,5 %	0
Myyntituotot	15 052 928	15 945 538	15 822 427	15 822 427	0	-0,8 %	-0,8 %	0
Maksutuotot	1 746 121	854 000	954 000	954 000	0	11,7 %	11,7 %	0
Tuet ja avustukset	120 390	194 740	155 900	155 900	0	-19,9 %	-19,9 %	0
Vuokratuotot	21 946 579	21 977 008	20 609 744	20 609 744	0	-6,2 %	-6,2 %	0
Muut tuotot	157 566	876 800	76 800	76 800	0	-91,2 %	-91,2 %	0
Valmistus omaan käyttöön	689 805	503 500	503 500	503 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-31 537 178	-34 592 874	-35 053 117	-35 053 117	0	1,3 %	1,3 %	0
Henkilöstökulut	-10 012 902	-10 867 900	-10 632 291	-10 632 291	0	-2,2 %	-2,2 %	0
Palvelujen ostot	-10 900 382	-12 308 646	-12 546 526	-12 546 526	0	1,9 %	1,9 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 662 633	-7 630 067	-7 980 928	-7 980 928	0	4,6 %	4,6 %	0
Avustukset	-146 502	-163 000	-163 000	-163 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-3 745 727	-3 593 741	-3 697 642	-3 697 642	0	2,9 %	2,9 %	0
Muut kulut	-69 032	-29 520	-32 730	-32 730	0	10,9 %	10,9 %	0
TOIMINTAKATE	8 176 210	5 758 712	3 069 254	3 069 254	0	-46,7 %	-46,7 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-10 956 942	-9 942 865	-10 263 146	-10 263 146	0	3,2 %	3,2 %	0
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	191 653	152 000	152 000	152 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Laskennalliset erät	-289 912	-365 143	-349 983	-349 983	0	-4,2 %	-4,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ ALIJÄÄMÄ	-2 968 423	-4 397 296	-7 391 875	-7 391 875	0	68,1 %	68,1 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	18 023 123	18 052 855	16 605 315	16 605 315	0	-8,02 %	-8,02 %	0
TOIMINTAKULUT	-26 194 628	-28 913 467	-29 315 718	-29 315 718	0	1,39 %	1,39 %	0
TOIMINTAKATE	-8 171 504	-10 860 612	-12 710 403	-12 710 403	0	17,03 %	17,03 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATUOTOT	21 690 265	22 298 731	21 517 056	21 517 056	0	-3,51 %	-3,51 %	0
TOIMINTAKULUT	-5 342 550	-5 679 407	-5 737 399	-5 737 399	0	1,02 %	1,02 %	0
TOIMINTAKATE	16 347 715	16 619 324	15 779 657	15 779 657	0	-5,05 %	-5,05 %	0

Tekniset palvelut yhteensä (pl. vesihuoltolaitos)

Käyttötalous ulkoinen ja sisäinen	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	32 971 145	33 501 087	31 319 362	31 319 362	0	-6,5 %	-6,5 %	0
Myyntituotot	8 372 549	9 199 039	9 123 418	9 123 418	0	-0,8 %	-0,8 %	0
Maksutuotot	1 746 121	854 000	954 000	954 000	0	11,7 %	11,7 %	0
Tuet ja avustukset	120 390	190 740	151 900	151 900	0	-20,4 %	-20,4 %	0
Vuokratuotot	21 946 579	21 977 008	20 609 744	20 609 744	0	-6,2 %	-6,2 %	0
Muut tuotot	157 562	876 800	76 800	76 800	0	-91,2 %	-91,2 %	0
Valmistus omaan käyttöön	627 945	403 500	403 500	403 500	0	0,0 %	0,0 %	0
TOIMINTAMENOT	-27 131 992	-29 409 705	-29 783 162	-29 783 162	0	1,3 %	1,3 %	0
Henkilöstökulut	-9 391 329	-10 134 757	-9 914 293	-9 914 293	0	-2,2 %	-2,2 %	0
Palvelujen ostot	-9 075 628	-10 333 630	-10 576 083	-10 576 083	0	2,3 %	2,3 %	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 861 588	-5 307 941	-5 560 502	-5 560 502	0	4,8 %	4,8 %	0
Avustukset	-146 502	-163 000	-163 000	-163 000	0	0,0 %	0,0 %	0
Vuokrakulut	-3 598 212	-3 453 717	-3 549 414	-3 549 414	0	2,8 %	2,8 %	0
Muut kulut	-58 733	-16 660	-19 870	-19 870	0	19,3 %	19,3 %	0
TOIMINTAKATE	5 839 152	4 091 382	1 536 200	1 536 200	0	-62,5 %	-62,5 %	0
Poistot ja arvonalentumiset	-9 642 718	-8 593 906	-8 844 160	-8 844 160	0	2,9 %	2,9 %	0
Laskennalliset erät	-289 912	-365 143	-349 983	-349 983	0	-4,2 %	-4,2 %	0
TOIMINNAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 093 478	-4 867 667	-7 657 943	-7 657 943	0	57,3 %	57,3 %	0

Ulkoiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	11 521 987	11 469 685	10 068 635	10 068 635	0	-12,22 %	-12,22 %	0
TOIMINTAMENOT	-22 212 714	-24 233 602	-24 552 698	-24 552 698	0	1,32 %	1,32 %	0
TOIMINTAKATE	-10 690 727	-12 763 917	-14 484 063	-14 484 063	0	13,48 %	13,48 %	0

Sisäiset toimintatulot ja -menot	TP 2024	TA 2025	TAE 2026	KJE 2026	TA 2026	TAE26/ TA25	KJE26/ TA25	TA26/ TA25
TOIMINTATULOT	21 449 157	22 031 402	21 250 727	21 250 727	0	-3,54 %	-3,54 %	0
TOIMINTAMENOT	-4 919 278	-5 176 103	-5 230 464	-5 230 464	0	1,05 %	1,05 %	0
TOIMINTAKATE	16 529 879	16 855 299	16 020 263	16 020 263	0	-4,95 %	-4,95 %	0

5 Henkilöstösuunnitelma

HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT	2024			2025			2026		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	5	13	18	5	10	15	5	10	15

HALLINTO									
ASIANHALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT									
ASIOINTIPALVELUT									
Toimielimen esitys yhteensä							0	0	0

Toimielin ei esitä muutoksia vakansseihin.

HALLINTO- JA PÄÄTÖKSENTEKOPALVELUT	TP2024			TA2025 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	8	2	10	12	0	12
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	10,5	1,7	12,1	12,4	0,2	12,6

KONSERNIPALVELUT	2024			2025			2026		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	11	13	24	11	13	24	10	13	23

HENKILÖSTÖPALVELUT									
TALOUSPALVELUT									
Kirjanpitoapäällikön viran lakkauttamista							-1		
KONSERNIPALVELUJEN YHTEISET									
TIETOHALLINTO									
Toimielimen esitys yhteensä							-1	0	-1

Esitetään:

Palkka-asiantuntijan toimen nimikkeenmuutosta talouspäälliköksi

Kirjanpitäjän toimen nimikkeenmuutosta taloussuunnittelijaksi

Kirjanpitäjän toimen nimikkeenmuutosta kirjanpitoapäälliköksi

Kaupunginlakimiehen viran nimikkeenmuutosta kaupunginjuristiksi

KONSERNIPALVELUT	TP2024			TA2025 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	17	3	20	18	2	20
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	18,8	4,6	23,4	17,9	3,4	21,3

KEHITTÄMISPALVELUT	2024			2025			2026		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	5	2	7	6	3	9	5	5	10

ELINKEINOPALVELUT									
VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI									
Viestintä- ja markkinointisuunnittelijan toimen perustamista								1	
TYÖLLISYYSPALVELUT									
Työllisyyspäällikön viran lakkautusta							-1		
Yrityskehittäjän toimen perustamista								1	
SAARISTOASIAT									
Toimielimen esitys yhteensä							-1	2	1

Esitetään:

Elinkeinopäällikön viran nimikkeenmuutosta elinkeino- ja työllisyyspäälliköksi

Viestintäpäällikön viran nimikkeenmuutosta viestintä- ja markkinointipäälliköksi

Yritys- ja työllisyyskoordinaattorin toimen nimikkeenmuutosta yrityskoordinaattoriksi

KEHITTÄMISPALVELUT	TP2024			TA2025 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	8	2	10	8	1	9
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	5,9	5,3	11,2	5,7	10,8	16,5

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	2024			2025			2026		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	197	226	423	198	231	429	198	241	439
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO									
VARHAISKASVATUS									
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimen perustamista								5	
Varhaiskasvatuksen sosionomin toimen perustamista								5	
PERUSOPETUS									
LUKIO-OPETUS									
OPPILAAN TUKIPALVELUT									
OPISTOT									
Toimielimen esitys yhteensä							0	10	10

Lisäksi toimitellaan esittää:

Kahden varhaiskasvatuksen toimen nimikkeenmuutosta varhaiskasvatuksen sosionomiksi

Lehtorin viran nimikkeenmuutosta päätoimiseksi tuntiopettajaksi

Erityisopettajan viran nimikkeenmuutosta erityisluokanopettajaksi

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	2024			2025			2026		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	5	26	31	4	27	31	4	29	33
HYVINVOINTIPALVELUT									
KULTTUURIPALVELUT									
Kirjastoapulaisen toimen perustamista								1	
LIIKUNTAPALVELUT									
Harrastustoiminnan suunnittelijan toimen perustamista								1	
NUORISOPALVELUT									
Toimielimen esitys yhteensä							0	2	2

Lisäksi toimitellaan esittää:

Kulttuuri- ja viestintäsuunnittelijan toimen nimikkeenmuutosta kulttuurisuunnittelijaksi

SIVISTYSPALVELUT	TP2024			TA2025 (ennakko)		
	Vakinai- set	Määrä- aikaiset	Yhteensä	Vakinai- set	Määrä- aikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLÖKUMÄÄRÄ 31.12.	424	140	564	442	99	541
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	370,2	136,3	506,5	386,5	126,7	513,2

TEKNINEN LAUTAKUNTA	2024			2025			2026		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	26	164	190	27	162	189	25	161	186
TEKNISTEN PALVELUJEN HALLINTO									
LIIKENNEVÄYLÄT JA VENESATAMAT									
VIHERYKSIKKÖ									
Vihersuunnittelijan toimen lakkautusta								-1	
LIIKUNTAPAIKAT									
KAAVOITUS									
MAANKÄYTTÖ									
Kartoittajan toimen lakkautusta								-1	
KONEKESKUS									
KESKUSVARASTO									
ATERIAPALVELUT									
Ateriapalvelun palveluesimiehen viran lakkautusta							-1		
SIIVOUSPALVELUT									
Siivouspalvelun palveluesimiehen viran muuttamista toimeksi							-1	1	
TILALAITOS									
VESIHUOLTOLAITOS									
Toimielimen esitys yhteensä							-2	-1	-3

Toimielin esittää

Hallinnon kahden toimistosihteerin toimien nimikkeenmuutosta lupasihteereiksi

Viheryksikön erikoisammattimiehen toimen nimikkeenmuutosta viherrakentajaksi

Viheryksikön erikoisammattimiehen toimen nimikkeenmuutosta erikoisammattihenkilöksi

Liikuntapaikkojen kahden erikoisammattimiehen toimien nimikkeenmuutosta liikuntapaikkahoitajiksi

Liikuntapaikkojen hoitajan toimen nimikkeenmuutosta liikuntapaikkahoitajaksi

Liikuntapaikkonen viiden ulkoilualueiden hoitajan toimien nimikkeenmuutosta liikuntapaikkahoitajiksi

Konekeskuksen kahden vanhemman ammattimiehen toimen nimikkeenmuutosta vanhemmaksi ammattihenkilöksi

Konekeskuksen korjaamon erikoisammattimiehen toimen nimikkeenmuutosta korjaamovastaavaksi

Ateriapalvelujen kolmen ruokapalveluesimiehen toimen nimikkeenmuutosta keittöpäälliköksi

Siivouspalvelun palveluesimiehen viran toimeksi muuttamisen yhteydessä myös nimikkeenmuutosta siivoustyönjohtajaksi

Tilapalvelun kuuden kirvesmiehen toimen nimikkeenmuutosta timpuriksi

Tilapalvelun aulapalvelutyöntekijän toimen nimikkeenmuutosta tilapalvelutyöntekijäksi

Vesihuollon erikoisammattimiehen toimen nimikkeenmuutosta sähkö- ja automaatioasentajaksi

Vesihuollon erikoisammattimiehen toimen nimikkeenmuutosta putkiasentajaksi

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSLAUTAKUNTA	2024			2025			2026		
Vakanssit	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä	Virat	Toimet	Yhteensä
	6	0	6	7	0	7	7	0	7
RAKENTAMISEN VALVONTA - JA NEUVONTA									
YMPÄRISTÖNSUOJELU									
Toimielimen esitys yhteensä							0	0	0

Toimielin ei esitä muutoksia vakansseihin.

TEKNISET PALVELUT	TP2024			TA2025 (ennakko)		
	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
PALVELUKSESSA OLLEET HENKILÖLUKUMÄÄRÄ 31.12.	177	20	197	178	16	194
HENKILÖTYÖPANOS (HTV2)	171,6	33,0	204,6	175,4	25,0	200,4

6 Talousarvion täytäntöönpanomääräykset

1 Yleistä

Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion täytäntöönpanossa on noudatettava näitä ohjeita, joita sovelletaan sekä kaupunkiin että taseyksikköön.

2 Talousarvion jakautuminen osiin

2.1 Tulosalueen määräraha on käyttötalousmenojen yhteissumma (toimintamenot) ottaen huomioon talousarvion hyväksymisen jälkeen tehdyt muutokset.

2.2 Investointiosassa määrärahat jaetaan päätöksellisesti kahteen ryhmään:

- hankemäärärahoihin eli kohteisiin, joille valtuusto myöntää sitovan kokonaismäärärahan riippumatta siitä, mille vuosille toteutuminen käytännössä jaksottuu (määrärahan käyttö tai sen käytön aloittaminen edellyttää, että talousarviovuoden tai aiemmassa talousarviossa on määrärahaa myönnetty).
- vuosikohdemäärärahat, millä tarkoitetaan sitovia määrärahoja, jotka on käsiteltävä uudelleen, mikäli suunniteltu toteuttamisvuosi ei päde. Mikäli kohde on merkitty vuosikohdemäärärahaksi ja sille on merkitty suunnitelmavuosille rahoitusta, ne ovat kunkin vuoden osalta sitovia.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainaukseen varatut määrärahat.

2.3 Tulosalueen tuloarvio on käyttötaloustulojen yhteissumma (toimintatulot) ottaen huomioon talousarvion hyväksymisen jälkeen tehdyt muutokset.

Tuloarvio on tarkoitettu toimielimelle ja tilivelvolliselle asetetuksi tavoiteltavaksi ao. toiminnon tuottokertymäksi, mihin pyritään voimassa olevaan maksupolitiikkaan perustuvien tulomuidoin, kun kyseessä on säännöllinen palvelutoiminta ja muilta osin talousarviossa esitetyin perustein.

3 Säännösten soveltamisjärjestys

- Kaupunginvaltuuston päättämä velvoittava perustelu mukaan lukien sitovat tavoitteet
- Kaupunginhallituksen ohje
- Muut kirjalliset perustelut, ml. toimielimen oma ehdotus talousarvioksi. Mikäli tulosalueen kirjalliset perustelut ja henkilöstösuunnitelman sisältö ovat ristiriidassa, noudatetaan henkilöstösuunnitelman sisältöä.

4 Talousarvion sitovuus ja määrärahamuutokset

4.1

Sitovuustason osalta noudatetaan pääosin samaa käytäntöä kuin vuonna 2025. Sitovuustaso valtuustoon nähden on käyttötaloudessa toimielimen toimintakate eli tulojen ja menojen erotus. Hallinto jakaantui kolmeksi toimialaksi vuoden 2025 alusta, ja näiden toimialojen sitovuustaso on kaupunginhallitus yhteensä -taso. Lautakunnat sekä hallinnon toimialojen osalta kaupunginhallitus voivat päättää alaistensa tulosalueiden välisistä määrärahasiirroista.

Toimielin-tasoinen toimintakatesitovuus valtuustoon nähden on muuttanut talouden ajattelua ja antaa lautakuntatasolle vallan sekä vastuun oman toimialansa talouden seurannassa ja ennakoinnissa. Mikäli ylitykset uhkaavat, on lautakunnan ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin talouden vakauttamiseksi. Toimialaa katsotaan kokonaisuutena, ja vain aidot ylitystarpeet, joita ei voida omin

toimenpitein välttää, viedään valtuuston hyväksyttäväksi. Näin kokonaisnäkemys talousarvion aidosta pitävyydestä tulee paremmin näkyville.

Sitovuustason positiivinen poikkeama ei anna oikeutta päättää uusista toiminnoista.

4.2

Käyttötalouden määrärahaa saadaan toimielimen, ja hallintopalveluissa kaupunginhallituksen, päätöksellä ylittää tulojen ylittymistä tai uusia tuloja vastaavalla määrällä, mikäli samanaikaisesti toteutuvat seuraavat edellytykset:

- tulot ovat valtionosuuksia, EU-rahoitusta tai niihin verrattavaan ulkopuoliseen tilaukseen perustuvia tuloja,
- menon lisäys tulee täysin katetuksi tulojen lisäyksellä ja tulon kertyminen on varmaa
- ylittyvillä tuloilla ja menoilla on suora, perusteltu syy-yhteys
- toimintaan mahdollisesti tarvittava omarahoitusosa voidaan osoittaa toimielimen talousarviosta ja se tulee katettua edellä mainitulla tulolla.

Tähän kohtaan perustuvat talousarviomuutokset on aina toimielimen päätöksenteon yhteydessä perusteltava kaikilla tässä kohdassa mainituilla perusteilla.

Toimielin, jonka alaisuudessa on useita talousarvion tulosalueita, voi tulosalueiden vastuuhenkilöiden suostumuksella siirtää määrärahan tai sen osan toiselle tulosalueelle, kun muutokset ovat yhtä suuria ja perusteena on säästävän määrärahan käyttäminen ylitystarpeen kattamiseen.

Mikäli tulosalueen määrärahoista ja / tai tuloarvioista osa käytöstä on sidottu esim. kaupunginhallituksen päätöksentekoon, tarkastellaan sitovuus ilman näitä määrärahan ja / tai tuloarvion osia.

4.3

Investointiosassa sitovuustaso valtuustoon nähden on kohteelle osoitettu vuosi- tai hankemääräraha. Sitovuustaso on sama kuin aiempina vuosina.

Toimielin, jolla on investointimäärärahoja talousarviossa, voi käyttää valmistuneiden investointikohdeiden säästöjä varsinaisessa talousarviossa nimettyjen ja talousarviovuonna valmistuvien vuosi-kohteiden mahdollisen ylityksen kattamiseen.

Talousarvion muuttamista koskevat toimielimen päätökset on lähetettävä tiedoksi rahatoimelle, joka ylläpitää voimassa olevaa talousarviota.

5 Talousarvion muut muutokset

Tilivelvollisten tulee hyvissä ajoin tilivuoden aikana ryhtyä toimenpiteisiin talousarvion muuttamiseksi, mikäli on ilmeistä, että määrärahat tulevat ylittymään perustellusta syystä, ja muista toimenpiteistä huolimatta. Mikäli tilivuoden lopputulemana on ennakoimattomia ylityksiä, ne käsitellään tilinpäätöksen yhteydessä.

6 Raportointi

Raportoinnissa noudatetaan valtakunnallista sykliä neljännesvuosittain. Valtuustolle raportoidaan neljännesvuosikatsaukset 31.3. ja 30.9. tilanteesta sekä puolivuotiskatsaus. Puolivuotiskatsaukseen liitetään edellisten vuosien tapaan konserniohjeen saaneiden tytäryhtiöiden välitilinpäätökset ja katsaukset tilivuoden toimintaan.

Muusta raportoinnista päättää kaupunginhallitus.

7 Avustukset

Avustus-liitteeseen merkityt yhteisöavustusmäärärahat ovat enimmäismäärärahoina toimielimiä sitovat. Mikäli toimielin ei käyttösuunnitelmassa varaa yhteisöavustuksiin liitteeseen merkittyä enimmäismäärärahaa, ei erotusta saa käyttää muiden menojen kattamiseen, vaan se on siirrettävä kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Muut kuin nimetyt toimielimet eivät saa varata määrärahoja yhteisöavustuksiin.

8 Jäsenmaksut

Jäsenmaksun suorittaminen edellyttää kaupunginvaltuuston tekemää jäsenyyspäättöstä, mikäli jäsenyydestä syntyy kaupungille rekisteröidyn yhteisön jäsenyyttä seuraavat oikeudet ja velvoitteet. Jäsenmaksuista on erillinen liite.

9 Avoimien virkojen ym. täyttäminen

Avoimeksi tulevat virat ja toimet, jotka ovat luonteeltaan esihenkilötehtäviä, tulosvastuullisia tehtäviä tai yksittäisiä erityisasiantuntijatehtäviä, täytetään kaupunginhallituksen luvalla. Kaupunginjohtajan täyttöluvan piiriin kuuluu vakinaisesti täytettävät hallinto- ja hallinnon tukipalvelutehtävät, mikäli tehtävien hoitoa ei voida muulla tavoin järjestää. Toimialajohtajan täyttölupa tarvitaan asiakas – ja peruspalvelutehtäviin sekä lain mukaisten mitoitusten vaatimiin tehtäviin. Toimialajohtajan täyttöluvalla täytetään myös siivous- ja ateriapalveluiden, kiinteistönhoidon tukipalvelu- ja peruspalvelutehtävät.

10 Käyttösuunnitelmat ja maksut

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä talousarvion on toimielinten ensi tilassa vahvistettava tulosaluiden meno- ja tulolajitasoiset käyttösuunnitelmat.

”Käyttösuunnitelma on toimielimen hyväksymä asiakirja, joka sisältää tulosalueen tai investointikohteen määrärahojen, tuloarvioiden ja tavoitteiden jaon toimintayksiköittäin, kustannuspaikoittain tai kohteittain.”

Toimielimen on vähintään kerran vuodessa käsiteltävä voimassa olevat maksut ja taksat. Käsitte-lystä on raportoitava kaupunginhallitukselle vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

11 Yleishyödyllisten hankkeiden tilapäisrahoitus

Talousjohtajalla on oikeus myöntää kassavaroista korotonta lainaa naantalilaisten rekisteröityjen yhteisöjen yleishyödyllisiin investointi- ja kehittämishankkeisiin, kun kyse on väliaikaisesta rahoitustarpeesta ennen hankkeeseen kuuluvan taloudellisen tuen saamista. Lainan määrä ei voi ylittää jäljellä olevan maksamattoman tuen määrää.

Laina-aika on enintään 12 kuukautta ja laina on maksettava takaisin välittömästi, kun lainan saaja on saanut tililleen hankkeen loppumaksatuksen. Laina-aikaa voidaan pidentää enintään 6 kk, jos se on tarpeen hankkeen loppuselvityksen tekemiseksi ja avustuksen maksatuksen saamiseksi.

Hankkeesta pitää ennen lainan myöntämistä olla hankkeen rahoittajan myönteinen päätös. Hakija sitoutuu kirjallisesti lainan takaisin maksamiseen.

12 Muita säännöksiä

Kaupunginhallituksella on oikeus määrärahojen rajoissa poiketa määrärahojen käyttöperusteista tavoitteen pysyessä entisellään.

Vahvistaessaan omia yksityiskohtaisia talousarvioitaan toimielimet eivät saa muuttaa talousarvion rakennetta eivätkä talousarviotilien sisältöä.

Koska investointiosan määrärahoilla hankittavan omaisuuden euromääräiseksi alarajaksi on päätetty 10 000 euroa (muu irtaimisto tai laitteisto hankitaan käyttötalouden määrärahoilla), voi toimielin omalla päätöksellään siirtää kohteen arvoa vastaavan määrärahan investointiosasta käyttötalouteen tai päinvastoin, jos hankittavan kohteen arvo käyttäytyy odotuksista poiketen sillä edellytyksellä, että nettorahoitustarve ei muutu. Aura-käsikirjan määritelmä investoinneista tulee kuitenkin täyttyä.

Mikäli määrärahaan tai sen perusteluun on liitetty merkintä KV, KH tms., on määrärahan käyttö alistettu merkinnässä tarkoitetulle toimielimelle eikä sen osaakaan saa käyttää ilman ko. toimielimen lupaa.

13 Rahoitus – lainanotto ja maksuvalmiusjärjestelyt

Hallintosäännön 22 §:n mukaisesti kaupunginhallitus päättää pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen ottamisesta sekä muidenkin vieraan pääoman eriin luettavien rahoitus sopimusten tekemisestä mukaan lukien koronvaihto- tai muut sellaiset johdannaissopimukset¹. Kaupunginhallitus voi harkintansa mukaan poiketa rahoituslaskelmaan merkittyjen pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen keskinäisestä suhteesta. Tätä kohtaa ei sovelleta, mikäli rahoitusjärjestely on sovittu valtuuston päättämän sopimuksen osana tai se johtuu muutoin pakottavasta syystä, esim. lainsäädännöstä.

Yläviite 1: Kun johdannaissopimuksia käytetään vieraan pääoman korko- tai koronluonteisen kustannuksen hallintaan, kohteena on kaupungin taseessa oleva korollinen, rahoituslaitoksilta otettava vieras pääoma. Korkojohdannaissopimusten käytön tarkoituksena on tämän vieraan pääoman koron ja koronluonteisten kustannusten hallinta. Samanaikaisten sopimusten kohteena olevien pääomien määrä ei saa ylittää kaupungin tosiasiallista vieraan pääoman määrää.

Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan korvata olemassa olevia lainoja uusilla lainoilla (= konvertointi) sekä tarvittaessa irtisanoa lainoja ja rahoitus sopimuksia.

Kaupunginhallituksella on oikeus ottaa lainaa talousarvion rahoitusosassa merkittyyn määrään asti, jolla määrällä tarkoitetaan talousarviovuoden lopussa olevaa, tulos- ja rahoituslaskelman osoittamaa määrää. Tämä määrä muuttuu kaupunginvaltuuston hyväksymän tai kaupunginvaltuuston antamiin ohjeisiin perustuvien talousarvion muutoksien.

Kaupunginhallituksella on oikeus harkintansa mukaan tehdä käyttöpääomarahoitukseen ja kassanhallintaan liittyviä järjestelyjä ja rahoitus sopimuksia ja siten turvata kaupungin maksuvalmius. Näillä järjestelyillä voidaan myös korvata edellisessä kohdassa tarkoitettua lainanottoa.

Kaupunginhallituksen hyväksymän kuntatodistusohjelman mukaisten kuntatodistuslainojen ottamisesta päättää talousjohtaja, ja niistä raportoidaan kaupunginhallitukselle maksuvalmiusraportoinnin yhteydessä.

Kaupunginhallitus voi tehdä maksuvalmiutta turvaavia sopimuksia ja järjestelyjä lainanotosta riippumatta siten, että niiden käytössä oleva määrä on kulloinkin enintään 50 miljoonaa euroa.

Kaupunginhallitus voi kassavaroista antaa kaupungin ehdottomassa määräysvallassa olevalle yhteisölle enintään vuodeksi vakuudetonta lainaa, josta tulee periä käypä korko. Korottomia sijoituksia ei saa tehdä kassavaroista, mutta kaupunginhallitus saa myöntää korotonta ennakkoa kaupungin ehdottomassa määräysvallassa oleville yhteisöille. Korkoa määrättäessä on otettava huomioon valtiotukisäännökset.

Tässä kohdassa tarkoitetuille lainoille ja perintäkuluille on vaadittava vakuus.

14 Leasing-rahoitus

Leasing-rahoitus on yksi rahoitusvaihtoehto, jonka käyttäminen kuuluu kaupunginhallituksen päätösvaltaan. Yksittäisiä laitteita ei ole tarkoituksenmukaista hankkia erillisillä leasing-sopimuksilla, vaan rahoitus hankitaan koko kaupungin kattavilla leasing-puitesopimuksilla esim. laiteryhmäkohtaisesti.

Vanhoja leasingrahoitus sopimuksia saa jatkaa, mikäli kyse on alkuperäisen sopimuksen jatkovuosista.

Mikäli käyttöön hankitaan tarvikkeita, koneita, laitteita yms. oston sijasta vuokraamalla, on vuokrasopimukseen sisällytettävä irtisanomisehto tai vaihtoehtoisesti on tehtävä määräajan, enintään yksi vuosi, voimassa oleva sopimus, joka ei saa jatkua automaattisesti.

7 Maksupolitiikka

JOHDANTO

Yleistä maksupolitiikasta

Maksupolitiikan voidaan määritellä sisältävän ne periaatteet, joita toimielimet noudattavat tehdesään maksujen perusteita ja maksujen tasoja koskevia päätöksiä.

Maksupoliittisia tavoitteita ja toimintalinjoja laajalti tarkasteltaessa tulee ottaa kantaa mm. seuraaviin seikkoihin:

- rahoitustarpeen kattaminen (maksuilla katettava osuus tuloista, taksojen rakenne ja sen vaikutus tuloihin jne.);
- maksujen vaikutus palvelusten kysyntään yleensä ja erityisesti eri kausina (kuukaudet, vuorokauden ajat jne.);
- maksujen vaikutus tilojen (kapasiteetin) käyttöasteeseen (mm. kilpailunäkökohdat);
- tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat (verkkokaupan kautta palvelun maksaminen/ laskuttaminen / käteismaksu / luottotappioiden ehkäisy / rahavarojen hallussapidon riski / perintätoimien kannattavuus jne.);
- arvonlisäverollisuus. Tällä on erityinen merkitys kiinteistöjen käyttöluovutusten kohdalla; (mikäli kiinteistö vuokrataan arvonlisäverottomalla sopimuksella, ei kaupunki saa vähentää investointi- ja käyttömenojen arvonlisäveroa)
- maksujen kohdistuminen eri käyttäjäryhmiin (ansiotason mukaiset ryhmät, lapset, vanhukset, vieraskuntalaiset jne.), mitkä kaupungin viranomaiset päättävät maksuista, yleisvaltakunnalliset ja eri sektoreiden toimintaa ja rahoitusta koskevat tavoitteet (mm. taksojen yhtenäistäminen, kustannusvastaavuus);
- paikalliset, maksupolitiikkaan vaikuttavat erityistekijät;
- Naantalin kaupunkistrategia.

Maksupolitiikan seurannan tulee tapahtua jatkuvan raportoinnin ja talousarvion perusteluihin liitettävien katsausten muodossa. Tarvittavia tulkintoja voidaan antaa esim. talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa. Ylimpänä valvovana viranomaisena toimii kaupunginhallitus.

Käsitteistö

Osa kunnallisista maksuista on julkisoikeudellisia maksuja, joiden kantaminen perustuu nimenomaisesti säännöksiin laissa.

Joskus organisaatiomuodon valinta itsessään ratkaisee tarkastelutavan. Mikäli kunta esim. perustaa jonkin toiminnon operointiin osakeyhtiön eikä sen suhteen päättä mistään erityisrahoituksesta eikä laista tms. muuta johdu, on se tulkittava siten, että osakeyhtiö on perustettu tuottamaan voittoa.

Kirjanpitolaki antaa mallin siitä, miten esim. tietyn yksikön tulos-käsite määräytyy. Toisaalta kustannus- eli sisäisen laskennan sektorille on tullut uusia näkemyksiä sekä metodin (esim. toimintolaskenta) että näkemyksen puolelle (esim. elinkaariajattelu, jota voisi edustaa kaatopaikan jälkihoitokulut).

Kaupunki voi periä myös yksityisoikeudellisia maksuja. Näiden maksujen kantamisessa kaupungin asema on sama kuin vastaavan laitoksen omistavan tai vastaavia palveluksia tarjoavan yksityisen yhteisön.

Kuntaliitto antaa suosituksia ja malleja erilaisten maksujen, taksojen ja tariffien määrittämisestä.

Maksun käsite on tässä ohjeistossa ymmärretty varsin laajasti ja siihen sisältyy sellaisiakin tuloeria kuin vuokria ja korvauksia, koska ne voidaan mm. kustannusten kattavuuden, kohtaannon ja perinnän vuoksi rinnastaa varsinaisiin maksuihin.

Pääsääntöisesti markkinoilla toimivat palvelut on yhtiötettävä, ja jo siten ne asetetaan samaan asemaan muiden markkinatoimijoiden kanssa.

Huomautus 1

Maksuja määrättäessä päätetään siitä tulosta, joka tulee kaupungille. Sen lisäksi kaupunki voi ja usein joutuukin kantamaan arvonlisäveroa valtiolle. Maksun perusteella kannettava arvonlisävero ei siis ole kaupungin tuloa vaan se on osa veronkantorjärjestelmää. Siksi päätöksenteossa on päätettävä ensin kaupungille kuuluva tulo ja sitten todettava, onko maksu arvonlisäverojärjestelmän piiriin kuuluva ja jos on, niin mitä verokantaa maksuun sovelletaan.

On mahdollista, että maksun yhteydessä kannetaan myös muita veroja tai veronluonteisia maksuja, jotka tilitetään edelleen. Nämä on pidettävä erillään kaupungille kuuluvasta tulosta myös päätöksenteossa.

Päätöksenteossa on siten

- ensin päätettävä kaupungille suoritettava maksu ja
- sen jälkeen todettava, mitä muita maksuja kannetaan kaupungille tulevan maksun ohella sekä
- näytettävä asiakkaan kokonaismaksu.

Huomautus 2

Joissakin tapauksissa maksun määrää kuntaa sitovasti esim. valtio, mutta kunnalle jää liikkumatilaa sen suhteen, minkälaista maksua peritään eri palvelukäyttäjiltä, esim. varhaiskasvatuksen maksut kuuluvat tällaiseen maksuryhmään. Tällöin tulee tätä ohjeistoa soveltaa maksun sijasta siihen päätöksentekoon, jolla päätetään maksun kohdentumisesta eri palvelukäyttäjien kesken.

SUORITTEIDEN KUSTANNUKSET JA NIIDEN LASKEMINEN

Yleistä

Suoritteiden hinnoittelu edellyttää suoritteiden omakustannushinnan selvittämistä. Suoritekohtaisesti laskettavia maksuja määrättäessä on selvitettävä kunkin yksittäisen suoritteen kustannukset erikseen. Kuntien ja kuntayhtymien kustannuslaskentaa säätelee valtakunnallinen ohjeistus JHS 203 eli julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan suositus. Ohjeistus liittyy Aura-käsikirjaan, joka pyrkii yhtenäistämään mm. kuntien ja kuntayhtymien tilirakenteita ja kustannuslaskentaa sekä sitä kautta taloustiedon vertailukelpoisuutta.

Mikäli sisäisen laskentatoimen soveltamisessa esiintyy tulkintaa vaativia kohtia, on niiden ratkaiseminen suoritettava yhteistyössä rahatoimen kanssa.

PÄÄSÄÄNTÖ

Otettaessa käyttöön uusia maksuja tai tarkistettaessa jo olemassa olevien maksujen suuruutta, on pyrittävä suoritteiden omakustannushintaan, ellei palvelun luonne, markkinaolosuhteet tai muut sellaiset tekijät erityisesti edellytä omakustannushintaa alempia tai korkeampia maksuja.

Omakustannushintaa alemmat maksut

Omakustannushintaa alempi maksu tulee kysymykseen, mikäli tätä puoltavat sosiaali- ja koulutuspolitiikkaan liittyvät tai muut näihin verrattavat perusteet. Lakisääteisten palvelujen asiakasmaksujen taso on määritelty lainsäädännössä.

Harvoille käyttäjille tarkoitetut sekä erityispalvelukset on yleensä hinnoiteltava omakustannushinnan mukaisesti.

Omakustannushintaa korkeammat maksut

Kun toimielimet tuottavat samanlaisia suoritteita kuin esimerkiksi yksityiset yritykset tai henkilöt, tulee kaupungin hinnoitella tuote markkinaperusteisesti. Mikäli kunta toimii jossakin toiminnassa markkinoilla, on kyseinen toiminta eriytettävä siten, että kilpailullinen toiminta voidaan erottaa kaupungin muusta toiminnasta, todentaa hinnoittelun perusteet sekä se että kilpailullista toimintaa ei tueta verovaroin. Kilpailullista toimintaa ja sen eriyttämisvelvoitetta valvoo kilpailu- ja kuluttajavirasto, ja vuodesta 2023 alkaen tästä on raportoitava muun kuntaraportoinnin yhteydessä valtiokonttorille vuosittain.

MAKSUJEN MÄÄRÄÄMIS- JA TARKISTAMISMENETTELY

Ensisijainen velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin maksujen määrittämiseksi ja tarkistamiseksi on suoritteita tuottavalla toimielimellä. Toimielinten on selvitettävä, sisältyykö niiden suoritustuotantoon sellaisia suoritteita, jotka tulisi asettaa maksullisiksi ja seurattava, ovatko maksuja koskevat ohjeet tarkoituksenmukaisia, sekä ryhdyttävä tarvittaessa asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Maksujen taso on tarkistettava vuosittain tai olosuhteissa tapahtuvien muutosten perusteella. Mikäli maksulle vahvistetaan kaava (esim. kaukolämpö), on samassa yhteydessä määrättävä, miten kaavan soveltaminen suoritetaan (kuka / aikataulu, minkä mukaan tarkistus suoritetaan / ulkoinen muutos, joka laukaisee arviointiprosessin jne).

Maksujen suuruuden tarkistaminen kustannusten muutosten perusteella on pääsääntöisesti suoritettava ennen talousarviokäsittelyä. Toimielinten on pidettävä luetteloa voimassa olevista maksuista. Luetteloa käsitellessään tulee toimielinten tarkistaa vuosittain, vastaavatko kannettavat maksut niitä kustannuksia, jotka aiheutuvat kyseisen suoritteen tuottamisesta.

Toimielimen tulee talousarvioesityksensä käsittelyn yhteydessä käsitellä maksuluettelo, johon liittyy suunnitelma maksuihin tehtävistä muutoksista perusteluineen sekä seurausvaikutuksineen.

MAKSUJEN PERIMINEN

Maksujen periminen suoritteen vastaanottajalta tulee ensisijaisesti pyrkiä järjestämään siten, että periminen tapahtuu joko suoritteen tuottamiseen ryhdyttäessä tai heti suoritteen tuottamisen jälkeen riippuen ensi sijassa siitä, miten maksun periminen voidaan käytännöllisemmin ja varminnin toteuttaa. Maksujen perimisessä tulee ottaa huomioon luottotappioiden ehkäiseminen sekä käteisen rahnan hallussapitoon liittyvä turvallisuusriski. Sähköiseen palveluun kuuluva maksu tulee suorittaa samassa prosessissa sähköisesti. Viranomaispalvelujen sähköistämisen valtakunnallisena alustana toimii suomi.fi-verkkopalvelu, ja siihen kytkettyä maksamisen prosessia hallinnoi valtiokonttori.

Maksujen periminen suoritteen tuottamiseen ryhdyttäessä tulee kysymykseen lähinnä kiinteiden maksujen yhteydessä. Milloin maksu peritään jälkikäteen, on sen tapahduttava yleensä siinä vaiheessa, jolloin valmis suorite tai todiste suoritteesta luovutetaan vastaanottajalle.

MAKSUPOLITIIKAN PÄÄPERIAATTEET

Maksupolitiikan toteuttaminen

Maksuja, jotka ovat kaupungin toimivallan piirissä, käsitellään kahdesta eri näkökulmasta: yleensä poliittinen päätöksentekijä päättää perusteet, jota maksuun sovelletaan ja sen pohjalta valmistellaan varsinainen päätös maksusta. Usein nämä kaksi eri näkökulmaa yhdistyvät yhdeksi ja samaksi prosessiksi, jolloin ne eivät erotu prosessin eri vaiheina.

Talousarvio ja taloussuunnitelma ovat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen taloudenohjauksen välineitä. Käsitellessään talousarvion ja -suunnitelman on kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston sisällytettävä päätöksentekonsa piiriin myös maksujen määräytymisperusteet, jotka sitten toimivat ko. tulosalueen ja/tai tulosyksikön yksityiskohtaisen valmistelun perusteena.

Maksun määräytymisperusteet

Tarkasteltaessa kaupungin maksupolitiikkaa kokonaisuudessaan, on siinä noudatettava seuraavia hinnoitteluperiaatteita

- Maksu vastaa vähintään palveluksista aiheutuneita kustannuksia.
- Maksuilla katetaan tuntuva osa palvelumuodon aiheuttamista kustannuksista.
- Vain vähäinen osa tuotantotoiminnasta aiheutuvista menoista katetaan maksutuloilla.
- Palvelu hinnoitellaan yleisten markkinahintojen mukaisesti (eriytetty palvelu).
- Palvelu hinnoitellaan lähinnä harkinnanvaraisten, usein Naantalin paikallisista olosuhteista johtuvien tekijöiden perusteella.
- Maksun päättää joku muu, esim. valtio.
- Mikäli suoritteen luovuttaminen on järjestetty useammalla kuin yhdellä tavalla, on suoritteelle tarvittaessa määrättävä useampi hinta, joiden tasossa on otettava huomioon mahdollinen lisäkustannus lisävaihtoehdon järjestämisestä.
- Lisäkustannus voidaan periä myös palvelumaksuna, jolloin varsinainen suoritehinta on yhtenäinen.

Maksun määräytymisperuste ilmaistaan maksuluokkien 1, 2, 3, M, H ja V avulla, joiden tarkempi kuvaus seuraavassa:

Maksuluokka 1

Maksun suuruus asetetaan vastaamaan vähintään suoritteen omakustannushintaa.

Maksun suuruuden tarkoituksena on toiminnan menojen kattaminen palvelujen käyttäjiltä perityillä maksuilla käyttömäärän mukaisessa suhteessa. Tällöin ne kaupunkilaiset, jotka eivät käytä kyseistä palvelua, eivät joudu vero- tai muin varoin tukemaan palvelumuodon ylläpitoa.

Maksuluokka 2

Maksun suuruus edustaa palvelun omakustannushintaan nähden tuntuva korvausta suoritetusta suoritteesta, mutta on kuitenkin suoritteen omakustannushintaa alhaisempi.

Maksuilla pyritään siten kattamaan tuntuva osa palvelun aiheuttamista kustannuksista, mistä syystä on katsottu, että tähän maksuluokkaan lukeutuvilla maksuilla tulisi kattaa esim. puolet tai enemmän suoritteen omakustannushinnasta. Maksuja peritään palveluista, joita ei ole katsottava välttämättömiksi palveluiksi, mutta joista omakustannushintaa vastaavaa maksua ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista periä.

Maksuluokka 3

Maksun suuruutta pidetään omakustannushinnan kannalta usein vähäisenä eikä maksun osuutta palvelun rahoituksessa ole siten pidettävä useinkaan merkittävänä.

Maksun katsotaan lukeutuvan tähän maksuluokkaan, mikäli sen suuruus palvelun omakustannushintaan nähden on vähäinen tai esim. enintään puolet omakustannushinnasta. Maksuja peritään palveluista, jotka on katsottava lähinnä välttämättömiksi peruspalveluiksi ja joiden sijoittamista tähän maksuluokkaan voidaan useissa tapauksissa perustella esim. sosiaali- ja koulutuspoliittisilla syillä. Vaikka tähän maksuluokkaan sijoitetuilla maksuilla ei olekaan kaikissa tapauksissa mainittavaa merkitystä palvelun rahoituksessa, on kuitenkin katsottu maksujen perimisellä olevan eräissä tapauksissa merkitystä suoritteiden kysynnän ohjaamisessa.

Maksuluokka M

Markkinaolosuhteet määräävät maksun tai korvauksen suuruuden.

Tilanteissa, joissa suoritteella on markkinahinta, hinnoitellaan suorite eräissä tapauksissa yleisillä markkinoilla vallitsevan hintatason mukaisesti. Siten suoritteesta perittävä maksu tai korvaus ei ensisijaisesti määräydy maksuluokissa 1, 2 tai 3 noudatettujen periaatteiden mukaan. Käytännössä markkinatilanteesta johtuen maksu saattaa kuitenkin sijoittua joko maksuluokkaan 1, 2 tai 3 huolimatta erilaisesta määräytymisperusteesta.

Maksuluokka H

Maksut ovat harkinnanvaraisia ja niiden asettaminen sekä suuruudesta päättäminen määräytyy Naantalin kaupungin paikallisten olosuhteiden mukaan.

Palvelun hinnoittelu suoritetaan tähän maksuluokkaan lukeutuvien maksujen osalta kaupungissa vallitsevien olosuhteiden perusteella, jolloin maksun tai korvauksen suuruus ei määräydy tässäkään tapauksessa maksuluokissa 1, 2 tai 3 noudatettujen periaatteiden mukaan. Käytännössä, paikallisista olosuhteista riippuen maksu kuitenkin sijoittuu joko maksuluokkaan 1, 2 tai 3 huolimatta erilaisesta määräytymisperusteesta.

Maksuluokka V

Valtion viranomainen tai muu toimivaltainen taho määrää maksun suuruuden.

Useiden palvelujen osalta on valtion viranomaisten taholta määrätty palveluista perittävien maksujen suuruus tai niiden vaihtelurajat, eikä kaupungilla siten ole vapaata harkintavaltaa näiden palvelujen hinnoittelussa. Useissa tapauksissa kyseiset maksut edustavat palvelun omakustannushintaan nähden vähäistä suuruusluokkaa, mikä johtuu hinnoittelevan viranomaisen yhteiskuntapoliittisista tavoitteista.

MAKSUPOLITIIKAN VALVONTA JA TULKINTA

Jokainen toimielin valvoo omalla toimialallaan maksupolitiikan noudattamista.

Tulkinnoista vastaa tarvittaessa kaupunginhallitus.

8 Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet

LÄHTÖKOHDAT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon sekä ja rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kunnan varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tämä liittyy valtuuston taloudellisen vallan käyttöön ja periaatteiden on perustuttava kuntastrategiaan ja palveltava sen tavoitteiden toteutumista.

Tämä asiakirja jakautuu kahteen pääosaan eli rahoituksen perusteisiin ja sijoitustoiminnan perusteisiin. Rahoituksen perusteissa on määritelty kunnan ottolainaukseen ja antolainaukseen liittyvät käytännöt sekä periaatteet takausten myöntämiseen ja riskien hallintaan. Sijoitustoiminnan perusteissa on määritelty sijoitustoiminnan periaatteet ja riskien hallinta.

Tytäryhtiöt vastaavat itse käytännön rahoitustoiminnastaan huomioiden konserniohjeen ja sen neuvotteluvelvoitteet sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet. Kuntakonsernissa ei ole käytössä konsernitiliä, johon konsernin tyttäret olisi säännönmukaisesti yhdistelty.

RAHOITUSTOIMINTA

Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan kunnan rahoituksen hankintaa ja siihen liittyvää riskienhallintaa sekä rahoituksen tai takausten myöntämistä. Kunnan rahoitustoimintaa ohjaavat valtuuston hyväksymät rahoituksen perusteet ja talousarvio. Naantalin kaupungin hallintosäännön 74 §:n mukaan valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolanojen ja vieraan pääoman muutoksista. Kaupungin rahoitustoimintaa hoidetaan pitkäjänteisesti ottaen huomioon kaupungin ja kaupunkikonsernin yhteisöjen toiminnan luonne.

Rahoitustoiminnan ensisijainen tehtävä on tukea kuntakonsernin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on rahoituksen varmistaminen, rahoituskustannusten minimointi ja vaihtelun tasaaminen pitkällä aikavälillä sekä rahoitusriskien hallinta.

Vaikka hankintalaki ei velvoita kilpailuttamaan rahoituksen hankintaa, kaupunki kilpailuttaa kaikki merkittävät rahoitustarpeensa markkinoilla. Tavoitteena on riippumattomuus ja tasapuolisuus eri palveluntarjoajiin nähden.

Käytettävät lainainstrumentit

Vieraan pääoman hankinta voidaan jakaa lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen rahoitukseen. Lyhytaikainen rahoitus käsittää alle vuoden pituiset lainat, kaikki tätä pidemmät lainat ovat pitkäaikaisia. Lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta tasapainottamalla turvataan kunnan rahoituksen riittävyys muuttuvissa olosuhteissa. Sitoutuminen pitkiin laina-aikoihin ja kiinteisiin korkoihin vähentää riippuvuutta markkinakorkojen muutoksista, mutta samalla se myös heikentää mahdollisuuksia hyötyä alhaisista lyhytaikaisista koroista tai markkinakorkojen laskusta. Sitoutuminen lyhyisiin laina-aikoihin ja muuttuviin korkoihin lisää riippuvuutta markkinakorkojen muutoksista ja kasvattaa korko- ja jälleenrahoitusriskiä, mutta samalla parantaa mahdollisuuksia hyötyä korkojen laskusta.

Kaupungin lyhytaikaisen (alle vuoden) vieraan pääoman hankintaan käytetään ensisijaisesti kuntatodistuksia. Kunnalla on voimassa sopimukset eri rahoituslaitosten kanssa liittyen kuntatodistusten käyttöön. Kunnalla on mahdollisuus hankkia lyhytaikaiseen lainanottoon myös alle vuoden pituisia velkakirjoja tai pankkien luotto- tai tililimiittejä.

Kaupungin pitkäaikaisen (yli vuoden) vieraan pääoman hankinta järjestetään ensisijaisesti velkakirjalainoilla. Myös joukkovelkakirjalainoja tai leasingrahoitusta voidaan käyttää. Leasingrahoitusta voidaan käyttää lähinnä irtaimistohankinnoissa ja erikseen päätettävissä rakennushankkeissa.

Pitkäaikaisen ja lyhytaikaisen rahoituksen suhdetta arvioidaan osana lainasalkun kokonaisuutta.

Varainhankinnan riskit ja niiden hallintakeinot

Rahoitukseen liittyviltä riskeiltä pyritään suojautumaan hajauttamalla rahoitusta mm. laina-ajan pituuden, lyhennystavan, rahoituslähteen ja korkoperusteen mukaan. Riskienhallinta ja sen keinot ovat tasapainottelua tavoitellun lainarahoituksen hinnan ja riskien välillä.

Hintariski

Hintariski muodostuu rahan hinnasta eli korosta ja riskilisästä eli lainan marginaalista. Rahan kokonaishintaan vaikuttaa merkittävästi yleinen taloudellinen tilanne, pankkijärjestelmän tilanne ja rahoitusmarkkinoiden toimivuus.

Hallintakeino: Hintariskiä hallitaan laina-aikajakaumalla ja suojauksilla eli johdannaissopimuksilla.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan markkinakorkojen mahdollisten muutosten vaikutusta kaupungin rahoituskustannuksiin.

Hallintakeino: Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla lainasalkkua kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin, laina-aikajakaumalla sekä korkosuojauksilla.

Saatavuusriski

Saatavuusriski muodostuu talous- ja markkinatilanteen aiheuttamista rahan saatavuusvaihteluista. Huonossa markkinatilanteessa rahan saatavuus vaikeutuu, jolla on vaikutusta toteutuvaan laina-aikajakaumaan. Saatavuusriski realisoituu pitkäaikaisen rahoituksen hinnan noustessa ja rahoituksen saatavuuden heikentyessä.

Hallintakeino: Saatavuusriskiä hallitaan eri rahoitusvaihtoehtoja monipuolisesti hyödyntämällä.

Jälleenrahoitusriski ja maksuvalmiusriski

Jälleenrahoitusriski liittyy erääntyvään rahoitukseen, joka on rahoitettava vieraalla pääomalla edelleen. Se liittyy edellä mainittuihin hinta- ja saatavuusriskeihin ja realisoituu esimerkiksi tilanteissa, joissa investoinnin kesto on pidempi kuin laina-aika. Maksuvalmiusriski on uhka siitä, että omat varat yhdistettynä tuleviin lisärahoitusmahdollisuuksiin eivät riitä tuleviin menoihin ja uhkana on maksukyvyttömyys.

Hallintakeino: Jälleenrahoitus- ja maksuvalmiusriskiä hallitaan kassasuunnittelulla sekä laina-aikoja hajauttamalla ja pidentämällä. Pitkät laina-ajat lisäävät kassavirtojen ennustettavuutta, mutta nostavat kustannuksia, joten optimaalinen rahoitus rakentuu normaalisti edullisemmän lyhytaikaisen ja kalliimman pitkäaikaisen rahoituksen yhdistelmästä.

Keskeinen rahoitusriskin hallintakeino on investointitason mitoittaminen kunnan tulorahoitusta vastaavaksi sekä kunnan velkaantumistasteen rajoittaminen. Jälleenrahoitusriskiä jää kuitenkin aina avoimeksi, eikä sitä ole taloudellisesti järkevää poistaa kokonaan. Pelkästään pitkän rahoituskannan ylläpitäminen on kustannuksiltaan kallista. Avoin jälleenrahoitusriski pidetään sellaisella tasolla, jota pystytään hallitsemaan.

Valuuttariski

Valuuttariskiä hallitaan käyttämällä euromääräisiä instrumentteja varainhankinnassa.

Suojaamisen periaatteet

Kunta voi ottaa pitkäaikaiset lainat vaihtuvakorkoisina tai kiinteäkorkoisina huomioiden kunnan konainslainasalkun korkoriski ja ennustettu kehitys.

Johdannaisopimukset: Kunta voi käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optiosopimuksia pienentääkseen markkinakorkoihin liittyvää riskiä. Koronvaihtosopimuksia on mahdollista muokata (eli purkaa ja korvata uudella sopimuksella) mikäli se on korkomarkkinatilanteen vuoksi perusteltua.

Lainasalkun suojausaste (kiinteäkorkoisten lainojen osuus lainasalkusta): Tavoitteena on, että suojausaste on 20-80 % välillä. Suojatuksi katsotaan kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi vaihtuvakorkoiset lainat, jotka on muutettu johdannaisopimuksilla kiinteiksi. Kaupunginhallitus arvioi suojausasteen sopivuutta lainaa nostettaessa tai suojaussopimusta tehtäessä kulloisenkin markkina- ja riskitilanteen mukaan.

Antolainaus ja takaukset

Antolainojen ja takausten myöntämisessä noudatetaan Kuntalain 129 §:ää, jonka mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takautta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Antolainan ja takauksen myöntäminen harkitaan aina tapauskohtaisesti. Takauksia myönnettäessä huomioidaan EU:n valtiontukea koskevat säännökset. Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Kunta järjestää EU-rahoitteisten kehittämishankkeiden väliaikaisrahoitusta tarvittaessa tiettyjen talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa määritellyin ehdoin.

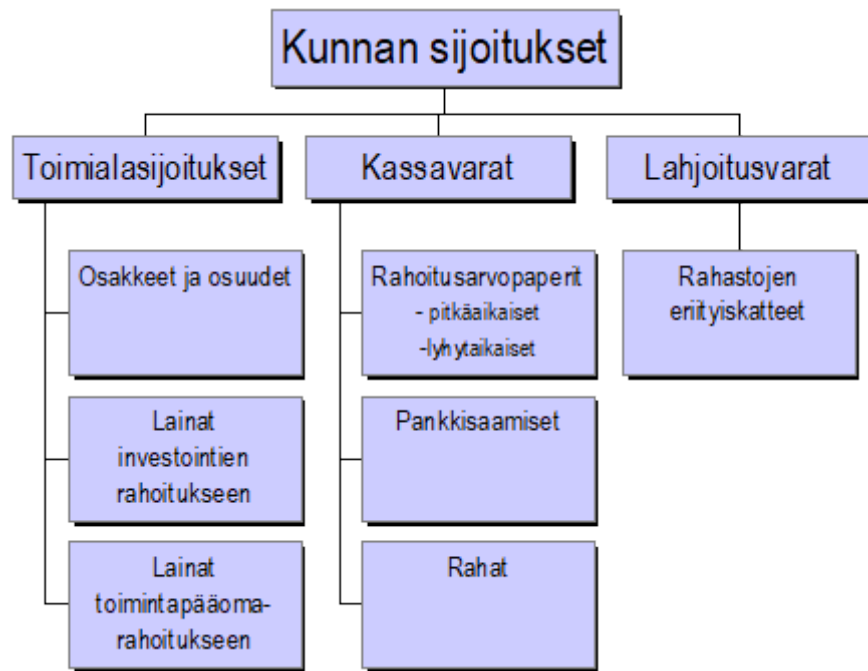
SIJOITUSTOIMINTA

Kuntalain 14 § 6. kohdan mukaan "valtuusto päättää varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista".

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan kunnan toimialaan liittyvää sijoittamista ja kassavarojen sijoittamista. Lisäksi kunnalla voi olla toimeksiantona sijoitettavia lahjoitusrahavaroja.

Toimialasijoittamisella tarkoitetaan sijoituksia, joilla edistetään kunnan tehtäviin kuuluvia päämääriä kuten palvelutuotannon järjestämistä, elinkeinorakenteen muutosta tai työllisyyden turvaamista kunnan tai seutukunnan alueella. Sijoitus voidaan tehdä oman tai vieraan pääoman ehdoin. Kassavarojen sijoittamisella tarkoitetaan maksuliikennevarojen ja kassavarojen sijoittamista.

Kunnan sijoitustoiminnan tulee lähtökohtaisesti olla taloudellisesti tuottavaa. Vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sijoituksen reaaliarvon säilyttämistä. Sijoitusten tuoton tulisi kattaa myös sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kunnan maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen.

Sijoitustoiminta jakaantuu kunnan toimialaan liittyvään sijoittamiseen ja kassavarojen sijoittamiseen. Mikäli kunnalla on hallussaan esim. lahjoituksina saatuja varoja, kuuluvat myös niiden erityiskatteiset varat sijoitustoiminnan piiriin.

Toimiasijoitukset

Toimialaan liittyvällä sijoittamisella edistetään kunnan tehtäviin kuuluvia päämääriä. Näitä ovat esimerkiksi asuntotuotannon tukeminen, elinkeinorakenteen muutoksen edistäminen taikka työllisyyden turvaaminen alueella tai paikkakunnalla.

Toimialaan liittyviä sijoituksia ovat antolainat, takaukset, toimitilarahoitusjärjestelyt, osake- ja osakepääomasijoitukset sekä muut pääomasijoitukset kuten sijoitukset kuntayhtymiin, joilla rahoitetaan kunnan toimialaan liittyvien tai sitä palvelevien yhteisöjen toiminnan käynnistämistä tai sen jatkumista.

Kassavarojen sijoittaminen

Kassavarojen sijoittamisella tarkoitetaan tilapäisten maksuvalmiusyli jäämien sijoittamista rahoitusarvopapereihin, pankkitalletuksiin ja muihin rahoitusomaisuuden instrumentteihin. Kunnan rahavarat on sijoitettava turvaavasti ja tuottavasti instrumentteihin.

Lahjoitusvarat

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää lahjoitusten ja testamenttien vastaanottamisen ja varojen käytön perusteista.

Valtuuston tehtävä sijoituspolitiikassa

Valtuuston on päätettävä sijoitustoiminnan perusteista siten, että sijoittamisessa noudatetaan suunnitelmallisuutta ja että sijoittamiseen liittyvät riskit ovat hallittavissa.

Valtuuston tulee määritellä enimmäismäärät sijoituksissa, joissa luottoriski on olemassa. Valtuuston tulee myös päättää periaatteista, joilla kunnan kassavaroja sidotaan vuotta pidemmäksi ajaksi.

Toimialaan liittyvä sijoittaminen

Toimialaan liittyvät sijoituspäätökset ovat yleensä erittäin mittavia ja luonteeltaan yksilöllisiä. Siten ne vaativat yleensä kaupunginvaltuuston päätöksen, joten niiden osalta ei ehdoteta vahvistettavaksi yleisiä perusteita.

Tavanomaisesti tällaiset asiat ratkaistaan talousarviossa tai sitten erilaisina neuvotteluprosesseina, joissa pyritään arvioimaan valmistelun kohteena olevan asian eri näkökulmat. Tällöin yleensä myös arvioidaan kaupungin osallistuminen erilaisiin sijoituksiin, niihin liittyvät riskit ja tuotot sekä vakuudet.

Kassavarojen sijoittaminen

Maksuliikennevaroille (=pankkitileillä olevat varat) saadaan kilpailutetun sopimuksen mukainen korko. Voimassa oleva sopimus on kilpailutettu keväällä 2024.

Maksuvalmiuden hoito edellyttää lähivuosina jatkuvaa vieraan pääoman käyttöä.

Taloustilanteen ja tarpeen mukaisen vieraan pääoman käytön vuoksi ei sijoitustoiminnalle ole olemassa perusteita.

Maksuliikennetilit

Taseyksikön maksuliikenne on eriytetty omalle pankkitililleen, mutta kaupungin koko maksuliikennettä tarkastellaan kokonaisuutena ja siten kaupungin ja taseyksiköiden korkohyödyt ovat yhteneväiset. Kaupunki hankkii vieraan pääoman, ja taseyksikön vieraan pääoman tarve hoidetaan sisäisellä lainauksella. Lainoituksesta peritään korkoa päätösten mukaan.

Rahalaitostilien lisäksi kaupungilla on kuntatodistuksia, joilla saadaan nopeasti varmistettua maksuvalmius.

Maksuvalmiusvaroihin kuuluvat

- tuottava pitkäaikainen kassasijoitus
- maksuvalmiustilien varat, joille tulee saada korkoa
- ostolaskujen rahoitussopimukset
- kuntatodistukset
- muut korkoinstrumentit, jotka ovat nopeasti ja ilman lisäkuluja poismaksettavissa rahoituksen ottajan toimesta.

Kaupungin konsernitiliin on liitetty Naantalin Musiikkijuhlasäätiö, jolla on 50 000 euron limiitti kaupungin tilin kassavarojen käyttöön. Järjestelyllä tasataan säätiön kassan vaihtelua vuoden aikana, mutta sen kautta ei anneta pysyvää lainaa säätiölle. Limiitin käytöstä peritään korkoa. (KH 20.6.2022 § 200)

Maksuvalmiuden hoitamisen tavoite

Ottaen huomioon taloussuunnitelman rahoitustarve ja muut maksuvalmiustarpeet, kaupunki pyrkii kassatoimen hoitamisessa sellaiseen tilanteeseen, että ottolainausta hankitaan kuntatodistuksin sen verran kuin velvoitteiden hoitaminen edellyttää. Rahamarkkinatilanteen ja korkotason mukaan voidaan käyttää muitakin kuntatodistusjaksoja kuin 1 kk mittaisia. Pitkäaikaisen lainan ottamista harkitaan osana lainasalkun hallintaa lainamäärän kasvaessa.

Mikäli kaupungin kassavarojen määrä kasvaa merkittävästi ja muutos arvioidaan pysyväisluonteiseksi tai anto- ja ottolainauksen koron suhde muuttuu, johtaa se sijoituspolitiikan uudelleen arviointiin.

Toimintaperiaatteet

Kaupunginhallituksella on oikeus käyttää ulkoista varainhoitoneuvontaa.

Kaupunki käyttää kassavarojen sijoituskohteena eurosijoituksia, joissa ei ole pääomariskiä.

Kaupunginhallitus voi sijoittaa kassavaroja seuraaviin kohteisiin Suomessa:

- valtion velkasitoumukset
- kuntien takauskeskuksen takaamat obligaatiot ja muut vastaavat sitoumukset
- Suomessa toimivien rahalaitosten korkotalletukset
- kuntatodistukset
- muihin korkosijoituksiin, kun liikkeeseenlaskijana tai takaajana ovat suomalaiset kunnat ja kuntayhtymät ja muut julkisoikeudelliset yhteisöt

Talusojohtaja päättää korkotalletuksista Suomessa toimiviin rahalaitoksiin seuraavasti:

- Talletuksen tuotto voidaan etukäteen kilpailuttaa.
- Talletuksen tuotto todennäköisesti ylittää maksuliikennetilin ylimmän saldorajan korkotuoton.
- Talletukselle ei vaadita vakuutta.
- talletuksia voidaan tehdä, jos ei poismaksettavia maksuvalmiuslainoja ole ja on todennäköistä, ettei niitä talletusaikana tarvita.
- Yksittäinen sijoitus tehdään enintään vuodeksi. Talletukset on keston suhteen hajautettava.

Nollakorkojen olosuhteissa kassavaroja ei ollut hyödyllistä sijoittaa, mutta korko-olosuhde on muuttunut, joten tilannetta tarkkaillaan.

Toimivalta ja valtasuhteet

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kassavarojen sijoittamisen yleiset peruseriaatteen.

Kaupunginhallitus vastaa

- sijoitustoiminnan käytännön toimintaperiaatteista,
- niistä sijoituspäätöksistä, joita ei ole annettu pääkassalle ja
- sijoitustoiminnan valvonnasta.

Kassavarasijoitusten seuranta

Kaupunginhallitukselle raportoidaan kassavarasijoitukset kuukausittain maksuvalmiusraportin yhteydessä.

Sijoitusten allokatio

Sijoitusten suunnitelmallisella allokatiolla eli kohdentamisella pyritään yleensä ennalta määrittämään sijoitusten jakautuminen eri tyyppien (osake / lyhyet korkosijoitukset / pitkät korkosijoitukset / kiinteistöt jne.) kesken. Tämänkaltaisella ennakkosuunnittelulla yritetään hajauttaa riskiä ja vakauttaa keskimääräistä tuottoa.

Allokaation rajat määritellään silloin, kun kaikkia sijoituksia ei voida etukäteen määrittää ja toimivalta kuitenkin on delegoitu. Allokatio tulee periaatteessa tarkastella siten, että siinä otetaan huomioon kaikki sijoitustoiminta.

Kun näissä ohjeissa toimialasijoittaminen todetaan aina erikseen päätettäväksi ja kassavaroissa ei haeta toimivaltaa pääoma- tai valuuttariskisijoituksiin, ei allokation määrittelylle ole erityistä tarvetta yli sen, mitä edellä on määrätty eri organisaatiotasojen toimivallasta.

9 Mittarit

Kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumisen arvioinnin avuksi on seuraavaan taulukkoon valmistelettu mittarit ja tavoitearvot keskeisille toimenpiteille:

Tavoite	Mittari	TP 2024	Tavoite 2026
1. Maltillinen kasvu	Asukasluvun kehitys 31.12.2024 20 129 asukasta	136	150–250 strategia
	Valmistuneet asunnot	159	150
	Luovutetut tontit:	9	21
	omakotitontit (kpl)	2	5–6
	rivitalotontit (kpl)	1	1–2
	kerrostalotontit (kpl)		
	Myönnettyt rakennusluvut (asunnot)	115	170
2. Elinkeinot	Aloittaneet yritykset	168	150
	Aloittavan yrityksen neuvontapahtumat	Uusi mittari	1/3 aloittaneista yrityksistä osallistuu
	Järjestetyt yrittäjätapaamiset ja osallistujamäärät (hlö)	Uusi mittari	Aamukahvit 1 krt vuodessa, 40 osallistujaa/krt
	Yrittäjyysmyönteisyysarviointit Maakunnan 1–3 sija (vs.-maakuntaennuste)	1–3	1–3
	Sijoittuminen Suomen yrittäjien kuntabarometrissa	Uusi mittari	Yrittäjien elinkeinopolitiikan mittariston kokonaisarvosana nousee
	Työttömyysaste	Uusi mittari	Matalampi kuin Turun seutukunnissa keskimäärin
	Pitkäaikaistyöttömien määrän kehitys	Uusi mittari	Osuus työttömistä matalampi kuin Turun seutukunnissa keskimäärin
	Sakkomaksujen kehitys	Uusi mittari	Sakkomaksut pysyvät talousarvion mukaisina
3. Sujuvat palvelut	Työpaikkaomavaraisuuden kehitys (%) (Kuntakortti 2023)	60,1	62
	Joukkoliikenteen käyttäjämäärä (kpl)	Fölin nousumäärät 494 446, josta sisäisillä linjoilla 117 708	5 %

Tavoite	Mittari	TP 2024	Tavoite 2026
4. Perheystävällisyys	Kuntarekry hakijapalaute (NPS) Täytetyt vakanssit (%) Tukea tarvitsevien suhde avustajaresurssiin	Uudet mittarit /ei vertailutietoa	50–100 100 Suhdeluvun toteutuminen k/e
5. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	HYTE-kerroin HYTE-kerroin, €/as TEA-viisarin pistemäärä	66 20,4 78	67 20,5 80
6. Saaristokaupunki	Matkailutulotutkimus Välitön matkailutulo (m€) Matkailun Kokonaisvaikutukset (m€) Pienen rengastien kokonaiskävijämäärä josta pyöräilijät Rengastie josta pyöräilijä Kultarannan puutarhakierrosten kävijämäärä Saariston asukasmäärän kehitys (asukasmäärä)	 39,65 58,39 24 582 5291 21500 4000 0 4261 (-30 asukasta vrt. 23/24)	 Kasvu 5 % Kasvu 4 % 25 000 5500 22 000 4 200 20 000 Saariston väkiluvun kasvu
Kestävä elämäntapa	Kasvihuonekaasupäästöt (tCO2e/as, SYKE)	3,8 (v.2023)	3
Vahvan talouden Naantali	Investointien tulo-rahoitus (%) tulo-rahoituksella 3 vuoden aikana) Tuloveroprosentti (%) Lainamäärä/asukas on alle kuntien keskiarvon	60 6,4 Kyllä	60 6,4 Kyllä
Henkilöstö	Työpaikan psykologinen turvallisuus (%) Työyhteisössä on sosiaalista pääomaa (%) Johtaminen (kyselyn laajuinen mittari) Työnantaja on puuttunut syrjintään (%)	72,8 73,4 50 16,9	75 75 55 80

10 Konsernin tytäryhtiöt

Naantalin kaupunkikonsernin suurimmille tytäryhtiöille on asetettu ensimmäistä kertaa numeerisia tavoitteita ja mittareita yhteistyössä yhtiöiden kanssa. Tavoiteasetannan kehitys jatkuu.

NAANTALIN VUOKRATALOT OY

Naantalin kaupungin omistus yhtiöstä 100 %.

Naantalin Vuokratalot Oy:n omistajapolitiikka on huolehtia hyvin hoidettujen, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen riittävästä tarjonnasta kaupungissa. Tavoitteena on hyvä käyttöaste ja vähäiset vuokrasaatavat sekä yhtiön tulee suorittaa sijoitetulle pääomalle kohtuullinen tuotto.

	TP2023	TP2024	ARVIO 2025	ARVIO 2026
Taloudelliset tavoitteet				
Liikevaihto (M€)	7,91	8,39	8,72	9,20
Liikevoitto (M€)	1,60	1,78	1,73	1,71
Osinkotavoite tuloksesta (M€)	0,10	0,10	0,10	0,12
Nettoinvestoinnit (M€)	4,06	3,87	3,90	3,60
Korkokulut kaupungille (t€)	42	43	18	9
Tonttivuokrat kaupungille (t€)	57	60	64	88
Kiinteistöverot (t€)	250	280	288	310
Vakavaraisuus				
Velan määrä (M€)	43,05	41,57	43,31	44,49
- lainat rahoituslaitoksilta	42,22	41,19	42,94	44,12
- lainat kaupungilta	0,83	0,37	0,37	0,37
Omavaraisuusaste, %	28,06 %	29,54 %	28,37 %	28,44 %
Maksuvalmius				
Kassan riittävyys, pv	206	68	113	101
Toiminnalliset mittarit				
Käyttöaste	98,74 %	98,98 %	98,70 %	98,70 %
Vuokrasaamiset	104	119	120	125
Luottotappiot	10	3	20	25

NAANTALIN ENERGIA OY

Naantalin kaupungin omistus yhtiöstä 100 %.

Naantalin Energia Oy:n omistajapolitiikka on siirtopalvelun tuottaminen valvontamallin mukaisena ja siten, että hinnoittelu on vakaata ja ennakoitavaa. Lisäksi yhtiön tulee huolehtia mahdollisimman häiriöttömän sähköjakeluverkon ylläpidosta kanta-Naantalissa, arvioida muiden liiketoiminta-alueiden jatkokehityksen suunta sekä jakaa omistajalle kohtuullinen osinko.

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Taloudelliset tavoitteet				
Liikevaihto	11,9	11,2	11,1	-
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	1,0	1,0	0,8	-
Osinkotavoite tuloksesta (M€)	0	0,1	0,1	0,15
Toiminnalliset mittarit / konserniohjeen tavoitteet:				
- siirtopalvelun tuottaminen valvontamallin mukaisena ja siten, että hinnoittelu on vakaata ja ennakoitavaa				
- huolehtia mahdollisimman häiriöttömän sähköjakelu-verkon ylläpidosta toiminta-alueellaan				
- kehittää muita liiketoiminta-alueita kokonaisvaltaisesti				
- sekä jakaa omistajalle kulloisenkin tilanteen mahdollistama kohtuullinen osinko				

Naantalin Energia Oy:n tunnusluvut täsmentyvät loppuvuoden aikana.

NAANTALIN SATAMA OY

Naantalin kaupungin omistus yhtiöstä 100%

Naantalin Satama Oy:n omistajapolitiikka on tuottaa satamapalvelut alueelle sijoittuneille yrityksille ja sataman käyttäjille sekä edesauttaa osaltaan satamasidonnaisen teollisuustoiminnan sijoittumista Naantaliin. Lisäksi satama toimii kauttakulkureittinä ulkomaankuljetuksissa ja lauttaliikenteessä; kehittää ja ylläpitää sataman infra-struktuuria sekä jakaa liiketoiminnan mahdollistamaa kohtuullista osinkoa.

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Taloudelliset tavoitteet				
Liikevaihto (M€)	7,78	9,32	9,3	9,2
Osinkotavoite tuloksesta (€)	0	0	0	0
Pääomalainan korot (€)	450 000	450 000	450 000	450 000
Muut korkokulut kaupungille (€)	5 574	117 998	-	-
Korkotulot kaupungille Yhteensä (€)	455 574	567 998	450 000	450 000
Vuokratulot kaupungille (M€)	1 558 845	1 547 707	1 542 900	1 543 102
Toiminnalliset mittarit				
Satama-alan luonnon monimuotoisuuden tiekartan tavoitteiden huomiominen sataman strategiassa			Toteutunut suunnitelman mukaisesti	
Tapaturmien lukumäärä (ei tapaturmia)			0	
Taloushallinnon seurantajärjestelmä käyttöön otettu täysimääräisesti.			Käyttöönotto tehty.	

NAANTALIN KUNTAKIIINTEISTÖT OY

Naantalin kaupungin omistus yhtiöstä 100 %

Yhtiön tehtävä ja tarkoitus on omistaa ja hallinnoida kaupungilta markkinoille siirtyneitä sote/pela-kiinteistöjä, jotka Varha on vuokrannut pitkällä vuokrasopimuksilla.

Yhtiöllä ei ole vielä toimintaa, koska päätökset sote/pela-kiinteistöjen siirrosta yhtiöön ovat riippuvaisia Varhan päätöksistä pitkän tähtäimen palveluverkosta sekä vuokrasopimusten pituudesta.